Dermot Healy

Beklenmedik Anlar

Çeviren: Begüm Kovulmaz

roman

Kışkırtıcı, komik, çılgın ve her şeyden öte
fazlasıyla insancıl, büyük bir roman.
Dermot Healy İrlanda'nın en büyük yazarı.
Roddy Doyle

Kültür Yayınları

Dermot Healy

BEKLENMEDİK ANLAR

Çeviren: **Begüm Kovulmaz**

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

Genel Yayın: 581
Edebiyat Dizisi: 195

Özgün Adı Sudden Times

Yayına Hazırlayan Mürşit Balabanlılar

Kapak Tasarımı Mehmet Ulusel / Ayşe Topçu
Düzelti Okşan Özferendeci
Sayfa Düzeni Tipograf
ISBN 975-458-336-6
OTM 11019501

I

High Sokağı'nda

1

Londra'dan sonra

Londra’dan sonra işler ciddiye bindi.

Tedbirli davrandım.

Peşimde anılar, sahilde dolaşıp bahçede zaman öldürerek bir süre annemde kaldım. Arada bir Gerties barına uğruyordum ama başlangıçta insanlar bana karşı sakıngan davrandı. Sanırım sonra yavaş yavaş varlığıma yeniden alıştılar. Ama hayalimde hâlâ Redmond’u barın arkasında servis yaparken görüyordum. Sürekli o tartışmayı düşündüğüm için başkalarıyla konuşmakta zorlanıyordum. Babamla tartışmamızı düşünüyordum.

Sonra ağıt başlıyordu: *Şöyle yapsaydım bunların hiçbiri olmazdı. Keşke yapmasaydım. Keşke yapmasaydım. Eğer yapsaydım.* Kendi vicdanımın sesinden bezene kadar bu böyle sürüp gidiyordu.

Suçluluk duygusu peşimi bırakmıyordu.

İlk düşü atlatamıyordum.

ilk düş

İlk düş en zorudur. Eğer ilk düşü atlatabilirseniz emin bir yerdesiniz demektir. Ama ben, sesler yüzünden yatakta kımıldayamaz hale geliyordum. Saatler boyunca kendim tarafından sorguya çekiliyordum. *Eğer yapsaydın. Keşke yapmasaydın. Keşke. Keşke.* Hiçbir sorun hallolmuyordu. Ses bazen bir avukatın sesiydi. Bazen babamın sesiydi. Bazen de hiç tanımadığım birinin sesiydi. Her kimseler, çok acımasızlardı. Şikâyetler ve

vaazlar, alaylar ve fısıltılar dinleyen bir adamdım. Bu sonsuza kadar böyle süremezdi.

İş aramaya başladım. *Champion'daki* ilanları satır satır taradım ve kente gittim. Çeşitli yerlere başvurdum, ama şansım yoktu. Elime bol bol sorgulanmaktan başka bir şey geçmedi. *Daha önce neredeydin? Son işinden neden ayrıldın?* Böyle boktan şeyler. Soru üstüne soru. Sonra şu yeni barın açıldığını gördüm. Onları aradığım gece beni işe aldılar. Rahattım. Arka tarafta bir odaya taşındım. Bir akşam -belki iki hafta sonra- bir şeylerin ters gittiğini hissettim.

Adamınız patron beni bir köşeye çekti.

Midem ağzıma geldi.

Ollie, dedi.

Efendim?

Korkarım sen aradığımız adam değilsin.

Ne? dedim.

Üzgünüm.

Yanlış bir şey mi yaptım?

Hayır.

İyi çalışmıyor muyum?

Sorun bu değil, dedi. Sadece kimi işe aldığıma dikkat etmek zorundayım. Anlatabiliyor muyum?

Bana fazladan bir haftalık ücret verdi. Eşyalarımı toplayıp eve gitmek yerine bir pansiyona taşındım. Annemle yüzleşemezdim. Utanıyordum. Günlerce şehirde dolaştım. Gerçeküstüydü. Derken nehir kenarındaki şu şantiyede iş buldum. Kent restorasyonu. Fena iş değildi. Sonradan Atlantalı olmadığını iddia eden şu Atlantalı salakla karşılaşana kadar, pansiyonu da

seviyordum. Orada Sara ile tanıştım ve birkaç ay birlikte olduk. Sonra bir akşam ona:

Neler oluyor? dedim.

Senden ayrılıyorum, dedi.

Niçin?

Omzuna elimi koydum ama itti. O zaman bildiğini anladım. Baş belasıydım. Kadınlarla şansım hiç yaver gitmiyordu. Beni terk etti. İyi hissetmiyordum. Eve kapandım. Birkaç gün sonra şantiyedeki işi bırakıp Doyle'un Yeri'nde işe başladım. Beni işe aldığı için helal olsun ona. Her işi yaparım demiştim. *En ucuz fiyatlar Doyle'un Yeri'nde!* High Sokağı'nda, yetenekli genç sanatçıların yaşadığı bir evde oda tuttum.

tavan arası

Evimdi. Odanın tavanı o kadar alçaktı ki giyinirken eğilmek zorunda kalıyordum. Soluk renkli ahşap duvarlar her yandan içeri doğru eğilmişti. Eşyalarımın çoğu kapının arkasında asılıydı. İş kıyafetim şeffaf plastikten bir torba içinde tavandan sallanıyordu. Temiz atlet ve gömlekler odanın kuytu bir köşesindeki bisküvi kutusunun içinde duruyordu. Kirli çamaşırlar yatağın altındaki torbaya tıkılıydı. Son kiracıdan kalan bir yığın tablo yatağın ayakucuna, yüzleri duvara gelecek şekilde istiflenmişti.

Kaldırıp atamıyordum. Adam Hindistan'daydı. Geri gelebilirdi. Cesaret edemiyordum.

Ben düzenli bir adamım.

Marty'nin bütün eşyaları yanımdaydı. Atlasları, belgeleri, gezi kitapları, sakallı balıkçı biblolları. Kardeşim Redmond'un kaset kutusu da bendeydi. Bazen pencerem açarak aşağıdaki sokağa Queen ya da Pavarotti dinletirdim. Tavan arası üç katlı bir evin tepesindeydi. Dördüncü katta oturduğumu söyleyebilirdiniz ama tavan arasına ayrı bir kat denilemezdi, daha çok çatının altında bir kuş kafesi gibiydi. Her fırtınadan sonra tahtalar

çatırdayarak tek tek yerlerine otururdu. Kirişler homurdanarak genişlerdi. Döşeme tahtaları esnerdi. Fazla şikâyet eden biri değilim ama çoğu sabah odaya neler olduğunu merak eder, yerimden sıçrayarak uyanırdım. Ertesi gece, yine neler olacağını merak ederek uyurdum.

Başınızı kollamak zorundaydınız. Sürekli. Nerede olursanız olun başınıza dikkat etmeniz gerekiyordu. Dimdik ayakta durabileceğiniz tek yer odanın ortasıydı. Sonra bir de pencere vardı. Ona ulaşmak için başınızı iyice eğmeniz gerekiyordu. Gündüz dünyadaki bütün diğer pencereler gibiydi. Eğilir, dışarı bakar ve ne oluyorsa onu görürdünüz - cıyaklayan saksağanları, Harmony Tepesi'ne tırmanan beyazlar giymiş keşişleri, High Sokağı'ndaki evlerin çatılarını, alışveriş yapanları, gazetelerin dağıtım kamyonlarını.

Bu hafif ve sıradan, hatta neşeli bir melodiydi. Kafanızın içine etmezdi.

Ama gece olunca her şey farklıydı.

Şöyle ki,

Eğer gece açık bırakılırsa, lanet olası pencere, kargaşa içindeki şehrin feryat figan mallarını satmaya çalıştığı bir hoparlöre dönüşüyordu.

Sokaktaki her ses doğruca yukarı yükseliyordu - sarhoşlar, kadın çığlıkları, kilise çanları, taksiler, dazlaklar. Karanlık basınca sanki çılgın bir şeytan herkesi etkisi altına alıyordu. Gece bütün şehir benimle birlikte yatağa giriyordu. Tımarhane koğuşu gibi.

Yeni hayatıma bu odada başladım.

su deposu

Evet. Sunta bir dolabın içine gizlenmiş, odamın bir köşesinde duruyordu. Zamanında tesisatçının biri depo niyetine yapmıştı bu derme çatma kutuyu.

Sık sık her şeyi söküp eli yüzü düzgün bir depo yapmayı düşündüm ama marangozluk yeteneğimi kaybetmiştim. Ahşap işçisi olmak geçmişte kalan bir şeydi ama belki bir gün fikrimi değiştiririm diye tesviye aletimi,

testereyi, iki çekicimi, güzel bir keskiyi ve bir adet Stanley marka şerit metreyi yün bir torbanın içinde yatağımın altında saklıyordum.

Koca evdeki bütün borular bu Allah'ın cezası depoya bağlıydı. Neden olmasın ki?

Ne sanıyordunuz?

Yatağa uzanınca beklemeye başlardım. Aşağıda bir yerde musluğa dokunulduğu anda canavar inlemeye başlardı. Sanatçılardan biri gecenin köründe tuvalete giderse, depo önce çınlar ve sallanır, sonra vites değiştirip patlardı, sular aşağıya akar, sonra yeniden dolar ve damlamaya başlardı.

Hiç hoş değildi. Berbattı. Ne zaman biri tuvalete gitse sanki ben de onunla birlikte gidiyordum. Kapının açıldığını, ayak seslerinin ikinci kata indiğini duyuyordum. Onlar çömelirken sanki sifon zincirine uzanan bendim. İlk -löp- sesinde kalbim titriyordu. Ayağa kalktıklarında sanki zincire ben asılıyordum.

Uyuyamıyordum.

Aklımı kaybedecektim.

Bu yüzden tuvalete bir not astım.

LÜTFEN GECE YARISINDAN SONRA SİFONU ÇEKMEYİN.

İyi yapmıştım. Ertesi gün birisinin benimkinin yanına bir not astığını gördüm.

LÜTFEN GECE YARISINDAN SONRA IŞIKLARI AÇMAYIN.

Merdiven ışıklarını kastediyordu.

gelin

Taşındığım gece ortaya çıktığını gördüm. Acımasız bir kasım akşamıydı. Dükkânlar kapanıyor, ışıklar sönüyor ve sokak lambaları yanmaya başlıyordu.

Yeni evimde, eğilerek pencereden dışarıya baktım, -bu her şeyi mahvetti- çünkü orada, sokağın karşı tarafında gelini görüverdim.

Buna inanamıyordum.

Bir zamanlar takip ettiğim Luton'lu bayanlardan birine benziyordu. Işıklandırılmış gelinliğinin altında şişkin bir karınla, hamile olduğu anlaşılıyordu. Yüzü yoktu ve hareketsizdi, beyaz bir duvaktan ibaretti. Onun bir dükkânın vitrininde durduğunu anlayana kadar epey zaman geçti. Bir çamaşırhane ve kuru temizlemecinin vitriniydi burası. Günlerdir dükkânın önünden geçmeme rağmen onu daha önce görmemiştim. Ama işte oradaydı. Pencereden çekilip yatağıma uzandım. Kalkıp yine baktım, hâlâ oradaydı. Bütün gece, içinde turuncu balıklar olan yeşil bir akvaryumun yanında durdu. O bir hayaletti, çamaşırhane de onun mağarası.

Ertesi gün onu düşünerek kirlilerimi alıp çamaşırhaneye gittim. Kendime engel olamayıp içeri daldım. Havada erkek çorabı ve kocakarı donu kokusu vardı. Çamaşır makineleri dönüyordu. Terlediğimi fark ettim. Burası tuhaf görünüyordu, geçmişe dönüş başladı. Evet? dedi kadın ve yineledi *Evet?* Size nasıl yardımcı olabilirim? Ne dediğimi bilmiyorum. *Herhangi bir şey söylemiş olabilirim.* Tek kelime etmeden torbamı aldı ve başının üstünden geriye doğru fırlattı. Fiş yazmasından faydalanarak dönüp geline baktım. Yoktu. Orada değildi. Tamam gelinlik oradaydı ama hepsi bu - sadece bir gelinlik. Kafası ve elleri yoktu. Duvak pek cafcaflıydı ve tüllerin altında hiç kimse yoktu. Sadece küf kokulu sıcak hava.

Onu kafamdan uydurmuş olmalıyım, diye düşündüm.

O sırada camların buğulanmaya başladığını gördüm.

Fişi kapıp dışarı fırladım.

Geri dönecek cesareti toplamam birkaç gün sürdü. Çamaşırhanelere asla girmem. Londra'dan beri. Asla. Nasıl olduklarını bilirim. O gün de gelini görmeye gitmiş olmasaydım asla o çamaşırhaneye girmezdim.

mutlu evliliklerin hayaleti

Onu saatlerce odamdan izledim.

Gündüz olunca ortadan kayboluyordu. Gün ışığı ona göre değildi. Ama gece olunca kendine geliyordu. Şehirdeki lanet olası yaygara bir uçtan diğer uca artarak yayılıp, polis arabaları ani fren sesleriyle Lamp'ın önüne yığıldığında ve serseriler anıtın önünde sebepsiz yere alkış tutup bağrışmaya başladığında, çamaşırhanedeki ışık da yoğunlaşırdı. Kargaşa arttıkça ışık da artardı. Işık arttıkça büyü de artardı. Camlardaki buğu uçup gider ve o, dükkânın arkasından çıkıp gelirdi. Kasanın solunda, karanlıkta ayakta durur, hayali ellerinden biriyle pililerini ve duvağını kaldırırken diğer eliyle yoldan geçenlere tuhaf işaretler yapardı. İki yanında askılar dolusu, selofana sarılmış, temizlenmiş takımlar, elbiseler, yağmurluklar asılı olurdu. Tertemiz ve parlaktı, ışık saçardı. Sabahın erken saatlerine kadar mavi bir ışık demetinin içinde gülümseyen bir hayaletti o, mutlu evliliklerin hayaleti.

Liz'den başka kimseye ondan bahsetmedim, ona da boş bulunup söylemiştim zaten.

Bu, insanın kendisine saklaması gereken türden bir şeydi.

Bilirsiniz işte.

mutfak

Liz'in söylediği gibi, maden ocağına benziyordu.

Liz ahbabımdır. Marty ve La Loo'dan beri ilk arkadaşım. Onunla Rap'te, sahnede şu pantomim gösterisini yaptığı dönemde tanıştım. Evet, Liz, oğlan çocuğu gibi kesilmiş sarı saçları ve tepeden bakışıyla derbeder ama güzel görünürdü; kirli lavabodan bir kap alır, iç geçirerek, çaydanlıktaki kaynar suyu kaba boşaltır, kulplu, küçük bir tencereye kepçeyle renksiz fasulyeleri koyar, yemek pişirirdi.

Asıl mükemmel yaptığı şey tatlılardı, meyveli kekler ve pastalar.

Bulaşık yıkamak değil.

Erkek sanatçılar da yeterince dağınıktı ama kadınlar daha beterdi. Neden böyle bilmiyorum. Merdivenler, odalar, mutfak, her yer yağlıboya ve alçı kokardı. Birkaç gün uzaklaşsam, döndüğümde ocağın çevresinde yer muşambasını yağ içinde, ocağı ise köri ve makarna sosuna bulanmış halde bulurdum. Ocağı yakınca keskin bir yanık kokusu duyardınız.

Bir soğan kabuğu parlar ve kabarıp patlardı. Fırın leş gibi kokardı. Lavaboda ise bulaşıklardan bir enkaz olurdu.

Karakterimdeki eski, çok eski bir özellikten dolayı her zaman düzenli olduğum için iş başa düşerdi. Hem aralarında en büyük bendim. Gece en son yaptığım şey daima bulaşık yıkamaktı, çünkü bu dünyada sizi bekleyen bir lavabo dolusu bulaşık olduğunu bilerek uyanmaktan daha kötü bir şey yoktur. Sabahları bir lavabo dolusu bulaşıkla karşılaşmaya katlanamam.

Aldırmıyorum. Öğrenciler iyidir. Ama mutfağın kendisi çok iç karartıcıydı. Arka kapıdaki tek pencere birkaç metre ötedeki duvara bakıyordu. Bahçede ancak tuğlalar, soba borusundan bir saksı ve ağzına kadar dolu çöp kutusu için yer vardı. Ayrıca burada bir de kedi yaşıyordu. Kedi için bir kutu yaptım ama su deposu için bir şey yapmadım. Sık sık bu duvara bakarak şaşıp kalıyordum. Neredeyse üç buçuk metre yüksekliğindeydi. Hollanda malı mobilyalar satan bir hah tüccarına ait deponun arka tarafındaki düz duvardı.

Hollanda mobilyası kafalı. Kahrolsun.

Duvarın üzerinde bir gıdım boya hatta bir santim sıva yoktu. Sadece gökyüzünü kapatan ve karanlıkta kahvaltı etmenize sebep olan yüksek bir duvar.

Doğru.

Gençken çok küfür ederdim.

merdivenler

Şöyle anlatayım.

Doyle’un Yeri’nde geç saatlere kadar çalışıyor ya da Rap kapandıktan sonra temizlik yapıyordum, gece odama çıkmak için bu merdivenleri kullanmam gerekiyordu. Çürük demek yanlış olur. Merdivenler hiç tekin değildi, diyelim biz. Ne kadar uğraşırsam uğraşayım karanlıkta tırmanamıyordum, bu yüzden ışığı yakıyordum ve sonra her katta ayrı bir kıyamet kopuyordu. Sorun şu ki yatak odası kapılarının üs

tünde küçük bir cam bölme vardı ve ampullerin ışığı doğrudan içeride uyuyanların üzerine patlıyordu. Öğrenciler hemen bağırmaya başlıyordu. Hey, söndür şu lanet olası ışığı! Işık, lanet olsun, ışık! Liz bile, bağırmadığını söylemesine rağmen bağırıyordu. Ben onu duyuyordum.

Odama çıkan son birkaç basamağı da koşarak tırmandığımda terden sırılsıklam oluyordum.

En sonunda elektrik düğmesini çeviriyordum ve ev sessizliğe gömülüyordu.

Ama ben değil. Kendimi iyi hissetmiyordum. O kadar kötü oluyordum ki bir kere dışarı çıkınca eve dönmeye korkuyordum. Oysa dışarı çıkarsam geri dönmem gerekiyordu. İki el feneri aldım ama yürüttüler. En iyisi onlardan önce yukarı çıkıp yatağa girmekti. O zaman sadece su deposu ve pencereden içeri böğüren namussuz şehirle boğuşmam gerekiyordu. Ama o günlerde geç saatlere kadar çalışmak zorundaydım ve kalacak başka yerim yoktu. Benden haftada sadece 25 pound alıyorlardı ve neresinden bakarsanız bakın kötü bir anlaşma değildi bu.

Hem arkadaşım Liz de vardı.

Şikâyet etmiyorum.

Merdivenler omzuma yüklendiğim çarmıhtı.

2

en ucuz fiyatlar Doyle’un Yeri’nde!

Doyle’un süpermarketi. *En ucuz fiyatlar Doyle’un Yeri’nde!* Düşünmek için harika bir yerdi.

Ben her işe bakıyordum - çocuk yokken bir pound’a süpermarket arabası veriyor, kasaların etrafını süpürüyor, gece olunca rafları yerleştiriyordum. Kafa yoracak bir iş istemiyordum. Sırf saat altı buçuk olsun diye bekliyordum. Bazen kendi kendime yüksek sesle tekrarlardım - *Altt buçuk! Altı buçuk!* Gece vardiyasındaysam; *İki buçuk! İki buçuk!* dediğimi duyardım. İnsanlar bana sık sık marangozluğa dönmemi söylüyorlardı ama Londra’da olanlardan sonra ben artık aynı adam değildim. Geriye dönüş yoktu. Kabilenin kanunlarını öğrenebilmek için önce kaçıp uzaklara gitmeniz gerekir. Kendi gerçek tabiatınızı öğrenebilmek için de önce kendi içinize girmelisiniz. Çok ciddi olmaya gerek yoktur.

Bir zamanlar ciddiydim.

Ama zamanla geçti.

Marangozun dediği gibi, ben de her şeyimi feda ediyordum.

Doyle’un Yeri iyiydi. Beş buçuk günlük çalışmanın sonunda vergiler düşüldükten sonra aşağı yukarı 115 paund alıyordum. Bol bol fazla mesai vardı. Süpermarket çalışanlarının ayakları sağlam basar. Kasiyer kızlar biraz havai olabilirler ama genelde her şey son derece akla uygun ve hareketlidir. Aslına bakarsanız tam bir keşmekeş hüküm sürüyordu orada. Ben bile uçuyordum. Üstelik bir de High Sokağı’nda oturduğumu düşünürseniz. Bir gün yetkililer kasap çocuğu azarlayarak, burnundaki

küpeyi çıkarıp kulağına takmasını talep ettiler çünkü et reyonundaki müşteriler şikâyetçiydi. Şey, ben bilemiyorum. Bence burnunuzdaki küpe sizi hijyenik gösterir. Onları ciddiye almadım. Huzursuzluk istemiyordum. Sakin bir ortama ihtiyacım vardı. Orada çalışmak, hayatla barış anlaşması yapmışım hissi veriyordu.

Kötü olan tek şey vardı - kışın market arabalarını düzenlemek. Marketin içi ısınıyordu. Benim durduğum yer ise kötü hava koşullarına açıktı. Yağmura karşı bir çatısı vardı ama soğuğa karşı koruması yoktu. Soğuktan korunmak için her şeyi yaptım; yün bere, tulum, kalın gömlekler, aklınıza ne gelirse giyiyordum.

Bir süre eldiven de giydim, uzun yün eldivenler, ama eldiven giyince rahat hissetmiyordum. Hiçbir marangoz eldivenle rahat edemez. Farkında olmadan bir parmağınızı kesip atabilirsiniz. Aslına bakarsanız bence eldivenler çok tuhaftır. Özellikle gece giysisiyle birlikte. Oscar törenlerine eldiven giyerek katıldığımı düşünemiyorum bile. Fark ettirmeden işinizi öyle zorlaştırır ki eldivenler, şaşarsınız.

Hiçbir şey söylemeyin.

Oluruna bırakın.

bel çantaları

Bozuk paraları içine koyayım diye bel çantası verdikleri gün çok utandım. Bu, eldivenlerden bile daha kötüydü ama çantanız yoksa ceplerinize mümkün değil bu kadar çok bozuk parayı dolduramazsınız.

Bel çantası üzerime yapışıp kalmıştı.

Niye sorun ediyordum bilmiyorum. Bana bir Sumo güreşçisinin kemerini hatırlatıyordu. Ya da daha kötüsü, ortaçağda yaşayan insanların, hayalarını korumak için taktıkları kemerleri. Bir çeşit cokey kemeri diyelim. Daha çok aptal turistlerin seyahat ederken taktığı, fazla gelişmiş üreme organlarını andıran çantalar gibi. İlk birkaç gün, ellerim bu utanç çantasının üzerinde

dolaştım. Aşağı bakarsınız bu şeyin üzerinizden sarktığını görürsünüz. Çalışmaktan sıkılmam. Temiz işi severim. Çalışmayı her zaman sevmişimdir. En kötü zamanlarımda bile, birisi beni uykumdan uyandırarak sandalyeyi, masayı ya da dolabı onarır mısın, diye sorsa, kendimi iyi hissederdim. Benim işim İkincilerdi - ikinci onarımlar. Gitmek istemiyor olsam bile giderdim.

Bana zorla bir şeyler yaptıran insanlara çok şey borçluyum. Rap'te bana bar arkasında yarım günlük bir iş veren Gilmartin'ler mesela. Ya da beni Doyle'un Yeri'ne alan Geoffrey.

İnsanları hatırlamıyor olabilirim ama onlara borçluyum. Kimseyi görmek istemediğim zaman kapıya gelenlere. Onlar hayatımı kurtardı.

Hıristiyanlar

Hepinizin başına gelir. Çevrede her zaman bir iki tanesi vardır.

Her neyse, Doyle'un Yeri'nde çalışıyordum. Bel çantasına katlanmak zorundaydım. Oradaki yaşantımı seviyordum. Sabahın köründe dedikodu yapılmasından hoşlanıyordum. Müşteriler içimdeki Hıristiyan'ı ortaya çıkarıyorlardı. Hepsi de benim gibi neşeli günahkârlardı.

Bir zamanlar herkes öyleydi.

Bu sabah, adamın biri beni tanımadığı halde, sanki ahbapmışız gibi yanımda durdu.

Selam koçum, dedi, ben Aitnioige'liyim. Orayı biliyor musun?

Hayır.

Bilsen şaşardım.

Yaa.

İçki içer misin?

Arada bir.

Ben içmem.

Öyle mi?

İçki içersem baygınlık geçiriyorum.

Ah. Sahi mi?

Ama sigara içerim.

Ne güzel.

Evet.

Ayakkabısının bağını bağlayıp yürümeye devam etti.

kendi yerim

Hükümetten bahsedildiğini duymaktan hoşlanmam. Politika başımı döndürür. Berbattır. Hükümet konusunda paranoyakça düşünceleriniz varsa içiniz rahat değil demektir. İyi değilsinizdir. Bir de bakmışsınız pijamalarınızla Saint Columba'da duruyor, birtakım heriflerle erkeklik organından söz ediyor ve sakinleşmek için bir şeyler çiğniyorsunuz. Hayır efendim. Asla olmaz.

Şunu keşfettim; bir kez hareket etmeye başladınız mı düşünmeye de başlarsınız, asıl hareketsiz kaldınız mı işler kötüye gider. Uyuşukluk beyinde başlar, gördükleriniz sizi hasta eder. Eğer hareket ediyorsanız paçayı kurtarabilirsiniz. Hayatınızı planlayabilirsiniz. Birisinizdir. Bu yüzden elimde süpürgeyle döşemelerin üzerinde uçarak temizlik yapmak benim için psikoloğun muayenehanesinde terapi görmeye benzer. Bezelye konservelerini dizerken perspektif çalışmış olurum. Son sardalye kutusunu da yerine yerleştirmekten büyük zevk alırım. Geri çekil. İyi iş çıkardın. Marmelatlara gidiyorum. Köri kavanozlarının arasındayım. Asıl olan sonsuza kadar çalışmak.

Sık sık *Hey! Sakin ol Ollie*, derler ama ben diyorum ki *sıkmayın caninizi! Bana yetişmek zorunda değilsiniz.*

Hareket edin.

İşte hepsi bu.

Hareketli olduğum zaman aklıma çok hoş düşünceler geliyor.

Yapacak bir iş varsa hayat harikadır.

refah

Sadece kelimeyi seviyorum.

Tırtıklı Gök Yırtığını sevdiğim gibi. Fırtınadan önce çakan şimşeklere böyle diyorum.

mahkemeler ve duruşmalar

O işleri sevmem.

Bahçe tuvaleti ya da günah çıkarma bölmesi gibi kokarlar, mahkemeye uzun süredir uğramamış olsam bile hepsinin öyle koktuğunu biliyorum. Ben küçükken, evin arka bahçesinde kurbağa yavrularıyla dolup taşan bir tuvalet vardı.

Ama bir keresinde günlerce mahkemeye gitmek zorunda kaldım.

İş aradığım sırada başım biraz belaya girdi. Sonra o puşt beni sorguladı. Bay Ewing şöyle, Bay Ewing böyle, Bay Ewing, *mahkeme heyetine Londra'da günlük iş bulunacak başka yer olmadığım mı söylüyorsunuz?*

Hayır; öyle yerler var.

Öyleyse neden oralara gitmediniz?

Öyle oluverdi.

yemek yemek

Bunun da yapılması gerekir. Saat altı buçukta araba parkından geçip balık ve kızarmış patates yemeye giderdim. Lamp'e. İtalyan ya da Çin yemeği yediğim de olurdu ama çoğunlukla yola bakan aynı masaya oturup balık ve kızarmış patates ısmarlardım. Burası Marty ve benim şehre inmeden önce bir- iki lokma atıştırdığımız bir yerdi. Eski usul yemekleri severim. Varsa mezgit, yoksa taze morina. Yanında fasulye. Biraz da pırasa. Sos kalsın. Çayı yemekten önce değil, sonra içerim. Yemek sırasında *Champion* okurum. Elmalı pastayı da alayım, teşekkürler Dorothy. Bir şey değil. Asla. İşte yemeğin. Harika. Bir sigara yakıp lokantanın penceresinden dışarıya, Garavogue Nehri'ne, kuğulara, Point'den gelen ve otobüs bekleyen kalabalığa bakarım.

En zor zamanlarımda bile bol bol yemek yiyebilmişimdir.

Gerçek şu ki durmaksızın yemeyi seviyorum.

3

Londra itfaiye takımı

Bir mayıs akşamı çayımı içerken apansız ortaya çıkıverdiler.

Kafedeki İrlandalılar onların yanında sağlıksız görünüyordu. Hepsi sağlıksız görünüyordu. Bu adamlar bronz tenleri, kahverengi gözleriyle çok Avrupai görünüyorlardı. Bütün Londra'lılar sağlıklı görünmez ama bu özel akşamda İrlandalılar onların yanında solgun kalıyordu. Dalgıçlar da sudan yeni çıkmış deniz ürünlerine benziyorlardı. Beni görünce ismimle seslendiler.

Ollie, dedi Al.

Al, dedim.

Seni burada bulacağımızı biliyorduk.

Masama oturdular.

Bu ne - taze morina mı? diye sordu Al. Morina mı yiyorsun?

Morina severim, dedim.

Her sene deniz kıyısındaki kulübenin anahtarını almaya gelirlerdi. Kulübe, Kanada'da atlı polis memuru olan amcama aitti ve senenin büyük bir bölümünde boş olurdu. Balık ısmarladılar ve geçen yıldan bu yıla olup bitenlerden bahsederek masayı istila ettiler. Kimler evlenmiş, ölmüş, boğulmuş mirastan mahrum kalmıştı?.. Benim işlerim nasıl gidiyordu?.. Sonra söz Londra'ya ve orada başımdan geçenlere geldi.

Neden beni aramadın? dedi Al.

Arayacaktım, dedim.

Benimle bağlantıya geçmeliydin.

Biliyorum. Olmadı işte.

Başını salladı.

Bizimle gelir misin? diye sordu Fred.

Olabilir, dedim.

Boşver, düşünme artık, dedi Al.

Cumartesi gecesiydi ve o lanet olası merdivenleri tırmanmaya hevesli değildim, böylece, tamam sizinle geleyim ama eşyalarımı almak için eve uğramam gerek, sonra beni anneme bırakabilirsiniz, dedim. Yan tarafında Londra İtfaiye Takımı Dalış Grubu'nun logosu olan aynı mavi kamyoneti kullanıyorlardı ve kamyonet ağzına kadar eşya doluydu - dalış giysileri, oksijen tüpleri, ağlar, Heineken kutuları, gümrükten alınma viski. Her şey. Üzerimi değiştirip anahtarı alayım diye High Sokağı'na gittik.

İşçi tulumu giymiş olan Liz odama geldi.

Bu pislikler kim? diye sordu.

Arkadaşlar, dedim.

İtfaiyecilere bakmak için pencereyi açtı. Dönüp beni inceledi.

Onlarla mı gidiyorsun?

Evet.

O zaman mavi gömleğini giy, dedi.

Tamam.

Sana daha çok yakışıyor.

Yakamı düzeltti ve ona teşekkür ettim.

şehvet

Bana el sallayan bayanı incelediler. Yorgun insanlara usulca sokulan türden bir şehvet üzerlerine sinmişti.

Holyhead'den Dublin'e giden feribottan yeni inmiş, gecenin bir kısmını denizde geçirmiş, bütün gün araba kullanmışlardı ve şimdi de son bir-iki mili gidiyorlardı.

Okyanusa doğru.

yürümek

Rüzgâr karadan esiyordu. Bir ateş yakıp kulübenin kapılarını ardına kadar açtık. Ben fare kapanlarını topladım, elektrikli battaniyeleri prize taktım ve sonra beni eve bıraktılar, kamyonetten inerken Al, Hey, bir içkiye ne dersin? dedi, son zamanlarda içkiyle aramın iyi olmadığını söyledim.

Bunu her yıl söylersin, dedi.

Tamam, dedim, neden olmasın?

Gerties'e gittik. Birden oraya gidiverdik. Hayat böyledir, bir an Lamp'te oturup ne yapacağınızı düşünüyor olursunuz, sonra bir de bakmışsınız ayaklarınızın üstünde başka bir boyuta geçivermişsiniz.

Bütün dünyada oluyor bu.

Lamp'te çayınızı yudumluyorsunuz, köşeyi dönünce karşınıza ne çıkacak diye merak ediyorsunuz, nehri seyrediyorsunuz, sinemaya gitmeyi planlıyorsunuz, hayır, sinema değil, artık sinemaya inanmıyorum, belki televizyon izlemeyi, ama büyük ihtimalle kentte bir tur atacak ya da Point'e kadar yürüyüp döneceksiniz. Ben kesinlikle bir yürüyüşçüyüm. Londra'da çok yürüdüm. Clapham'dan Hammersmith'e. Finsbury'den Angel'a. Liverpool Sokağı'ndan bir yerlere. Bir yerlerden hiçbir yere. Bu delice bir şeyse bile umurumda değil. Lanet olsun. Hava alıp etrafa bakabilirim. Eğer Londra İtfaiye Takımı Dalış Grubu gelmeseydi öyle yapardım.

Point’e kadar yürürdüm.

Evet.

Gerties

Güneş Ardbollan’ın arkasında batıyor, Danimarkalı bir adam barı çevreleyen duvarlardan birinin üzerinde oturuyor, karanlık dükkânda komşularımdan biri zemini seyrediyordu.

Ollie, dedi.

Johnny, dedim.

Geri mi geldiler?

Geri geldiler, dedim.

Gelmişler, dedi ayak parmaklarını kıpırdatarak. Öhö.

Sen nasılsın? diye sordum.

Bana baktı.

Benden geçti, dedi.

Ciğerlerini temizleyip başının üzerindeki rafta duran içkiye uzandı. Gözlerini açarak bardağın üçte birini bir dikişte içti. Sanki bir ışık huzmesine bakıyor, gözleri kamaşıyor gibiydi. Sonra bakışları sabitleşti ve bardağı tezgâhın üzerine bıraktı, silkelendi ve elimi tuttu.

Babanla bağlantını kopartma, dedi.

Olur, dedim.

O iyi bir adam, dedi ve başıyla onayladı.

Saz damın altında bir sığırcık öttü. Hava bunaltıcı bir hal aldı. Yolun karşısındaki evin arka kapısından bir kız çıktı ve sokaktaki topu tekmeleyerek görüş alanımızdan çıkardı. Yeniden içeri girdi.

Her şey ağır çekimdeymişiz gibi olup bitmeye başladı. Dalgıçlar Johnny ile tokalaştı. Onu selamlamak için yarışıyorlardı bu yüzden yanlışlıkla iki dalgıcın birden elini sıkıverdi.

Dünyanın bu tarafına hoş geldiniz, dedi.

Ne içersin? Diye sordu Al.

Johnny avucunu açıp elini yüz hizasına kaldırdı.

Hiçbir şey, dedi, teşekkürler, ben böyle iyiyim.

Bir tanecik?

Hayır.

Nasıl istersen.

Evet, teşekkür ederim.

Yan odada Schumacher keskin bir virajı dönüyordu. Gertie'nin oğlunu televizyonun başından kaldırmanıza imkân yoktu. İçeri bir göz attım.

Joey, dedim.

Televizyondan başka bir yere bakmak zorunda kaldığı için surat astı. Siberry karanlıkta tek başına oturmuş, kas keti kucağında yarışı seyrediyordu. Başka bir köşede Waters Baba, olan bitene sırtını dönmüş, Campari ve siyah biranın karşısında oturuyordu. Müthiş bir gürültü vardı. Bardak bardak viski içtik. Hep birlikte demlendik. İşte böyle. Şişeleri kafamıza diktik. Gitmeme izin vermediler. Bir tane daha. Sonra bir tane daha. Dışarıda karanlık çökmeye başlamıştı, sahildeki ve kayaların üzerindeki ışıklar birer birer belirmeye başladı; saat gibi. Bir iki üç, Caravvays, Convvays, Gurns. Açıkta deniz fenerinin ışıkları dönüyordu.

Sonra bir şimşeğin ani ışığı suyu yardı. Tırtıklı Gök Yırtığıydı bu. Bir ışık demeti Gerties'i yalayıp geçti.

beni gömer misin?

Johnny kolunu omuzlarıma doladı.

Beni gömer misin? diye fısıldadı.

Olur.

Aferin sana. Aferin.

Tezgâhın tahtasına hafifçe vurup ıslık çaldı.

Yapacağını biliyordum, dedi.

Yaparım.

Hiçbir şey söyleme.

Söylemem.

Gökgürültüsü patladı. Televizyonun görüntüsü gitti. Işıklar iki kere gidip geldi sonra toptan söndü. Joey muır'arı yaktı. Konuşma fısıldaşmaya dönüştü. Sanki içeriye bir yabancı girmişti. Dalgıçlar sörfçülerle birlikte ortadaki odaya yerleştiler, bar müdavimleri de onların etrafına toplandı. Konuşma dünyadaki en iyi dalış alanları üzerineydi -Afrika koyları, Dorset'in soğuk sulan, Karadeniz, Connemara'nın ötesindeki deniz mağaraları... Sonra eğlence gemisinin battığı, Thames'in dibini tarayıp cesetleri çıkardıkları günü anlatmaya başladılar.

Ne adamlardı ama.

Gölgelerin arasında onlar da duygusallaşmış, korkunç taşmışlardı; kafalarının içinden sadece derinliklerde yatan eski gemi enkazlarındaki cesetler çıkıyordu: Denizden, şık kıyafetler giymiş kadınlarla tango yapmayı yeni bitirmiş dar pantolonlu adamlar fırlıyor, fırlıyorlardı. Tuzlu suda on bir gün. Tatlı suda yedi gün. Gözleri gitmişti. Parmakları gitmişti. Onlar boğulanlardan bahsederken bar sessizleşti. Kısa bir süre sonra hepimiz yüzlerce metre derinde çürüyorduk.

Sonra bir sessizlik. Rahatsız oldum. Karanlıkta sigarasını yakan bir kadının yüzü parladı. Johnny ortadaki odanın kapısında belirdi, yüzü mum ışığında kocaman görünüyordu.

Gelip yanıma oturdu. Kulağıma eğildi.

Beni gömeceğine yemin eder misin? diye fısıldadı.

Ederim, dedim.

İyi.

Kolumu yakalayıp salladı. Sonra elime Doyle'un Yeri'nden aldığı, Lisadell'deki sahilden toplanmış bir torba dolusu midye tutuşturdu. Gecenin içine doğru ilerledim. Mükemmeldi.

anne

Annem gözlerini kapamış ateşin başında oturuyordu. Elektrikler kesilince transistor!ü radyoyu dinleyerek uyuyakalmıştı. Karşısına, babamın sandalyesine oturdum. Bir şeyler mırıldandı ve alevlerin ışığında bir an dili göründü. Herhalde temizlik yapmış, toz almıştı çünkü başında hâlâ bir örtü vardı. Öbür odadaki Kuzey-Batı Radyosu başka bir dünyanın yankısıyla çınlayıp fenerlerden ve yılanbalığı avından bahsederken, uykusunda yüzünü şekilden şekle sokuyordu.

Bir çeyrek saat boyunca loş odada oturup kımıldamadan onun düşünceleri arasında dolaştım.

Sonra bir parça kuru otu topuklarımla korların arasına iteledim. İrkilerek uyandı, bir elini kalbinin üzerine koyup nefesini tuttu.

Anne, dedim.

Ne?

Koltuğun kollarına yapışta Çığlık atmak üzereydi.

Ne? dedi yeniden, bakışları odaklanırken.

Benim, Ollie.

Baktı ki benim, yüzü aydınlandı.

Ollie?

Evet.

Sevgili Tanrım, kim olduğunu bilmiyordum. Rüya görüyordum. Rüyamda kardeşini görüyordum.

Üzgünüm.

Ne kadar zamandır orada oturuyorsun?

Bir süredir.

Karanlıkta mı?

Evet, öyle.

Beni mi izliyordun?

Evet.

Allah iyiliğini versin, dedi. Hep böyle yapıyorsun. Şakalar yapıyorsun.

eski zamanlar

Dudaklarını uzattı. Öpüştük. Örtüyü başından çıkarıp ışığa uzanmayı denedi ama hâlâ karanlıktaydık.

Eski zamanlara geri döndük, dedi.

Öyle, dedim.

O torbada ne var?

Johnny Waters'ın bana verdiği midyeler.

Midyeleri ocakta, bir parça suyun içinde, açılana kadar kaynattım, o da içlerini ekmek kırıntısıyla doldurdu. Sonra onları tavaya koyup bir sıkımlık limon, sarmısak ve tereyağı ile birlikte bir dakika kadar ateşte tuttuk. Ateşin başında yemeğimizi yedik. Gökyüzüne bir göz atmak için dışarı çıktık, uyurgezerler gibi ellerimizle etrafı yoklayarak yolumuzu bulduk. Yerkürede bir tek ışık bile görünmüyordu. Derken bulutların arasından bir

kuyrukluyıldız göründü. Bir yanık kokusu vardı. İlerki tarlada bir direğin üzerinde duran trafonun çevresinde kıvılcımlardan bir ışık halkası oluşmuştu. Donegal'e doğru çakan şimşek denizi bıçak gibi yardı. Tırtıklı Gök Yırtığı ufku aydınlattı. Yaz fırtınası geçip gidiyordu. Annem bir mumla beni odama götürdü.

Yatak taş gibi soğuk, dedi.

Odanın mutfağa açılan kapısı önünde durakladı, gitmek istemiyordu..

Babandan haber aldım, dedi çekingen bir tavırla.

Öyle mi?

Evet, yazdı, dedi, ve sana selam söylememi istedi.

Öyle mi?

Öyle, dedi ve önlüğünün cebinden bir mektup çıkardı. Yüksek sesle oku, dedi. Yatağın yanındaki masadaki mumu düzelttim. Kurşunkalemle yazılmış kısa bir nottu, tarih eksiksiz atılmıştı, saat de yazılmıştı: 15.45, 6 Haziran. Büyük harflerle DURE SOKAĞI, 9 NUMARA, COVENTRY yazıyordu.

Sevgili Margarety

Umarım iyisindir. Oliver'i görüyor musun? Hep onu düşünüyorum. Ona benden selam söyle ve yakında buluşmamız gerektiğini de ekle. Burada işler pek yolunda gitmiyor. Sorun işsiz olmam ve romatizmam. Dizim canıma okuyor. Düşünsene, bunca zaman sonra, otuz yıl önce bir inekten yediğim tekme yüzünden. Artık topallayarak yürüyorum. Coventy'de arabaların günü geçti. İrlandalılar hiçbir şey yapmadan sokakları arşınlıyor. Japonlar her şeyi ele geçirdi. Eğer onlar için çalışıyorsan günde birkaç kez durup dua etmen gerekir.

Belki bu yaz oraya gelirim.

Kendine iyi bak ve gönderdiğim parayla güzel bir şey al.

Eamon

Mektubu ona geri verdim, kapıda dikilip bana dikkatle bakmaya devam etti.

Eee? dedi.

Ne demek istiyorsun?

Ona yazacak mısın?

Belki yazarım, dedim.

Artık, dedi, barışmanızın zamanı geldi.

Biraz daha zaman geçsin.

Hâlâ kapının eşiğinde duruyordu.

İyi misin?

Evet, dedim.

Brady'ler bazen seni görüyormuş, dedi.

Ben de onları görüyorum, dedim.

Kendine iyi bakıyor musun?

Bakıyorum.

Emin misin?

Evet.

Haydi yatağa gir, dedi. Kapı kapandı. Gece yarısına doğru radyo hâlâ şarkılar çalıyordu, haftalardır ilk defa doğru dürüst uyuyabildim. Kafamın içinde babam ve ben eski dostlar gibi sohbet ediyorduk.

bıçaklı kavgalar

Uyandığımda bisikletle sabah ayinine gidip dönmüştü.

Arka bahçede, pırıl pırıl parlayan güneşin altında çay içtik.

Şehir geceleri dehşet verici, dedi. *Champion'd*a görüyorum.

Gürültülü.

Tam bir çöplük.

Öyle.

Kavgalar oluyormuş, dedi öfkeli bir sesle. Bıçaklı kavgalar.

Doğru.

Tanrı bilir uyuşturucu da vardır.

Aklına ne gelirse.

Kendine dikkat et.

Ederim.

Önceki sefer ne oldu biliyorsun.

Biliyorum.

İç çekerek pembe bir gülü incelemek için ayağa kalktı. Yalnız bir arı havada asılı duruyordu ve kedi onu ağzıyla yakaladı. Tüüü! diye tükürdü anne. Köknarların altından kuyuya yürüdük ve içindeki yapraklarla çam iğnelerini temizledik. Suyun üzerinde yüzlerimizin yansımasını gördüm. Dünyevi olmayan varlıklardık. Evin arkasındaki Uzun Meydan'da yürüdük. Yan tarladaki sığırlar neşeyle koşuşuyorlardı. Deniz, bir kuşun tüyleri gibi kabarıyordu.

4

politika

Annemin bisikletine binip aklıma ne gelirse almak için Day’in dükkânına gittim, ah yulaf lapası incir sandviç ekmeği ayakkabı bağları mumlar jambon dilimleri. İhtiyaçlar. Sadece gerekli şeyler.

Dükkân karanlıktı ve kafam tepede asılı duran bir çelenge çarptı. Bir işarete ihtiyacım-mı var? Bu beni kendime getirdi. Gece ayininden sonra komşularımızdan oluşan bir kalabalık içeriyi doldurmuştu. Herkes biribirine ilk isimleriyle sesleniyordu. Aileler tezgâhın önüne dizilmişti. Bazıları dışarıda arabalarının içinde oturmuş pazar gazetelerinin spor sayfalarını okuyordu. Beysbol şapkası takmış gençler duvara yaslanmış, içeri girenleri izliyordu. Dumanlarını savurarak geçen traktörlere afacan tavırlarla el sallıyorlardı.

Elektrik şirketinden gelen ve sorunun nerede olduğunu bulmaya çalışan bir acil durum kamyonu, merdivenini direğin tepesine yükseltti. Dükkân penceresinin pervazında oturmuş güneşlenen genç Gallagher kızları bunu seyrediyordu. Kot pantolon, spor ayakkabı ve su geçirmez, pofuduk montlarıyla ağırsıklet boksörlere benziyorlardı. Kocasından ayrılmış bir kadın telefon kulübesinde, telefona fısıldıyordu.

Aşağılardaki çayırlardan ağır bir gübre kokusu geldi. Futbol sahasında birkaç kişi oyunu seyretmek için arabalarını kalelerin arkasına çekmişti.

Nasıl gidiyor, Ollie? diye sordu Bay Day, yazarkasa çalışmadığı için elinde kalem, faturaları doldurmaya çalışıyordu.

Muhteşem, dedim.

Parlak kırmızı kravat takmış, parlak spor ceket giymişti. Arkasındaki kapının aralığından desteklerin üzerinde duran yeni yapılmış bir tabut gördüm.

Bunu duyduğuma sevindim.

Siz nasılsınız?

Çok iyi. Sadece hesap yapmayı unutmuşum. İçerideki kuyruk uzarken o kayıtsızca fatura yazmaya devam etti. Bayan Young uzun süre saatine baktı, iç geçirdi ve saatini kurmaya başladı. Bay Day doğrularak gözlerimin içine baktı.

Baksana, dedi.

Evet?

Sinirime dokunan bir şey varsa o da şu *politika* kelimesi.

Politika, diye tekrarladım.

Radyoda beni hasta edene kadar bundan bahsediyorlar.

Öyle mi?

Evet, dedi notlarına dönerek, *politika*. Bu politikacıların eve gidince neye dönüştüklerini bilmek isterdim.

Sıradan insanlara, diye fikrini söyledi Michael-Joseph.

Bu da anlayamadığım başka bir şey, dedi Bay Day küçümseyen bir tavırla. *İnsanlar*. Kim onlar?

Hay lanet olsun, dedi Mickey-Joe.

dans etmek

Bay Day hesap yaparken kuyruktakiler de çene çalıyordu. Sonra Bayan Young ortaya şöyle dedi:

Dans etmek!

Ah biliyorum.

Sabaha kadar.

Evet.

Her şey bir yana - *dans etmek!*

Sonra Bay Day'in kızı elinde bir hesap makinesiyle çıkageldi. Bir afacanın yüzüne, fazla akıllı bakışlara sahipti. Babası hesapları ona devretti ve kuyruk ilerlemeye başladı.

Bayan Young erzağını aldı ve dans etmek artık ona her neyi hatırlattıysa, başını salladı.

Cunla

Eski bir Volkswagen kullanan ufak tefek bir rahibe, kasketimi eğerek selam verdim. Sonra yolcular bir at arabasının içinde yola koyuldular, onları çöp kutularını devirip dondurma kaplarını bütün bütün yutan uyuz bir köpek sürüsü takip ediyordu. Kentte bir ukulele ile sokak çalgıcılığı yapan o maviler giyinmiş kıza, çekingen bir selam verdim. Kör adam bir Rus kalpağı ve ona büyük gelen kot pantolonuyla köşeyi döndü. Annemin bisikleti uçuyordu.

Yolda önüme düşen gölgemi ardımdan gelip önümü kesen biri sandım ama değildi, en azından bu sefer. *Sadece ben, dedi Cunla.*

O*, Cunla, sevgilim, daha yakma gelme*

O, Cunla, sevgilim, daha yakma gelme

Her zamanki gibi sadece ben.

Bebeklerin yüksek çocuk arabalarında uyuduğu eski, rutubetli oturma odalarının yanından geçtim. Yaşlıca bir çift tulumlarını giymiş, mezarlıkta çiçek ekiyordu. Bisikleti durdurup, bizim gençlerin nasıl olduğuna bakmak için mezarların arasından yürüdüm. Birkaç ot yolup denizin yonttuğu taşları inceleyerek orada dikildim.

Fena değil, dedi Marty, ona nasıl olduğunu sormamama rağmen. Fena değil, Ollie, dedi Marty sanki ona nasıl olduğunu sormuşum gibi.

Sonra Uzun Meydan'ı geçtim. Pound'u. Deniz kenarını. Sahil yolunda, parlak kırmızı ibikli bir Bay Sülün, Bayan Sülün'ün poposunu gagalıyordu. Yemek için her eğilişinde onu sıkıştırıyordu. *Kes şunu!* Genç bir yaban tavşanı birkaç metrede bir durup, kalkık kulaklarıyla ileride neler olduğunu kestirmeye çalışarak sahili çabucak geçti, sonra da bir kayanın üzerine, kuşkulu biçimde denizi süzen balıkçılın yanına oturdu.

Karabataklar.

Örümcekler fırtınanın verdiği zararı onarmak için mevcut olan her ağacın üzerinde ağlarını örüyordu. Çingene Yeşili'ndeki kapılardan birinin üzerine tüneyen şahin deniz meltemiyle titredi. Alçak çalılıkların altında daha parlak renkli otlar oynaşıyordu. Tepeye tırmanmak için bisikletten indim. Eve girdim.

çeyrek finaller

Arka mutfakta menteşeleri aşınmış bir kapı vardı, onu onardım. Odasında zor kapanan bir pencere vardı, onu da tamir ettim. Yağmur, tarlaların bir ucundan diğer ucuna koşuşturuyordu ve ortalık aydınlanmıştı. Bir yabani ot alanı. Saat üçte elektrikler geldi ve Kildare'li orta saha oyuncusunun yumruklandığı Kildare Dublin çeyrek final maçını izledik.

Şuna bak, dedi annem hiçbir şey yapmadı ki!

Gülmeye başladım.

Akşam yemeği için bahçeden biraz sebze topladım, patatesleri lavaboda soydum, deniz yosunu tarhından filiz vermiş bir lahana başını kökünden söktüm. İtfaiye takımı saat sekiz sularında aradı. Annem vals için Gerties'e geldi. Londralılar ortadaki odaya yerleştiler, komşularım dükkânda toplandılar ve yukarı Skreen'den gelen tek kişilik bir orkestra arka odada bütün gece klavye çaldı. Kafası tavandaki süslere çarpıyordu. Çünkü

Gerties’deki tavan da alçaktır. Dalgıçlar kayalıklarda otuz ayak derinliğe dalmışlardı, hepsi sabahın erken saatlerinden beri ıstakozların ve yengeçlerin arasında, başlarındaki ışıklar taşların üzerinde, sıçrayarak dolaşmışlardı.

Bambaşka bir dünya, dediler. Saf bir dünya. Dünyadaki en saf su.

Aşağıda, burada gördüğünden daha net görebilirsin, dedi Al.

Tahmin edebiliyorum, dedim.

Her pazar dans eden yaşlı çiftler ahşap zemin ü/erinde uzun adımlar atıyordu. Annem, başı önünde, ayak parmaklarını seyrederek, Kris Kristofferson’un bir şarkısı eşliğinde Dom Feeney ile dans etti, sonra yeniden dulların arasındaki yerine döndü. Kalabalık, pisti seyretmek için bara arkasını dönmüştü. Hızlı bir dansta anneme eşlik ettim.

günahın anlamı

Kısa boylu bir adamın, kafasından geçenleri mırıldanarak sallana sallana tuvaletten çıkışını izledim. Söylemek istediklerini düşünmek için durakladı, alnı kırıştı, sonra sağ elinin tırnaklarını kemirdi. Bana bunu sorduğuna sevindim, dedi kendi kendine, evet. Sonra dükkâna geri döndü.

Hiç sebep yokken, onu takip ettim.

İşte böylece, sobanın başında oturan Alman psikoloğu buldum. Tatillerde, buradaki yazlık evine geldiği zaman, sık sık akıl sağlığıyla ilgili sorunlardan bahsederdik. Ollay! derdi. Sigara kâğıdına tütün koydu, yanında bir bardak bira duruyordu, kâğıdı dudaklarıyla hafifçe ıslattı, sigarasını yaktı ve yanağımdan öptü.

Sen bana sormadan söyleyeyim, dedi, kendimi suçlu hissetmiyorum.

Bunu söylemeyecektim.

Hep söylersin.

Hayır söylemem.

Evet söylersin.

Hep sen başlatırsın.

Hayır, dedi.

İçkiler benden, dedim. İki cin aldım. Kolonyayla iyice ıslatılmış bir mendille yüzünü sildi.

Suçlu hissetmek için bir nedenim yok, dedim.

Ah, şu İrlandalılar.

Ne demek - *ah şu İrlandalılar!*

Çünkü kendini suçlu hissetmek için çok az sebebin var. Hayır var, dedim. Kuşkusuz yeterli sebebim var. Efendim!

Yeterince suçum var, dedim.

Tabii ki.

Tabii ki yanlış sözcük.

Efendim!

Anlıyorum, demeliydin.

Tabii ki, dedi başıyla onaylayarak.

Evet, dedim. Böyle devam et bakalım.

Pardon?

Hiçbir şey.

Ne demek - *hiçbir şey f* Şakaydı.

Şaka mı?

Evet.

Sana söyleyeceğim bir şey var, dedi, özel bir şey.

Evet?

Günah kelimesinin anlamını biliyor musun?

Bir fikrim var.

Dini düşünüyorsun.

Sanırım evet.

Ben kelimenin anlamını kastetmiştim.

Tamam, dedim, söyle bakalım.

Birçok dilde, var olmak demektir, dedi. Yaşamak.

Hadi oradan.

Bu doğru, dedi ve başıyla onayladı. Evet. Bunu Berlin'de bir sözlükte buldum ve seni düşündüm.

Afalladım.

Var olmak, dedim.

Evet.

Bir bakmam lazım.

Komşularımdan biri konuşmamızı yarıda kesti ve psikolog ortadan kayboldu. Annem, Feeney'lerle birlikte eve gitti, ben de dalgıçlar ve sörfçülerin arasına katıldım.

kötü yorumlar

Bu sık sık olur. Dalgıçlar ve sörfçüler İrlanda şarkılarının kötü yorumlarını söylemeye ve İrlanda aksanıyla hikâyeler anlatmaya başladı. Bu boktan şeyleri daha önce de duymuştum. Bir süre sonra benim için fazla uçuk şeyler olmaya başladı, yetişemeyeceğim kadar çok şey oluyordu. Kontrolümü kaybediyordum. Kafam karıştı. Korkaklık gibi bir şey.

Uzakta olma isteği.

Sanki at yarışı oynuyor ve kaybediyor, ne kadar uğraşırsam uğraşayım zararımı çıkaramıyordum. Sonunda yarış bitti, iyi geceler diledim, kapının mandalını açtım ve dışarı, karanlığa çıktım. Kızlar kemerli sundurmada çene çalıyordu. Anneciğim, diye seslendi bir çocuk annesine, geri gel. Kuzeybatıdan yaklaşan fırtına, süratle Atlantik'in içlerine doğru ilerliyor ve denizin üzerinden gümbürdeyerek geçerken parlak, kıvılcımlar saçan, ışıktan bir yaylım ateşini de beraberinde getiriyordu.

Trafo duvarının arkasında durdum.

Var olmak, diye düşündüm.

5

Joe Green

Şöyle oldu, bir arabaya yol vermek için kenara çekildim, sonra şoför durup kapıyı açtı. Bu oydu - Joe Green. Arabaya bindim.

sorun

Dinliyor musun?

Dinliyorum.

İyi. Sorun şu ki çok para kazanıyorum ama hiçbir şeyim yok. Anlıyor musun?

Anlıyorum.

Ben anlamıyorum. Televizyonun ne yararı var? Lanet olsun. Sevdiğin her programı yayından kaldırırlar. Cumartesi günleri lanet olasıca güreşleri izlemeyi özlüyorum. Güreşleri çok severdim. Anlıyor musun?

Evet, Joe.

Ne diyorsun!

Anladığımı söylüyorum.

Nasıl anlayabilirsin ki?

Ne?

Ne diyorsun?

Hiçbir şey.

Senin için üzülüyorum, dedi.

Öyle mi.

Neden biliyor musun? Neden?

Çünkü yüzleşemiyorsun.

kötü şeyler

Kör ölür badem gözlü olur, dedi Joe sessizce. Doğru değil mi? Redmond ve Marty meselesinden söz ettiğini biliyordum.

Doğru.

Ama kalbin temiz olmalı, *kalbin temiz olmalı* - işte anahtar bu. Bak inanılmaz bir şey anlatayım! Sessiz bir buzağım vardı ve samanlığa girmiyordu. *Oraya gir! Oraya gir!* dedim buzağıya ama o bana hiç aldırış etmedi. Sonra da öldü.

Yazık olmuş.

Buzağı ocağın birinde öldü. Ona ancak bir yıl ve bir gün sahip olabildim. Bir gün.

Başını salladı.

Tuhaf bir şey - *bir yıl ve bir gün*, dedi, değil mi?

Öyle.

Bir yıl ve bir gün, dedi hayretle. Sonra buzağı öldü.

Arabayı durduracak kadar yavaşlattı. Hayvanları çok severim, gerçekten, dedi bana bakarak.

Bunu biliyorum, dedim.

Joe Green'in sorunu hayvanlarından bir türlü ayrılamamasıdır. Sığırları adeta evcil hayvanlarıdır ve onlarla vakit geçirmeyi çok sever.

eğilimler

Eğilimleri de vardır. Bir seferinde bana çok büyük bir organı olduğunu, çok büyük olduğu için, ereksiyon halindeyken yüzündeki kanın bile çekildiğini söylemişti. Joe böyledir. Araba, evimden birkaç yüz metre ötede durdu.

Karavana gel de birer içki içelim, dedi.

Gelemem, dedim.

Dikiz aynasındaki ışığı yaktı.

Korkunç ıssız oluyor, dedi.

Kımıldamadan öylece oturuyoruz. Nem ve öfke kokuyor. Yağmura bakıyor ve birkaç saniye boyunca varlığımdan habersizmiş gibi görünüyor. Sonra dönüyor, beni yanında otururken görüyor ve arabayı evimin önüne çekiyor. Ben çıkarken önüne bakıyor.

İyi geceler, Joe, diye sesleniyorum.

Boşver, diyor.

Karanlığa doğru hareket ediyor, sağ sinyali öfkeyle yanıp sönüyor, sahil yolundan aşağı iniyor. Sinyal bayırın kenarında, denizde bir yardım işareti gibi, sahile varana kadar yanıp sönüyor; önce farlar, en sonunda da sinyal görünmez oluyor. Joe Green artık evinde.

bay Sean Suçlu

Damın saçağı altında rüzgârda durup bir sigara içtim. Yağmurda önümden birisi geçti.

Kim o? diye bağırdım.

Bay Sean Suçlu, dedi Alman psikolog.

Bana şunu söyle, dedim, baban hiç teslim oldu mu?

Hayır. Sen de bana şunu söyle, Ollie. Fatihin dilinde konuşmak nasıl bişey?

Buna verecek bir cevabım yoktu.

Alman'ın kulübesinde Wagner çaldığını duydum. Sonra caz. Yeni yoldan bir traktör geçti. *Var olmak günah işlemektir.* O gece bir tek rüya gördüm. Ferah bir rüyaydı ve birçok tanıdık vardı, hayatımdan çoktan çıkmış olan insanlar, havaalanında yüksek yakalı giysiler giymiş siluetler, bir kamyonun arkasında yatan bir şekil. Sonra Redmond, Gerties'de barın arkasında belirdi. Bir bardağı ışığa tuttu. Çok yükseğe. Onu gördüğüme çok sevinmiştim ve aceleyle bütün olan biteni açıklamaya başladım.

Boş ver bunları, dedi.

Neşeyle, sadece bir dakikalığına seni görmeye gelmiştim, dedim.

Devam et, dedi.

Buraya daha önce gelemediğim için özür dilerim, dedim.

Boş ver.

Seni görmek harika.

Tabii.

Onu görmeyi planladığımı açıklamaya çalıştım. Boş ver bunları, dedi. Sonra uzaklaştı. Onunla birlikte giderdim ama babam yolumu kesmişti. Bu boşluk. Oradaydılar, ama ertesi sabah parçaları yerine oturtamadım, her şey pusluydu ve yine bir şeylerin eksik olduğu hissine kapıldım.

Rüyalarımda gerçek hayatta aldığımdan çok daha fazla risk alırım. Yüz kez daha fazla.

Bir şey düşürmüştüm.

Bana kim olduğumu anlatan şeyi unutmuştum.

6

General

Ertesi sabah bardaktan boşanırcasına yağan yağmur altında, olmayan şeyleri görerek, yeniden yola düştüm. Yeni yolun kenarında sıradan bir kedi tarafından takip edildim. Pist kedi, dedim. Şimdi olmaz patron. Beni gitgide incelen o dumanlı gözbebekleriyle bir güzel süzdü ve uzun, şikâyetçi bir miyavlamadan sonra isteksizce uzaklaştı.

General'in evinin bacasından duman çıkıyordu ve kapısı açıktı. Gömleğiyle mutfak masasında oturduğunu gördüm.

Aman aman.

Uzun gün için yaptığı hazırlıkları düşündüm. İçtiği ilk fincan çay, havalandırarak kuruttuğu pantolonu, dün geceden kalma közlerden yakılmış ateş. *Aman aman.*

Bekârlar mahallesinden hızlı adımlarla geçtim. Sabahın ilk ışıklarında geniş bir alanda yürürken kendimi hep iyi hissetmişimdir. Özellikle günlerden pazartesi ise, çünkü pazartesileri sabah dokuzda işe başlarım ve sabahın erken saatleri bana aittir. Kendimi baskı altında hissetmem, sadece keyifli ve sakin hissederim. *Keyifli ve sakin. İşte bu.*

Yağmurdan korunmak için arka bahçesindeki ağacın altında dikilen İtalyan'ı selamladım. Bir tepenin doruğunda hayvanlarını sayan Elvis'i gördüm. Selâmlaştık.

günaydın yabani tavşan

Beni yeni yoldan alan komşumun kamyonetinin kasasında ayakta duruyorum ve engebeli bir yoldan gidiyoruz kuşlar saçılıyor gökgürültüsü kilisenin önünden geçerken John Pete kasketini kaldırıyor ve kasketin siperiyle kendisini kutsuyor yolun karşı tarafına ok gibi fırlayan bir yaban tavşanını selamlıyorum günaydın yaban tavşanı.

Komşu beni mandıranın orada bırakıyor.

onlara hâlâ burada olduğumuzu söyle

Başka traktörler de motorları çalışır durumda bekliyordu, sıraya girerek mandıranın açılmasını bekledik. Parlak işçi tulumu içinde Eddie Flynn, kısa bir süre sonra yolun yukarısından çıkageldi. Galvanizle kaplı kapıları sonuna kadar açarak römorkları içeri alıyor. Yüksek tavanlı hangarda durmuş teneke damda kirişten kirişe uçan kuşları dinliyoruz. Ötüştüler, tohumları didiklediler ve küçük şapırtılar çıkararak çimento torbalarının üzerine dışkılarım bıraktılar, sonra ön avluda süt yayıklarının etrafında toplanmış plan çiftçilerin başlarının üzerinden dışarıya süzüldüler. Çıplak duvarların dibinde tel kömür çit kazığı gübre torbaları işlenmemiş tahıl hayvan yemi balyaları.

Eddie Flynn yüksek tezgâhın arkasında ayakta duruyor, satın alman malları uzun, mavi kaplı hesap defterine işliyordu.

Sana yardım edeyim, dedim John Pete'e.

Onaylayan bir ses çıkardı. Gözleri sulu ve maviydi, iri elleri vardı. Kamyonete buzağı yemi, gübre dolu torbalar, birkaç briket ve bir torba dolusu Polonya kömürü taşıdık. Oturup birer sigara yaktık ve süt pompalarından dökülen sütü içen kedileri izledik. Sonra Marty'nin babası Bay Killagon traktörüyle avluya girdi. Beni gördü.

Ollie.

Bay Killagon.

Uzun bir süre bana baktı, başını salladı ve içeri girdi. Okul otobüsü göründü, durması için el ettim.

Şehirdeki herkese selam söyle, dedi John Pete.

Söylerim.

Onlara hâlâ burada olduğumuzu söyle.

Söylerim. Söylerim.

dağ yok

Otobüs Mercy'ye giden mavi giysili oğlanlar ve kahverengi eşofmanları içinde aklı bir karış havada kızlarla doluyor. Bayanlar hâlâ hayal aleminde ya da o dünyayla burası arasında bir yerlerde.

İşte bir pazartesi sabahı buradayız.

General her nereye gidiyorsa oraya varmıştır anne kalkmış John Pete evine varmak üzere Joe Green hayvanlarını yürütüyor ve kısa bir süre sonra ben de o kızlar gibiyim, gözlerimi dikmiş geleceğe bakıyorum. *Ne diyorsun? Günah işlemek var olmaktır. Onlara hâlâ burada olduğumuzu söyle.* Sanki ben bu yolculuğu yıllardır yapıyorum ve dağ yeniden uzaklarda. Yılın büyük bir kısmında Ben Bulben dağı sanki yerinde değil. Dağ bulutlara yükselir ve yeryüzünden uzaklaşır. Kış için geri indirilir. Karanlık yağmurun ve şiddetli dolunun içindedir. Bulutlar dağın eteklerinde öyle yoğun hareket eder ki sanki dağ yok gibidir.

Ortadan kaybolmuş gibidir.

Dağ yok, Yeats yok.

Haydi, der şoför radyoya, *yaşlı oğlum.*

Her köşede durup birkaç bayan daha alıyoruz. Kapı küt diye kapanıyor ve uzaklaşıyoruz. Haydi, diyor şoför. Saçı bir kocakarınınki gibi bembeyaz. Kafasının tam ortasından ikiye ayrılmış. Onun kafasına bakarak kendi kafamı düşünüyorum ve bu düşünceden kurtulmaya çalışıyorum.

Ucuz atlattım.

yol çukuru

Drumcliff'teki kilisenin yanından ve bir çukurdan hızla geçtik. Bir kız göğsünü tuttu. Willie Nelson kırık bir kalp hakkında şarkı söylerken Line'da otobüsten iniyorum. Kızlar dalgın dalgın beni seyrediyorlar. Garavogue Nehri'ne yağmur yağıyor. Postanenin saatine göre saat dokuza on var. İşte böyle.

Yaşlı beyefendinin dediği gibi, ne yapalım.

II

Rap

7

Rap

O akşam Doyle’un Yeri’nde işimi bitirince Vahşi Raparee’ye gittim. Tabii ki bugünlerde Raparee artık eski Raparee değil. Artık adı Inishfree ama biz oraya hâlâ Rap diyoruz. Bunu herkes bilir.

Burası sanat öğrencilerinin, genç doktorların ve bazı avukatların takıldığı bir yerdir. Burası bir zamanlar bir lokaldi, o zaman da buraya gelirdim. Sonra el değiştirdi, taraftarlar ortadan kayboldu ve sanatçılar geldi. Giles ve Best’in fotoğrafları duvarlardan indi ve yerlerine Picasso, Henry ve Jack Yeats’in, ne alırsan bir dolar dükkânından satın alınmış yaldızlı çerçeveli resimleri asıldı.

Bu işi mal sahibi Bayan Marise Gilmartin halletti.

Aynı evi paylaştığım genç sanatçılarla Rap’te tanıştım. Hani High Sokağı’ndaki ev.

O evde merdivenler dışında her şey iyidir.

aşk hayatım

Patron ve karısının arasının bozuk olması dışında bar iyidir. Sanırım bana işi bu yüzden verdiler, aşk hayatım yüzünden. İnsanoğlu çiğ süt emmiştir. İşe başladığımda geçmişimi deşmeye çalıştılar. Korunmasızdım ve söylememem gereken şeyleri söyledim.

yeniden başlayacağım

Yeniden başlayacağım. Bu Bayan Sara'dan ayrılalı beri, dünyanın her yanından gelen yolcularla aynı odalarda yattığım bir pansiyonda kalıyordum, keyfim yerindeydi.

Bir gece Avustralya'daydık, bir başka gece Maine ormanlarında. Her şeyi eskisi gibi yerli yerine oturtmaya çalıştığım için uyumakta zorluk çekiyordum.

Birisiyle yaşadığınız yakınlığı unutmak başlangıçta zordur. Hiç olmadığı kadar yoğun bir biçimde anımsarsınız yakınlığı.

Aklım başımda değildi diyebilirim.

Bu doğru.

Kederimden sürekli sarhoş gibiydim, hakkımda söylendiğini sandığım şeylerden ötürü yerin dibine giriyordum. Her yerde bebeklerin ağladığını duyuyordum. Sonra babam dırdır etmeye başladı. Babalarla anlaşmak zordur. Konuşup durdu. Sürekli başımın etini yedi. Tamam, dedim. Birisi gelip yerime başkasını koymuştu sanki. Bayan gitmişti. Perilerle birlikte uzaklardaydım. Atlantalı bir adamla aynı odada kalıyordum. Çayıma *speed* isimli uyuşturucudan attı. Bu, başıma ikinci kez geliyordu. Tam da en olmayacak zamanda patladı. Geçen sefer olduğu gibi. Gülümsemekten, başımı sallamaktan, yeniden sallamaktan, sonra da gırtlağın üst tarafında patlayan o kahkahalardan atmaktan başka yapacak bir şey yoktu, sonrasında da ikiyüzlü olmanın utancı, kafayı bulmak ve kafa ütülemek.

Dur bakalım, orada dur bakalım.

Ama duramadım.

Her şey geri geldi. En kötüsü, bir şekilde dindar oldum. Bu olabilir. En iyimizin bile başına gelebilir. Pansiyonun penceresine doğru yürüdüm ve dışarıya, iki yüzyıldır kullanılmayan manastıra baktım. Kafamda güzel ilahiler duyuyordum. Benim bu Tanrı ihtiyacım gülünç bir taklitten ibaret. Atlantalı çocuk Aristoteles'ten bahsetmek istiyordu, ben Aziz Pavlus'tan.

Atlantalı adama kız arkadaşımdan bahsetmeye başladım. Kararmaya başladığını gördüm, yabancılığı odanın bir ucundan diğer ucuna sel gibi akıyordu. Kısırdöngü başlamıştı. Bir de baktım ki ağlıyorum. Herif dağıldı.

Pencerede kimin durduğunu merak ederek orada öylece yatıyordum.

Atlanta

Atlanta'ya hiç gitmedim. O orada doğmuştu. Böylece aynı gece daha geç bir saatte içeri girdiğini duyunca, aslında ona çayıma neden *speed* koyduğunu sormak istememe rağmen, Bana Atlanta'yı anlat, dedim.

Ne? dedi.

Atlanta, dedim, oralısın ya.

Ben Atlantalı değilim, dedi.

Ama bana oradan geldiğini söylemiştin.

Sanmıyorum. Başka biriyle karıştırıyor olmalısın.

Ne diyorsun sen?

Atlantalı değilim diyorum. Yanlış adamla konuşuyorsun.

O zaman Atlantalı olan kim?

Bilmiyorum.

Ama sen Atlantalısın.

Hayır, dedi. Alakası yok.

Ona bakmak için döndüm ama göremedim. Işığı açmamıştı. Karanlıkta yatağa girdi ve ikimiz de sessizce yattık.

Açıklama yapmak istememe rağmen bir şey söyleyecek kadar kendime güvenemiyordum. Yine saçma sapan konuşmaya başlayacağımdan korkuyordum. Soruyu birkaç kere kendi kendime yineledim - *Neden çayıma speed koydun? Neden çayıma speed koydun? Neden çayıma speed koydun,*

ha? - ama hiçbir şey söylemedim. Çünkü bu bütünüyle başka bir adam olmalıydı, yine de sesi ilk adamınkine benziyordu.

Onun yerine kimi koymuşlardı - bilemem.

Sonra gövdem kasıklarımdan ikiye ayrıldı.

üst tarafım

Üst tarafım ölümdü. Orta kısmım yaşamdı. Kafam ölümcül soğuktu. Göğsümün üst tarafındaki kaslar gevşemişti. Kasıklarım ısınmıştı. İkisini birbirine uydurabilirsem kendimi kurtaracaktım. Bunu başaramazsam aniden ölecektim.

Savaştım ve kendimi boş pansiyonun yatakhanesinde bularak uyandım. Yeni herif her kimse gitmişti. Onun, Atlantalı olduğunu inkâr eden bir Atlantalı olup olmadığını hiç bilemeyecektim. Kadının biri yatak örtülerini değiştirmeye geldi, ona hasta olduğumu söyledim. Diğer yataklara farklı diller konuşan yolcular gelip giderken, sevişirlerken, çorba pişirip tırnaklarını keserlerken, ben dört gün boyunca bir lokma yemek yemeden, lavabodan su içerek orada öylece yattım. En sonunda şantiyeden aletlerimi almaya gittim.

Neredeydin? diye sordu patron.

Hastaydım.

Evet iyi görünmüyorsun.

O *da mı biliyor?* diye merak ettim. *Herkes biliyor muf*

İstifa ediyorum.

Doğru karar, dedi. Bir başına koca dünyayı fethetmeye gidiyorsun, öyle mi?

Olabilir.

Öyleyse iyi şanslar. Bence başaracaksın.

Öyle mi düşünüyorsun?

Öyle düşünüyorum.

Neden?

Bir Sligo'lu ne isterse yapar, tereyağından kıl çeker gibi hem de.

Bana nasıl bir tavırla baktığını anlamak için dikkatle inceledim onu ama bir şey anlayamadım.

moda gösterisi

Gelecekle ilgili planlar yapmak için Rap'e gittim. Sessiz bir gün olduğunu hatırlıyorum, mekân boştu, içerisi temizlik malzemesi ve masalarla tezgâhların üzerine sürdükleri, genzinizi yakan o berbat ciladan kokuyordu. Ağzım kuruydu ve kendimi güçsüz hissediyordum. Bayan Gilmartin, Sky kanalındaki moda gösterisini izliyordu.

Cehennem buydu. Bir votka portakal söyledim. Sonra da içmeye korktum - ne olur ne olmaz. Çenesini avuçlarına dayayıp beni seyretmeye başladı. Ne zaman ona baksam gözleri üzerimdeydi. *Tanrım.* Gözleri üzerimdeyken düşünmek güçleşiyordu. Moda gösterisini büyük bir ilgiyle izledim. Sahnede yürüyen kızları saydım. Sonra gelip yanıma oturdu.

İkimiz de televizyona bakıyorduk.

Sanırım, Sara ile ayrılmışsınız, dedi.

Nereden duydun, diye sordum.

Ah, hatırlamıyorum.

Yani bütün şehir biliyor mu?

Hayır, bana sır olarak söylendi.

Hadi ordan.

Gerçekten.

Konuşacak fazla şeyiniz yok değil mi?

Bak şimdi, dedi, bu dünyanın sonu değil.

Öyle mi dersin?

Karşına başka biri çıkacaktır.

hiç zannetmem

Böyle dedim.

Ah, hadi ama, dedi. Sen daha gençsin. Eğer fırsatını bulsaydım benimkini çoktan bırakmıştım.

Ciddi misin?

Hayır.

Böyle şeyler söylememelisin. Bu şaka yapılacak bir konu değil.

Tanrım, sen ciddisin.

İçkimden bir yudum aldım.

Sana Sara ve benden kim bahsetti?

Çok mu önemli?

Evet.

Bana kimin söylediği neyi değiştirir?

Çünkü neler söylediklerini bilmek istiyorum. Birisi benim hakkımda konuşuyor.

Tanrım, dedi.

Öyle, diye başımla onayladım.

Biraz sakin olmalısın Ollie, dedi.

Tanrı aşkına kim söyledi, diye haykırdım.

Sara, dedi.

Ne?

Bana kendisi söyledi. Şimdi memnun oldun mu?

Oldum, dedim çekingen bir tavırla.

Ayağa kalktı.

Bir dakika dükkâna bakar mısın, dedi, bir koşu fırına gidip geliyorum.

Orada tek başıma oturdum. Böyle biten başka bir konuşmayı hatırladım - şimdi sorduğuma bin pişmandım. Sanki cereyanda kalmış, ürpermiştim. Sanki sonsuzluk önümden gelip geçmişti. Beni barda tek başıma bırakmasının bir tür şaka olduğunu düşündüm. Belki de bir şey çalıp çalmayacağımı görmek için uzaktan beni izliyorlardı. Bir şeyler yapmam gerekiyormuş gibi geldi ama yapacak hiçbir şey yoktu. Televizyonda mankenlerin sonuncusu eğilerek selam verdi, sonra hepsi final için sahneye çıktılar, yanlarında deriler giymiş genç bir erkek modacı vardı. Bu moda gösterisinin sonuydu.

Sonra şöyle düşündüm - *bunların hepsi palavra.*

Hayat, normalmiş gibi yapmaktan ibaret.

Ama uyum sağlayacağım.

duruşmalar!

Hiç başlamayın.

Bırakın.

Duruşma mı?

İstemem, kalsın.

müşteriler

Olanlar bunlar.

Joe Martin içeri girdi ve tam da müzik biterken barın önünde dikildi. Yalnız olduğunu sanarak barın aynasında keyifle kendisini inceledi, kravatını düzeltti ve suratını buruşturdu. Dilini üst dişlerinin üzerinden geçirip dudaklarını büzdü.

Amanın, dedi arkasında beni görünce.

Joe.

Neler oluyor? diye sordu Joe.

Fırına gitti.

Haa, elbette.

Birden çıkıp gitti mi?

Evet.

Cebindeki bozuk paraları şıngırdattı, aralarından bir tane seçip Cankurtaranlara Yardım kutusuna attı.

Şey, burada fazla bekleyemem, dedi.

Bekle, dedim. Barın arkasına geçip ona bir bira doldurdum.

Kasayı korkarak dürtükledim ama hemen açılıverdi. Şimdi. Waters'lar için iki sıcak viski hazırladım. Strandill otobüsünü bekleyen kalabalık içeri girdi ve onlara servis yaptım. Bir saat sonra döndüğünde Bayan Gilmartin barı dolu buldu.

Vay vay, dedi. Dükkânın emin ellerde olduğunu biliyordum.

Ah-ha, dedim.

Bu gece bara bakabilir misin - bana büyük bir iyilik yapmış olursun, dedi.

Sara'dan bahsedilmezse olur, dedim.

Söz veriyorum, dedi.

İşte Gilmartin'ler yarım günlük işi bana böyle önerdiler. Bay Gilmartin Adliye sarayında çalışıyor ve Bayan Gilmartin de bütün gün bara bakıyor.

Tek oğulları Gabriel, Sanat Akademisi’ne gitti. Bu yüzden müşteriler arasında sanatçılar var. Hikâye bu.

Bundan böyle haftada dört gece buradayım. Evet efendim. Eğer o gün barın kapısından içeri girmeseydim bugün burada olmayacaktım. Eğer adamınız çayıma *speed* atmış olmasaydı hâlâ şantiyede çalışıyor olacaktım. Eğer biraz daha beklersem karşılığını alabilirim.

Sara

O gece beni selamladığında Bay Gilmartin’in ilk söylediği şey ne oldu dersiniz? Yine bekâr olduğunu duydum, dedi. Kaçacak bir delik bulmak için etrafıma bakındım ama yoktu. Dünya senin kabuğun, evlat. Sen de istiridyesin. Bundan sonra öyle, diye ekledi ve göz kırptı. Ya ben ne yaptım?

8

aynadan yansıyan hareketler

Patron saat yedide barın diğer tarafında yerini alır. Karşımda akşam yemeğini yer.

Bu işi haftada dört gün, her vardiya için 15 pound alarak yapıyorum. Birkaç içki içiyorum, işime karışan olmuyor ve çay da veriyorlar. Bu akşam yine patronun karşısında oturuyorum. Yemeğe başlıyoruz. Elime koluma hâkim olmaya, doğru durmaya çalışıyorum ama nafile, birkaç yıl önce göz kırpışma karşılık verdiğimden beri ritüel haline geldi bu danışıklı telaşe. Tuzluğu sallıyor, altını tezgâha vuruyor ve yeniden sallıyor, sonra da bana uzatıyor.

Tuzu sallıyor, altını tezgâha vuruyor ve tuzluğu bırakıyorum. Biber de aynı işlemden geçiyor, *Cbef* sosu da.

Ağzı açılıyor. Neredeyse ciğerlerini görebiliyorum.

Bu gece sessizsin, diyor.

Başımla onaylıyorum.

Atıştırmaya devam ediyoruz.

Duyduğuma göre iktidarsızlık için bir çare bulmuşlar, diyor.

Öyle mi? diye soruyorum dikkatle.

Evet gerçekten de öyle. *Sun* gazetesinde gördüm. Ufaklık istediğin kadar ayakta duruyormuş.

Yapma yahu?

Hâttâ birkaç santim daha büyümesini bile sağlıyorlarmış.

Çok iyi.

öyle mi dersin? Bilmiş bilmiş gülüyor. Bir kaşık dolusu yemeği havaya kaldırıyor. Aynısını yapıyorum. Son zamanlarda görüştüğün bir bayan var mı?

Hayır.

Hayır?

Hayır.

Duraksıyor.

Papaz mı oldun nedir?

Boşver.

Konuşmayı başka bir yöne çekmeye çalışırken fark ediyorum ki uyum içinde yiyoruz. Bunu ilk fark edişim değil. Ağzıma bir patates götürüyorsam o da aynısını yapıyor. Pirzolamı kesiyorsam o da kendisininkini kesiyor. Yavaşlıyorum ve hareketlerimi farklılaştırmaya çalışıyorum ama o da aynını yapmıyorsa ne olayım.

Beni taklit mi ediyorsun? diye soruyorum ve çatalımı masaya bırakıyorum.

Ne diyorsun profesör? diyerek o da kendi çatalını bırakıyor.

Aynı benim gibi yiyorsun.

Ne bekliyordun? diye soruyor hayretler içinde. İkimiz de aynı kösele eti yemiyor muyuz?

onu demek istemedim

- dedim.

Çatalımı ve bıçağımı elime alıyorum. Tabii ki o da alıyor.

Senin hiç, dedim, bir şarkı mırıldanmaya başladığın ve yanındaki adamın da aynı melodiyi mırıldanmaya başladığını duyduğun oldu mu?

Evet, oldu.

İşte bunu anlatmaya çalışıyordum.

Suçüstü yakaladın beni.

Kendi şarkını bul, diyorum.

Yüzünde küçümseyen bir sırıtışla beni inceliyor.

Benim yediğimden farklı bir şey ısmarlamak ister misin?

diyor. Ona kendin söyle, tatlı Marsie'ye. Söyle iki farklı yemek pişirsin.

Tamamen yanlış anladın, dedim.

Aniden bir brüksel lahanasını çatalımla yakalayıp ağzıma atıverdim. Bu hareketi inceledi.

Kandırdım, dedim çiğneyerek.

Başını salladı.

Devam edebilir miyim? dedi.

Nasıl istersen.

Yavaşça yemeye devam ediyor. Başlangıçta iki farklı ritimde yiyoruz ama yavaş yavaş birbirimizi taklit ederek aynı şekilde yemeye başlıyoruz. Bu sefer ben mi onu taklit ediyorum yoksa o mu beni bilemiyorum. Bay Gilmartin etrafımda olduğu zaman hep ikimizden biri aynaymış gibi hareket ediyoruz. Benim neden onu seçmiş olduğum, ya da onun neden beni seçmiş olduğu, hayatın şu bilinmeyen gerçeklerinden biri. Ah, çok zor bir yemekti, en kötülerinden biri, ben onun her hareketinin, ağzına götürdüğü her lokmanın farkındaydım. Tatlısını yerken ihtiyatla Ollie'yi izliyor. Aynı anda birlikte bitiriyoruz. İşaret verilince, kız tabakları almak için masaya uzanıyor.

Nefis olmuş, diyor Gilmartin.

bilgi yarışmasındaki adam

Onlara göre işte bu benim.

Bayan Gilmartin kocasıyla konuşmuyor. O da karısıyla konuşmuyor. Birbiriyle konuşmayan iki insan için aynı yerde çalışmak kolay değil.

Tabii ki ikisi de benimle konuşuyor, hatta bazen aynı anda. Ayağa kalkıp yörüngesinden çıkana kadar ona bakarak bar boyunca yürüyorum. Gazeteyi açıyor. Çözdüğü bulmacadan yüksek sesle sorular soruyor. Karısı, ne dedi? diye soruyor. Duyduğunu bildiğim halde yine de Bay Gilmartin'in ne dediğini söylüyorum.

Benim aracılığımla ona cevap veriyor. Bir atın ismini söylüyor. Kocası da hastaneye kaldırılan birinin ismini söylüyor. Günün haberlerini ikisi arasında taşıyıp duruyorum.

Bu bambaşka bir şey, çok zor bir iş. Kayıp ruhlar arasında yolunuzu kaybediyorsunuz.

nerede kalmıştık?

Tuvaletlere mavi sıvıdan döküyorum, lavaboları ovarak temizliyorum ve yerleri siliyorum sonra da kapıların arkasındaki yeni duvar yazılarını okuyorum.

Erkekler tuvaletindeki çıplak kadın resimleri genelde oldukça zarif ve erotik oluyor. Tabii ki sanatçılar sayesinde. Komiktir, kadınlar tuvaletinde sadece birkaç çizim var.

Orada çizimlerden çok kelimeler var.

Yer bezini koridorda dolaştırıver. Tamamdır.

Nerede kalmıştık?

paraşütle atlama

Ah. Ben tuvaletleri temizlemeyi bitirdiğim sırada öğrenciler geldi ve paraşütle atlama muhabbeti başladı.

Marise Gilmartin öğrencileri sever. Sınavların bitişini barda kutladıklarında ya da parti verdiklerinde onlara bedava yiyecek verir. Noel’de hediye sepetleri için çekilişler yapılır, öğrenci gazetelerine ilanlar verilir. Yürüyüşler düzenler. Bu gün etrafta çok belirgin bir sevinç var, sadece burs ödeneği günü olduğu için değil, Marise hafta sonu paraşütle atlama gezisi düzenlediği için.

Peki nasıl gitti?

Ben yapamadım, dedi May.

Yazık.

Yapamadım. Öfkeyle başını salladı. Pencereden dışarı baktım ve *ben de yapamazdım*, diye düşündüm.

Hah, dedi Gilmartin ve serçe parmağıyla sigara paketine hafif hafif vurdu. Size ne demiştim?

Tarlalara ve o ufacık yollara baktım, dedi May, sonra öğretmen atla dedi.

Eğitmen, dedi Fintan.

Her neyse.

Devam et, dedi Marise.

Ama yapamadım.

Yaa.

Böylece uçak bir tur daha attı, arkamda diğerleri birikmişti, Fintan, Shelia ve Do arkamdan atlayacaklardı ama ben yapamadım.

Bu her şeyi zorlaştırdı, dedi Fintan.

Doğru, dedi Do.

Böylece uçak ikinci bir tur daha attı ve başım dönmeye başladı, hayır bu kez olmaz, sonra üçüncü bir tur daha attılar ve bu sefer yapmak istedim, yemin ederim öyle, değil mi?

Evet istedin, dedi Do.

Dışarı adım atıvermeyi istedim.

Aynen öyle, dedi Fintan.

Atladığımı gördüm, dedi May ama yapamadım, böylece eğitmen Fintan'ı önüme geçirdi ve Fintan atladı.

Atladım.

Sonra Shelia.

Ben bakmadan, atlayıverdim, dedi Shelia.

Bir tur daha atıldı ve bu sefer Do önüme geçti, kendi kendime dedim ki; bir dahaki sefere, bir dahaki sefere atlayacağım ama Do da atladı ve tek başıma kaldım, çok korkunçtu.

Neyse, boşver.

O kadar yolu boşu boşuna gittim, boşu boşuna, dedi May üzüntüyle.

Bir dahaki sefere, dedi Marise.

Asla, dedi May, başını sallayarak, asla.

Sonra yerine oturdu.

eğitmen

Kasanın yanındaki camı siliyordum.

Hiç terslik olmuyor mu? diye sordum Fintan'a.

Nasıl bir terslik? diye sordu Gilmartin.

Şey, diye açıkladı Do, en büyük riski öğretmen alıyor. Eğitmen, diye düzeltti Fintan.

Her kimse, dedi Do, adam tehlikede işte.

Gilmartin, öyle mi, diye sordu sandalyesinin üzerinde aniden geriye dönerek. Neden en çok o tehlikedeymiş? Söyle ona da Do'yu dinlesin, olur mu? dedi Marise. Do'yu dinle, dedim.

Dinliyorum.

O zaman sessiz olsun, dedi Marise.

Bütün bilmek istediğim nasıl bu acemilerin değil de kahrolası eğitmenin tehlikede olduğu.

Çünkü yukarıda sonuna kadar sizinle, diye açıkladı Do. Hepiniz atlıyorsunuz ve tek başına kalınca artık ben de atlayabilirim, diye düşünüyor. Kendi kendine, uçakla geri dönmek yerine bunlarla birlikte atlarsam, daha çabuk giderim, diyor.

E ne var bunda?

Ya paraşütünü takmamışsa?

Hadi ya, dedi Gilmartin, gözlerini belerterek. O zaman ne demeye atlasın ki?

Unutabilir.

Unutabilir mi?

Paraşütü olmadığını kim söyleyecek ki ona?

Lanet olsun, dedi Gilmartin ve ıslık çaldı.

9

birine satılabilir misin?

O gece Rap’te paraşütle atlamaktan sahil uçakları kullanmaktan jetlerden ışık hızından paraşütlerden yerçekiminden Dunnes dükkânlarından kara deliklerden perspektiften telepatiden ses bombalarından intihardan söz ettiler, sonra lotoyu kazanan Annie Levi ve kocası içeri girdi.

Yaklaşık bir ay önce iki yüz elli bin dolar kazanmışlardı ve o zamandan beri ortalıkta görünmemişlerdi. Kasabada dedikodu almış yürümüştü. Efendim, İtalya’ya, adamın memleketine gitmişler, yok yok, New York’taymışlar. Evlerini satmışlarmış. Para için birbirlerine girmiş ve mahkemeye başvurmuşlarmış. İşte şimdi buradaydılar, her zamanki gibi giyinmişlerdi ve tebrikler yağıyordu. Masalarına her servis yapışımda yüklüce bir bahşiş alarak geri dönüyordum.

Gilmartin bunu biliyordu. Aynadan, arkasında olup biten her şeyi izliyordu.

Bakıyorum da zenginlerle sohbet ediyorsun, dedi.

Saçmalama, dedim.

Fark ettin mi, dedi, yüzlerinden gülücük eksik olmuyor.

Sen olsan gülümsemez miydin?

Ve birbirlerine dokunuyorlar.

Bu normal.

Görüyor musun?

Neyi görüyor muyum?

İşte başladılar.

Sen de bakma o zaman.

Kendime engel olamıyorum. Tanrım, işte yine yaptılar. Ne yaptılar?

Dokunuyorlar! Gören de daha yeni tanıştılar sanır. Kıskanıyorsun.

Buraya gel.

Ne?

Buraya yanıma gel.

Buradayım.

Birine sarılabilir misin? diye tısladı.

Bu da nereden çıktı?

Boşver. Sana birine sarılabilir misin? diye sordum.

Şaka yapıyorsun.

Ciddiyim.

Kadın mı erkek mi?

Fark etmez.

Tabii ki sarılabilirim.

Ben kimseye sarılamam. Hiç kimseye, diye yineledi ve aynaya döndü.

Jimmy Quinlivan

Dikkat et, dedi Marise, Jimmy geldi.

Jimmy Quinlivan bir ihtiyar delikanlıydı, sürekli sohbet etmek isteyen yaşlı bir müşteri. İkinci çocukluğunu yaşıyordu. Bir kasket, geniş kırmızı bir kravat, beyaz pantolon ve bol briyantinli parlak gri saçları ile öğrencilerin

arasında dolaşıyor, Claremorris'li lezbiyenlerle bir bardak Guinness, Westport'lu heykeltıraşlarla bir bardak viski içiyordu. Jimmy öğrencilerle takılmayı sever. Onlarla takılınca kendini iyi hissediyor.

Hastanedeki mutfakta bir işi vardır, uzun siyah bir pardösü giyip Honda'sına kurularak kentte dolaşır.

Çoğu gece buraya uğrar.

Eğer dükkân sessizse başka bir yere gider. Gitmez de şimdi yaptığı gibi kalırsa, ayyaşlar gibi durmadan konuşarak o

masadan bu masaya dolaşır. Öğrenciler bazen onu ev partilerine götürürler. Hatta High Sokağı'ndaki kanepede bile yatmış, önemsiz bir şey için saatlerce söylenerek evin içinde dolaşmıştır.

Jimmy, dedim, ne içmek istersin?

Bir Povvers, dedi. İskoç doları bozabilir misin?

Hadi ordan Jimmy.

Birden lotocu çifti gördü. Onları uzaktan izledi, viskisini aldı ve onu durdurmama fırsat vermeden, odayı bir uçtan diğer uca geçerek, sanki şans eseriymiş gibi yanlarındaki masaya oturdu.

Gülümsedi, onlar da ona gülümsediler.

Gözünü üstünden ayırma, dedi Marise, uçuyor.

Yanlarına gittim.

İyi misin Jimmy?

Niye olmayacakmışım? Burada Annie ile sohbet ediyorum. Anneni tanıyordum, dedi.

Tanıyor muydun? diye sordu Annie.

Neden tanımayacakmışım? dedi ve eğilerek bardağını onlarınkilerle tokuşturdu.

İki yüz elli bin diyerek başını salladı. İyi para doğrusu. Dengesiz bir kahkaha attı, bunu uzun ve gürültülü bir öksürük izledi.

Bana baktılar.

Jimmy, dedim.

Yarın benim doğum günüm, dedi.

İyi ki doğdun, dedim.

Evet, dedi Jimmy, tam altmış iki yaşındayım.

Karı koca bardaklarını kafalarına diktiler.

Altmış iki yaşımdayım dedim.

Seni duydum, dedi Annie.

Dur da sana bir içki ısmarlayayım.

Hayır teşekkür ederim, dedi Annie.

Onunla içiyorsun da benimle niye içmeyecekmişsin?

Pardon? dedi kocası.

Kıçımın pardonu. Birkaç hafta önce sen de tıpkı benim gibi esrar çekiyordun.

Bu kadarı yeter, dedim Jimmy'ye.

Bana mı dedin?

Evet sana dedim.

Bana demiş, dedi Annie'ye, oysa ben kimseyi rahatsız etmiyorum.

İyi o zaman, dedim.

Sadece biraz eğleniyoruz o kadar, dedi Jimmy. Öyle değil mi?

Evet öyle, dedi Annie.

evet doğru

Evet doğru, dedi esrarlı bir sigaradan kalanları cebine tıkarak tuvaletten çıkan bir pazarlama öğrencisi. Yanlış masaya, avukatların masasına oturdu, bir sigara çıkarttı ve ateş arandı.

Kibritini almamın bir sakıncası var mı?

Yok.

Yanan kibriti uzatan adamla göz göze geldi.

Seni tanıyor muyum?

Görmüş olabilirsin.

Değişmişsin.

Seneler insanı böyle yapıyor, diyerek güldü avukat. Larry sigarasını yakıp masada oturan diğer adamlara baktı.

Bilemiyorum. Siz bizim masanın adamları değilsiniz. Hayır, dedi avukat.

Anlamıştım. Onlara ne yaptınız?

Onları kaçırdık.

İyi yapmışsınız, dedi Larry. Yine de hoş insanlardı doğrusu.

Öyle diyorsan öyledir.

Şaka bir yana...

Evet?

Neredeler?

Kim?

Arkadaşlarım.

Larry, dedim, seninkiler işte orada.

Yer mi değiştirdiler nedir?

Hayır sen yer değiştirdin.

Tanrım. Nasıl oldu bu?

Ayağa kalkıp herkesle tokalaştı.

Sizinle tanışmak bir zevkti, dedi. Çok hoş insanlarsınız. Dirseğimi yakaladı.

Şimdi iyi misin? dedim onu masasına doğru götürürken. Daha iyi olmamıştım.

Do'yu inceledi.

Bu sen misin Do? diye sordu.

Evet benim dedi Do.

İyi. Yerine oturuyor ve heyecanlı bir el hareketiyle beni çağırıyor. Kulağıma yaklaşıyor. Yanlarına oturduğum takım elbiseliler kimdi?

Hukukçular, dedim.

Vur bana, diyor.

Şişinmekten bir hal olmuşsunuz, diye haykırdı Jimmy. Bana vur, diyor.

Bana aşağılayarak bakamazsınız diye kükrüyor Jimmy ve ayağa fırlıyor. Yere tükürüp pisliğini ayağıyla halıya iyice bulaştırıyor.

Kafama bir sopa indir de kendime geleyim, diyor Jimmy. Atlamalıydım, diyor May.

yarın sabah tahtalıköyde uyanmak ister misin?

Lotoyu kazanan İtalyan ayağa kalkıyor. Parmağını Jimmy'nin yüzüne uzatıyor ve hiçbir şey söylemeden yerine oturuyor. Annie ellerini kocasının omuzlarına koyuyor, eğiliyor ve uzun uzun, dikkatle Jimmy'ye bakıyor.

Bayım, diyor, yarın sabah tahtalıköyde uyanmak ister misin?

Ne dedin?

Beni duydun.

Bana ne dediğini duydunuz mu? diye haykırıyor Jimmy. Hadi, diyorum.

Beni tehdit etti! Yaşlı bir adam olan Jimmy Quinlivan’ı tehdit etti.

Jimmy, diyorum.

Ama ben yanlış bir şey yapmadım.

Hadi ama.

İçkisini içip, ama yarın benim doğum günüm, diyor. Mutlu yıllar, diyorum.

Önümden yürüyor. Kapıda duruyor ve geri dönüp bir kere daha bağırsın mı bağırmasın mı karar vermeye çalışıyor. Yapma, Jimmy.

Bana böyle davranamazsın.

Müşterileri rahatsız ediyorsun.

Onlar müşteri değil. Onlar serseri.

Yarın yine gelirsin.

Asla! Bu ahıra bir daha adımımı atmam.

Sen bilirsin.

Omzumun üzerinden arkama bakıyor.

Yürümeye devam et, Jimmy.

Bunu yapamazsın, diyor, ben bir cumhuriyetçiyim.

Eve git.

Aynı zamanda bir şef aşçıyım.

İyi geceler, Jimmy.

Bunu ödeyeceksiniz, diyor.

Bırak artık, Jimmy.

Senin hakkında her şeyi biliyorum, oğlum, diye fısıldıyor. Suyun öbür tarafındaki çocuklar seni cezalandırdı.

Kapı arkasından kapanıyor.

10

yaşlanıyor

Kepenkleri kapatıyoruz. Temizliğe tuvaletlerden başlıyorum, salonun arka tarafına doğru ilerleyerek masaları temizleyip kapının orada işimi bitiriyorum. Marise kasayı temizliyor. Patron bardakları ve şişeleri istifleyip yeri süpürüyor. Arka tarafa gidip ayağında halı desenli terlikleri ve peşinde zıplayan Alsas çoban köpeği ile birlikte dönüyor.

Yat, Judo.

Köpek bana doğru koşuyor. Hayvanla göz teması kurmaktan kaçınıyorum. Gilmartin yerine oturup kanal kanal gezmeye başlıyor. Köpek ayaklarının dibine sokuluyor. Dart tahtasına son birkaç kere dart atıyorum sonra spotları söndürüp bahçeye bakan pencerenin kenarına oturuyorum. Marise bize jambonlu ve domatesli sandviç getiriyor. Patron çene kaslarını zorlayarak hapır hupur yiyor. Köpek cips yiyor. Dikkatle paketten çıkarıp tek tek yalayıp yutuyor. Marise bana gecenin ilk birasını getiriyor. Bir Majör yakıyorum. Cin ve su yudumlayarak odanın uzak köşesine oturuyor. Buzsuz. Limonsuz. Sadece sek Gordons.

Akşam gazetesini açıp at yarışı sayfalarına bakıyor. Bir süre düşünüp taşmıyor.

Hanımefendiye bugünlerde kumarda şansı nasılmış sorar mısın?

Ona doğru bakıyorum.

İyi gittiğini söyle.

Gilmartin’e bakıyorum.

Bunu duyduğuma sevindim, diyor. Döndüğümde dükkânın yerinde olacağını bilmek hoş bir şey.

Başka bir şey var mı? diye soruyorum.

İyi bir tüyo alınca sana haber verirse minnettar kalacağımı söyle.

Bir elini koltukaltına koyuyor, parmaklarını kokluyor sonra da koltuğunda öne arkaya sallanıyor.

Neyin var? diye soruyorum.

Her tarafım tutulmuş.

Yaşlanıyor, diyor Marise.

Ona bunun er ya da geç olacağını söyle.

Seni duyuyorum.

Evet, diyor memnuniyetle, bu da olmak zorunda.

Şu harika sıradanlık hissi çörekleniyor üzerimize. Kasadaki ışık parlıyor. Bar rahat ve garip bir yer oluveriyor. *Atlamalıydım. Yanılıyorsam düzelt, ama sen masum bir adama benziyorsun. Ne dedin? Yarın sabah tahtalıköyde uyanmak ister misin?* Buz makinesi tangırdıyor. Pek bir şey olmuyor. Sonra yeniden tangırdamaya başlıyor. İskoç Bob çıkmış mıdır? Tahliye olmuş mudur, eğer delikten çıktıysa beni aramaya gelirler mi?

Cavan otobüsü

Bir barda oturmak için en iyi zaman bar kapandıktan sonrasıdır, diyor Gilmartin.

Haklısın, dedim. Bu gece biraz başım dönüyor.

O zaman aşağıya bakma.

Bakmam.

Herkes kendi dünyasında, sessiz sakin otururken Kanal 4’te travestiler ruhlarının bedenlerinden çıkmasına dair deneyimlerini anlatıyorlardı. İkinci biramı içiyorum ve gevşiyorum, yani içki hemen başıma vuruyor.

TNT kanalındaki siyah beyaz, otuzlu yıllar komedisini açıyor.

Sligo’nun Paris, Roma, Mısır ve piramitlerle ile aynı çizgi üzerinde olduğunu biliyor muydunuz, diyorum.

Sorun bu mu? diyor patron.

Komik olmaya mı çalışıyor? diyor karısı.

Aksi olmakla paranoyak olmak arasındaki fark nedir? diye soruyorum patrona.

İkisi arasında ince bir çizgi var, diye cevaplıyor.

Galiba öyle.

Senin yerinde olsam bunun üzerinde fazla düşünmezdim, diyor.

Bir kahkaha nöbetine tutuluyorum.

Marise elinde yeni bir içkiyle masama geliyor. Nikâh yüzüğünü çeviriyor.

Jimmy kafayı bulmuştu, diyor.

Bulmuştu, diyorum.

Gilmartin kahkahayı patlatıyor. Cavan otobüsünde sızmış olmalı.

Zavallı yaşlı Jimmy ile dalga geçme, diyor Marise. O iyi bir adamdır.

Gilmartin televizyonu kapatıyor, yanımıza gelip masamıza oturuyor. Judo yüksek sesle iç geçirip onu takip ediyor. Bir süre sessizlik içinde oturuyoruz, aklımızdan karalamalar yapıyoruz, olduğumuz yerden uzaklara seyahat ediyoruz, olup bitenleri ve olacakları ölçüp biçiyoruz.

Havva’nın sürgün edilmiş zavallı çocukları, diyor patron.

Hadi ordan.

İhtiyar kilise kuşlan gibiyiz. İçkisini havaya kaldırıyor, ben de tam benimkini kaldıracakken, tam zamanında kendime engel oluyorum. Aynadan yansıyan görüntüler yeniden belirmeye başladı. O içerken bir an için kendi yansımamı görüyorum.

bir kadının topukları

Ne alırsan 1 pound dükkânının önünden geçerken tentelerin altından biri çıkıveriyor.

Geçmemi bekliyor. Arkamda bir kadının topukları sertçe takırdıyor.

Eteğini tutarak yanımda yürüyor.

Yürürken siyah botlarından birinin burnu havaya kalkıyor.

Veritas'h kadın.

Gerçek şu ki insanlar kentte beni takip ediyor.

kalıp

Gece saat biri geçmiş olmasına rağmen mutfaktaki ışık yanıyordu ve Liz oradaydı.

Yüzünün alçıdan bir kalıbını çıkartmamın sakıncası var mı? diye soruyor bana.

Sakıncası yok.

Yarına bir projem var da.

Ne yapmamı istiyorsun?

Yere yatmanı istiyorum.

Ah. Yere yatıyorum. Böyle iyi mi?

Mükemmel.

Leğeni yanıma koyup diz çöktü ve alçıyı nazikçe yanaklarımın ve çenemin etrafına sürmeye başladı.

Bayanların gittiği güzellik salonlarından birinde olmak gibi, diyorum.

Artık konuşma.

Tamam.

Rahat mısın?

Hı, hı!

Hoş ve ıslak değil mi?

Hı, hı!

Dikkat edelim de kirpiklerine bulaştırmayalım.

Gözlerimin üzerine iki bez parçası yerleştirdi. Oda karardı. Elleri hızla hareket ediyordu.

Burnundan nefes almak zorunda kalacaksın.

Hım!

Hareket etme.

Elleriyle yüzümü kapadı.

Tamam mı?

Gömleğimin önünü açtı.

Üstümüz kirlensin istemeyiz değil mi? dedi. İçeride paniğe kapılıyor muyuz?

Ah!

Konuşma.

Az kaldı, dedi, sadece birkaç dakika sürecek.

Elini göğsüme koydu.

Harika oluyor, dedi, güzelce kuruyor.

Ah!

Şşşt! Kalıbı kıracaksın.

Çaydanlığın kaynadığını duyuyorum. Adımlarını, dökülen suyu, düzeltilen bir sandalyeyi, nefes alışımı.

Şimdi, diyor, sana ne yapacağımı söyleyeyim. Güzel bir müzik koyacağım.

Alçı sertleşirken Brahms dinledim. Parmaklarını boynumun etrafında dolaştırdı.

Çok az kaldı, dedi.

Sağ yanağım kaşınmaya başladı. Sanki yanağımda bir sinek geziniyordu.

Alçı çok mu soğuk?

Alçıya hafifçe vurdu. Ses kafamda yankılandı. Neredeyse bitti, dedi.

Saçımı geriye doğru taradı.

Tamam, dedi.

Kalıbı çıkartıp kumaş parçalarını gözlerimin üzerinden kaldırdı. Gömleksiz yatıyordum.

Çok iyiydin, dedi.

Teşekkür ederim, dedim kalkıp oturarak.

Bak, dedi.

Bana kalıbı gösterdi.

İşte bu sensin.

İşte bu bendim, içeriden görünüşüm. Gülümsüyordu.

yatak

O benimle olduğu için merdivenleri huzur içinde tırmanabilirim. Kapısının önünde Lizzie’ye iyi geceler diliyorum. Kendi sistemime göre soyunuyorum ama iş gömlekten sonra botlarımı çıkartmaya gelince sırayı karıştırıyorum çünkü gömleğim zaten üzerimde değil. Her neyse, sisteme göre gömleği çoraplardan hemen önce çıkartmak en iyisidir. Bir süre ayaklarıma bakarak yatağın kenarına oturuyorum. Sanki birisinin hareket ettiğini duyuyorum.

Hayır.

Yine de her ihtimale karşı pencereden dışarı bir göz atıyorum. Kimse yok.

Geri dönüp yatağa bakıyor ve yataktan korkuyorum. Biliyorum ki önümde düşünerek geçireceğim uzun bir gece var. Böylece kısık sesle Queen dinlemeye başlıyor ve örtünün altına giriyorum. Sonra başlıyor. *Şu lanet olasıca İrlandaltlar haddinden fazla İrlandalt, sence de öyle değil mi*.<* diyor İskoç Bob. *İyi misin, ahbap? Biraz solgun görünüyorsun.* Müziği kapatıyorum. Birileri sokaktan geçiyor. Konuşmaları kulağıma çalınıyor ve zihnimde tamamen bambaşka bir konuşmaya dönüşüyor. Bu birkaç kere oluyor, öyle ki başka insanların düşüncelerini düşünüyorum ve bunları elimde olmadan kendi düşüncelerim yapıyorum. Yatağa girmeden önce ölçüp tarttığım her şey ters yüz olana kadar bu böyle sürüyor. Sonra insanlar odanın içinde konuşmaya başlıyor. Kuru temizleyicinin camları buğulanıyor. Kamyon geliyor ve arkamı döndüğümde ne bulacağımı biliyorum.

Bakmak istemiyorum. Kendi içimden gelmeyen bir ses arıyorum.

Gitme zamanı! Gitme zamanı! Yağmur! Yağmur! Yağmur!

Birkaç dakika sonra uyandığımda sanki radyoyu açık bırakmışım gibi geldi.

Rüyamda Ry Cooder şarkıları söylüyordum. Bilincimde çok fazla parazit var. Nerede kalmıştım? Eğer düşünmeye başlarsam zamanları karıştırıyorum. Ne orada ne burada.

Yukarıdaki su deposundan bir tıkırtı gelse.

Bunu bekliyorum ama olmuyor. Böylece parmak uçlarımda Liz'in odasına gidiyorum. Öyle güzel uyuyor ki.

yavaş vals

Kalabalık, sokağın yukarısındaki gece kulübünden çıktığı sırada, uykuya dalmak üzereyim. Erkek ayakkabıları, kadın ayakkabıları, bitmemiş bir tartışma.

Anne bağırmaya başlıyor.

Buraya gel, Natasha! diye feryat ediyor.

Hayır!

Buraya gel, Natasha, diye bağırıyor yeniden, hemen gel. Sokakta birisi aniden koşmaya başlıyor. Topuk sesleri kaldırımda yankılanıyor.

Eğer seni yakalarsam boğazlayacağım! Buraya gel! Hayır!

Natasha!

Eğer istersem babamla vals yapabilirim! diye bağırıyor Natasha. NATASHA!

Natasha fırlıyor. Anne de onun peşinden. Ayak sesleri birbiriyle yarışıyor, uzaklaşıyorlar.

11

sabah vardiyası

Sokağa çık ve kapıyı sessizce kapat. Evreka! Aşağıda rüzgârlı Sligo kenti hâlâ uykuda. Marangozun karton kutuları anıtın ayakları dibinde çılgınlar gibi uçuşuyor. Gece vardiyasında çalışan elemanlar saat yedide beni içeri aldı. Kasaplar ve manav çırakları hariç etrafta kimse yok. Karidesler tepsilerin üzerine dizilirken, soğutuculardan çıkan buhar et tezgâhının arkasında tütsü dumanı gibi süzülüyor.

Doğu sahilinden tonlarca patates ve lahana yüklü kamyonlar geliyor. Mavi kurdeleli hasır şapkası, beyaz ceketi ve mavi kravatıyla George, pirzolaları kesiyor ve jambonları dilimliyor. Pizza içleri hazırlanıyor. Donegal'den gelen balık kamyoneti araba parkında duruyor. Ülkenin iç kısmından gelen ekmek, tekerlekli arabalarla yanımdan taşmıyor.

Saat yedi buçukta malları istifliyorum, raflar arasındaki koridorları süpürüyorum ve donmuş yiyecekleri paketliyorum. Sonra saat sekiz buçuk sularında alışveriş arabalarının kilidini açıyorum.

Kasalar çınlamaya başlıyor. Kalabalık alışveriş arabalarını iterek içeri doluşuyor.

Gün başladı.

hoşbeş

İşte beni hayatta tutan bu.

o kalabalık

Peşimdeki kalabalıktan artık kimseye söz etmiyorum.

İnsanlara bundan söz ettiğimde gözleri bulutlamrdı. Saçmaladığımı düşündüklerini anlayabilirdiniz.

yulaf ezmelerinin oradayım

Bana bunun gerçek olduğunu söylediler ama bizzat şahit olmadığım için emin olamam. Herifin biri raflar arasındaki koridorlardan birinde durmuş, cep telefonunu kulağına götürmüş.

Yulaf ezmelerinin oradayım, demiş.

Yuh be.

binanın çatısı

Mola alınca gittiğimiz yerdir. Saat onda öğle yemeği için biraz et alıp Frieda ile birlikte çatıya çıktım. Aşağıda alışverişçiler, savaş sonrası evlerine dönmeye çalışan askerler gibi, amaçsızca koşuşturuyordu. Frieda'nın keyfi yerine geldi ve bana kendi kan grubunun 0 negatif ve erkeğininkinin 0 pozitif olduğunu söyledi.

Bu kötü bir haber mi?

Aslına bakarsan, dedi, hamileysen kötü haber.

Anladım.

Ve ben hamileyim.

Ne yapacaksın?

Çocuk doğana kadar hiçbir şey. Tekrar hamile kalırsam bir iğne olmam gerekiyor. Baştan bilsem, yine aynı şey olurdu eminim. Hem yatakta adama dönüp *Dur bakalım Jimmy; çek şunu bakalım, bir dakika tut ve bana pozitif misin negatif misin onu söyle,* diyemezsin.

Evet diyemezsin.

Boşversene.

Aşağıda müşteriler dönüp dururken biz orada oturup seksten, hamilelikten ve güneş ışığından söz ettik. Frieda Mayorca'dan bahsederken düşüncelerim dağılıyor. Hamile bayanlara karşı her zaman bir yakınlık duymuşumdur. İnsanı teselli eden sakinleştirici bir sesi var. Çatının kenarına gidiyorum. Yirmi dakika bitti. İşimin başına dönüyorum. Yolda ağzıma bir peynirli bisküvi atmak için duruyorum.

Şarap tezgâhının arkasında bir şişe kırılıyor.

İsmim anons ediliyor.

Bay Fwing araba parkına.

bayan Brady

Islık çalarak parka gittim. Gerry başıyla alışveriş arabalarının Önünde bekleyen Bayan Brady'yi işaret ediyor.

Günaydın Bayan Brady, diyorum neşeyle.

Torbalarını alışveriş arabasından çıkartıyorum.

Her şey çok korkunç, diyor. Kimseye güvenemiyorsun.

Hayır.

Hayat artık ne kadar zor.

Öyle.

Biftekte hormon, domuz pastırmasında da sakinleştirici var.

Memeleri olan erkekler ve pipileri olan kadınlar var. Hepsi et yemekten.

Yaa.

O yanımda yürürken, kalabalık içinde yol açarak ilerlemeye çalışıyorum.

İnanabiliyor musun, domuzlara Valium yutturuyorlar. Bir parça domuz eti yedikten sonra uzanıp yatman gerekiyor. Ne günlere kaldık.

Evet, diye başımla onaylıyorum.

Yemek düşüncesi beni hasta ediyor.

O hangarların içinde domuzlar depresyona giriyor. Depresyon geçirince de kilo kaybediyorlar. Bu yüzden onlara sakinleştirici veriyorlar. Sonu ne olacak bunun?

Bilmiyorum, Bayan Brady, diyorum. Bagajı doldurmaya başlıyorum.

O yüzden kuzu eti almaya başladım. Sonra başımıza Çernobil çıktı. Şimdi kuzu güveç bile yiyemezsin yoksa gece karanlıkta parlamaya başlıyorsun. Yemin ederim. Sana yiyecek güvenli bir şey bırakmadıktan sonra bir de gelip artık kendi evinde yaşayamayacağını söylüyorlar.

Bunu hiç duymamıştım, Bayan Brady.

Beni dinle. Dirseğimi yakaladı. Evinde otururken bir de bakıyorsun döşemelerin altında radyasyon köpükleri fokurduyor.

Ne?

Nükleer tesislerden sızıp doğrudan bahçelerimize geliyor. Yoğurtlara dikkat et. Bunu duymuş muydun?

Hayır.

Champion'da okudum. Sen bu haberi okumadın mı? Belki de okumuşumdur.

İyi olmamamıza hiç şaşırmıyorum.

Bagajın kapağını kapattım. Ağırbaşlı bir tavırla şoför koltuğuna oturuyor ve kucağındaki çantayı pat diye açıveriyor. Pencereyi indiriyor ve benim için 50 peni, alışveriş arabası için de 1 pound veriyor.

kadın külotu

Teşekkür ederim, Bayan Brady.

Radyoyu açıyor, güneş gözlüğünü takıyor ve anahtarını bulmak için çantasını karıştırıyor.

O anda ikimiz birden bir kadının Radyo 2'deki spikerle konuştuğunu duyuyoruz.

Bir kez daha *külot* de Gerry, lütfen.

Külot, diyor Gerry ve sözcük araba parkında yankılanıyor. Oh Gerry, bunu söyleyişine bayılıyorum.

Tanrım, diyor Bayan Brady ve arabaya hızla gaz veriyor. Bir daha söyle, diyor kadın.

Külot, diye tekrarlıyor Gerry.

Bayan Brady yola koyuluyor.

herhangi biri

Patsy Böyle bir sigara yakıyor ve otoparkta bardaktan boşanırcasına yağan yaz yağmurunu seyrederek alışveriş arabalarının yanında duruyor. Şemsiyelerini kapatan kalabalık etrafımızda birikiyor.

Bana yaklaşıyor.

Olur böyle şeyler, diyor.

Evet.

Yağmuru seyrediyoruz. Guiness gibi kokuyor. Arabaların kaportalarını dövüyor, hem de takır takır, dolu gibi.

O adam kim? diye soruyor.

Bilmiyorum.

Gözüm bir yerden ısırıyor sanki. Adam yağmurun altında başı önde, ayaklarını sürüyerek bize doğru yaklaşırken Patsy onu inceledi. Bu çok

tuhaf. *Çok tuhaf.* Herkes olabilir.

Kesinlikle öyle, Patsy.

Herhangi biri.

Tam üstüne bastın.

İzlediğimiz adam aramızdan geçti.

Yemin edebilirdim, dedi Patsy ve başını salladı.

işe yarar bir düşünce

Akreple yelkovan ilerliyor. Yağmur hafifliyor. Kalabalık şemsiyelerini açıyor ve araba parkının bir yanından öbür yanına koşuşturmaya başlıyor.

Hiç daha önce de bu dünyada bulunduğunu düşünmüş müydün? diye sordu Patsy.

Bazen.

İşe yarar bir düşünce. Ne yaparsan yap, hiçbir şey senin suçun olmaz. Suç diğer yaşamındaki adamın. Evet. Sanırım artık, diyor, işime dönmeliyim.

Yakasını kulaklarına kadar çekiyor ve fırlayıp uzaklaşıyor.

o adam kimdi?

Bankta oturan, başındaki örtüyle bir Arap'a benzeyen kadın, o adam kimdi? diye soruyor.

Patsy Böyle'du.

Gerçekten o muydu? diyor torbalarını bacaklarının arasına yerleştirirken.

Ta kendisi.

Ben de öyle düşünmüştüm. Bir ara telefon şirketinde çalışıyordu değil mi?

Öyleydi.

Benim herif Jimmy de. *Yani kocam*, diye açıklıyor, *kocam* sözcüğünü hafifçe gırtlaktan söyleyerek, sonra da başıyla onaylıyor. Beni almak için burada olmalıydı ama gelmemiş.

Sırt çantalı iki genç onun yanına oturuyor ve küçük, kibar, ölçülü lokmalarla birer Mars çikolatası yemeye başlıyorlar.

Torbalarını iyice kendine yaklaştırıyor.

Görüyorsun, diyor, Georgina'yı almak için istasyona gitmek zorunda kaldı. Büyük alışveriş için bir liste yapmıştım ama bütün bu karmaşa içinde kaybettim. Genelde liste onun elinde olur ve benimle birlikte markette dolaşarak aldığımız şeyleri işaretler. Bu tür işlerde çok başarılıdır, anlarsın ya. Ama bir de baktım ki liste bende değil. Her yeri aradım, diye devam etti. Şimdi ne satın aldığımı bilmiyorum.

Torbalarının içine bakıyor.

Her şeyi satın almış olabilirim.

Arkasına yaslanıyor ve iç geçiriyor.

Dünyadaki her şeyi.

Bir saniye için gözlerini kapatıyor.

Bahse girerim liste hâlâ cebinde. Bu beni hiç şaşırtmazdı. Gençleri süzüyor ve dudaklarını ıslatıyor, başörtüsünü düzeltip torbalardan birinin içine bakıyor.

Demek bifteği almışım.

Kucağına hafifçe vuruyor.

Saat kaç?

Bire yirmi var.

Nerede kaldı?

Gözlerini deviriyor.

Bilirsin Sligo treni asla zamanında gelmez.

Etrafına bakınıyor.

Bak işte burada oturup kaldım.

arsızlığa bak

Patsy’nin durduğu yeri işaret ediyor.

İşte o anda Patsy Brady’yi gördüm. İşte bu Patsy Brady, dedim kendi kendime.

Duraksıyor, sesini alçaltıyor.

Onu serbest bıraktılar; *değil mi?* diye fısıldıyor ve sanki korkunç bir şey söylemiş gibi eliyle ağzını kapatıyor. Bilemiyorum.

Arsızlığa bak, dedi gözlerini adamdan ayırmadan.

Ah.

Zavallı adam.

Sonra başını sallıyor.

İyi bir adam, diyor, yine başını sallayarak.

Torbalarının içine bakıyor.

Acaba neler satın aldım?

Torbanın dibinden bir İncirli bisküvi çıkartıyor, otoparka doğru dönüyor, etrafına bakıyor, bisküviyi dikkatle or

tadan ikiye kırıp yavaşça, başparmağıyla işaret parmağının arasında ağzına götürüyor. Sonra aniden çığlık atıyor.

İşte Jimmy! diyor ve ayağa fırlıyor. *Jimmy!* diye haykırıyor ve torbalarını topluyor.

Seni seveceğim ve terk edeceğim.

İyi şanslar, diye sesleniyorum.

Jimmy, diye el sallıyor. Buradayım! *Jimmy!*

işte benim günlerim

İşte benim günlerim. İşte benim hayatım.

III

Övgüler Olsun Bugüne

12

bir saç telini incelemek

Cebimde *Daily Mirror* gazetesi, Wine Sokağı'ndaki eczanenin önünde durmuş, yağmurun dinmesini bekliyorum. Kafasında motosiklet kaskıyla Jimmy Quinlivan çıkageliyor. Yasaklı mıyım? diye soruyor.

Ne?

Geçen geceden sonra, diye soruyor yüksek sesle, bara gelmem yasak mı?

Hayır, diyorum.

Emin misin?

Evet, eminim.

Utanmak istemiyorum.

Yasak değil.

Bana bunu öylesine söylüyor olabilirsin.

Hayır öylesine söylemiyorum.

Gilmartin'in sorun çıkarmasını istemiyorum.

Sorun çıkmayacak.

Ağzından bir şey çıkarıyor, belki bir saç teli, her ne ise onu inceliyor ve elini sallayıp parmaklarını saçtan kurtarıyor. Sonra yanımda duruyor. Onu yanımda istemiyorum. Kötü şeyler düşünüyorum.

çok alıngan

Uzun süre orada öyle kalıyoruz. Bir süre sonra konuşuyor.

Burada durmuş ne yapıyorsun? diye soruyor. Yağmurdan korunuyorum, Jimmy.

Yağmur durdu.

Biliyorum.

Öyleyse?

Öyleyse ne?

Dikkatle sokağı inceliyor.

Birini mi bekliyorsun?

Hayır. Kıçımı kolluyorum.

Ne için?

Her ihtimale karşı.

Vay be. Dikkatle burnunu karıştırıyor. Ne kadar süredir burada dikiliyorsun?

Dünden beri.

Alt tarafı bir soru sordum. Ağzından başka bir şey çıkarıyor ve fırlatıp atıyor. Çok alıngansın, diyor.

Kalabalık var ya, biliyor musun? dedim. Onlara karşı, her ihtimale karşı, kıçımı kolluyorum.

Gerçekten çok alıngan, diyor.

Sonra bahisçilere gittim.

Demek bahisçilere gittin?

Evet.

Nasıl gitti?

Pek iyi gitmedi.

Dudak büküyor.

Bir zamanlar yaşlı atların işini bitirirdim, dedi gözlerini devirerek.

Gerçekten mi?

Evet. Ama kötü bir iş olduğuna karar verip bıraktım.

İyi yapmışsın, Jimmy.

Sonra hiç geriye dönüp bakmadım.

Harika.

Gilmartin, diyor, o barın yakınına bile yaklaştırılmamak. Ya.

İnsanları kaçırıyor.

Öyle mi?

Öyle, pisliğin teki. Ama sen sorun olmadığını söylüyorsun, değil mi?

Sorun yok.

Rap'e gelebilir miyim yani?

Evet, Jimmy.

yaşlı hippi

Kaldırıma çıkıyor ve parmak uçlarıyla iki yanağını yokluyor. Şık pantolonunu okşuyor. Gökyüzüne bakıyor, sonra da bana.

Orada daha uzun süre duracak mısın?

Durabilirim.

Gelip benimle bir tek atmak ister misin?

Hayır.

Sen bilirsin.

Yine de sağol.

Acaba sen, dedi, bir şekilde eski hippiler sınıfına dahil olabilir misin?

Olabilirim.

Öyle düşünmüştüm.

Arkasını dönüyor.

Ah, Jimmy.

Evet?

Doğum günün kutlu olsun.

Teşekkürler.

Görüşürüz.

İyi şanslar, diyor ve kaskını çıkarıp uzun adımlarla, sal* lana sallana yürüyerek, Wine Sokağı'nın yukarısına doğru uzaklaşıyor.

iyi şanslar; Jimmy

Londra'ya geri döndüm.

Bir sokak sarmalı.

Bir zamanlar her gün uğradığım ama artık bana yabancı gelen bir yer ilişti gözüme. Belirsizlik canımı yakıyor. Bu duygunun adı yok. Bana sokakları tanıtan kokuları anımsamaya çalışıyorum ama belirsizleşiyorlar, yolumu kaybedeceğim. Komik. Hepsinin hoş bir yerde bir araya geldiğini sanıyordum. Beni rahatsız eden bir geçmişim var. Yeniden Clapham istasyonunda, güneye giden insanlarla birlikte bir peronda yürüyorum.

Sonra kopuyorum.

Başka bir şey daha var -

Kayboldu.

Eskiden gittiğim tanıdık bir yer arıyorum. Çok uğraşıyorum. Ama artık oralarda hayaletlerden, hızla uzaklaşan hayaletlerden başka kimsecikler yok. Sesler uzaklaşıyor, bir zamanlar orada olduğuma dair bir bilgi kırıntısı hariç hiçbir şey yok, her ne demekse. Sonra şu anda nerede olduğumu fark ediyorum, eczanenin kapısında duruyorum, gelecekte bu da unutulacak. Dün nerede olduğumu unuttuğum gibi. Ve daha önceki gün.

Yer ayaklarımın altında kayboluyor. Bir hasret, geçmişe karşı hasta edici bir özlem duyuyorum.

Kendimi bir zamanlar bulunduğum bir yere koymaya çalışıyorum.

Marty'yi beklediğim kulübeye.

kablo

Geç saatlere kadar dışarıdaydım. Hammersmith'teki Yunan kafesinden çıktığım andayım. Çok acı çekiyorum. Issız bir yerde, karanlık bir sahilde dev bir kabloyu çekiyoruz. Orada, sol taraftaki trafoya ait uzun ve kalın bir elektrik kablosu bu. Mühendisin bir numarası vardı.

Bir planım var, dedi, doğu rüzgârından korunmaya çalışıyordu.

Aklına gelgitin kabloyu taşıyacağı fikri gelmişti. Bir kanal açmak ve karadan dolaşmak yerine onu suya bırakacaktı. Gelgit kabloya ulaşınca kablo açıklara sürüklenecek ve zarar görmeden suyun altında yatacaktı. Birkaç saat boyunca kabloyu vinçle kumların üzerine taşıdık ve sonra kamyonda oturup seyretmeye başladık. Gelgiti beklemek zorundaydık. Yakınlarda bir yerde havaalanı olmalıydı çünkü uçaklar sık sık üzerimizde ve alçaktan uçuyorlardı. İçleri sıcak ve aydınlık görünüyordu. Dışarısı dondurucuydu. Deniz yükselmeye başladı. Mühendis gelgit zamanını yanlış biliyor olacak ki sular çekilmeye başladığında hava kararmıştı. Ekoseli gömleği ve deri ceketi içinde bir işçi edasıyla yürüyerek suyun başına geliyor.

Evet, diyor. Hepiniz fazla mesai yapacaksınız.

Birkaç adam denizin içinde durmuş ipleri çekiyor. Kablo yerinden kımıldamıyor. Öbürleri dizlerine kadar suyun içinde sırıkları kaldıraç gibi kullanarak kabloyu ileriye, suya doğru hareket ettirmeye çalışıyor.

Kımıldamıyor.

Ustabaşı Asılın! Asılın! diye bağırıyor. Adamlar çekiyor, kaldıraçlarla deli gibi itmeye çalışıyoruz ve kablo dalgaların arasında yalpalıyor. Asılın! Vinç çığlıklar atıyor. Kablo güçlükle ilerliyor. Ustabaşı ve mühendis çizmelerinin etrafında girdap yapan sularla birlikte arkamızdaki son ışığın içinde kayboluyor.

Bir defa daha.

Ama deniz çok hızlı hareket ediyor. Birisi dalgalar yüzünden dengesini kaybediyor. Vazgeçiyoruz.

Kablo ilerlemiyor. Sırılsıklam, kamyonun arkasına tırmanıyoruz. Kamyon otoyolda savrularak eve doğru gidiyor. Yürüyen merdiven yeraltından ortaya çıkı veriyor. Yürüyen merdivenle ineceğim, ama kalabalık istasyona gitmek yerine Yunan kafesine giriyorum. En iyi arkadaşım orada değil. İçerisi çoban güveci kokuyor. Mekân güzel ve sıcak. Eğer izin verilseydi orada uyuyabilirdim. Ama Marty gelmiyor.

Kısa bir süre sonra, o lüks restoranda çayıma *speed* atıldı ve kamyonun arkasında kemikleri buldum.

sadece kemikler

Marty bundan ibaretti. Sırf kemik.

kardeş

Redmond benden iki yaş küçüktü.

Onu bir müzik kutusunun yanında kahvaltı ederken alet torbası elinde otoparkı bir uçtan diğer uca geçerken Paddington Hastanesi’nin zührevi hastalıklar bölümüne girerken Hyde Park’ta mantar yerken düşünüyorum. Şimdi bütün sokak benim, kardeşim Redmond da bu sokakta. Artık bir mağazaya dönüşen sinemanın yanından geçip gidiyor, bir an Denizciler Lokali’nin, Cizvit Yurdu’nun, Charlie’nin Lego Kutusu’nun, Üst Raf’ın yanında duruyor.

Devam edebilirim.

Bunu durdurmak zorundayım. *Hani olur ya. Bu hayatta hepimiz yolcuyuz.* İsterseniz bu hayattan sonra başka hayat yoktur da diyebilirsiniz. Her neyse, ne olursa olsun. Açgözlü ol! Kente git! Boşver numaracı herif, hepsini yığ üst üste! Pişmanlıklar düşmanca saldıracak üstüne. İntikam hırsı düşmanca saldıracak üstüne. Her şeyin sonu var. Sonsuzluk içinde yer alan, tanrının cezası her şeyin, her şeyin sonu var.

Ağıt son hızla devam ediyor.

Bunu durdurmak zorundayım. Uzaklardayım. Beni rahat bırakırsanız minnettar kalacağım, lütfen yapar mısınız bunu? Teşekkürler. Çok teşekkürler. Bir dakika. Bütün pislik su yüzüne çıktı mı? Su yüzüne çıkacak bunca kötülük varken gitmemeliyiz. Yanında uyandığım mezar kaçkını eski yüz. Alevler. Benzin kokusu. Et yanığı. Başka bir şey var mı? Listeye bir daha bakabilir miyim? Yakaladım sizi.

Minnettarım. Rica ederim, bir şey değil.

Teşekkür etmesi gereken benim. Size borçlu kaldım.

ucuz kurtuldum

Evet, öyle.

nöbet tutmak

Londra’ya bir daha asla geri dönmek istemiyorum, orada beni arayan adamlar var.

En kötüsü de - nereden geldiğimi biliyorlar.

Beni burada bile bulabilirler.

O yüzden bu kapı aralığında duruyorum. Nöbet tutuyorum. Eve döndüğümden beri nöbet tutuyorum.

saat altı haberleri

İşte bilinçaltım. Birkaç dakika içinde diğer aşağılık yaşamım beni ele geçirdi. Sanırsınız ki iyi şeyler su yüzüne çıkacak. Asla. Sadece aşağılama, cinayet, suiistimal ve dehşet listesi. Arkasından değişim. Koşmak istiyorum. Hata ilk yapıldığında zaten yeterince kötüdür. Utancı beraberinde getirir. Ama siz onu seneler boyunca aklınızda deşip durdukça, devasa bir hal alır.

Günah işledikten sonra hissettikleriniz günahın kendisinden daha ürkütücüdür.

günah var olmaktır

Dışarı bırakılmamalıydım. Ama bir hücrede kilitli olsam bile vicdan azabı çekmek için sebep bulurdum. Bu yapımda var.

Nerede olursanız olun, nasıl olsa gelecek yıllarda yeni hatalar yapacaksınız. İşte olay bu. Hikâye bu. İyi ki kimse dinlemiyor.

orada daha iyi idare etmek

Arkamda bir şey belirdi ve bir el omzuma dokundu. Hızla döndüm.

Broderic’ti bu, eczacı.

Ne oluyor? diye bağırdım.

İyi misin?

İyiyim, çok iyiyim.

Şey, girişi kapatıyorsun.

Özür dilerim.

Kapıyı geri kapattı. *Daily Mirror'ı* bir sopaymış gibi sıkıca tuttuğumu fark ettim. Hızla uzaklaştım. O'Connel Sokağı'na bir göz attım, sağ kaldırımda çok fazla tanık olduğunu gördüm, böylece sağ kaldırıma geçtim ve kendimi Harmony Hill'e gitmeye hazırladım. Ara sokaklardan birine saptım, izci kulübünün kapısı önünde duran mukavva kutu bana bir mezar taşı gibi göründü. Kalbim küt küt atmaya başladı.

Sonra kafamdaki sesin tonunun bile nasıl değiştiğini fark ettim. Bunun mantıksızlığını düşünürken ses, eğitimli birinin sesine dönüştü. Fiil çekimleri değişip duruyordu. Saltana sallana High Sokağındaki evime giderken aklımı yeni bir ses işgal ediyor. Ama evde güvende olma fikri önem kazandıkça her şey daha iyi olmaya başladı. Kendimi yeniden tanıdık nesneler arasında bulacağım için zihnimde bir rahatlama hissettim. İçeri girer girmez güvende olacağım. Güvende olacağım. Olacağım. En sonunda yeşil kapıma, arkasında uzanan o lanetli merdivenlere ve sokağın karşısındaki ininde gizlenen geline vardım.

En ufak bir panik belirtisi göstermeden, ceplerimi doğru sırayla tek tek yokladım.

Son cebe geldiğimde anahtar falan bulamadım.

Böylece kapıyı çaldım ve kamburumu çıkararak biraz bekledim, kafamdaki ses o tanıdık sese dönüşmüştü, işten eve dönen her zamanki adam. Liz! Yeniden çaldım ve ayaklarımı inceledim. Kimse yoktu. Haydi sıvışıver şimdi, çabuk! Gerisin geriye High Sokağı'nın aşağısına. Tanrıya şükür o kalabalıktan eser yok. Pazar günü gelecek, şansın yaver giderse pazartesi de. Geleceği düşünmemek en iyisi. Yürümeye devam et. Neredeysen

oradasın, ama genelde uzak bir yerdesin. Hatta olmadığın yerde daha iyi idare ediyorsun.

Doğru.

boğazı kesen bir bıçak

Mahkeme salonunun önündeki geniş holde dolaştığımı ve orada durup avukatımı beklediğimi hatırlıyorum. Sonra Gümüş John’u gördüm.

Yanındaki adamların başlarının üstünden bana gülümsedi. Bana bakarken konuşmasına ara vermedi.

Sonra eliyle şöyle bir hareket yaptı.

Boğazı kesen bir bıçak.

Sadece bir kez. Bıçağı hissettim.

sessiz kekeleme

Sessiz kekeleme başlıyor. Kelimeler çarpıklaşıyor. Onun için kendimi bara attım, bir yandan da bunun aldığım pek çok yanlış karardan biri olup olmadığını düşünüyordum. Televizyonda çizgi filmler oynuyordu. Yavaş yavaş bara yürüdüm, *Daily Mirror'ı* bıraktım, Pat Keohane tezgâhı sildi ve Tom ve Jerry’nin sesini kıstı.

Ver bir bira, dediğimi duydum.

Ne? dedi gözlerini açarak.

Ellerimle hayali bir bardağı avucuma alıyorum.

Bir bira mı?

Başımı sallıyorum.

Hangisinden?

Musluğu işaret ediyorum.

Guinness?

Bir daha başımı sallıyorum.

Birayı doldururken gözlerini çizgi filmden ayırmıyor. Onu izliyorum. Başımı çevirdiğimde gözlerini üzerimde hissedebiliyorum. Şimdi çizgi film izleme sırası bende. Eğer ona bakarsam yine öbür tarafa bakıyor.

Sonra, daha hazır değilken, kazayla konuşuveriyorum.

Tatat!

Öfkeyle bana bakıyor. Yapmacık bir gülümseme atıp kendime geliyorum. Ona söylemek istediğim şey kör edici bir berraklıkla kafamda çınlıyor.

Evinanahtarlarınıkaybettim, diyorum.

Alüminyum süzgeci yokluyor ve elindeki bezle özensizce siliveriyor.

Gerçekten mi? diyor.

Evet.

Gülüyorum. O da gülüyor.

Arkasını dönerken, aynada kendi kendine mimik yaptığını görüyorum. Kaşlarını çatıyor, gözlerini açıyor ve başını eğiyor.

çoraplar

Ben de bazen böyle olurum, diye başını sallıyor sempatiyle. Öyle mi?

Evet gerçekten.

Yapma ya?

Ben de sırt üstü uyuyunca kafam kıyak uyanırım.

Öyle mi?

Öyle.

Birayı bir bardak altlığının üzerinde önüme bırakıyor ve kasa yüksek sesle çınlıyor.

Benim sorunum da çorap kaybetmek.

Çorap mı?

Çorap.

Tanrım.

Soketler işte, diye açıklıyorum. Kısa çoraplar.

Ah. Para üstünü veriyor.

Çok kaybettim, dedim.

Çok mu kaybettin?

Yaa. Her seferinde.

Mirror'ımın ilk sayfasını okuyor, sonra gazeteyi katlayıp götürüyor. Gazetenin üzerinden, uzaktan beni göz hapsine alıyor.

Fas

Biliyor musun, bir süre uzaklaşmaksın, diyor.

Başımla onaylıyorum.

Hiç tatile çıkmayı düşündün mü? diye soruyor.

Başımı sallıyorum.

Ben Fas'tan yeni döndüm, diyor.

Güzel miydi?

Harikaydı.

Biraz daha uzağa oturuyor.

Ve, diye ekliyor, uçaktaki kalabalık Manchester havaalanında bir UFO gördü.

Yok canım!

Gerçekten.

Olamaz!

Bir uçak dolusu insan gördü. İnanılmazdı.

Yok yahu.

Gazeteyi bırakıp bana bronzlaşmış kollarını gösterdi. Fas'ta bir şey hariç her şey harikaydı, diyor, televizyonda hiç çizgi film yoktu ve cin çok pahalıydı.

Televizyon seyrediyor.

Sakıncası var mı? diye soruyor.

Sorun değil.

Uzaktan kumandayı kaldırıyor, sesi açıyor ve büyülü bir ormana gidiveriyoruz. Bir karakurbağası aya iniş yapıyor ve şemsiyesini açıyor. Bir fare cenaze arabasını Montana'daki bir fare mezarlığına sürüyor. Acele etsek iyi olur! Hadi çabuk!

bir şişelik bozukluk

Kendimi Connoly Sokağı'nda buluyorum, sevinçliyim. Bir hamburger alıyorum, Veritas dükkânının vitrinine açık konulmuş İncil'de altı kırmızı kalemle çizili yerleri okuyorum ve bir an durup anıta bakarak soluklanıyorum. Muhafızlar bir ekip arabasıyla yavaşça geçiyor. Bir adam, İrlanda Bankası'nın olduğu köşeye kusuyor.

Ellerini duvara dayayıp siyah pantolonuna ve beyaz çoraplarına kusmuk bulaştırmamak için eğiliyor.

Veritas dükkânına geri dönüyorum. *Övgüler olsun senin öğüdüne ve övgüler olsun sana, bugüne kadar kan dökmeme ve elimi kana bulayarak intikam almama engel olduğun için.* Orada durup intikam almayı

düşünüyorum ve yeniden tuhaf bir şekilde kendimi sevinçli hissediyorum. Bir grup insan High Sokağı'ndan bilmediğim bir pop şarkısı söyleyerek geçiyor. Pepper'ın dışında olup bitenleri beğenmiyorum, yolumu değiştirip Harmony Tepesi'ne yöneliyorum. Orası sakin. Kimsecikler yok. Pazar yerinden geçiyorum. Çingene karavanının ışığı hâlâ yanıyor. Çanak anteni ay ışığında parıldıyor. Jeneratör vınlıyor. Ben geçerken karavanın kapısı açılıyor ve yaşlı adam gece havası solumak için dışarı çıkıyor.

Meydan at nallarının gürültüsü ve silah sesleriyle doluyor. İçeride Kızılderililer bizonları kovalıyor.

İyi geceler, diyorum.

İyi geceler patron. Bir şişelik bozukluğun var mı?

Hayır.

Pantolonunu çekiyor, basamağa tırmanıyor, karavan sallanıyor, kapı kapanıyor. *Sadece kendim, dedi Cunla.* Kemerli geçitten High Sokağı'nın üst tarafına gidiyorum ve yüzüm köprüye dönük duruyorum. Onun gelinliğinden yayılan ışık dışarıya, kaldırıma akıyor.

ha, bizim Ollie

Ev mezar gibi karanlık. Bir süre durup tehlike belirtisi var mı diye evi izliyorum. Belki gelip kilitleri değiştirmişlerdir. Yapacak bir şey yok o yüzden gürültüyle kapıya vuruyorum. Ses sokağın sonuna kadar gidiyor, yankısı kesilmeden önce tekrar vuruyorum, iki kez. Liz'in üçüncü kattaki penceresi açılıyor.

Kim o?

Ollie, diyorum.

Ne istiyorsun?

İçeri girmek istiyorum.

Ha, bizim Ollie!

Pencereden kayboluyor ve birkaç saniye sonra bir anahtar yığını şangırdayarak park etmiş bir Fiat'ın tavanına düşüyor.

Işıkları yakma, diye bağırıyor.

Anahtarlarını mutfak masasının üzerine bırakıyorum, ne yapmak istediğimi düşünüyorum ama hatırlayamıyorum kahrolası merdivenleri tırmanıyorum çocuklar gözlerinde alevler karanlıkta bakarken el yordamıyla yönümü tayin ediyor ve odamdaki elektrik düğmesini olması gereken yerin en az bir buçuk metre solunda buluyorum. Yatağa giriyorum. Sonunda kendimle baş başa, gözler kapalı içerisi bir an için aydınlanıyor ve Pavarotti kulübede şarkı söylüyor ve her şey önceki gibi sonra grileşiyor eğrileşiyor neydi gri unuttuğum gri neydi Allah'ın belası şey sıradaki şey keşişhane duvarının üzerinde top gülleleri yavaşça geliyor duvarlara çarparlarken sadece küçük bir puf sesi Liz'i uyandırmaya çalışıyorum, Liz, diyorum, başladı, ama onu uyandıramıyorum, bodrum penceresine koşuyorum çimenler gün ortasıymış gibi aydınlanmış istila başladı ilk bombalar sokağı vurdu topçu yön değiştiriyor ilk bombalar bize doğru geliyor, Liz, diye haykırıyorum, Liz, allah aşkına yapma.

Bir de bakıyorum ki rüyamda başlayan savaşın hangi savaş olduğunu merak ederken, boş odada, terden sırılsıklam, öyle yatıyorum.

sertinle konuşan var mı?

O gece geç saatte karanlıkta penceremin önünden geçtiklerini duydum. Yine kardeşimi düşünüyordum. Liz'i alışveriş arabalarını ekmek somunlarını düşünüyordum, domatesleri deniz yosununu lahana konservelerini dalgaları Knocklane'i mezarlık hayaletlerini şimşekleri açılışları Tırtıklı Gök Yırtığını fırtınaları suyun altındaki gemileri Aithnioige Clapham'ı gölü kardeşim Redmond'u kendimi Marty'yi düşünüyordum ki dışarıda bağrışmalar ve küfürleşmeler başladı.

Tam penceremin altında bir grup insan toplanmıştı. Seslerini istemiyordum. Sessizlik istiyordum. Her zaman olduğu gibi sesleri giderek çoğalıyordu.

Gürültüleri daha da arttı. Yatakta delireceğimi sandım bu yüzden pencereyi açıp dışarı eğildim.

Defolup gider misiniz? diye bağırdım.

Kız yukarı baktı, diğerleri sustu.

Bir herif yolun ortasına çıktı.

Ne var ulan?

Saat sabahın dördü, dedim.

Seninle konuşan var mı?

Ben seninle konuşuyorum!

Sen de kimsin orospu?

Ne dedin?

Dedim ki, seninle konuşan mı var, orospu?

İçeri girip kotumu giydim ve merdivenleri ikişer ikişer atlayarak aşağı indim. Ön kapıyı açtım.

Benimle mi konuşuyordun? dedim ona.

Eğilip Liz’in üzerine anahtarları fırlattığı Fiat’ın antenini yakaladı.

Bana bakarak anteni yavaş yavaş eğdi.

Gülmeye başladım.

Devam et evlat! dedim.

Haydi gidelim, dedi kız.

Gördün mü, dedi adam, paran umrumda bile değil, sonra da anteni kırıverdi.

Bana göre hava hoş, dedim. O benim arabam değil. Benim arabam yok. Benim hiç arabam olmadı, Bay Feeney, dedim.

Şaşırmış göründü.

Adımı nereden biliyorsun?

Anneni tanıyorum.

Sen ciddi misin be?

Ciddiyim.

Annemi nereden tanıyorsun?

Birlikte çalışıyoruz.

Haydi gidelim, dedi kız. Ben onun kim olduğunu biliyorum.

Ne?

Onun kim olduğunu biliyorum dedim.

Kim olduğu umurumda değil.

HAYDI GİDELİM BURADAN! diye bir çığlık attı kız. Bu Ollie Ewing!

Ollie Ewing de kim?

Tamam tamam, dedi gençlerden biri, onu tanıyorum. Alışveriş arabalarına bakıyor.

Ben onu tanımıyorum, dedi Feeney gücenmiş bir tavırla.

Nereden tanıyacaksın? dedim. Benim gibi insanları tanımazsın. Ben senin için neyim, seni gidi götüboklu?

Yanındakilere döndü.

Ne diyor bu be? diye sordu.

Hadi gidelim, diye tekrarladı kız ve koluna girdi.

Uykuya ihtiyacım var, dedim. Uyuyamıyorum. Sanki odamın içinde bağırıp çağırıyorsunuz. Sizi odada istemiyorum.

Kafayı üşütmüş bu, dedi Bay Feeney.

Doğru, diye katıldım. Çok uzun süredir olayların komik yanını görmeye çalışıyordum.

Gidiyoruz patron, dedi biri.

Serseri dönüp bana bakarak uzaklaştı. Manastırın kapısından çıkan kedi gelip çıplak ayaklarıma sarıldı.

İçeri gel, dedi Liz.

Arkamda kapı aralığında duruyordu.

Üşütüp hastalanacaksın, dedi.

İyiyim, diye bağırıverdim.

Bütün sokağı uyandırdın, diye fısıldadı.

Ah.

Yukarı baktım ve bazı komşularımın aydınlık pencerelerinde durmuş aşağı baktıklarını gördüm. Onların üstünde de bir iplikle gökyüzüne asılı dolunay vardı. Kalabalık şarkı söyleyerek yolun ortasına geçti. Liz'in arkasından o basamaklara yöneldim. Yeniden uykusuzluğa döndüm, uyku uyuyamamanın da kendine özgü bir kokusu olduğunu keşfettim. Kavruk kokar, yanıyormuş gibi, sonra da oturulmayan bir oda gibi rutubetli. Bir pantolon ütüledim ve yatağın kenarına oturdum.

Badanayı, külleri düşündüm ve öfkem üzüntüye dönüştü. Başka insanlara da böyle olur mu? Eğer benim gibi oluyorlarsa onlar için üzülürüm, lanet olasıcalar için üzülürüm, üçkâğıtları ve kahramanlıkları için üzülürüm sabah kalkmaları ve geceleri son iş yatağa yatmaları yanlarında gürültücü sığırcıklar, kuğular ve kazlarla, Sligo bayrağı, Berlin Duvarı, takımadalar, karabataklar, Aziz Paddy Geçiş Töreni, Hammersmith'teki şantiye, Clapham'daki apartman dairesi, hepsi. Pek tanıyamadığım bir odaya döndüm. Bu, bir gün içinde olacağım oda. Bunu biliyorum. Şimdi buradan çıkıp gitmenin doğru olduğunu bilsem bunu yapardım, ama ben yan

lış kararı verdim. Buraya saplanıp kaldım ama sonsuza kadar falan da değil. Gelin de göstereyim gününüzü, sizi piç kuruları, diyorum son olarak.

Sonra daha önce neyi unuttuğumu hatırladım.

Dua etmeyi. *Övgüler olsun bu güne. Övgüler olsun senin öğüdüne.*

ve orada yatarken

Ve orada yatarken kızın benim adımı söylediğini duydum *Bu Ollie Ewing!* Fark ettim ki eğer yaşamaya devam edeceksem bir gün bütün bunlara göğüs germek zorunda kalacağım.

Luton'da Ryan uçağından inmeye çalıştım.

Ama babam yoluma çıktı. Merdivenleri inemedim. Olacaklardan çok korkuyordum.

fena değilim

Fena değilim, diyor Marty son olarak. Fena değilim, Ollie, dedi Marty sanki ben ona nasıl olduğunu sormuşum gibi - sormamıştım ki.

13

kahvaltıda kıymalı makarna

İçimde hiç alışık olmadığım bir hisle uyandım. Kendimden ve tüm yaptıklarımdan utanıyordum. Manastırın çatısından güneş ışığı akıyordu. Gelin gitmişti.

Mutfakta, Liz düşük kalorili tereyağını ve az yağlı sütünü masaya, önüne koymuştu.

Erkencisin, diyorum.

Bütün o kargaşadan sonra hiç uyuyamadım.

Üzgünüm. Ben de uyuyamadım.

Biliyorum.

Öyle mi?

Evet, dedi. Saatlerce kendi kendine mırıldanıp durdun.

Sütünü sevdiği bardağından içiyor ve Tir-na-nÖg'dan alınma buğday ekmeğinin son dilimini yiyor. Heykeltıraş Jim Bolger aşağıya geliyor, lavaboda yüzünü yıkıyor ve klasik kahvaltısının karşısına oturuyor - Dairigold marka tereyağı, yumurta, minyatür beyaz ekmek dilimi, üzerinde BABACIK yazan bir fincan ve bütün bunlara hiç uymayan büyük gümüş bir bıçak. Ben kıymalı makarnadan geriye kalanı ısıtıp çay poşetlerimden birini bir fincan dolusu kaynar suyun içine atarken tek kelime edilmiyor. Çayı sade içiyorum çünkü sütüm yok. Deliler gibi kahvaltı ediyoruz.

Akşam yemeğimi kahvaltıda yiyemezdim, diyor Bolger.

Öyle mi?

İğrenç, diyor Liz.

Bir dilim ekmeği makarnanın sosuna batırışımı izliyorlar.

Yemeğimden memnunum, diyorum. Yirmi yaşını geçince daha az seçici oluyorsun. Sorun şu ki o zamana kadar şımartılıyorsun. Sonra geçmeye başlıyor.

Ah tabii, diyor Liz.

Bu böyledir.

Ben yirmi yaşıma basınca, diyor düşünceli bir biçimde, kendime ait bir yer isterim. Bol ışıklı, büyük bir ambar isterim.

Tahmin edebiliyorum, diyor Bolger.

Dağınıklık istemem.

Doğru.

Merdivenle çıkılan bir duvar girintisinde büyük bir yatak. Anlatabildim mi?

Anladım, diyorum.

Aman, diye gülüyor. İstediğim büyük bir ambar, kocaman olsun, diyor ve elleriyle yüzünü örtüyor.

Tamam, diyorum.

Sana benimle birlikte orada yaşayamayacağını söylemiyorum Ollie, diyor başını kaldırarak. Eğer istersen gelip orayı benimle paylaşabilirsin.

Teşekkür ederim, Liz.

Kusura bakmayın, dedi, tuvalete gitmem gerek.

Buyurunuz.

ya ben?

Heyecanla geri gelip yerine oturdu.

Nerede kalmıştım?

Ambarda.

Sen de yanımdaydın, dedi.

Doğru.

Ya ben? diye sordu Jim.

Eğer isterseniz hep birlikte orada yaşayabiliriz, dedi Liz. Ama bunu düşünmem gerek.

Bir kaşık yoğurt aldı ağzına.

Gerçek şu ki tek başıma kalmak istemiyorum. Yaşlanınca kendimi tek başıma bulmaktan çok korkuyorum. Köpeğini çişe çıkaran yaşlı bir kadın. Buna dayanamam. Anlıyor musun?

Anlıyorum.

Ha, bu arada, diyor.

Evet?

Boş ver.

Ayağa kalkıp bulaşığını düzenli bir şekilde lavaboya yerleştirdi. Yiyecekleri buzdolabının ona ait bölümüne kaldırdı. Jim'inkiler de kendi yerlerine yerleştirildi. Benimkiler de benim rafıma. Dolapta her şey yerli yerine kondu. Ben masayı sildim, Liz yeri süpürdü, Jim kediye yemek verdi ve sonra hepimiz dişlerimizi fırçaladık. Cebimde kalan parayı saydım.

Hep birlikte dışarı çıktık.

Ben orada olmayan gelini incelemek için bir an durdum.

Postacı Pat

Bayır aşağı yürüdük. Liz alnının ortasına kadar indirdiği bir çiftçi kasketi takmıştı. Sol kulağındaki küpe parıldıyordu. Dudakları bal kırmızısıydı. Boyundan büyük tuvaller taşıyordu. Jim Bölge, Hollanda Ordu malı postallarının içine tıktığı bol kadife pantolon, Filistinlilerin taktığı cinsten bir kefiye ve dizlerine kadar inen mavi bir hırka giyiyordu. Omzunda içine bütün ihtiyaçlarını koyduğu siyah bir torba vardı. Kırıtarak yürüyordu ve bedeni önündeki kaldırıma sanki başkasınınmış gibi görünen bir gölge yansıtıyordu.

Bu gölgenin sahibi olan adamı bir kez bahçe malzemeleri satan dükkânın karşısındaki Hamersmith Kütüphanesi'nde dikkatle kitap okurken görmüştüm.

Evet.

Ben de yeşil montumu giyiyordum. Çok severim.

Bu olağandışı sabahta Garavogue Nehri'nin kenarında durmuş kuğuları beslerken işte böyle görünüyorduk. Kuğu

lar akıntıyla uzaklaştı, ikili akademiye doğru yola koyuldu ve ben de süpermarketin koridorunda ilerledim, anneler alışveriş yaparken çocuklar oyalansın diye oraya konmuş olan Postacı Pat'in posta kamyonetini ve sallanan motosikleti çıkardım. Marketin önü doldu. Saat sekiz buçukta alışveriş arabalarının ilkini çıkardım ve otoparkın üzerinde yükselen, pastaneden gelen ısı dalgasına bakarak dikildim.

çikolata

Saat on birde, hâlâ hayatta olduğum için mutlu, çay içmek için Doyle'un terasına çıktım. Kızlar sigara içiyor ve muhabbet ediyordu. Tüneğimizden alışveriş yapan müşterileri, çığlıklar atarak katedralin çevresindeki köknar ağaçlarının üzerinde dönen kargaları izledik. Otoparkta Hare Krişna grubu vardı, turuncu renkteki giysileri ile parlıyorlardı. Bir Ford geri geri giderken bir Mazda'ya bindirdi. Dünya küçük bir yer gibi görünüyordu.

Bugün olanları duydun mu Ollie? diye soruyor Julie.

Hayır, diyorum.

Şu Dolly-Anne ağzına kadar dolu alışveriş arabasıyla dilimlenmiş domuz pastırması almak için tezgâha geldi.

Anlatma ona, diyor Mary, altıma kaçıracağım.

Devam et, diyorum.

Yarım kilo domuz pastırması, dedi aceleyle, tavaya koyunca süte benzer bir sıvı salanlardan istemiyorum, ona göre.

Devam et, diyorum.

Bana çikolata al, diye bağırıyor oğlu.

Annesi ona hiç aldırış etmiyor.

Beş dilim de jambon, diye ekliyor.

Çikolata, diye bağırıyor oğlan.

Altı dilim olsun, en iyisinden, rosto olsun.

Çikolata, diye haykırıyor.

Kes sesini! diye feci bir çığlık atıyor kadın. Sonra bana dönüyor. En iyi jambonunuz bu mu yani?

Evet.

Bana iyi görünmüyor.

En iyisi, diyorum.

Tamam, ne yapalım o zaman.

Çocuk annesinin kolunda sallanıyor.

Bir de balıklı pizza alayım, diye ekliyor kadın.

Çikolata, diye gürlüyor çocuk.

Balığı severim, diyor kadın sanki çocuk orada değilmiş gibi.

Eğer bana çikolata almazsan, diyor çocuk reyonun öbür ucundan duyulabilecek kadar yüksek sesle, herkese bu sabah babamın pipisini öptüğünü söylerim.

Aman tanrım, diyor Maggie kıkırdayarak.

Böylece etraf bir anda sessizleşiverdi.

Ne utanç verici, diyor Mary.

Sonra seninki alışveriş arabasını ve içindeki her şeyi bırakıp, arkasında havada süzülen bir çocuk, uçarak dışarı fırladı.

Tanrım, dedim.

Kaltağın aklı başına geldi.

Eve vardıklarında çocuğun yerinde olmak istemezdim, diyorum.

Ben de.

Yeter, diyor Mary, karnıma ağrılar girdi.

Öpmüş, diye gülüyor Julie.

Tanrım!

İnek karı, diye ekliyor Julie ve sigarasını ayakkabısının burnuyla söndürüyor. Aşağıda zillerin ve davulların sesi uzaklaşıyor. Hızla yangın merdiveninden aşağı iniyoruz.

ay

Tam kapanma saatinden önce Joe geliyor.

Nasılsın Joe?

Acelem var, diyor Joe Green.

Arkasında bir alışveriş arabasıyla dolaşıyorum. Üç parça haşlamalık domuz pastırması, üç lahana, bir şalgam ve yarım kilo tereyağı alıyor. Altı paket Smithvvicks. Fırtınalı havalar için bir kutu mum.

Tedbirli olmak gerek, diyor.

Gömlek cebinden bir muşamba parçası çıkarıyor. Bana 1 pound bahşiş veriyor, kasiyere bir pound bahşiş veriyor, sonra bana iyi geceler dileyip Irish House barına doğru yola koyuluyor. Onun alışveriş arabasını da diğerlerine zincirliyorum ve anahtarı kilitte çeviriyorum. Arkamda, damların üzerinde, mavi gökyüzünde, dolunay asılı duruyor.

Fas

Neler satın almam gerektiğini söyleyen bir ses beni her yerde takip ediyor, sonra birisi şalteri indiriyor ve o sesin yerini dükkânın kapandığını söyleyen bir başka ses alıyor. *Dükkân kapantyor! Dükkân kapanıyor!*

Geoffrey nerede? diye sordum Maisie’ye.

Büroda.

Kendimi suçlu hissederek kapıyı çalıyorum. İçeri girmemi işaret ediyor. Müdür açık mavi bir takım giyiyor. Sinekkaydı tıraş olmuş. Telefonda konuşuyor, bir yandan da hesap defterine renkli kalemlerle bir şeyler işaretliyor. Masasının üzerinde duran yeşil kasketinde sombalıklarından oluşan bir zincir var. Köşede bir baston duruyor. Telefonda konuşmaya ve bir şeyler işaretlemeye devam ederken, bana bir sandalyeye oturmamı işaret ediyor.

Telefonun ahizesini kapıyor.

Bu markette daha çok ne tür sorunlarla uğraşmak zorunda kaldığımı biliyor musun, Bay Ewing?

Personel? dedim çekinerek.

Başını olumsuz anlamda salladı.

Mal satın almak mı?

Yeniden dene.

Satışlar?

Hayır, diyor. Şikâyetler. Bu başlı başına bir endüstri. Ahizeyi yeniden kulağına götürüyor. Müdürün çoğunlukla sessiz kaldığı konuşma devam ediyor. Dalıp gidiyorum. Her şey açık ve basit hale geliyor. *Hepsine onları sorduğumu söyle*. Telefon konuşmasını bitirip bana döndüğünde varlığını tamamen unutmuştum.

Bay Ewing?

Evet?

Benimle konuşmak mı istemiştin?

Evet doğru.

Dinliyorum?

Ah. Sandalyede sallandım. Yıllık iznimi kullanmak istiyorum.

Ne dedin?

Başımla onayladım.

Şimdi mi?

En kısa sürede.

Listede misin?

Listede tatilim eylülde görünüyor.

Ama daha temmuzdayız.

Biliyorum.

Personel defterini alıp sayfalarını çeviriyor.

Bir sorun mu var?

Hayır.

Çok geç haber verdin.

Özür dilerim, Geoffrey.

Gitmeden önce birkaç gece çalışabilir misin? Çalışabilirim.

Bu gece çalışabilir misin?

Evet.

O zaman sorun yok, diyor ve bu ayın üzerine bir çizgi çiziyor. Bu gece az kişi çalışıyor. Eğer bu gece Çalışırsan yarın gidebilirsin.

Teşekkürler, Geoffrey. Çok iyisin.

Önemli değil.

Gitmek için ayağa kalkıyorum.

Uzağa mı gidiyorsun?

Duraklıyorum.

Belki bir haftalığına Fas'a gideceğim. Hımmm.

Kellogg's delisi

Gece personeli rafları düzenlemek için çoktan toplanmıştı, ben de onlara katıldım.

Bazı geceler hiçbir şey olmaz. Haftalarca her şey yerli yerinde durur. Elma şarapları, bal kavanozları ve mısır gevrekleri dinlenirler. Hintkirazları ve acı soslar yerlerine iyice yerleşirler. Worcester, Yorkshire ve Chef sosları hallerinden memnun otururlar. Tam neyin nerede olduğunu öğrendiğimiz sırada Geoffrey'in kapris yapacağı tutar ve huysuzlanır, her şey^il baştan başlar.

Bu akşam da olan bu. Çeşitlilik üzerine düşünerek market koridorlarında arkamdan yürüyor. Bütün ürünler yer değiştirip başka bir yerde beliriyor.

Sütlü pirinç terfi ediyor, bezelye ve fasulyenin yanından, şarapların kapı komşusu olan bir rafa taşınıyor. Birkaç gün içinde azalmış olarak eski yerine dönecek. Ya da belki başka bir yere doğru yönelecek. Bütün Roma domatesi konserveleri taşınıyor. Kendilerini peynirin yanında buluyorlar, sonra peynir, yoğurtla birlikte etlerin yanındaki yeni bir buzdolabına doğru yola çıkıyor.

Köri de yolcu.

Tuvalet kâğıtları yer cilasının yanında yeniden mevzileniyor.

Geoffrey parmak uçlarında yükselip sergiyi farklı bakış açılarından inceliyor, orada burada bir ayarlama yapıyor, bir teneke kutuyu kaldırıyor ve inceliyor, yerine koyuyor, geri çekilip sağ elinin parmaklarıyla alt dudağına dokunuyor. Mallan renklerine göre düzenliyor. Potansiyel bir müşterinin gözünden bakmaya çalışıyor. Uzun adımlarla aşağı yukarı yürüyüp PointMi bir müşteri, Tubber’lı bir şarapsever, dağdan gelme bir Kellogg’s delisi, herhangi bir yerden gelen saplantılı bir et tüketicisi oluyor, elinde bastonuyla dışarıya, yaz gecesine çıkana kadar.

Rock müziği çalmaya başlıyor. Yüksek raflara saldırıyoruz. Sonra birisi alarmı çalıyor. Duygusallaşıyorum, eskiden bisküvilerin durduğu yerin yakınına marmelatları istifliyorum, deodoranları tuvalet eşyalarının diğer tarafına geçiriyorum ve önceki günden kalan ekmekleri huzurevi ve akıl hastanesine göndermek için kutulara koyup paketliyorum. Bir kamyon geri geri sundurmanın altına giriyor ve adamlardan biri tenor sesi ile şarkı söylemeye başlıyor. Tenor sesi kutsaldır.

iki buçuk!

İki buçuk! İki buçuk! Gece ilerliyor. En sonunda, son kullanma tarihi geçmiş et ve tavuk dolu plastik torbaları taşıyarak araba parkına çıkıyoruz.

Gece personeli değişik yönlerden evlerine dağılıyor.

Bir UFO gibi kasabanın sokaklarından geçiyorum.

işin erbabı

Sokaklar boştu. Gece göğü zeytin rengindeydi. Kendimi High Sokağı’nın sonunda tek başıma dururken buldum. Veritas’ın vitrinindeki İncil’de benim için bu sefer hangi yeni mesajın altını çizdiklerini okumak için durdum.

Senyor, dedi bir ses yukarıdan.

Geri çekildim.

Sen misin Ray? diye seslendim yukarıya.

Benim. Üzerinde gömleği, pencereden aşağı sarkıyordu. Ne var ne yok?

Bu sene yine Noel Baba olacağım.

Gerçekten mi?

Gerçekten. Acelen var mı?

Hayır.

O zaman bekle orada.

Birkaç dakika sonra sokağa çıktı ve dükkânın kapısını arkasından çekti.

Maçı düşünmekten uyuyamadım.

Ne maçı?

Ne maçı mı? diye tekrarladı. Ne maçı mı? Dünyadan haberiniz yok, senyor. Yarın Shamrock Rovers’la oynuyoruz.

Karanlık sokakta durup, kargaların anıtın etrafındaki çöpleri karıştırmasını seyrettik. Ray, sokak lambasının ışığı altında hastalıklı görünüyor. Gözleri karanlık ve büyük, yüzü tıraşsız. Kocaman göbeğine gevşekçe geniş bir kemer bağlamış. Kotu poposuna kadar inmiş. Lekesiz siyah ayakkabılar giyiyor. Bir sigara yakıyorum.

Ben son sigaramı içeli tam on beş yıl oldu, diyor.

Tam gününü hatırlıyor musun?

Hatırlıyorum.

Hafızan iyiymiş. Ben dün ne yaptığımı bile hatırlayamıyorum.

İşte sorun bu. Zihnin zehirlenmiş. Job'u düşün. Bizim Job'u tanıyorsun değil mi?

Tanıyorum.

Her şey ona karşıydı ama bak o ne yaptı. Değil mi?

Evet.

Job, adamım benim.

Öyle.

Eee, ne tarafa gidiyoruz?

Katedrale doğru ilerledik.

Çakıllı patikada dolaştık sonra ay ışığı olmayan karanlık yerlere doğru yürüdük.

Dün radyoda canlı yayına çıktım, diyor Ray.

Sesin radyo için uygun, hoş bir ses.

Öyle mi sence? Neyse, adama politikacıların iyi insanlar olmadığını söyledim. Politikacıyı başa getirenler kendi paylarını isterler, bu yüzden politikacı onlara olan borcunu öder

ve bir yandan da kendisi için bir köşeye para yığar. Sligo kenti bir cennet olmalıydı, dedim ona, ama değil.

Evet değil, dedim.

Öyle. Ama adam güldü. Bilmek istemiyordu. Bir aptalla konuştuğunu sanıyordu. Ama ona dedim ki, dinle, bak Marx ne diyor, böylece ona Marx'tan alıntılar yaptım. Ona Marx'tan söz ettim sonra Darvvin ve evrim teorisini acımasızca eleştirerek devam ettim, en sonunda da İsa'dan söz

ettim. İsa da tüccarlarla ve şarlatanlarla savaşmak zorunda kaldı. Onları tapınaktan attı.

Öyle.

O eşsiz bir adamdı, senyor.

Öyleydi.

Eşsiz bir adam!

Doğru.

Otoparkın içinden geçiyoruz.

Eğer Sligo Rovers bu gece kazanırsa ne yapacağım biliyor musun?

Ne yapacaksın?

Bir hafta boyunca tatlı yemeyeceğim. Eğer kefaretini ödemezsen başına bir iş gelir. Yanlış bir şey yapıyorsan dikkatli olmak zorundasın. Ama her şey yolunda gidiyorsa işte o zaman iki kat dikkatli olman gerekir. Çünkü başın belada demektir.

Köprünün üzerinden geçip gökyüzüne bakmak için durduk.

Senin burcun ne? dedi.

Balık.

Aceleci olma, dedi. Bu senin en büyük sıkıntın.

Ya sen?

Kendini beğenmiş bir tavırla bana baktı.

Koç burcundanım.

Bir koça benziyorsun zaten.

Ermiş bir Koç, dedi. Ben tam Koç burcu sınırında doğmuşum. Kardeşim Yengeç. Çok gergindir. Bütün gece ayaktadır.

Bizim gibi.

Öyle. Ama Tanrı’nın yolunu bulduğundan beri beraber yaşanabilecek biri.

Garavogue’a doğru yola koyulduk. Hüzünle, alışveriş arabalarımdan birinin nehre atılmış olduğunu, bata çıka yüzdüğünü gördüm.

Üvey annem şubatta, dolunayda doğmuştu, diye devam etti Ray. O evde büyümek korkunç bir şeydi.

Öyle mi?

Yeni apartmanları inceledik.

Bak işi bilenler ne yapmış, diyor. Taşradan al işin erbabım getir ne istersen inşa etsin. Bıraksan lanet nehrin üzerine kaldırım bile döşer.

Ara yollardan geçtik ve yeniden anıtın oraya çıktık.

Bu daha iyi, diyor Ray. Şimdi daha iyiyim.

Görüşürüz, Ray.

İyi geceler senyör, diyor. Geçmişinle sorunların var, dikkat et, diye ekliyor kapıyı arkasından kapatırken. Sonra Veritas’ın üzerindeki stüdyo dairesine tırmanıyor.

dans

Liz, üzerinde bir battaniye, oturma odasındaki kanepede uyuyakalmıştı. Omuzuna dokundum.

Neredeydin? diye sordu.

Dışarıda, orada burada.

Biliyorsun sen evde yokken uyuyamıyorum.

Özür dilerim.

Doğrulup oturdu.

Seni bekliyordum, dedi.

Geç saate kadar çalıştım.

Gündüz vardiyasında olduğunu sanıyordum.

Gece de çalışmak zorunda kaldım, dedim.

Ama saat sabahın dört buçuğu.

Battaniyeyi omuzlarına doladı.

Ayrıca sabah olunca da, dedi, kalkamayacaksın.

Kalkmak zorunda değilim. Tatile çıkıyorum.

Ne? dedi gücenmiş bir sesle.

Tatile çıkıyorum.

Bana söylememiştin.

Bu akşam karar verdim.

Kalktı ve vals yapmaya başladı. Onun düşünmediği şeyleri düşünerek onu izledim. Battaniyeyi yere bıraktı ve kolları ortaya çıktı. Burun delikleri zarafetle kasılıyordu. Bir şarkı mırıldandı. Elleri havada salındı. Yer muşambasının üzerinde yavaş adımlarla ilerledi. İlerledi, döndü. Sakinleşti, yavaşladı, yavaşladı ve durdu. Gösterişsiz bir saygıyla. Gözlerinin bir kırpışıyla. Bir baş işaretiyle.

Nereye? diye sordu, nereye gidiyorsun?

Fas'a', dedim.

Sligo Champion

Ollie, dedi.

Evet?

Ollie, dedi. Lütfen geceleri odama bakmaktan vazgeç. Tamam, dedim.

Yanımda olduğunu hissediyorum.

Öyle mi?

Çok sinir bozucu. Beni inceledi. Beni de yanında götürür müsün?

Olur.

O zaman tren için meyveli kek pişireyim, dedi. Liz çaydanlığı ocağın üzerine koyarken ben de *Sligo Champion* gazetesini mutfağın zeminine serdim.

Gördüğüm rüyalar, dedi. Bir çay kutusu içinde Irishmurray Adası'na doğru kürek çekiyordum.

Tanrım, dedim.

Sonra odana koştum ama orada değildin.

Başını mutfak musluğunun altına sokup kıkırdayarak bulaşıkların üstünde saçlarını yıkamaya haşladı, sonra enerjik hareketlerle havluyu başına sardı ve elinde fincan, kafasında havlu karşıma oturdu.

Dün gece yine gelip bana baktın, değil mi?

Evet.

Öyle düşünmüştüm.

Sadece bir saniye baktım.

Cık cık, dedi. Ne zaman odaya girsen fark ediyorum.

Durdu ve dolabın içine bakarken kedi gibi miyavladı, alaycı bir inlemeyle öne doğru eğildi, bir kahve kavanozunu kaldırıp mırıldandı, oturdu, kendi dünyasında, uzaklarda, yarı miyavladı, yarı öttü ve gözlerimin içine baktı.

Yarın mı?

Ertesi gün.

Ayağa fırladı.

Toplansam iyi olur, dedi.

Gazeteyi baştan sona okuyup karanlıkta merdivenleri tırmandım. Odasının kapısı açıktı, bütün giysileri üzerinde, bir kolunu başının üzerine atmış yatıyordu. Yünlü bir çanta ağzına kadar dolu, yerde duruyordu. Sessizce kapısını kapattım sonra yatağa, yatağa, yatağa ve ötesine gittim.

Uzun Meydan'lar

Annem dışarıda güneşte bir sandalyeye oturmuş mısırlarını suluyordu. Tezgâhın üzerindeki radyoda dans müziği çalıyordu.

Seni gördüğüme sevindim, diyor annem. Seni görmezsem var olmadığını düşünmeye başlıyorum.

Bir araba geçiyor, farları Ox dağlarında yanıp sönüyor. Bir dana yeni yapılmış yolda giden bir araba gibi uçarak geçiyor. İçeri giriyorum ve Doyle'un Yeri'nden getirdiğim artıklarla köpeği besliyorum.

Bu sabah Grange'da bir soygun olmuş, diye bağırıyor. Olamaz, diyorum.

Olmuş. Adamlar kaçmış. Sen gelmeden önce ne düşünüyordum biliyor musun, diye devam etti. Kendi kendime *Neden bu kadar çok aşk şarkısı var?* diye düşünüyordum.

Üremeye çok zaman harcıyoruz sanırım.

Öyle. Ama bu bir bahane değil. Eğer bu kadar çok çocuk yapmasalardı ekonomimiz daha iyi durumda olurdu. Beni duyuyor musun?

Duyuyorum.

Canın âşık olmak istemiyorsa radyo dinlemek çok sıkıcı.

Kafamı kapıdan uzatıyorum.

Gilmartin asla kimseye sarılamayacağını söyledi.

Gilmartin'lerin pek sevgi dolu olmadıkları bilinen bir şey.

İçeri girdim. Bir süre sessiz kaldı.

Orada ne yapıyorsun? diye seslendi.

Ütü yapıyorum.

Ütü mü?

Birkaç gömlek.

Bir yere mi gidiyorsun?

Tatile gidiyorum.

Tanrı bizi korusun. Kimle? diye seslendi.

Liz.

Alt katında oturan bayan mı?

Evet.

Yalınayak içeri geldi ve ayaklarını havluyla kuruladı. Güneş bir bulutun arkasında kaldı. Mutfak penceresinden aniden bir gölge geçti. Çay demledim, aldığım taze çörekleri anneme ikram ettim. Halı desenli terliklerini giydi ve bahçeye çıktık. Çit boyunca hatmiler çiçek açmıştı. İşçiler tepedeki kuru otları biçiyorlardı. Balyacılar samanları küpler haline getiriyor, bunları art arda diziyorlardı.

Yirmi hafta sonra Noel gelecek, diyor annem.

Bu sene kimin Noel Baba olacağını biliyorum, dedim.

Demek sonunda sana söylediler, dedi annem. Artık bildiğine göre oturup yazsan iyi olur.

Olur.

Cebinden bir tarak çıkartıp saçını düzeltti.

Senin çılgın şehirde işler nasıl?

Fena değil.

Flört ettiğin biri var mı?

Pek çok bayan arkadaşım var.

Kızlara fazla kapılmasan iyi olur.

Karşıma dikildi.

Baban hep aklımda.

Öyle mi?

Acaba bir sorun mu var diye meraklanıyorum.

Annemin çantasını alıp yola koyuldum. Çantanın sağında eski yolculuklardan kalma Lingus Havacılık çıkartması vardı. Çıkartma bana şans getirebilir diye düşündüm. Balyacılar yolun ortasına saman yığınları düşürerek geçtiler. Römorkları genç çocuklarla dolu traktörler, uçaklar gibi hızla gidip geliyordu.

Tepede hava deniz yosunlarının tuzlu kokusuyla doluydu.

14

unut gitsin Barney

Rap'te işimi bitirdikten sonra o kalabalık hâlâ dışarıda olabilir diye farklı yollardan dolaşarak kendimi High Sokağındaki eve attım. Uzaklara gideceğim için harika hissediyordum.

Liz yün çantasını ve bavulunu hazırlayıp koridora koymuştu.

Odasına gittim ve içeri baktım. Derin uykudaydı. Bir kutu konserve balık yemek için mutfağa gittim ve masada açılmış bir kutu daha buldum. Liz kendisine ziyafet çekmişti. Birazdan ben de bir ziyafet çekecektim. Benden farklı olan tek şeyi el yazısıdır. Meyveli kek, masanın üzerinde, kalıbının içinde tepetaklak duruyordu. Gazetedeki çapraz bulmacayı okudum, hangi satırda olduğumu karıştırdım. Neden sadece kötü şeyleri hatırlayabiliyorum?

Hakkımda söyledikleri kötü şeyleri.

Ah! Niçin, Ollie?

Çapraz bulmacaya geri döndüm. Sonra bir kelime beni Fransa'da bir trenden indirdi. Bir kelime ve ben uzaklardayım. Uzun bir süre denizcileri dinleyerek rıhtımda dolaştım. Limanda sağlam gemiler vardı. Buğday tarlalarında uzun bir yolculuktan sonra geceyi geçirmek için Montmartre'da bir oda kiraladım. Penceremin altında bir adam, öyle oturmuş kuş gibi ötüyordu.

Sonra, *Artık unut* Barney McKeown, dedim. *Unut gitsin, Barney.* Ama o buna yanaşmadı. Okul arkadaşımdı o benim. Çoktan unuttuğum bir şey için

beni azarlamaya gelmişti. Geçmişte kalmış bir şeyle ilgili bir şey.

kamyon

Açıklamaya çalışacağım. İçinde kömürleşmiş bir ceset olan kamyona yaklaştım. Her ne asitiyse onun içinde ayaklarım yanıyordu. Her yerde polisler vardı. Onlara tüm bildiklerimi anlattım ama bana inanmadıklarının farkmdaydım, hayır, Ollie'ye inanmadılar, Ollie bunu biliyordu, böylece kavurucu yaz güneşinin altında parktan geçtim. Bütün alan önümde uzanıyordu. Kimi bulmam gerektiğini biliyordum. Bu yüzden yüzleşmemem gereken bir adamla yüzleştim. Ona arkadaşımı sordum. Önce bir şey söyledi, sonra başka bir şey. Birkaç dakika içinde ağız değiştirdi.

Biraz önce böyle demiyordun, diyorum.

Önündeki işle ilgilenmeye çalışıyor. Yeniden, yanlış, diyorum. *Biraz önce böyle demiyordun.* Ve şimdi ona yaklaşıyorum.

Arkamdakiler sessizleşiyor. Abartıyorum.

Ayağını denk al, diyor.

Boşversene, diyorum.

Bana gülümsüyor.

Birisi bu salağı alıp götürsün, diyor, yoksa elimde kalacak.

Cesaretime şaşarak ona yaklaşıyorum ve aniden, yumruklanmanın nasıl bir şey olduğunu öğreniyorum.

Brady'nin Yeri

Cloonagh'daki Brady'nin Yeri'ne gittim. Beyaz badanası tertemizdi. Kapıyı ittim. Bay Brady haplarını önüne koymuş masada oturuyordu. Kanıyla ilgili bir sorunu var. İçeri dalıp rahatını kaçırdığım sırada haplarını almak üzereydi. Hap kutusunu düşürdü. Haplar yere saçıldı. Şaşkınlıkla bana baktı.

O zaman birlikte olduğum insanların, ki belki İtfaiye Takımı'nın üyeleriydi onlar, belki de değildiler, önümsıra iskeledeki uzun ip merdivenden inmiş olduklarım fark ettim. Merdivenin uzunluğu yüz yirmi metre olmalıydı. Ben tepeye tırmanırken aşağıda durup bana bakıyorlardı. İlk basamak çok yukarıdaydı. İlk basamağa erişmek için kenardan sallanmak zorunda kaldım. Sonra inmeye başladım. Aşağıda, uzakta sallanan bir geminin içinde duran insanları görebiliyordum.

Uzun bir inişti. Tatlı canımı kurtarmak için bazen çok çaba göstermem gerekiyordu. Basamaklar arasındaki aralık giderek daha da genişledi ya da bazen öylesine daraldı ki ayağımı koyacak yer bulamadım.

Bunun hiç başlamamış olmam gereken tehlikeli bir tırmanış olduğu duygusu ve korkusuyla allak bullak olmuştum. Yere ulaşmama az kalmıştı ki barın zeminine düştüm. Dans etmeye hiç gitmemeliydim çünkü sarhoştum. Utanmıştım. Ay yükseldi. Yavru köpek hızla koştu. Liz'in odasına girdim, başı mezar kaçkını yaşlı bir yüze dönüşmüştü. Yaşlanmıştı. Parıldayan ışıltılı gri saçları vardı. Ağlamak üzereydim.

Geri dön Liz, dedim, *geri dön.*

Ellerimizde kürekler, mezarın başına varıyoruz. Bay Brady haplarını toplamak için eğiliyor. Kendimi evin en alt katındaki küçük mutfakta, çapraz bulmacanın başında buluyorum.

Korkudan ödüm patlıyor.

pişmanlıkları gözden geçirmek

Gece pencerenin ötesinde saniye saniye ilerliyor. Yukarılarda bir yerden uzay gemisi Mir geçiyor. İtfaiye Takımı, İrlanda denizinde. Nerede kalmıştım? Bütün pişmanlıklarımı geriye doğru tek tek gözden geçiriyorum. *Mezar. Evet. Liz. Evet. Bay Brady. Evet. İskeledeki basamaklar.*

Evet.

Dans ediyorum, düşüyorum ve yüzleşecek kadar budala

olduğum adamla yeniden karşılaşıyorum. Gülümseme hâlâ orada. Bana acıyor evet, Gümüş John bana acıyor.

Biraz önce böyle demiyordun, diyorum ve çok korkuyorum. Sonra Barney McKeovvn birdenbire karşımda beliriyor, beni azarlamaktan keyif alıyor.

Unut gitsin artık, *Barney.*

Fransa'dan gelen tren

Fransa'dan gelen trene atlıyor.

Şükürler olsun ki yeniden buradayız, Montmartre'lı adam pencerenin altındaki banka oturmuş kuş gibi ötüyor.

IV

Eski Kinler

15

Sligo treni

Neredeyiz?

Cooloney'de.

Tanrım, hepsi bu mu?

Liz ceplerini karıştırıyor ve gözlüğünü masanın üzerine koyuyor.

Kendimi, aradaki sıkıcı süreyi geçirmek zorunda kalmadan gideceğim yere gönderebilmek isterdim, diyor.

Ayağa kalkıyor ve yukarıdan çantasını indiriyor. Kitabını katlanmış gazetenin üzerine, gözlüğünü de kitabın üzerine koyuyor ve camdaki yansımamı seyrediyor.

Senin bir derdin var.

Yok öyle bir şey, diyorum.

Orada, o koltukta nasıl oturabiliyorsun? diye soruyor.

Ne?

Koltuk ters yöne bakıyor.

Ah, şimdi anladım.

İnsan nasıl yüzü geldiğimiz yöne dönük oturabilir bilemiyorum.

Beni rahatsız etmiyor.

Ben asla yapamazdım. Yüzünü ekşitti. Yüzüm gittiğim yöne dönük olmalı.

Tren tıngır mıngır Böyle'dan geçiyordu.

Bir keresinde arabayla bir sığır sürüsünün ortasına dalmıştık, diyor. Her yer kan olmuştu. Birden ortaya çıkıverdiler.

Hep birdenbire ortaya çıkarlar.

Kim?

O kalabalık.

Boşluktan mı?

Evet.

Çapraz bulmacaya başlıyor ve kendi kendine ipucunu mırıldanıyor. *C ile başlayan bir şey bir şey bir şey.* Niye uğraşıyorum anlamıyorum, diyor. Gazeteyi bir kenara atıyor. Trende asla okuyamam. Arabada da okuyamam. Sen okuyabilir misin?

Evet.

Gözleri uzaklara dalıyor.

Benim aklımı boşver. Benim aklım kurtuluştan çok uzak. Tıpkı seninki gibi.

Sonra meyveli keki indirdi ve iki dilim kesti.

Çok lezzetli, dedim.

kulaklar

Drumod yakınlarında şöyle diyor: Kulaklarımla ilgili bir fobim var.

Çok tuhaf, diyorum.

Evet, kulaklarım, diyor başıyla onaylayarak. Ağzım var diye konuşuyorum. Konuşmaya niyetli olduğum bir konu değil.

Değildir herhalde.

Kişisel bir konu.

Tamam.

Plastik fincanı çalkalıyor, kaldırıp içindekini içiyor. Trenin penceresinden dışarı bakıyor.

Bu yüzden uyumaktan korkuyorum.

Kulakların yüzünden mi?

Bana gülmeyi kes.

Kendime engel olamıyorum.

Hiç komik değil.

Özür dilerim.

Özür dileme. Senin yerinde olsam ben de gülerdim. Zaten gülüyorsun.

Kendime engel olamadığım için gülüyorum.

Ah.

Bir kimlik bunalımı geçiriyorum.

Anlıyorum.

Özel bir şey. Kimseye söyleme.

Söylemem.

Yemin eder misin?

Ederim.

İyi. Şöyle ki, -gözleri insanı korkutacak kadar açılıyor- kulağıma bir şey girecek diye korkuyorum.

Uyurken mi?

Evet.

Yatak böceklerinden mi söz ediyorsun? Sümüklüböcekler demek istiyorum. *Sümüklüböcekler*, diye zevkle tekrarladı.

Aman tanrım.

Ah evet.

kafanın içinde sonsuza kadar gezinir durur

Bir keresinde kulağıma bir tüy kaçtı, diyorum. Bir yastıktan çıktı ve beynime ulaştı.

Olamaz, diyerek şaşkınlıktan soluğunu tutuyor.

Oldu.

Acıdı mı?

Çok.

Tanrım. Bana farklı bir ifadeyle baktı. Nasıl çıkardın? Çığlık atarak uyandım ve yanımdaki bayan tüyü çekti çıkardı.

Başını salladı, arkasına yaslandı ve ellerini kavuşturdu. Uzun bir tüy müydü? diye fısıldadı.

Kısa değildi.

Eğer benim başıma gelse kesin ölürdüm. Ama sanırım iyi olan tüyün cansız olması. Canlı bir şey ilerleyecektir ve işte sonra *iyi geceler!* Gözleri donuklaştı ve uzaklara baktı. Bu arada, tüy konusunda bu kadar atik davranan o kadın kimdi?

Eski bir kız arkadaşını.

Eski diye bir şey yoktur, diyor Liz sert bir tavırla. Kafanın içinde sonsuza kadar gezinir durur onlar, dedi alnına hafifçe dokunarak.

yüzler

İçinden bir dergi çıkarmak için çantasını kucağına alıyor ve Drumod'lu orta yaşlı bir kadın aniden onun yanına oturuyor.

Affedersiniz, diyor kadın, siz ikiniz iyi misiniz?

Harikayız, diyorum. Kulaklardan söz ediyoruz. Bu Liz'in kulaklarla ilgili bir fobisi var.

Hepimizin takıntıları var, diyor kadın. Ben de insanların yüzüne bakmak konusunda takıntılıyımdır.

Yok canım.

Ah evet. Kızlar sürekli başka kadınları baştan aşağı süzer. Erkekleri bilemem ama eminim onlar da kızlara bakarak epey vakit geçiriyordun Ben bunu yapamam. Asla yapamam. Bir kadına bakmaktansa başka her yere bakmayı tercih ederim. Asla bir kadının yüzüne bakamam. Örneğin şimdi -sana mı bakıyorum?

Bakıyor olabilirsin, diyor Liz.

Ama bakmıyorum.

Bu çok tuhaf, diyor Liz.

Erkeklere de bir bakış şeklim vardır. Bana doğru bakıyor. Şimdi sana mı bakıyorum?

Sanırım, diyorum.

Aslında sana bakmıyorum. Şöyle oluyor, bir sivilce ya da ben seçiyorum ve ona bakarak konuşuyorum. Bilirsiniz erkeklerin kadınlardan daha çok beni vardır. Ah, kadınlar da

ha güzel olabilir ama bir şekilde onlara bakamıyorum. Sen bir kadına bakabilir misin? diye soruyor bana.

Bazen.

Bütün yüzüne bakabilir misin?

Belki.

Bir kadına bakmak - yok, almayayım! Nefretle başını salladı. Beni çıldırtıyor. Sonra ürperdi. Gözlerini kıstı ve Liz'i inceledi. Ya sen, diyor, sen yüzlere bakabilir misin?

Sanırım bakabilirim, dedi Liz. Bir kadının beden yapısını kulaklarına bakarak anlayabileceğinizi biliyor muydunuz?

Yok canım! Sonra kadın içtenlikle güldü. Kulaklarından mı? Olamaz.

Kulak aslında çıplak bir organdır, diyor Liz mutlulukla.

Şimdi düşünüyorum da, haklısın.

Evet. Çok ama çok hassas bir organdır.

Hassas olmak hoş bir şeydir, diyorum.

SB çalışanı

Sonra Liz fısıldadı, dikkat!

Ne?

Tam arkanda - eğer yanımıza gelirse ben gidiyorum. Kim?

Sakın bakma.

Bakmam.

Eğer sorarsa ona koltuğun dolu olduğunu söyle, diyor Liz ve sonra ciddiyetle pencereden dışarı bakıyor.

Adam plastik torbasını sallayarak bir an duruyor. Ben ve kadın aptal numarası yapıyoruz. Sligo futbol takımı taraftarları adamın yanından geçiyor. Yoluna devam ediyor. Tanrım, diyor Liz. Ucuz atlattık.

Onu tanıyor musun? diye soruyor kadın.

Hiç tanımıyorum.

Sonra Liz'in uzak durmaya çalıştığı adam geri geliyor ve torbasını rafa fırlatıyor.

Nasılsınız? diyor.

Fena değil, diye cevap veriyorum.

Liz havalara bakıyor. Adanı yanıma oturuyor, torbasından bir sandviç, bir de domates çıkartıyor, bir mendilin üzerine koyduğu yemeğini kibar kibar çiğnemeye başlıyor.

Sligo'lu musunuz?

Biz öyleyiz, diyorum Liz'i ve kendimi işaret ederek.

Havasını çok överler oraların. Strandhill harika bir yer. Sligo'luların çok da misafirperver olmadığını söylerler.

Ben Drumod'luyum, diyor kadın.

Ben de Longford'luyum. Ama Mullingar'da iniyorum, orada bir kadınım var, iki senedir ayrı yerlerde oturuyoruz ama hâlâ görüşüyoruz.

Şanslı bir adamsın, diyor kadın.

O Cavan'lı. Kükreyerek bir kahkaha attı. Babası bana tuhaf bakıyor. Gören de SB çalışanı olduğumu sanacak.

SB mi? diye soruyor Liz.

Sperm Bankası'nın kısaltılmışı, diye açıklıyor kadın Liz'e.

Aman tanrım! İşin bu mu?

Eskiden öyleydi.

Liz ona dik dik bakıyor.

Eskiden de değerleri bilinmezdi, diye devam ediyor adam. Kadınlar, gün boyu ellerinde nelerle dolaştıklarını bilmekten hoşlanmazdı.

Aman ne hoş, diyor Liz.

O zamanlar bir kadına ne iş yaptığını söyleyecek kadar aptal biriysen anında seni salonun ortasında bırakır, çekip giderdi. Gerçekten. Ama eğer bir veterinersen asla yanından ayrılmazdı.

Haklısın diyor Drumod'lu kadın ve başını sağa sola sallıyor.

Ama gerçeği bilmek ister misiniz? diye fısıldayarak soruyor.

Elbette, diyor kadın.

Parmağıyla işaret ederek kadını yakına çağırıyor, kadın yaklaşıp eğiliyor.

SB çalışanlarının yaptığından daha hijyenik bir iş yoktu, diyor yavaşça, sonra hızla arkasına yaslanıyor.

Tabii, diye onaylıyor kadın.

Sütten çıkmış ak kaşık gibiydik. Öyle olmazsan bu işe giremezdin.

Cavan'lı kadın

Çalışıyor musun? diye soruyor bana.

Bir süpermarkette.

Allah kolaylık versin.

Ya sen, çalışmıyor musun? diye soruyor Drumod'lu bayan.

Salhaneyi kapattıkları günden beri çalışmıyorum. Allah kahretsin, işten çıkarılmadan birkaç ay önce Strandill semalarında uçuş dersleri almaya başlamıştım. Bu, uçuş derslerimin de sonu oldu.

Çok üzücü, diyor Liz.

Öyle. Ama Cavan'lı kadın bana destek oldu. Tek pişmanlığım onu uçağımla gezdirememiş olmak.

Bu kadını sevdim, diyor Liz.

Neden sevmeyesin. Cavan'lı kadınlar çok sadıktır.

Ben de bir kere uçtum, dedi Drumod'lu bayan, patron hazretleriyle birlikte Glasgovv'a kadar uçtum ama kulaklarım mahvoldu.

Ah, diyor Liz.

Normaldir, diyor Longford’lu adam. îç kulağın zedelenmesinden söz ediyorsun.

Aman tanrım, diyor Liz.

Şöyle anlatayım, kulağın üç bölümü vardır. Önce örs, sonra iç kulak ve dış kulak. Sonra basınç oluşur.

Yeter.

Sonra iç kulağa ulaştığında karşında beyin vardır.

Affedersiniz, dedi Liz.

Drıımod’lu kadın Liz’in dışarı çıkabilmesi için ayağa kalktı ve Liz bara doğru yöneldi.

kanal başladı

Kenardan kenardan, güçlükle ilerleyerek Liz’e katıldım. Elindeki plastik bardakta cin tonik vardı.

Tanrım, dedi. Onu ilk gördüğüm an anlamıştım.

İki içki daha ısmarladım ve tuvaletlerin arasında, sallanan zeminde durduk. Aksırdı.

Çok yaşa, dedim.

Kasabaların ve kırların uçarcasına geçişini izledik. Kanal başladı. Tarlalardaki atlar göründü.

Elimi tuttu.

Bana aldırış etme, dedi.

16

dünya küçük

Grafton Sokağındaki bir seyahat acentesinin önünde durduk ve dünyanın her yanına giden ucuz uçuşlara baktık. Fas'tan vazgeçmek zorunda kaldık. Bir an Tunus'a gitmeye karar veriyorduk, sonra Meksika'ya. Yunanistan'a baktık. Türkiye'yi inceledik.

Sonra aylak aylak Stephen Parkı'nda dolaşmaya başladık ve ördekleri seyretmek için banka oturduk.

Şimdi ne yapacağız?

Bilmiyorum.

Parktan çıkıp Baggot Sokağı'na, oradan da kanala doğru yürümeye başladık. Sligo'dan tanıdığım bir adam bize selam verdi. Dünya küçük, dedim. O andan itibaren çok uzaklara gitmeyeceğimizi biliyordum. Çantalar hafifledi. Bir banka oturduk ve şişelerin, yaprakların ve torbaların birbirine karıştığı kanalı seyrettik.

Kelimelerle mi düşünüyorsun?

Dur da bakayım, dedi Liz.

Çabuk ol.

Acele edemem.

Acele etmelisin yoksa yanlış cevap vereceksin.

Başımı döndürüyorsun.

Bir süre bekledim.

Eee?

Bilmiyorum. Sanırım resimlerle düşünüyorum.

Çok iyi, dedim.

ördekler

Sonra konuşmayı bıraktık, çünkü; önce yağmurluk giymiş bir kadın geldi ve oturup çok zarif bir şekilde tavuklu sandviçler yemeye koyuldu. Onu izlemek bir zevkti. Sonra takım elbiseli bir adam bir ağacın altına yattı ve çikolatasını ısırdı. Cips yiyen bir çocuk geldi. Salam yiyen bir kız geldi. Bir süre sonra etrafımız çimenlerin üzerine yayılmış bankacı kızlar, sigortacılar ve iş yerlerinden çıkmış başka insanlar tarafından sarılmıştı. Portakallı içecekler içtiler, yoğurtlar, bisküviler, salatalı sandviçler ve karışık salatalar yediler. Kısa bir süre sonra yüzlercesi çevremizde sohbet ediyordu.

Meraklı bir çift olarak, sessizce onları inceledik.

Sağır adama en çok neyi özlediği soruldu; müzik mi, biriyle konuşmak mı, özel sohbetler mi? Hayır, dedi, en çok özlediği şey kulak misafiri olmakmış, otobüste, sokaklarda, kafelerde konuşulanlara kulak misafiri olmak, kulaklarım sağlamken farkında olmadan geri plandaki gürültüyü duyuyordum, dedi ve en çok bunu özlüyorum. Yabancılar arasındaki sırlar, sonu gelmeyen, kafamızda anılar canlandıran cümleler, saçmalıklar, tek tek sözcükler, yönler, asla anlayamayacağınız şeyler, *saçma sapan konuşmalar*; fısıltılar, sohbet, isimler, sevgi sözcükleri ve sözcüklerle verilen sevgi, sırlar, iğrençlikler, söylentiler, öneriler, dedikodular, kanal suyu, trafik, ağaçlar, kentin mırıldanışı.

Tüm bunlar ve ördekler.

Sonra karşıya geçip Mespil Oteli’ne gittik ve uygun bir fiyata oda kiraladık. Otelin müdürü Sligo’lu olduğu için Sligo’lulardan daha az para alıyordu. Odaya soslu morina balığı, bir şişe beyaz şarap ve bir kova buz istedik.

Harikaydı. Gece oldu ve fahişeler yolun karşısında kanalın yanındaki karanlığa toplandılar. Liz uzun süre pencereden onların gidiş gelişlerini izledi.

Annem kafayı fahişelere takmış, diye açıkladı. Bir keresinde, annem olan biten her şeyi görebilsin diye, ablamın

arabasıyla kanal boyunca bir aşağı bir yukarı turlamak zorunda kalmıştık.

Tatmin oldu mu bari?

Hayır, o asla tatmin olmaz.

cam kubbe

Ertesi sabah ördeklerin sesiyle uyandık. Ne yapacağımı düşünerek öylece yattım. Sonra babamı düşündüm. İkimizi o gün Luton Havaalanında korkunç bir sessizlik içinde eve dönmeyi beklerken gördüm. Başlarımızın üzerinde, yüksek kontrol kulesinin cam kubbesi içinde birileri dolaşıyordu.

Saat kaç? diye soruyor bana.

Dört.

Bir saat daha var.

Evet.

Sence Redmond uçağa binmiş midir?

Bilmiyorum.

Kontrol kulesindeki adamlardan birinin dürbünü gözlerine kaldırmasını seyrettim. Uçak pistine doğru baktı. Gözden kayboldu.

Bu çok umutsuz, diyor babam.

Hiç başlama.

Bir tek şeyden emin olmak istiyorum.

Nedir?

Mesele kapandıktan sonra seni bir daha asla görmek istemiyorum. Tamam mı?

Öyle istiyorsan.

Evet öyle istiyorum.

evet öyle istiyorum

Böyle dedi.

kırık fincan

Liz ve ben o akşamüstü Coventry'deki Dure Sokağı'ndan aşağı yürüdük. Babamın kiracı olduğu binanın kapısını çaldım. Kadın bizi içeri aldı. Merdivenleri tırmandık.

Kapının koluna uzandım ve kapı ardına kadar açıldı.

Üzerinde atleti, masanın başına oturmuş gazete okuyordu. Şaşkınlıkla bize baktı ve elindeki fincanı düşürdü. Tıpkı Cloonagh'daki Brady'nin Yeri'ne girdiğim ve Bay Brady'nin haplarını düşürdüğü zamanki gibi. Fincan yerde parçalara ayrıldı ve babam sanki söylediğim bir şeyi düzeltmek istermiş gibi bir parmağı havada ayağa kalktı.

Baba, dedim.

Yeniden oturdu ve inanamıyormuş gibi başını salladı.

Bu Liz.

Ayağa kalktı ve gergin bir şekilde sandalyesini geriye itti. Hoş geldin, dedi. El sıkıştılar. Dehşetle etrafına bakındı.

Eğer haber verseydi, etrafı biraz toparlardım, dedi.

Aldırış etme, dedi Liz.

Babam ona sandalyesini verdi ve küçük bir yatağın üzerine oturdu. Kirli beyaz sakalını yokladı. Ellerini ovuşturdu.

Köşedeki otelde kalıyoruz, dedi Liz.

Ah tanrım, dedi.

Kırılan fincanın parçalarını süpürmek için ayağa kalktı.

Sevgili tanrım, Ollie, dedi. Sen kapıdan içeri girmeden bir saniye önce seni düşünüyordum.

Şaşkınlıkla başını salladı. Beceriksizce, her an devrilebilecekmiş gibi sallanarak parçaları düzenli bir yığın olana kadar süpürdü ve küçük bir faraşla kaldırdı, sonra onları nereye koyacağını düşünerek bir elinde faraş odanın ortasında kalakaldı.

Apışıp kaldım, dedi.

Plastik bir torba buldum ve kırıkları torbaya tıktı.

Sonra elinde torbayla odanın ortasında durdu.

Bir gömlek giyeyim, dedi.

Mutfağa gitti. Topalladığını ilk o zaman fark ettim. İkiıci kattaki küçük odada oturduk. Odanın penceresi aşağıdaki yoğun trafiğe bakıyordu. Dağınık yatağın ayakucunda bir sandalye, sandalyenin üzerinde küçük ekran bir televizyon, onun yanında da bir yığın çapraz bulmaca ve bir çift mokasen ayakkabı vardı. Annemin fotoğrafı bir şifonyerin üzerindeydi. Redmond'un fotoğrafı duvarda asılıydı. Benim fotoğrafım ise görünür hiçbir yerde yoktu. Ne okuduğuna baktım. Spor sayfası açık eski tarihli bir *Sligo Champion* gazetesiydi.

Onu çok ama çok şaşırttın, dedi Liz.

Birkaç dakika sonra tıraş olmuş halde, boynuna kadar ilikli beyaz bir gömlekle geri geldi.

Örtüyü yatağın üzerine çekti. Sonra da beyaz spor ayakkabılarının bağcıklarını bağlamaya başladı.

Daha yeni kalkmıştım, dedi, beni uyku sersemi yakaladınız.

Kapıyı çalmalıydım, dedim.

Gececiydim. Çift tarihli geceler benim. Watts'ta güvenlik görevlisiyim. Watts mağazasında.

Ya.

Başıma gelenleri duydunuz mu? Doğruldu ve bana baktı. Eski yerde beni işten attılar.

Biliyorum.

Öyle yaptılar. Bir süre önce beni işten attılar. Başını yeniden önüne eğdi ve gösterişle son düğümü de attı. Bunca yıl sonra. Pencereye doğru baktı. Tek ben de değilim. Hayır, dedi, bir tek ben değilim.

Bu çok korkunç, Bay Ewing, dedi Liz.

Yaptıkları doğru değildi.

Geri döndü ve yatağa oturdu.

Ne zaman geldiniz?

Bu sabah.

Rezil bir adamsın, dedi. Beni kötü bir günümde yakaladın. Evde ikram edecek hiçbir şey yok.

Aldırış etme, dedi Liz.

Şu halime bak.

Gidip sonra yeniden gelebiliriz, dedim.

Yok canım, dedi, bensiz hiçbir yere gidemezsiniz.

Hareketlendi, dolaptaki bir askıdan eski, mavi bir yağmurluk aldı ve giydi. Bir yandan ıslık çalıyordu. Sonra başında mavi bir beysbol şapkası, kapıda belirdi.

Önden buyrun, dedi. Kenara çekildi. Uygun adım merdivenlerden indik ve peşimizden geldi.

tur

Şuradaki camiyi görüyor musunuz?

Evet.

Orası eskiden Bam-ba diye bir yerdi, dedi ve güldü. Bir İrlanda dans evi. Ne yapmak istiyorsunuz?

Yürüyüş, herhalde.

Yürüyüş, diye tekrar etti. Yürüyüş?

Kafası karışmış görünüyordu. Ansızın uzun adımlarla yürümeye başladı, sonra, yine ansızın durdu ve keskin bir dönüşle bir süpermarkete girdi. Doğrudan sebzelere doğru gitti.

Bakın, dedi, bakın bugünlerde neler satıyorlar. Bakın şunlara çocuklar.

Patlıcan, dedi Liz.

Bunları biliyor musun?

Biliyorum.

Ve bunlar.

Çin lahanası, dedim.

Öfkeli ve üzüntülü bir ifadeyle bana baktı.

Demek siz de, dedi.

Adeta özür dilemek istedim. Süpermarketin otomatik kapılarından bizden önce çıktı. Boyu benden kısaydı, ama tanıdığı bayanlara selam verirken

sanki High Sokağı’nda bir bücürle yürüyordu. Tasmalı bir tilkiyi dolaştıran bir adam trafik ışıklarında bekliyordu ve babam eğilip hayvanı okşadı.

Nasılsın George? dedi.

Bugün biraz çulsuzum, Eamon, dedi hayvanın sahibi. Belki yarın param olur.

Neden bahsediyorsun? dedi babam.

Ah, çok özür dilerim, dedi adam bizi görünce.

Babamın yüzü soldu, adama kızgın bir bakış attı, sonra duymamış gibi yoluna devam etti. Bizi gururla tanıdık yerlerde dolaştırdı. Konutlar, Radyatörcüler Şirketi, Asyalı Yaşlılar Bakım Merkezi, perukacılar, Rehoboth Vaftiz Kilisesi, 1857 - *Kurtarıcımızın yaşadığını biliyorum.*

Coventry City futbol sahasının gök mavisi tribünlerinin ve yönetici kulübelerinin çevresinde dolaştık. Gerçek bir kaplan boyundaki altından bir kaplan tarafından korunan bir oyun sahasından geçtik. Her taraf mavi kırmızı renklerle süslenmişti. Bizi Coventry Katedrali’ne götürdü. Blitz bombardımanı sırasında yıkılmış olan kubbe guruldayan güvercinlerle doluydu. Taştan buldoglar duvarlarda popolarının üzerinde oturuyordu. Bir çan sesi geldi. Babam bahisçileri ve restoranları işaret etti.

Oraya gitmek ister misiniz?

Olur.

Araba müzesindeki Daimler’lerin, Humber’ların ve Hillman’ların arasında yürüdük. İçeride Blitz bombardımanını canlandırıyorlardı. Coventry’nin küçük bir modeli yapılmıştı. Işıklar söndü, uçaklar vızıldamaya başladı, bir siren sesi duyuldu, bir patlama oldu ve küçük bir duman bulutu yükseldi.

Gerçekten de çok başarılı, dedi rehber, değil mi?

Kasabanın Çığırtkanı

Babam bir gemi kaptanı gibi sendeleyerek Kasabanın Çığırtkanı isimli bardan içeri girdi.

İçeride cam duvarlarla ayrılmış dört bölümden oluşan uzun, yuvarlak bir bar vardı. Bizim bölümümüzde bir müzik kutusu tıngırdıyordu.

Gürültüyü bastırarak ahbaplarına seslendi. Geçiş töreninde yürüyormuşçasına, ayaklarını sürüyerek bize doğru geldiler. Cana yakın bir şekilde selam verip, geçip gittiler. Liz kadınlar tuvaletine sıvıştı.

Güzel bir bayan, dedi babam.

Öyle.

Umarım ona iyi davranıyorsundur.

Herhalde.

Sonunda benim gibi olma, dedi acı bir sesle. İnsanlar iyidir.

Aynen öyle.

Bir içki ısmarladı ve bıkkın bir tavırla kollu kumar makinesine biraz bozuk para attı. Meyvelerin dönüşünü seyretmek için arkasında durdum. İşte yine başlıyordu. Yerimi kaybettim ve paniğe kapılmaya başladım. İkimizi Luton Havaalanında sessizce otururken gördüm. Bütün kanım çekildi. Nefes almaya çalışarak geri çekildim. Bana doğru dönerken ağzının kımıldadığını gördüm ama kelimeleri seçemedim. Rengi değişti. Alnıma dokundum, bi dakka dedim, o şaşkınlıkla beni seyrederken sokağa çıktım. Nefes almakta zorlanıyordum. Tek elimle bir yaya geçidinin direğine tutundum.

Sesler gidince işaretler beliriverdi.

Tilki, müzik kutusu, kollu kumar makinesi.

Bu işaretlerden hoşlanmadım. Onları daha önce görmüştüm. Her yerdeydiler, karşıdaki teknelerde, trende, bilincimdeki küçük değişikliklerde. İngiltere'ye gitmeye karar verdiğimiz anda başlamışlardı, kırılan, hapları yerlere saçılan ilaç kutusu, sokaktaki ışığın tuhaflıkları,

perspektifte ani değişiklikler. Sesler uzaklaştıkça yolculuktaki işaretler de çoğalmaya başladı. Artık seslere kulak misafiri olamıyordum.

İşaretlerden oluşan bir dünyadaydım. Orada ne kadar zaman öylece durdum bilmiyorum ama en sonunda bir Hintli dükkânına girdim ve sigara aldım.

beşlik

Sinemanın girişinde, gözden uzakta bir sigara yaktım. Tanrım. Sonra babam köşeyi döndü ve beni gördü.

Orada ne yapıyorsun? diye sordu.

Sigara içiyorum.

Ben, bilemiyorum, dedi.

Sigaram bitmişti, dedim.

Sorun ben miyim?

Ne demek istiyorsun?

Sorun ben miyim? Sorun benimle görüşmek mi?

Hayır, dedim.

Bilemiyorum, diye tekrarladı. Sorun para mı?

Hayır.

Beni görmek değil mi?

Boşver.

Nasıl boşvereyim?

Bir süre orada, uzaylı bir yaratığın posterinin yanında durduk. Ona Players Blue marka bir sigara ikram ettim. Sigarayı yakarken bana utangaç bir bakış attı. Ben kendimi toplayana kadar orada kaldık. Onunla birlikte bara döndüm. Liz, Belfast'lı eski bir boksörle sohbet ediyordu. Çenesi pis bir sakalla kaplıydı ve yüzünde eski yara izleri vardı. Sırtıma dostça vurdu.

Tanıştığımıza sevindim, dedi, senin peder iyi adam.

Onu dinleme, dedi babam. Abuk sabuk konuşur.

Sen iyi bir adamsın, dedi boksör.

Bütün kızlara aynı şeyi söylersin.

Babam gülümsedi. Sesini yükseltti.

Bu benim oğlum, dedi barmene.

Boksör bara bir torba dolusu saat döktü ve bana Liz için istediğimi seçmemi söyledi. Deri kayışlı küçük bir kol saati seçtim, Liz saati bileğine taktı, kulağına görürdü, ayarladı. Mayo’lu bir kalabalık bize katıldı. Babam sağlam bacağı üzerinde dikilip herkese bir içki ısmarladı. Liz *Ain’t Misbehavin'ı* söylemeye başladı. Babam bütün itirazlarıma rağmen

işi arayıp gelemeyeceğini söyledi. Bir de baktık ki sokaktayız. Babam bir şişe porto şarabı taşıyordu.

Onu evine bırakmak üzere yürümeye başladık. Bir diskodan boşalan kalabalığın arasından geçtik. Ellerinde sigaralarla direklere yaslanmış duran mini etekli kızlar vardı. Kahkahalar feryatlara dönüştü. Herifin biri sokağın ortasında gömleğini çıkarıp öldürmek istediği adama seslenmeye başladı. Kız arkadaşı onu çekiştiriyordu. Liz babamın koluna girdi. Sanki iki eski dostmuş gibi önden yürümeye başladılar. Kapıda ona iyi geceler diledik ama bizi otele bırakmakta ısrar etti, böylece polislerin göz hapsinde, küçük gruplara ayrılmış konuşan kalabalığın yanına, o aynı sokaklara geri döndük. Babam sanki o insanlar orada değilmiş gibi aralarından geçiyordu, kolunda bir kadın, gözleri önünde, benim tersime beladan sakınmayı bilen bir adam.

Otele gelince basamaklarda durduk.

Biliyor muydunuz? Buraya son gelişim bir vaftiz töreninden sonraydı, dedi.

Bar açık olabilir, dedim.

Barmen Leitrim’li, dedi. Onu tanıyorum. Leitrim’liler iyi insanlardır.

Otel lobisine girdi ve hafifçe yağmurluğunun düğmelerini okşadı. Gece görevlisi masasının arkasından çıkıp geldi ve babamın elindeki kesekâğıdına baktı.

Müşterilerimizden misiniz? diye sordu.

Ben ve bayan öyleyiz, dedim.

Ya siz?

1968'den beri, dedi babam. Sanırım burada olmaya hakkım var. Birer içki alabilir miyiz?

Barmen evine gitti, dedi.

Louis. Louis hâlâ sizinle mi çalışıyor?

Louis kim?

Louis Ging.

Özür dilerim, o isimde birini tanımıyorum.

Hay allah. Alnında ter damlaları birikti. Ama sen buradasın. Bize birer içki vermen mümkün mü?

Üzgünüm.

Hadi ama.

Müşteriler isterlerse odalarında içki içebilir.

Ah, eminim burada birer damla içmemize izin verirsiniz? dedi babam.

Bar kapandı, dedi.

Demek öyle, dedi babam. Gözleri dolu dolu olmuştu.

Bak, dedim, seninle yarın görüşürüz.

Tamam.

Eşikte duraklayıp görevliyi süzdü. İyi geceler diledik. Babam gitti. İki cin tonik ısmarlayıp 405 numaraya çıktık. Birkaç dakika sonra kapı çaldı.

Elinde bir tepsi dolusu içkiyle babam sırıtarak karşımızda duruyordu.

İyi geceler efendim, dedi. Bunları nereye koymamı isterdiniz?

Bunu nasıl başardın?

Bir beşlik mucizeler yaratır, dedi gururla.

güçlü bir kadın

Biz iki küçük yatağın üzerine tünedik, o da tek koltuğa oturdu.

Şarap kadehini kaldırdı, biz de cinlerimizi, kadeh tokuşturduk.

Şerefinize Bay Ewing, dedi Liz.

Eamon, dedi babam biraz utangaç bir tavırla. Nerelisiniz?

Wesport’lu, dedi Liz.

Ah, dedi babam bilmiş bilmiş. Orada bir teyzem vardı, bir Protestanla evlendiği için kilisede kınanmıştı.

Yok canım.

Evet.

Olur böyle şeyler.

Evet, olur böyle şeyler.

Vay be, dedi sizinle sohbet etmek çok zevkli gerçekten.

Bana baktı.

Ollie.

Efendim?

Bir şey yok. Sadece adını söylüyordum. Kulağa nasıl geldiğine bakıyordum. Onu çok az görüyorum, diye açıkladı Liz’e. Onun dizini okşayıp etrafına bakındı. Burası harika.

Geceliği kırk beş pound.

Çok iyi.

Fena sayılmaz, dedim.

İyi yere konmuşsunuz.

Evet öyle.

Tabii.

Televizyonu açtı. Bir gece sohbeti programı çıktı. Kanalları değiştirirken isimlerini tek tek saydı, sonra televizyonu kapattı. Banyoyu inceledi ve aspiratörün pervanesi gümbürdedi. Gürültülü bir işmiş bu, dedi. Pencerenin çerçevesini yokladı, dışarıya, şehre baktı, geri gelip oturdu.

Para durumunuz iyi galiba, dedi ve göz kırptı.

Annem bu yaz ziyarete gelme ihtimalin olduğunu söyledi.

Belki gelirim. Başını eğdi. O nasıl?

İyi.

Zavallıcık, dedi. Güçlü bir kadın o.

Öyle.

Görüyorsun, diye açıkladı Liz'e, yeniden dizini okşayarak, onun da buraya gelmesini istedim ama reddetti. Bu şehirde üzüntüden kendini kaybediyordu. Bana baktı. Hayır efendim, kesinlikle reddetti.

Biz Fas'a gidecektik, dedi Liz neşeyle.

Vay canına gerçekten mi?

Gözlerini benim gözlerime dikmişti.

Her neyse, bu tarafa geldiğinize çok memnun oldum. Birlikte birkaç gün geçirmemizin zamanıydı. Uzaklara baktı. Bundan sonra ne yapacaksınız?

Londra'ya gideceğiz, dedi Liz.

Londra, dedi. Omuzları ürperdi. Ama aniden çekip gitmeyeceksiniz değil mi?

Acelemiz yok.

İyi. Başıyla onayladı ve bardağını sallamaya başladı. Londra'da da işler pek yolunda değilmiş.

Öyle duydum, dedim.

Maggie Thatcher herkesin canına okumuş. Vakit varken evime dönmeliydim.

Hâlâ gidebilirsin, dedi Liz.

Hayır. Artık çok geç.

orkestra

Anlat bakalım, dedi. Bardağını masaya koyup yumruklarını kalçasına dayayarak. Joe Green nasıl?

Dalgıçlar sinirini bozdular onun.

Ah. Güldü. Ya Johnny? Johnny Gurn?

Oralarda.

Ya General?

General de iyi.

Onları özlediğimi söyle.

Özlemek kelimesinde sesi çatladı ve gözleri doldu. Beysbol kepini çıkardı ve ellerini saçlarında gezdirdi, gömleğinin en üst düğmesini yokladı.

Ya Gerties'dekiler nasıl?

Orkestra hâlâ çalıyor Eamon.

İyi, dedi. Güçlüler. Dayanıklılar. Tanrım ne çok konuştum. Artık susmam gerek. Bundan vazgeçmeliyim. Yarın ne yapıyoruz?

Bilmem, dedim.

Müzeyi gördüğümüze göre hayvanat bahçesine gidebiliriz, dedi Liz uykulu bir sesle.

Hayvanat bahçesi mi, tanrım. Burada bir hayvanat bahçesi var mı yok mu, onu bilmiyorum.

Sorun değil.

Bir tane buluruz. Ama belki peşinize yaşlı bir adam takmak istemezsiniz.

Canımız ne isterse onu yapalım yarın, dedim.

Bana göre hava hoş.

Liz sessizce tek kişilik yataklardan birinin örtüsünün altına girdi.

Bizi bırakıyor musun?

Uykum geldi, dedi Liz.

Bayan yorulmuş, dedi babam.

Bana bakmayın, dedi Liz. Siz konuşurken ben rüya görmeye başladım bile.

Yatağa kıvrıldı ve iç geçirdi. Bayılmak üzereymiş gibi, elinin tersini alnına koydu. Birkaç saniye sonra tatlı tatlı horlamaya başladı. Babam parmağını dudaklarına götürdü ve ikimize şarap koydu. Cin bardaklarındaki limon dilimini kendi bardağına aktardı ve arkasına yaslandı.

Çok hoş bir kadın, diye fısıldadı.

Evet, diye fısıldadım.

Sessizce içkilerimizi içtik.

Saat kaç? diye sordu.

İkiyi geçmiş olmalı.

İki mi, tanrım?

Geçti herhalde.

Burası harika bir yer, dedi.

Gözlerini kapadı. Bir süre sonra ağzı açıldı. Kasık hizasında birleşen çilli elleri üşümüş görünüyordu. Bardağını parmaklarının arasından aldım ve üzerine yedek battaniyeyi örttüm. Fırlayarak uyandı ve öfkeli gözlerle bana uzun uzun baktı ama kımıldamadı. Öbür tek kişilik yatağa girdim ve başucu lambasını söndürdüğüm an, sokağın karşısındaki gelinin aydınlandığını gördüm.

17

düşünüyordum

Sabah uyandığımda sırtımda bir baskı hissettim ve dönünce karşımda koyu kahverengi topukları örtülerin altından çıkıp yastığa taşmış çatlak tırnaklı bir çift ayak buldum. Babam yanımda yatıyordu, kafasını ters yöne koymuştu. Eğilip yüzüne baktım. Gözleri açıktı.

Günaydın, dedi.

Tekrar yattım.

Sana da günaydın.

Boynum tutulmuştu, diye açıkladı, ben de yanına yattım.

Yatağa girdiğini hissetmedim bile.

Ölü gibi uyuyordun.

Gözlerimizi tavana dikip yatmaya devam ettik.

Düşünüyordum, dedi.

Devam et.

Düşünüyordum da berbere gitsek mi?

Olur, dedim.

O zaman önce berbere, sonra kahvaltıya, dedi.

Tamam.

Ondan sonra da, öhöm, biraz demleniriz, diye ekledi neşeyle.

Sesler duydum, dedi Liz odanın diğer ucundan. Sonra kendi kendime dedim ki işte bunlar Ewing'ler. Hâlâ konuşuyorlar.

Biz berbere gidiyoruz, dedim.

Sonra da hayvanat bahçesine, dedi babam.

İşte bu çok hoş, dedi Liz.

Giysileri üstünde yataktan çıktı ve pencereleri açtı. Sonra ıslık çalarak banyoya girdi.

"dumanlı dağın tepesinde "

Kapı kapanınca yataktan çıktı. Bacakları insanı şok edecek kadar inceydi, benimkiler gibi beyazdı ve baldırlarındaki damarlar şişmişti.

Atletiyle koltuğa oturdu, kollarını göğsünde kavuşturdu. Ayak parmaklarını oynattı.

Bana şunu söyle - sizi rahatsız ediyor muyum?

Hiç etmiyorsun. Zaten seni görmeye geldik.

Emin misin - çünkü istersen yanınıza daha seyrek gelebilirim.

Hayır, hiç gerek yok, dedim.

Pantolonuna uzandı ve oturduğu yerde giydi.

İyi zaman geçirdik, dedi.

Öyle.

Daha bitmedi.

Hayır.

Liz geri geldi ve komodinin üstündeki küçük su ısıtıcısını fişe taktı. Bardaklardan birini yıkadı ve iki fincan çıkartıp içlerine birer poşet çay koydu.

Bir duş alabilir miyim? diye sordu babam neşeyle.

Tabii.

Dikkatle giysilerini toparladı, şapkasını başına taktı, gömleğini koluna attı, kravatını gömlek cebine yerleştirdi, çoraplarını düzgünce katlayıp ayakkabılarının içine koydu. Ceketini askıya astı. Banyoya girip kapıyı kilitledi. Liz saçını sıkıca arkada topladı. Oturup aynada yüzüne baktı. Ciddileşti.

Baban çok hoş bir adam.

Evet.

Kendisine bir bardak sade çay yaptı, bana da bir bardak sütlü çay yapıp ayakta durarak pencereden dışarıyı seyret

meye başladı. Babamın banyoda Latince bir ilahi söylediğini duyuyorduk. O *Salutaris* ve *Credo in Unum Deo* diye tekrarlıyordu. Sonra “Dumanlı Dağın Tepesinde”yi söylemeye başladı. Sonra bir de baktık ki dışarı çıkmış, Gurteen’li bir kemancıyı aramaya koyulmuşuz.

Birmingham

Önümüzde bir grup kısa boylu, emekli Sligo’lu ve Mayo’lu adam ile Birmingham İstasyonu’nda ilerledik. Hoparlörden trenin İrlanda liman kenti Holyhead’e doğru yola çıktığı ilan edildi.

Devam edin, dedi Wesport’lu Lee Jones, bu kalabalığa yakalanmak istemeyiz.

Bu seni yalnız ve mutsuz yapar, dedi bir başkası.

Babam arkasında küçük bir sırt çantası ile önden gidiyordu. PALISADES BIRMINGHAM’A HOŞ GELDINIZ DER yazıyordu bir levhada. Bir diğerinde ise şunlar:

İNGİLİZ TRANSPORT POLİSİ

Gönüllüler aranıyor

Saati 10 pound

Gönüllüler suçlu teşhisine yardım için
New Street Polis İstasyonuna gelsin.
Eşgal: Afrika-Karayip kökenli açık tenli
erkek. 26-36 yaşlarında, 1.60 ve 1.70
arası, kısa siyah saçlı, orta yapılı, sakallı
ve kısa bıyıklı. Günlük giysi giyiniz.

12 GÖNÜLLÜ ARANIYOR

Ne yazık ki biz işe yaramayız, dedi Westport'lu Lee Jones.

Bull Meydanı'ndan geçtik.

Haydi durup biraz pazarda dolaşalım, dedi Eddie.

Eğer durursak hiçbir yere varamayız, dedi babam.

Tüh.

Babam arkasına bakmadan, kalabalığı yarıp geçiyordu. Yaşamın tam ortasındaydık. Ambulanslar sirenlerini öttürerek, ikinci viteste geçiyordu. Yokuş aşağı gelen bir motosikletli, bir kamyonetten yola düşen bir kasa domatesin önünde fren yaptı. Motorun ön tekerleği kaldırıma çarptı ve gelip önümüzde durdu.

Adam kaskını çıkardı.

Olanları gördünüz mü? dedi.

Gözlerinde korku dolu, masum bir bakış vardı.

Şanslıydın, çok, çok şanslıydın dedi babam. Beysbol kepine asıldı. Haydi gidelim.

arayış

Kemancının pansiyonunun kapısına gelince, odasını bırakıp taşındığım öğrendik. Oradaki kadın bize yeni adresini verdi, böylece aramaya koyulduk. Önce barları denedik. Birmingham'ın bir numaralı İrlanda barı olduğu söylenen Dublin'li bomboştu. High Sokağı'ndaki İrlanda Evi de kapalıydı. Sokaklar her yöne uzanıyordu. Trafiğin sesi deniz sesi gibiydi. Beton duvarlar kabarmıştı. Koca bir alışveriş merkezinden geçerek dev kan kırmızı binaların olduğu başka bir caddeye çıktık. Balık kokusu bizi takip ediyordu.

Neredeyiz Eamon? diye sordu Sooey'li Matt Foy.

Bu taraftan, dedi babam.

Yeşili acınacak derecede solmuş bir parktaki bir banka gidip baktık, ama kemancı orada da değildi. Bulamayacağı bir adamı aramaya çıkmak tam da babamın yapacağı işti. Çimenlerde yürürken aniden daha önce başka bir hayatımda böyle bir arama grubuna katıldığımı hatırladım. Bu hatıra beni tedirgin etti, ama hiçbir şey söylemedim. Halinden memnundu, babam yani. Bir çocuk Liz'e afacan afacan el salladı, daha sonra saatini kurmaya başladı, uzun süre saatine baktı. Sonra da yaprakların üzerinde tepinerek uzaklaştı.

Nereye gidiyoruz ya? dedi Sooey'li Tay.

Sparkhill'e giden bir otobüse bindik, sonra da Sparkbrook'a ve en sonunda da giriş kapısının kirişinde İSA ILE YENI BIR GÜNE MERHABA yazılı kilisenin aydınlattığı Springfield'e. İyi şanslar, dedi babam yüksek sesle. Sokaklar Hintliler ve Müslümanlarla doluydu. Bizim grup sessizleşti ve gözlerini kaçırarak yürümeye devam etti. Erkekler dışarıda ne tarafa gidilmesi gerektiğini tartışmakla meşgulken Liz dükkânın birinden üzerinde sonsuzluk işareti olan bir yüzük satın aldı. Pakistanlılara ait, çeşitli eşyalar satılan dükkânların önünden geçtik. Springfield'de Belfast'lı, beyaz bir adamla karşılaştık.

Parr Sokağı'nı biliyor musun ahbap?

Hiç duymadım. Birini mi arıyorsunuz dostlar?

Öyle.

Tamam, size iyi günler.

Liz kumaşlara bakmak için Hint işi bez ve dokumalar satan bir dükkâna girdi. Biz de dışarıda, kaldırımda bekledik.

Haydi geri dönelim Eamon, dedi Aidan Carr. Onu asla bulamayacağız.

Katiyen olmaz, dedi babam.

Leş kokusu sokağın karşısından bize kadar ulaştı. Takkeli ufak tefek Hintliler eğlenerek bizi süzüyorlardı. Adamın birine yolu sorduk, sanki acınacak durumdaymışız gibi kafasını üzüntüyle sağa sola salladı. Tekrar sorduk. Kafasını salladı, biz uzaklaşırken hayretle seyretti.

Doğru yerde olduğumuza emin misin? diye sordum.

Eminim, dedi babam sert bir sesle.

Yeniden yola koyulduk. Şehir Merkez Binası'na ve Halk Salonu'na gittik ama orada hiç beyaz yoktu. Adamın birine yolu sorduk, bizimle birlikte yürümeye koyuldu. İsmi Sagreed'di. Yol kenarında durup, bir ona bir bize bakan dükkân sahipleri ile konuşmaya başladı. Güldü. Adamlar bir o tarafı bir bu tarafı işaret ediyorlardı. Merakla bekledik. Bu taraftan lütfen, dedi Sagreed. Ivor Sokağı *6* numaranın önünde durdu ve işaret diliyle aradığımız yerin burası olduğunu anlattı.

Ama burası Ivor Sokağı.

Boşver, dedi Sagreed.

Ama biz Parr Sokağı'nı arıyoruz.

Lütfen? diyerek elini kaldırdı.

Ne yapmamı istiyor? dedi Sooey Tay.

Kapıyı çalmanı istiyor.

Sooey kapıyı çaldı. Ama evde kimse yoktu.

Yeniden lütfen, dedi Sagreed.

Böyle lanet iş olur mu be? dedi Sooey.

Yapıver adamcağızın dediğini, ne var bunda? dedi babam.

Kapıyı tekrar çaldık ve kadının biri perdeyi araladı. Sonra Sagreed çaldı kapıyı. Bizi gebertecekler burada, dedi Sooey. Kadın perdesini biraz daha araladı ve Sagreed ile ateşli bir tartışmaya tutuştu. Kadın kapıyı suratına çarpınca anladığım kadarıyla Sagreed küfrü bastı.

Ağır ol evlat, dedi Sooey.

Bu kadın kafayı üşütmüş, diye haykırdı.

Parr Sokağı, dedi babam.

Evet, diye başıyla onayladı Sagreed ve dudaklarını büzdü.

Sagreed, dedi Liz.

Evet?

Biz Parr Sokağı'nı arıyoruz.

Ah, Parr, dedi Sagreed ve hızla başını salladı.

Parmaklarını şıklattı.

Yeniden yollara düşelim, dedi Sooey.

Haydi bakalım, dedi Lee Jones.

Sagreed bizi Kaşmir Kitapçısı'nın önünden geçirdi, tekrar Yeşil Salon'dan geçtik, Mendhi'nin Gelinlik Modaevi, Mıstık'ın Tatlıcısı, Khoobsurat Gaudi Siddique kumaşçıları. Sagreed durdu ve Liz Sai Datha sarilerine bakarken kenarda bekledi. Hala Restoranı'nın sahibi, yılın aşçısı seçilen o adamla konuştu.

Ama Gurteen'li adamdan hâlâ iz yoktu.

Önümüzde sadece sebze, meyve, ipek ve çocuk giysisi pazarı uzanıyordu. Arka sokaklara baktık. Yok. Bu taraftan, dedi Sagreed. Başımız fena halde

belaya girebilir ha, dedi

Lee Jones. Terk edilmiş bir sokaktan geçtik. Liz koluma girdi. Bizimkiler durdu.

Geri dönelim, dedi Aidan Carr.

Yok lütfen gelmek siz, dedi Sagreed.

Bu kadarı bana yeter, dedi Sooey.

Lütfen gelin, dedi Sagreed ve yürümeye başladı, isteksizce onu takip ettik.

Birdenbire, Parr Sokağı karşımızdaydı. Sagreed zafer edasıyla bir kolunu havaya kaldırdı. Arka bahçelerden birinde baltayla kesilen odunun sesini duyabiliyordunuz. Babam Gurteen'li adamın oturduğu binanın kapısını çaldı. Bol kot pantolonun içinde yüzen yaşlı bir adam açtı kapıyı.

Ama kemancı orada değildi.

Cumaları Bull Meydanı civarında takılır, dedi adam.

Şimdi başladığımız yere dönmek zorundayız, dedi Aidan Carr üzüntüyle.

Âlem yapmaya mı gidiyorsunuz? diye sordu adam.

Öyle.

Bekleyin paltomu alayım.

Bu, diye açıkladı babam, Doktor John Grange. Gelmese de olurdu.

Şimdi bay bay, dedi Sagreed.

işte buradayım,

tanrının kollarına atılmaya hazırım

Peşimizde Doktor John ile gerisingeri Bull Meydanı'na döndük ve trafikle boğuşarak karşıdan karşıya geçtik. Hughie ayak bileklerine kadar uzanan elbiseyle alçak bir bisiklete binen dimdik bir kadını durdurdu. Kadın beyaz saçlarını topuz yapmıştı. Hayır, kemancıyı görmemişti.

Bu sene Koç burcunun senesi olacak, dedi kadın ve bisikletiyle trafiğe daldı. Doktor John'un rehberliğinde bir taş ustasının avlusuna gittik. Kemancı Gurteen burada çalışıyormuş. Oturduk ve ustanın küçük bir keski ile mermerin üzerine; FANNY ELEANOR WYNNE - IŞTE BURADAYIM, TANRININ KOLLARINA ATILMAYA HAZIRIM yazısını kazımasını izledik. Başka bir mermerin üzerinde de GERÇEK SARMAŞIK BENIM yazıyordu.

Ona telefonla ulaşmaya çalıştınız mı?

Evet.

Güzel Do'nun Yeri diye bir kafede birer çay içtik, yoldan kamyonlar geçtikçe fincanlarımız sallanıyordu. Laois'li bayan da onu görmemişti.

Yol işçilerini sorguladık.

İşçilerden biri çukurun içinden geçen borunun üzerine çıktı. Sonra küreğinin kulağına bastı ve çatlak asfalta bakarak derin derin düşündü. Ayağıyla bir taşı itekleyip başını salladı. Joe'dan iz yoktu.

Bizimle geliyor musun?

Gelmiyorum, dedi aksice. İçki içmeye gitmiyorum.

Peki, tamam.

Yeniden çukura döndü.

Sizinle, diye tekrarladı, gelmiyorum.

Keyfin bilir.

Evet, öyle, teşekkürler.

Orada öylece durup onun çalışmasını seyrettik.

Kimi aradığımızı unutmayalım olur mu? dedim babama.

Hayır, dedi. Asla.

bull meydanı

Meydana döndük, Maugherovv'lu adamlar pazardaki kırmızı patatesleri incelemeye koyuldu. Çelenklerin yanından geçtik. Sprey kutularının. Çiçek buketlerinin. Tornavidaların. Kil çömleklerin. Armonikaların. Yünlerin.

Onu atletlerin orada gördüğümüzü sandık.

Ama o değilmiş.

Çorapların orada da yoktu.

Yeni doğmuş bir grup köpek yavrusunun yanından geçtik. Muhabbet kuşlarının. Motor yedek parçalarının.

Her yerde olabilir, dedi Sooey'li Tay.

Olabilir, dedi Aidan Carr.

Dünyanın her tarafından gelme porselen bebekler gördük. İndirimli deri eşyalar gördük. Sliplerin, sutyenlerin, kadın külotlarının ve dantelli jartiyerlerin mankenlerin dimdik bedenlerinde sergilendiği İç Çamaşırı Dünyası'nı gördük. Yokuştan aşağı bir kız geldi ve Mini Topuk Bar'ında ayakkabısını çıkardı. Kasanın başına oturup çıplak ayaklarını sallandırdı. Yolumuza devam ettik.

Öylesine Tatlılar'ın yanından geçtik. Öylesine Tat. Öylesine.

Hayvan büyüsü. Bayanlar stresli misiniz? Strese hiç gerek yok! Hiç gerek yok! Sazdan şapkalar, Zorro şapkaları, sade balıkçı çizmeleri, oltaları, dansçı şapkaları. Bir raf dolusu makas. Marmeladı yılanbalığı. Canlı yengeçler. Grange'Iı Doktor John, Şimşek Harry'nin sıcak su şişelerini inceledi. Doğruca Üşütükler Merkezi'ne. Bir çift ördek ister miydiniz? Harika İngiliz sosis ve sucukları. Kısa ve Kıvırcık'ın dükkânında Oliver ve Hardi'li kitap destekleri. Ördek yumurtalarına doğru devam ettik.

Şuradaki o mu?

O mu?

Beyaz filler. Sıcak tutan çoraplar. Koşu eşofmanları. Kemancı yok ama pantolon askıları ve gerçek İsviçre saatleri var. Mavi Stilton peyniri, her

duvara uyumlu perdeler, kısa donlar ve son olarak, Sam’in parfümleri.

Edgbaston Sokağı’ndan çıkıp bitpazarına girdik.

Kentin kalbindeki Bull Meydanı Tanrı’ya ilan-ı aşk etmekte!

Burada aşk, para ve iş hayatınızın geleceğini Romen çingeneye danışabilirsiniz.

Şalgam yersen göğsün kıllanır, diye haykırdı George.

Muzlar yirmi beş papel, dedi Eddie. Taze ve leziz, diyor, yirmi beş papele muz var ve mantarlar, harika mantarların

kilosu elli papel. Dora’nın Yeri’ıide Fas’tan gelme portakal suyu büyük greyfurtlar pişmiş elmalar çekirdeksiz portakallar. Vay be! Hey! Orada başka biri var mı bugün? Merhaba! Yirmi beş papele muz!

Fuşya renkli perdeler. Bayanlar için günlük giysiler. Saat kayışları. Tütsüler. Mantarlar!

Şu harika mantarlara bakın! Bakın! İstediğiniz gibi seçin! Teşekkür ederim hanımefendi! Elli papel, teşekkürler!

Lezzetli morina balığımızdan ister misiniz?

Hoş mu? Hoş mu dedim?

Bakın! Merhaba! Hey! Bir pound’a bir kutu ezme! Hepsi burada!

Ünlü mandalinalarımız! Nefis elmalarımız!

Nefis armutlarımız!

Güvercinler.

Beyler sizin için ne yapabilirim? Buyrun beyler, ne istemiştiniz?

Hiçbir şey, teşekkürler, sadece bakıyoruz.

Beyler neden bakmayacaklarmış? Buyrun! Yola koyulduk, dükkân sahiplerinin savaşa giden Kızılderilileri andıran çığlıkları giderek uzaklaştı, yeşil çatılı, kışkırtıcı tezgâhlar arkamızda, aşağıda kaldı.

Muzlar!

Kendimizi eski bir barda halka fırlatmaca oynarken bulduk.

Matt, Foy Joe’yu çağırmak için telefon etti.

Sonra uzaylılardan söz edilmeye başlandı.

uzaylılar

Uzaylıların insanları etkileri altına aldıklarına inanıyor musun? dedi babam Liz’e.

Kesinlikle inanıyorum.

Biliyordum. Görüyorsun, ben artık eskiden olduğum gibi değilim, dedi ve kahkahalarla gülmeye başladı.

Bu gülünecek bir şey değil, dedi Doktor John. Uzaylılar ciddi bir konudur.

Öyledir, dedim.

Değildir, dedi babam.

Ya Meksika olayı nedir? Ha? Meksika’ya gelen o tipler de neyin nesiydi, neyin peşindeydi?

Bilmiyorum, dedim.

Eğer sana bakıyor olsaydım, dedi John, ve sen de bana bakıyor olsaydın, tıpkı şimdi olduğu gibi sadece bakıyor olsaydın ve belki de konuşuyor olsaydık, belki, ve sen benim gözümde yansıyor olsaydın ve ben de seninkinde, yani sen benim gözümde kendini, ben de senin gözünde kendimi görebilseydim ve ikimizden biri kafasını çevirseydi geride hangimiz kalırdı? Ha? Kim kalırdı?

Gözlerini bana dikti. Kahverengi gözbebeklerinde öfkeli benekler uçuşuyordu.

Ha?

Kes şunu Doktor, dedi babam. Kes şu saçmalığı.

Sadece diyordum ki, dedi Doktor.

Bu kadar şaka yeter.

Halkanı temiz tutman şart, dedi Drumard'lı eski bir tünel işçisi bana.

İşin sırrı bu mu?

Evet. Deliğini her gün ıslak bir bezle temizlemelisin.

Vay be.

Senden istenmedikçe, dedi Faughts Köprüsü civarından gelen arkadaşı, ne tuz ne de öğüt ver.

Hadi be, dedi Drumard'lı.

Joe'dan haber yok, dedi Matt Foy.

Her iddiasına varım Brid White'ladır.

Hey yavaş ol be! dedi Hughie.

Ne var? diye sordu babam.

Bir açıklama yapmak istiyorum.

Evet?

Bir sıkıntımı açıklamak istiyorum.

Ne demek istiyorsun?

Acıktım da, dedi Hughie.

Babam sırtındaki çantadan etli börek ve bir kavanoz İngiliz hardalı çıkardı. Doktor Liz'in yanına oturdu.

Şimdi daha iyi misin? diye sordu ona.

Nasıl daha iyi miyim yani?

Bilmiyorum.

İlk içkiler alındı. Sligo'nun "Soylu Altılı" isimli şarkısı söylendi. Liz "Eleanor Rigby"yi söyledi. Babam ellerine tükürdü, şapkasını çıkardı ve şakaklarından sel gibi akan teri sildi. Yeni kesilen saçı parlıyordu. Elimi tuttu.

Bak, dedi elimi bükerek.

İlk kez gerçekten gözlerimin içine bakıyordu.

eski bir anlaşmazlık

Ama kısa bir süre sonra oradan sıkıldılar, çünkü mal sahibiyle aralarında eski bir anlaşmazlık vardı. Tekrar Bull Meydanı'na döndük. Doktor John geğirdi, öksürdü, ıstırap dolu bir ses çıkardı.

İyi bir çocuk olduğunu sanmıştım, dedi.

Kimin?

Oğlunun.

Öyle zaten.

Ama onunla konuşmama izin vermedin.

Çünkü bir kaçık gibi konuşuyordun.

Ne kaçığı?

Boşver.

Ne dediğini duydunuz mu?

Dur bakalım.

Sadece diyordum ki, dedi Doktor.

Joe Coyle'u arayışımız bizi birkaç el yirmi beş oynadığımız bir dükkâna getirdi. Kazanan bir kâğıdı ilan etmek için yumruklarını masaya vuruyorlardı. Bu gürültüye barın başka bir köşesinde domino taşlarını hoplatan Batı Hintliler eş

lik ediyordu. Gözlerinde vahşi bir ifade olan HollandalI bir adam bize kötülükten bahsetmek için yanımıza oturdu.

Kumar kötüdür, dedi.

Ne demek istediğini anlıyorum, dedi Doktor.

Canı cehenneme, dedi Drumard'h.

Oradan ayrıldık.

Keşin teki, dedi Matt Foy, tek eksiğimiz buydu.

Çay saatinde, şantiyenin birinden gelen iki kamyona atladık ve sallanan kerestelerin üzerinde sessizce oturup kentin dışındaki bir İrlanda oteline doğru yola koyulduk. Oteldeki tuvalet tabelaları Athy ve Bunnedian'ı gösteren yol levhalarıydı.

Ekibe bir polis dedektifi katıldı. Hepsinin ilk isimlerini biliyordu. Sooey Tay kulağıma eğildi.

Son kez uçağa bindiğimde pilot interkomdan, *Hızımız nedir?* dedi. Duyduğumuzu bilmiyordu. Bir daha asla uçakla seyahat etmedim.

Müzik çalan bir yer arayarak yol boyunca bir aşağı bir yukarı dolaştık. Çamur güreşi izlemeye gitmekten bahsedildi. Barın birinde, sahneye müzisyen yerine bir komedyen çıktı. Bizim grubun buna zamanı yoktu. Oradan çıktık ve kapıda paramızı geri istedik. Alamadık. O gece müzik çalan bir yer bulamadık.

Üstgeçitlerden birinden geçerken Sooey Tay fenalaştı, bizi yavaşlatmak için bir elini havaya kaldırıp durdu.

Aferin ona, dedi Hughie.

Artık hayvanat bahçesine gidebilir miyiz? dedi Liz.

babana çok yazık

Bütün o eski anlaşmazlık bahsi unutuldu ve yeniden halka oyunu oynadığımız bara döndük. Ölümden bahsetmeye başladılar.

Bu çok iyiydi, dedi Doc. *Hızımız nedir?* Sonra bana baktı. Sence de öyle değil mi?

Öyle, dedim.

Sonra da hastalandı, dedi Doc ve üzüntüyle Sooey Tay'e baktı. Buraya gel, dedi.

Ağzını kulağıma yaklaştırdı.

Babana çok yazık, dedi.

İşini kaybettiği için mi?

Her şeyi kaybettiği için, diye tısladı ve gözlerini devirdi.

Ne fısıldayıp duruyorsun? diye sordu babam.

Hiçbir şey, dedi Doktor John.

O gece geç saatlerde kemancı ansızın çıkageldi, ama artık herkes onu unutmuştu, tıpkı eski anlaşmazlık bahsini unuttukları gibi. Anlaşılan bir süre bizim grubun yanında durmuş sonra da çekip gitmişti.

Matt Foy bara gidip patrona şöyle dedi: Kemancı Joe Coyle'u gördün mü?

Şimdi gitti.

Nasıl yani?

İçeri girdi, dedi patron, sonra da hemen çıktı gitti. Tamam mı?

Tamam falan değil. Eğer buraya geldiyse neden ona bizim de burada olduğumuzu söylemedin?

Sizi gördü.

Ben onu görmedim.

Bu benim suçum değil ahbap.

Duydunuz mu? dedi Matt Foy. Bu salağın ne dediğini duydunuz mu?

Otur yerine, dedi Drumard.

Doğru, dedi Doktor.

Ne zaman buraya gelsek hep aynı boktan şeyler oluyor.

Oturdu ve barın sahibine ters ters bakmaya başladı.

Neden buraya geldik ki sanki?

Eski anlaşmazlık ya da her neyse yeniden su yüzüne çıkmıştı. Geceyi sona erdirmeye karar verdik. Birmingham'lılar bizi artık bomboş olan Bull Meydanı'nın ortasından geçirip istasyona bıraktı. Coventry'li adamlar sıkışarak perondaki bir banka dizildi.

Yazık ki Joe Coyle ortaya çıkmadı, dedi babam.

Ama ortaya çıktı, dedi Liz.

Babam tuhaf bir biçimde ona baktı.

Öyle mi? dedi. Başını salladı. Yarın gidiyor musunuz? Evet gidiyoruz.

Gitmek zorunda mısınız?

Londra'yı görmek istiyorum, dedi Liz.

Hangi trenle gidiyorsunuz?

12.10 treniyle, dedim.

Ah, diye mırıldandı kendi kendine. Boşa geçmiş bir gündü bu.

Hayır, dedi Liz. Ben iyi vakit geçirdim.

Öyle mi? Sonra dönüp bana baktı.

Ben de öyle, dedim.

zavallı Joe

Zavallı Joe, dedi son olarak babam yatakta, uykuya dalmadan önce.

keçileri kaçırdım

Kes şunu! diye haykırdı babam uykusunda.

Ne diyorsun? dedim.

Işığı yaktım.

Neyin var? diye sordum.

S...tir git! dedi.

Kes şunu, dedim küçümseyen bakışlarına karşılık vererek. Böyle yapma!

Ne yapmayayım?

Ben yatağa dönüyorum, dedim.

Nereye istersen git!

Kendini yataktan dışarı attı ve düşmanca bir tavırla tek kişilik koltuğa oturup derin bir üzüntü içinde beni seyretmeye başladı. Başka bir seferden hatırladığım o öfkeli tikle

ri başladı. Ortada kötü bir koku da vardı. Bu yüzdejı kendi kendime onunla konuşmayacağımı söyledim.

Yakında çıkacak, dedi.

Yanıt vermedim.

Eğer hâlâ çıkmadıysa tabii.

Bir süre bekledi.

Bir şeyler yapmalı, dedi alçak sesle.

Diğer tarafa döndüm.

Beni duyuyor musun? dedi. Zamanı doldu. Çok yakında içeriden çıkacak.

Kim? dedi Liz aniden.

Uyuduğunu sanıyordum, dedim.

Uyumuyordum işte. Kim çıkacak?

Kimse.

Sana anlatmadı mı? dedi babam. Kardeşini öldüren orospu çocuğu, kim olacak?

Bu konuyu açmamalısın.

Ne?

Bunu söylememeliydin.

Ne geveliyorsun sen?

Bunu söylememeliydin dedim!

Herif çok yakında hapisten çıkacak ve biz onu karşılamak için orada olmalıyız.

Sus artık baba.

Susayım mı?

Evet yeter artık.

O yüzden mi deri ceket giyiyorsun? diye ayağa fırladı. O yüzden mi kendini mahvediyorsun? Hah! Giyinmeye başladı. Onu ben karşılarım.

Git karşıla.

Yapacağım.

Yeter artık, dedim.

Bu çılgınlık, dedi Liz.

Öyle.

Pantolonu ve atleti ile orada dikildi ve yumruklarını havada sallamaya başladı.

Seni ezer geçerim, dedi.

Yap haydi, dedim.

Ollie! diye bağırdı Liz.

Bir an için üzüntüyle olduğu yerde kalakaldı.

Yani çekil yolumdan demek istedim, dedi mahzun bir sesle.

Tamam.

Durun, dedi Liz, kesin şunu!

Sanmıştım ki, dedi babam, kendi oğlum -

Sus, dedim.

Evet, susun artık Bay Ewing, dedi Liz.

Zamanı doldu, diye yineledi babam gömleğini ilikleyerek.

Tek kelime daha duymak istemiyorum, dedi Liz ve ışığı söndürdü.

Karanlıkta yeniden koltuğa oturduğunu duydum. Bir kibrit çaktı. Titremek ya da bir şey söylemek istemiyordum. Öfke ve korku soluğumu kesmişti. Ollie korkuyordu. Sonra odada hareket ettiğini duydum. Yatağımın kenarına oturdu ve sessizce ayakkabılarını çıkarttı. Birkaç dakika sonra da yatağa girdi.

Kontrolümü kaybettim, dedi.

Bu yüzden bir kere keçileri kaçırmıştım, dedim, bir daha olmasını istemiyorum.

Biliyorum.

Böyle dememden hoşlanmayacağını sanmıştım - *keçileri kaçırmıştım.* Bunu söylemem ona yanlış gelir sanmıştım. Emin olamıyordum. Birkaç dakika

önce bana vuracağını sanmıştım. Bunu istediğini biliyordum. Ayakucumda kımıldandı.

Ben de keçileri kaçırdım, dedi.

Doktor John'un dönüşü

Ertesi sabah uyandığımda gitmişti. Liz, kafasını bir yastığa gömmüş, duvara dönük yatıyordu. Örtüyü çenesine kadar çekmişti.

Şimdi ne yapıyoruz?

Toplanıyoruz.

Londra'ya mı gidiyoruz?

Evet.

Eğer burada kalmak istiyorsan benim için sorun değil.

Hayır.

Ya baban ne olacak?

Henüz bilmiyorum.

Kalkıp dişlerimi fırçaladım. Aynada dikkatle gözlerime baktım ve Grange'lı Doktor John'un bana baktığını gördüm. *Hızımız nedir? Babana çok yazık!* Gözlerimde yine aynı beyaz benekler uçuştu. Çok kötüydü. Aynanın önünden çekilip klozete oturdum. Sonra kelimeler yine akıp gitmeye başladı, daha önceki gibi kopuk kopuktular, insanı hiçbir yere götürmeyen yığınla kelime. Bunların hepsini daha önce duymuştum. Gitme zamanıydı.

Otel ücretini ödeyip bir taksi çağırdık.

Hey, Dure Sokağı'nda bir dakika duralım kaptan! demek üzereydim, ama hiçbir şey söylemedim, Liz de söylemedi, istasyona gittik ve orada, peronda, beysbol şapkası, beyaz koşu ayakkabıları ve mavi yağmurluğu içinde babam duruyordu, elinde adını bilmediği bir demet çiçekle bize veda etmek için bekliyordu.

V

Parti

18

duvarlar

9 Şubat'ta, 40 pound ödeyerek, Ryan Havayollan'yla Dublin'den Luton'a uçtum.

Marangoz olmama rağmen bana duvar yıkma işi verildi.

Başımdan aşağı bir şeyler döktüler. Şantiyenin taşak oğlanı olmuştum. Oraya gittiğimin ilk günü az daha bir eşek şakasına maruz kalıyordum. Aslında şantiye iyi korunan bir yerdi. Bir orman gibiydi. Uyuşturucunun yan etkilerinin zamanla sıfırlandığı söylenir. Fakat ayağınızın altında yer sallanmaya başladığı zaman acaba gerçekten de öyle mi, diye düşünürsünüz.

O zamanlar genç ve yeterince sağlıklıydım. Sligo'dan beraberimde deri torbanın içinde çiviler, bir şeritmetre ve bir de çekiç getirmiştim. Uçakta arkamda birkaç herif vardı, hepsi uyuyordu. Havada gördüklerim şunlardı; İngiltere'de bir yerlerde güneşte gümüşten bir yol gibi parlayan bir nehir, sonra cıvadan yapılma küçük havuzlar, bir şehir ve havada bir toz kütlesi gibi tek başına asılı duran küçük bir bulut. Uçak sarsılmaya başladı, yan yattı ve benim tarafımdaki kanat işeyen bir köpeğin bacağı gibi havaya kalktı. Bir hava boşluğuna düşmüştük. Aman tanrım, dedi birisi. Gözlerimi kapattım. Kalın gövdeli bir sürü uçağın arasına indik. Kırmızı bir radar, yeldeğirmeni gibi fırıl fırıl dönüyordu. İnsanlar tahta sıralara oturmuş gökyüzünü seyrediyordu. Yüksek kontrol kulesinin üstündeki cam kubbenin içinde birileri dolaşıyordu. Hangarlardan birinin üzerinde, tepeşinde kuş figürü yerine uçak figürü olan bir rüzgâr fırıldağı vardı.

Güneşli bir gündü.

Gümrükte yanımda bir çekiç olduğunu bildirdim. Sonra da duvar yıkma işine verildim.

yuppiler

Yuppilerin bana bir zararı yoktu. Yuppiler hakkında küçümseyerek konuşan insanların, bunu zihinlerini rahatlatmak için yaptıklarını kolayca anlayabilirsiniz. Yuppiler sağlam adamlardı. En azından görünürde kimseyle alıp veremedikleri yoktu.

İşte elimde deri çantam yine karşınızdayım, dedi ayyaş bir İrlandalı yuppinin birine.

Yuppi yerinden fırladı ve ona okkalı bir yumruk patlattı, üstünü başını düzeltip yoluna devam etti. Yuppi işi olan bir hippidir. Ben vardığımda Luton Havaalanında pek çok yuppi vardı. Yanımda bir çekiç olduğunu bildirdiğimde omzuma bir el dokundu.

Özür dileriz beyefendi, diyen bir ses duydum.

Durumu açıklamak için arkamı döndüğümde bir de baktım ki karşımda güvenlik üniforması içinde bizim La Loo duruyor. Gözlerime inanamadım.

Haydi gel dostum, dedi.

Lanet olsun La Loo!

Bizim koca Ollie, dedi. İşler nasıl?

Harika.

Omuzlarını kaldırıp bir kahkaha attı.

Bu taraftan efendim, dedi.

Cızırdayan telsizi elinde, beni gümrükten geçirdi.

Burada çalışıyorsun ha? dedim.

Sadece yarım gün. Luton Üniversitesi’nde toksikoloji okuyorum, dedi. Evdekilere beni çalışırken gördüğünü söyleme sakın.

Söylemem.

Çünkü, dedi La Loo, kendi kendimi idare etmek istiyorum. Bu arada Marty dışarıda seni bekliyor.

Aslanım Marty. Gelmiş.

Sanırım bazı sorunları var.

Ne gibi sorunlar?

Bilmiyorum.

Özel kapılardan geçerek, kalabalık bir grubun yolcu beklediği salona geldik. En iyi arkadaşım Marty Kilgallon kalabalığın ortasında durmuş beni bekliyordu. Marty hariç herkes ellerindeki isim kartlarını havaya kaldırmıştı. O kimi beklediğini biliyordu. Kafası türbanlı PakistanlI taksi şoförü kimi beklediğini bilmiyordu.

Sen Mr. Jennings? diye sordu bana.

Hayır, dedi La Loo, değil.

Mr. Jennings nerede? diye sordu taksi şoförü şaşkınlıkla.

Bilmediğimi söyledim.

Fena değilim Ollie, dedi Marty sanki ona nasıl olduğunu sormuşum gibi; sormamıştım. Arkadaşlarım beni kalabalıktan çıkardı. Sonra tulum giymiş, gözlükleri adeta göbeğinin üzerinden sarkan bir adam La Loo’nun koluna yapıştı.

Ben Luton’da olmamalıydım, dedi. Ben Gatwick’te olmalıydım.

Danışmaya git, dedi La Loo.

Zaten gittim, dedi adam.

O zaman yoluna trenle devam etmen gerekecek.

Ne biçim iş, diye yakındı adam. Ne biçim iş. Sinirinizi bozmaktan başka işe yaramıyorlar.

Çekti gitti. Luton'daki herkes güvenlik kaskı takıyordu, kimileri mavi, kimileri sarı, kimileri beyaz ve hepsi yepyeni. Bu sert ve komik şapkalar kafataslarının üzerinde havada sallanıyordu. Ryan Havayolları hostesleri aceleyle ilerliyordu. Çok gürültülü bir yerdi. Kafeslerde tazılar vardı, hoparlörlerden rap müziği duyuluyordu, Avis araba kiralama şirketinde çalışan kırmızı kravatlı kızlar birbirlerine sesleniyorlardı. Kalabalığın arasında hızla ilerledik.

Gelin birer kahve içelim, dedi La Loo.

Olmaz, dedi Marty. Gitsek iyi olur.

Ne aceleniz var?

İşimiz var.

O zaman iyi şanslar.

İyi şanslar.

La Loo kapıda bize veda etti. Ben ve Marty otoparka gittik. Arkadaşım sanki korkmuş görünüyordu. İşler pek iyi değil, dedi. Peşinde bir tür haraç mafyasının olduğunu söyledi.

En iyisi, dedi, tek bir işe yapışıp kalmamak. Bütün şantiyeleri bölüşmüşler. Tek yapman gereken onlardan önce davranmak.

Marty'nin kamyonuna doğru yürüdük. Plakası H122 ZFY. Beni gururla kamyonun etrafında dolaştırdı. Kamyonun arkasını örten muşambayı bir ucundan kaldırdı ve geri çekildi. Kamyonun içi hâlâ kutularında duran buzdolapları ve bilgisayarlarla doluydu.

Fena değil, dedi. Bunları böyle ortalıkta dolaştırmamalıyım. Sonra parmağını dudaklarına götürdü, göz kırptı ve muşambayı indirdi.

Otobana çıktık, Vauxhall Motorları'nın yanından geçip Londra'nın merkezine doğru yola koyulduk. Motor bir harikaydı; dizel, çift teker,

Amerikan tarzı yüksek bir kaput. Vites kutusu biraz eski püsküydü ama kamyon gayet iyi gidiyordu. Marty teybi açtı ve kamyon şeritten şerite savrulurken tenorla birlikte şarkı söylemeye başladı.

Şu sesi duyuyor musun? dedi.

Duyuyorum.

Dikkatle dinle, dedi, kadını terk etmek üzere. Kadın bu işten hiç hoşlanmıyor.

Hoşlanmıyor, dedim.

Hem de hiç hoşlanmıyor, dedi.

Hayır efendim hoşlanmıyor, dedim.

Sligo'ya gider!

Beni Hammersmith yakınlarındaki terk edilmiş bir şantiyeye götürdü ve kamyondan indi.

IZINSIZ GIRENLER HAKKINDA RESMI IŞLEM YAPILACAKTIR, yazıyordu bir levhada, GIRMEK YASAKTIR. Parlak kırmızı bir işaret levhası daha vardı; UYARI. BU BINALAR YETKILI GÜVENLIK DEVRIYELERI TARAFINDAN KORUNMAKTADIR. Ön taraftaki parmaklıkların ortasında ahşap bir kepenk vardı, koyu kırmızıya boyanmıştı. Arkadaki duvara leylak rengi bir fonun üzerine büyük kırmızı balonlar ve bire bir boyutlarında, ellerinde şemsiyelerle alelacele yürüyen insanlar çizilmişti. Üç metre yüksekliğinde bir tel örgü iki yana uzanıyordu. Marty bir anahtar alıp yüksek ve geniş giriş kapısını açtı, kamyonu içeri soktu ve kapıyı arkamızdan kilitledi. içerideki bir levhada KASKSIZ VE ÇIZMESIZ DOLAŞANA iş YOK! ve BÜTÜN ZIYARETÇILER LÜTFEN ŞANTIYE MÜDÜRÜNE BAŞVURUNUZ. GÜVENLIK ÖNLEMLERI BURADA BAŞLAR! yazıyordu.

Neler olduğunu anlamıyordum. Bela arıyoruz sandım.

Marty, dedim, belki de gitmeliyiz.

Sakin ol, diyerek güldü.

Kum ve tuğla yığınlarının, uzun, çelik inşaat demirlerinin arasından geçtik, BU ŞANTIYEDE FAALIYET VARDIR! BU ŞANTIYEDE FAALIYET VARDIR! yazıyordu yere çivilenmiş mavi afişlerin üzerinde. Selofanla kaplı yüzlerce tuğla yerde yığılı duruyordu. Kırmızı oklar yukarıyı, mavi oklar aşağıyı işaret ediyordu. BU ŞANTIYEDE SÜREKLI KORUYUCU KASK TAKILMASI ZORUNLUDUR. Beton takviyesi için kullanılan çubuklar paletlerin üzerinde duruyordu. Başka çubuklar da beton kaplamaların içinden diken gibi fırlamışlardı.

Japonlarındı burası, dedi. Sigorta şirketi gibi bir şey olacaktı. Paraları bitti.

Nereye gittiğimizi bilmiyordum. Pislik diz boyuydu. Temellerin bir kısmı atılmıştı ve betonun üzerinde su birikintileri oluşmuştu. Gerçekten de, paranın hızla suyunu çekmesi

yüzünden terk edilen bir yere benziyordu. Sonra Marty şantiyenin arka tarafına park etti. İşte evimiz, dedi.

Biraz hayal kırıklığına uğradım ama bir şey demedim. Kamyon için yarısı bitmiş bir garaj ve kendisi için de yan tarafında MC KENNA'LAR ADINA SÜRDÜRDÜĞÜMÜZ BU ÖNEMLI INŞAAT SIRASINDA ÇEVREYE VERDIĞIMIZ RAHATSIZLIKTAN DOLAYI ÖZÜR DILERIZ yazan bir kulübenin içinde bir yatak vardı. Arka tarafa, girişteki yazıyı tekrarlayan bir levha daha raptiyelenmişti; KASKSIZ VE ÇIZMESIZ DOLAŞANA İŞ DE YOK!

Londra'da bu güvenlik işini çok ciddiye alıyorlardı.

Kulübe ahşap payandalarla yükseltilmişti ve yan taraftaki ofis binasının duvarına dayanmış bir kibrit kutusuna benziyordu.

Sen burada necisin? diye sordum.

Ben kapıda adı geçen adamlarım, yani yetkili güvenlik devriyeleri, dedi. Çevreye göz kulak oluyorum onlar da inşaat başlayana kadar burada kalmama izin veriyor.

Rahatsız bir yer olacağını sanmıştım ama merdiveni tırmanıp kulübeye girince hayret ettim. Kapıda SLIGO'YA GIDER! yazıyordu. Elektriği ve suyu

vardı, işçiler sağolsun. İnşaat asansörlerinin birinden aldığı koyu kırmızı renkli bir halı, kamp yatağı ve yayları gıcırdayan bir çekyat vardı. Elden düşme bir setüstü ocak ve fiyat etiketi hâlâ üzerinde duran yepyeni, alüminyum bir lavabo almıştı. Evden getirdiğim birkaç kilo salam ve sucuğu küçük buzdolabına koydum. Bir yığın opera kaseti vardı. Aralıklı dizilmiş bir raf dolusu kitap gördüm, Thomas Cook'tan seyahat broşürleri, Güney Amerika üzerine seyahat kitapları, Yeats'in şiirleri ve bir yığın resimli dünya atlası. Küçük porselen balıkçı biblolarıahşap çerçevelerden sarkıyordu. Yatağının başucunda Rosses Point'in eski ve gri bir fotoğrafı asılıydı.

Ocağı yaktı, yemek yaptı, kendimize çoban yahnisi ile nefis bir ziyafet çektik ve Pavarotti'den Puccini'nin *Nessun Dortna*'sini dinledik. Marty müziğin sesini iyice açtı.

Yemekte bana bu operanın hikâyesini anlattı.

Sonra şantiyedeki tuğla yığınlarından birinin üzerine oturup birer sigara tüttürdük. Gece olmuştu, gökyüzü basık ve solgundu. Uzakta Mayo bayrağı gökyüzünde dalgalanıyordu. Şantiyenin sol yanında simsiyah bir kilisenin hâkim olduğu küçük bir arka sokak vardı. Vitraylı camlardan biri içeriden aydınlatılmıştı, etekleri uçuşan birkaç havari bu ışığın çevresinde toplanmıştı.

Tüm bu haraç mafyası tantanası canımı sıkıyor, dedi Marty ihtiyatla. Neler olup bittiğine inanamazsın. Burnuma hafif bir parafin kokusu geldi. Açıklığa bir tilki geldi, çekingen bir bakıştan sonra yoluna devam etti. Tahta kulübenin açık kapısından, Pavarotti'nin Verdi'den *Questa O Quella*'yı söylediği duyuluyordu. Marty bunun da hikâyesini anlattı. Müzik, sanki inşaat alanı opera için hazırlanmış bir dekormuş gibi şantiyenin üzerinde yankılandı. Kaset bitti. Kediler çığlık çığlığa bağrıştı. Uzakta havaalanına giden ve dönen araçların trafiği akıp duruyordu.

Biraz sus bakalım, dedi Marty, sakın konuşma.

Bir şalteri açtı. Yukarıdaki vincin ışıkları parıldayarak şantiyeyi aydınlattı.

Oradaki şey, dedi, eğer merak ediyorsan, tuvaletin ta kendisi.

Evdeydim, rahattım.

bugünün pazar olduğundan haberleri yok mu!

Ertesi sabah Marty ağırlık kaldırıp duş almak için yolun karşı tarafındaki sağlık ve spor merkezine gidince ona kızartma yaptım. Evcil hayvan niyetine şantiyede beslediği siyah erkek kedi kapının önüne bir fare bıraktı. Çatının üstündeki ardıçkuşu ekmek kırıntıları için bekledi, sonra da su birikintilerinde banyo yaptı. Yağmur yağınca ampul kırpışmaya başlıyordu. Kilise çanından tek bir çınlama sesi geldi. Ayine giden birkaç kişi aceleyle geçti. Kısa bir süre sonra uzaktan gelen ilahilerin uğultusu duyuldu.

Marty karşıdan karşıya geçerken ayine gidenler de kendi

aralarında sohbet ederek kiliseden çıkıyorlardı. Kamyona atlayıp, geniş şapkalı, yakasız takım elbiseli dindar Afrikalılarla dolu sokaklardan geçip kuzey Londra’ya gittik. Ender bulunan kuşlar gibi küçük gruplar halinde toplaşmışlardı. Fransa ve İtalya’dan gelen öğrenciler kaldırım boyunca koşuşturuyordu. Bazı adamlar apartman bloklarının ön bahçesinde arabalarını yıkıyordu. Takım elbiseli bir İrlandalı merdivenlere oturmuş *Sunday Independent* okuyordu.

Kamyoneti kenara çekip aşağı atladık.

Zili çal, dedi Marty, sonra da şu düğmeye basıp konuş.

Ben Jenkins, dedi çatlak bir ses.

Merhaba.

Kiminle konuşuyorum?

Ollie Ewing, dedim.

Kimsin?

Ah... şey...

Malları mı getirdin?

Evet.

Zamanı gelmişti.

Kapılar savrulup açıldı, Marty geri geri giderek kamyonu avludaki sundurmanın altına soktu. Buzdolaplarını ve bilgisayarları depodaki şiltelerin üzerine taşımaya koyulduk. Güvenlik görevlisi geldi.

Yağmurlu bir gün, dedi Marty.

İşe bak yahu, dedi Bay Jenkins kendi kendine.

Apple marka bilgisayarı da yığının üzerine yerleştirdim. Ayağa kalktığımda yüzü benimkinin tam yanındaydı.

Saatin kaç olduğundan haberin var mı? dedi.

Omuz silktim. İçeri giren Marty'nin yanından geçerek beni kamyona kadar takip etti.

Hey ahbap, dedi ben kamyona tırmanırken.

Evet, Bay Jenkins?

Seninle konuştum, duymadın mı?

Saat on olsa gerek, dedim.

Sıradaki buzdolabını kamyonun arkasından indirirken omzuma dokundu.

Burada patron kim?

Sizsiniz, Bay Jenkins.

Kafa bulmayı bırak be!

Depodan çıkmakta olan Marty'yi işaret ettim.

Patron o mu?

Evet, dedim.

Bir çetin ceviz daha, dedi.

Marty'ye doğru döndü.

Hey sen!

Marty hiçbir şey söylemedi.

Saat sekizde burada olmalıydın!

Öyle mi?

Tabii öyle, ne sandın?

Yaa, dedi Marty.

Jenkins'in etrafından dolaşıp eşyaları taşımaya devam et* ti, ben de öyle yaptım. Buzdolabının bir kenarını Marty'nin uzanan kollarına bıraktım, aşağı atlayıp diğer ucunu yakaladım ve içeri yöneldim. Adamınız dırdıra devam etti. Derken ambalaj dağıldı ve buzdolabının kapağı açılıverdi.

Bay Jenkins lütfen kapıyı tutar mısınız? dedim.

Has...tir be!

Ona cevap vermek istedim ama veremedim, Marty de bir şey söylemedi. Aramızda eğilmiş kapağı tutarak yürüyen güvenlik görevlisi ile birlikte güçlükle ilerlemeye koyulduk. Biz içeri girene kadar buzdolabının kapısını kapalı tuttu. Bu işgüzar herifler yüzünden çektiklerimi bir ben bilirim, dedi Jenkins. Biz eşyaları taşırken gözlerini üzerimizden ayırmadı. Saatine bakıp iç geçirdi. Alçak, dedi. Sardığı bir sigara yağmurda açılıp dağılıverdi. Son buzdolabını da taşıdıktan sonra Marty bana; Hey Ollie, şu alındı belgelerini getirir misin? dedi kasıntı bir sesle.

Getireyim, dedim.

Zamanı gelmişti, dedi Bay Jenkins.

Fatura defterini alıp ona verdim.

Ne yazıyor burada? diye sordu Marty.

Ne demek ne yazıyor? dedi güvenlik görevlisi şaşkınlık

içinde. On tane lanet olasıca buzdolabı, altı tane de bilgisayar diyor.

Ya burada ne yazıyor? dedi Marty parmağıyla işaret ederek.

Bay Jenkins kâğıdı dikkatle gözden geçirdi.

Ben bir şey görmüyorum.

Kâğıdı bana verdi.

Sen bir şey görüyor musun?

Ne görmem gerekiyor? dedim.

Bay Jenkins ellerini çırptı. Neden patronuna sormuyorsun? dedi.

Marty hiçbir şey söylemedi.

Eee? dedi Bay Jenkins bana dönerek.

Bilmiyorum, dedim.

Ben biliyorum, dedi Marty parmağıyla kâğıdı işaret ederek. Burada on yazıyor değil mi? *Saat onda teslim edilecek*, yazıyor, değil mi?

Öyle mi yazıyor? diye sordu güvenlik görevlisi bana.

Kâğıdı yeniden okudum.

Öyle yazıyor Bay Jenkins, dedim.

Öyle olsa bile, bana öyle demediler. Kulağının arkasındaki kalemi çıkartıp bıkkınlıkla kâğıdı imzaladı. İnanamıyorum. Beceriksizler, dedi. Bugünün pazar olduğunu bilmiyorlar mı?

Marty çekini aldı, arabaya tırmandı, ben de kamyonu dışarı çıkarmasına yardım için önüne geçtim.

İyi şanslar Bay Jenkins, dedim.

Gülüp geçin çocuklar, tamam mı? dedi. Kırılmak yok değil mi? Çıkış kapısına asıldı. Patronuna gülüp geçmesini söyle, tamam mı?

Duydun mu onu? dedi Marty uzaklaşırken bana.

Duydum, dedim.

Olur böyle şeyler, dedi.

Haklısın.

Sen ve ben nabza göre şerbet vermeye programlandığımız için şanslıyız.

Evet öyle, dedim.

Bana bir yirmilik verdi.

İngiltere’de kazandığım ilk paraydı bu.

Arkam kolla!

Bana pazartesi günü bir İngiliz ekibiyle birlikte işbaşı yapma sözü veren ustabaşıyla buluşmak için bir İrlanda barına gittik. Bu işte bayağı yorulacaksın, tamam mı? dedi. Kulağa pek hoş gelmiyordu ama uzun vadede bu iş bana uyuyordu. Ona bir marangoz olduğumu söyledim, ama nedense yıkım işinde olduğumu sanmış. Belki beni doğru dürüst duymamıştır.

Bara gittiğimizde müzik grubu sabah konserini veriyordu.

Duvarlarda eski postallar, bodhranlar[{1}] ve İrlanda’nın yirmilerde çekilmiş fotoğrafları asılıydı. Resimlerde herkes buğday başaklarını demetliyordu. Ya da çayır ateşlerinin etrafında oturuyorlardı. Dublin’deki Kraliyet Tiyatrosu’na ait bir posterde Paddy Crosbie ayakta durmuş, okulların sembolü olan kazmayı havaya kaldırmıştı. Oyun arkadaşları Freddie Marshall ve Royalettes’di. Barın üzerinde *Sessiz Adam* filminden resimler asılıydı. Sonra duvarlarda Cyril Cusack, Noel Purcell, Milo O’Shea, Darby O’Gill ve The Little People’ın portreleri asılıydı. Bir içki almaya bara gittim.

İrlanda’ya geri dönecek misin? dedi bardaki adam.

Asla, dedim.

Yanındaki Çinliye döndü.

Teknoloji geliştikçe ve ben ürünümüzle ilgili daha çok şey öğrendikçe heyecanım giderek artıyor, dedi.

Arkadaşı başıyla onayladı. İki bardak Carling'le geri geldim. Salonun ortasındaki uzun masada kadınlı erkekli belki on beş kişilik Connemaras'lı bir grup oturmuş, İrlanda dilinde konuşuyordu. İlgimi çekmişlerdi, her fırsatta selam verdim ama çok az karşılık aldım. Budalanın biri olduğumu düşünmüş olmalıydılar. Sahnedeki çocuklar ara verince bere takmış ve siyah yağmurluk giymiş olan orta yaşlı bir kadın masanın üzerine oturup *as Gaeilge Ochon is Ocbon*'u söyledi. Hüzün daha çok hüzün. Çok güzel söylediğini düşündüm. O yüzden şarkı için teşekkür etmek üzere masasına yaklaştım. Yanlarına gelince bir adamın *Feach Le do Chul*, *Feach Le do Chul*, dediğini duydum. Arkanı kolla! Arkanı kolla! Neden bahsettiğini bilmiyordum. Kadına: *Bhi sin go halainn*, dedim. Çok güzeldi. Bana bakmak için başım çevirmedi, başını sallamadı. Sanki emir almış gibiydi. Sesiniz harika, dedim. Ürkekçe gülümsedi. Bence eğer diğerleri orada olmasaydı benimle konuşurdu.

Yoluma devam edip tuvalete gittim. Adamın biri beni takip etti.

Londra'da her gittiğim tuvalette binleriyle tanışıyordum.

An Bfbitil Gaeilge agatf diye sordu bana.

Beaganin, dedim masada oturan İrlandalılardan biri olduğunu anlayıp. Dili biraz biliyorum.

İrlandaca konuşamadığın için utanmalısın, dedi.

Utanıyorum, dedim.

Bizden ne istiyorsun?

Hiçbir şey, dedim. Bayanın sesinin çok güzel olduğunu düşünmüştüm.

Bizim kadınlarımızla konuşamazsın. Bizim kadınlarımızdan hiçbirine yaklaşamazsın, tamam mı?

Ama ben de sizler gibi İrlandalıyım, dedim.

Nereli olduğun umurumda bile değil, dedi. Duydun mu?

Evet duydum, dedim utanarak.

Masalarının yanından geçip Marty’ye doğru gittim. Tuvaletteki adam salona gelip yerine oturdu ve bana küfür eder gibi bir bakış attı.

şeytan

Pekâlâ, dedi Marty, dışarıya, parkta dolaşmaya çıktık. Bana Müslüman olmayı düşündüğünü söyledi. Otelin birinde tamirat işinde çalışırken Arap asıllı kayıt memuru asansörü birdenbire durduruvermiş. Marty’ye şeytana inanıp inanmadığını sormuş.

Ne yanıt verdin?

Ne diyeceğimi bilemedim, dedi Marty. Bilmiyorum dedim. Sonra bana dedi ki: *Bütün İrlandalıların Şeytana inandığını sanıyordum.* Ama o işten ayrıldığımda artık Müslüman olmaya ikna olmuştum, dedi Marty. Fakat önce para kazanmam gerek.

Şehrin içinden geçip Brixton’a sinemaya gittik. Çift matine bir korku filmi oynuyordu. Sabah beşte sokağa çıktığımızda güneş parlıyordu.

Fena değildi, dedi Marty. İşemek için umumi tuvaletlerden birine indik. Duvar boyunca uzanan pisuvarların önünde dururken yukarıdan bir kadın sesi geldi.

David?

Hiçbir şey söylemedik. Birkaç basamak indi.

David, aşağıda mısın?

Marty'yle birbirimize baktık. Yüksek topukların tıkırtısı duyuldu. Kararsızca birkaç basamak daha indi. Sonra bacaklarını gördük. Yarı yolda durdu.

David, orada mısın?

Burada David diye biri yok, dedim.

Emin misiniz? diye sordu Amerikan aksanıyla.

Şey, dedim, sanırım burada sadece arkadaşım ve ben varız.

Kontrol etmemin bir sakıncası var mı?

Bir dakika, dedim.

Ufaklıkları ortadan kaldırdık.

Gelebilirsiniz, dedim.

Kararsızca yürüyerek merdivenleri indi. Omuzlarının üzerinde küçük bir kürk vardı, diz hizasında ufacık bir plili

etek giymişti. Naylon çorapları kalın ve siyahtı. Deniz kabuklarından bir kolyesi, küçük, kibar ve pembe bir el çantası vardı.

Affedersiniz, dedi.

Tuvalet kapılarının önünde yürüdü. Orada mısın David? dedi. Haydi David, bana bunu yapma. Son kapıya gelince geri dönüp tüm kapıları yeniden kontrol etti. Sonra dönüp bize baktı.

İçeri girdiğinizde burada kimse var mıydı?

Hayır, dedi Marty.

İnanamıyorum, dedi. Burada olacağını söylemişti.

Birlikte merdivenleri tırmanıp gün ışığına çıktık. Çevresine bakındı. Bir sigara yaktı, elleri titriyordu.

Bir sorun mu var bayan?

Ben evlenecektim, dedi.

Ah.

Burada, tuvalette buluşacaktık. Dün kararlaştırmıştık.

Anlıyorum, dedim.

Saat tam beşte burada olacaktı, dedi. Ben altı dakika geciktim.

Merak etmeyin, dedim. Belki birazdan gelir.

Bütün param onda.

Ah.

Rica etsem tuvaletleri bir daha kontrol edebilir misiniz?

Tuvaletleri bir kere daha dolaştım.

Hayır, dedim, kimse yok.

Gitmemiz gerek, dedi Marty.

Gitmek zorunda mısınız?

Geri dönmemiz gerekiyor, dedi Marty.

Ona bir beşlik verdi. Kadın paraya bakıp başını salladı.

Bir süre daha bekleyeyim, dedi ama yine de sanki birlikte gelmek istiyormuş gibi bizi kamyona kadar takip etti.

Tetik

Şantiyeye döndük. Marty domuz pastırması ve lahanadan bir yemek pişirdi, birkaç kutu elma şarabı içtik. Beton blokların üzerine oturup müzik dinledik.

Senin elma yiyen bir köpeğin yok muydu? dedim.

Adı Tetik'ti.

İşte o, dedim. Hatırladım.

Serserinin biri böğürerek geldi ve parmaklıkları sarsmaya başladı.

Müziği kesin! diye haykırdı. Kapatın şu lanet müziği!

Uzun ve sıkıcı bir vaaza başladı. Gece rahat bir uyku çektik. Ertesi sabah takım çantamı alıp metroya bindim, Liverpool Sokağı’nda inip güzel ve sert bir kask takarak lanet olası duvarları yıkma işine başladım.

19

gezinti

Marty cuma gecesi Kilburn’deki bir barda beni buldu. Fena değil, dedi. Dışarı çıkana kadar konuşamayacağını söyledi.

Kamyona bindi ve sigarasını yaktı.

Kahretsin, dedi. Biraz gezmek ister misin?

Haydi gidelim, dedim.

Bence gidip senin eski bir dostunu ziyaret edelim.

Kimi?

Bekle ve gör, dedi.

Böylece yola koyulduk. Gümüş lakaplı, John isminde bir adam için bazı işler yapmayı düşündüğünü söyledi. Biraz para kazanıp eve götürecekti. İngiltere’de para kazanmak zordu. Herkes eve dönüyordu. Beş parasız dönmek ona göre değildi. Sonra peşindeki orospu çocukları da vardı.

İrlandalılar, dedi Marty, lanet olası İngilizlerden bile beter.

Otoyolda durduk ve bir sigara daha tellendirdik. Bana eğer Sligo’ya dönerse onunla birlikte gidip gitmeyeceğimi sordu. Bir marangoza ihtiyaç duyacaktı. Marty tanıdığım insanlar arasında marangoz olmamdan hoşlandığını bildiğim tek adamdı. Aslında, ne olursa olsun, eve bu kadar erken dönersem ahmağın biri olduğumu düşünürlerdi. Yine de onunla gideceğimi söyledim. Arabayla Luton Havaalanına kadar gidip arka kapıyı çaldık. Güvenlik üniforması içinde La Loo dışarı çıktı. Yakalarımıza iki

isim rozeti iğneledi ve onunla birlikte terminalin içinde yürümeye başladık. Nöbetteydi, çevrede dolaşması gerekiyordu. Uzun koridorlardan geçip bomboş çıkış salonuna geldik. Oradan giriş salonuna geçtik. Hayaletlerle dolu bir bara girdik. Bir hava trafiği kontrol görevlisi bize çay yaptı. Çevremizde kilometrelerce genişlikte bir alanda ışıklar yanıp sönüyordu. Sonra başka bir nöbet noktasına gittik. O gece Luton'da her şey yolundaydı. Saat dörtte vardiyası bitti, onu arabayla pansiyonuna bıraktık.

Görüşelim, dedi Marty.

Tamam, dedi La Loo.

Londra'ya döndük. Uyuyakaldım, uyandığımda araba gümbürdeyerek Western Bulvarı'ndan aşağı iniyordu, güneş doğmak üzereydi.

Beni Liverpool Sokağı'nda bıraktı.

Sonra görüşürüz, dedi Marty.

Tamamdır, dedim.

sence bütün bunları kafamdan mı uyduruyorum!

O cumartesi gecesi işten döndüğümde Marty'yi çok sıkıntılı buldum. Kaşlarını çatmış küçük masanın başında oturuyor, bir pencereye bir kapıya gidip geliyordu.

Sorun ne? diye sordum ona.

Sana da burası izleniyormuş gibi geliyor mu?

Bir şey diyemem, dedim.

Perdeyi hafifçe aralayıp dikkatle dışarı bakmaya başladı. Yeniden oturdu.

Dışarılarda bir yerde herifin birinin olduğunu hissediyorum.

Kim olacak ki?

Bilmiyorum. Herifin biri.

Bizi mi izliyor?

Aynen öyle.

Tanrım.

Burası önemli bir yer sonuçta.

Dışarı bir göz atmak ister misin?

Bilmiyorum. Bir kahkaha patlattı.

Belki de en iyisi herifi orada dışarıda bırakmak. Ha?

Nasıl istersen.

Tamam o zaman.

Tamamdır.

Omzumu yakaladı.

Bana inanıyor musun?

Tabii ki inanıyorum.

Bilemiyorum.

Haydi dışarı bir göz atalım, dedim.

Ellerimizde fenerlerle bütün şantiyeyi baştan sona dolaştık ama kimseyi bulamadık.

Sanırım artık benim hayaller gördüğümü düşünmeye başlayacaksın, dedi.

Eğer dışarıda birinin olduğunu düşünüyorsan Marty, sana inanıyorum.

Biliyor musun Ollie? dedi. Burada olduğun için mutluyum.

Ben de burada olduğum için mutluyum, dedim.

Ama dışarıda bir yerde birisi var, dedi.

Giriş kapısındaki asma kilidi kontrol ettik ve açılmasın diye kulübenin kapısının arkasına kocaman bir kütük dayadık. Biribirimizi

düşüncelerimizle korkutarak karanlıkta bekledik. Dürbününü çıkardı, plastik perdeyi kaldırdı ve şantiyeyi gözden geçirdi. Dürbünü bana verdi, ben de aynısını yaptım.

Kimse var mı?

Yok.

Sence bütün bunları kafamdan mı uyduruyorum?

Hayır, Marty.

İnan bana, peşimde puşt herifler var.

Çevreyi dinleyerek orada yattık. Saat üç sularında radyosundan cızırtılı sesler gelen bir taksi kilisenin karşısındaki sokakta durdu. Perdelerin arkasından izledik. Birtakım herifler dışarı çıktı, taksinin kapıları çarpılarak kapatıldı. Son

ra ayakta durup bizim olduğumuz yere doğru bakmaya başladılar. Marty'nin eli sertçe omzumu sarstı.

Sessiz ol, dedi.

Uç adam yanyana bir sıra oluşturup tahta perdenin arasından şantiyeye işediler. Basıp gittiler. Marty benim yatağıma girdi. Evden söz ettik. Birkaç el kâğıt oynadık ve sürekli Roy Orbison plakları çalan ve geç saatlere kadar yayın yapan şu radyo istasyonunu dinledik. En sonunda, moralimiz düzelsin diye The Monster Mash'i çaldılar. Ondan sonra Muhammed Ali'nin sesini samana benzettiği Harry Belafonte çaldı.

çizgi film sesleri

Uyandığımda kulübenin içi nemden ve sıcaktan patlayacak gibiydi. Pencereler buğulanmıştı. Marty gitmişti.

Sonra şu kahrolası çizgi film seslerini duydum. Sanki birisi başka bir odadaki televizyonun sesini dinliyormuş gibiydi. Kısık, bıcır bıcır sesler ve minik topukların tıkırtısı. Biip, biip, bam! Pat! Ta-da! Tik tik tak! Başımı

salladım. Dışarıda ne bulacağımı bilemediğim için kapıyı açmaya korkuyordum. Belki de ibneler beni Sligo'dan buraya kadar takip etmişti. Marty beni çok korkutmuştu. İşte buraya kadarmış. Buraya kadarmış yahu. Unuttuğum şeyi hatırlamaya çalışarak kafamı toplamak istedim. Neydi o? Neydi unuttuğum? Bu şey bana yine rahat vermiyor.

Dikkatli olmalıyım.

Şantiyenin kapısının orada Marty'nin mutluluk veren sesini duydum.

Olaylar kontrolden çıkmaya başlıyordu.

Kontrolümü tamamen kaybetmiştim.

Evet.

trenlerden fazla uzak olmayan

Parka gittik. Harikaydı. Güney Amerikalılar voleybol oynuyorlardı, kuşların sesi geliyordu, başka bir grup da futbol oynuyordu. Maçı izleyip birer portakal yedik. Çok mutlu olduğumu hatırlıyorum. Sonra Londra'da yürüyüşe çıktık ve kendimizi trenlerden fazla uzak olmayan başka bir küçük parkta bulduk.

Aramızda şantiyenin izlenildiğine dair bir konuşma geçmedi.

Sinemaya gittik ve o gece ölü gibi uyudum.

Chef sosu

Tıkır tıkır işleyen harika bir sistemimiz vardı. Saat yedi sularında York'ta buluşur, bir iki bardak bira içer, sonra Marty' nin şantiyesine dönerdik. O, özenle belgelerini hazırlar, hesap yaparken ben de günlüğümü yazardım. Bir tütsü yakardı, bir çift kâğıtlı sarar, yanımızda birkaç kutu birayla beton blokların üzerinde oturur ya da yataklara uzanır, müziği açar ve sohbet ederdik. Genelde uyuyakalırdım, rüyamda, şarkı söyleyen ses bilmediğim bir dilde konuşarak bilmediğim yerlere götürürdü beni.

Sabahları kalkınca evden getirdiğim sosisleri üzerlerine Chef sosu döküp yerdik. Salı ve perşembe günleri sinemaya giderdik. Diğer geceler bazen King’s Caddesi’nde dolaşırdık. Ya da aylak aylak şehirde turlar, Waterloo’dan metroya binip geri dönerdik. Bol bol yürürdük. Tiyatro ya da dev akvaryumların inşa edileceği alanları incelerdik. Gecenin geç saatlerine kadar açık olan bir Hint restoran zinciri için birkaç iş hallettik. Bir kriket derneğinin çatısını yaptık. Sonra Hampstead’deki bir evin mutfağını yaptık.

Mutfağı yaparken duvar yıkma işi yine bana düştü. Eski mutfak yıkılacak, yerine daha genişi yapılacaktı. Marty beni oraya bıraktı. Duvarlardan birini dışardan ve fazla patırtı çı

kartmadan yıkmam söylenmişti. Sonra da demir bir çubukla çimento dolguda delikler açacaktım. İçerideki rafların ve lavabonun üzerine bir örtü serdim. Sonra dışarıda durup duvardaki sıvayı kazıdım, beton blokların arasını keskiyle yontarak yerlerinden çıkarmaya çalıştım. İş çok yavaş ilerliyordu. Marty uğradı ve gitti. İki saat sonra ancak birkaç beton bloğu halledebilmiştim. Evin Yahudi hanımı ikide birde bana bakıyordu, sonra beni bir bardak çay içmeye davet etti.

Sanırım duvarı içeriden yıkmak yerine dışarıdan evin içine yıkmanızın bir nedeni vardır.

Aslında belirli bir nedeni yok, dedim.

O zaman neden evin içinden çimenliğe yıkmıyorsunuz? Ah.

Daha çabuk olmaz mı?

Ah, tam da dediğiniz gibi yapmaya başlamak üzereydik, dedim.

Öyle mi? Evet.

Ne zaman başlayacaktınız?

Dış duvardaki sıvayı temizledikten sonra.

Bence zaman kaybından başka bir şey değil, dedi sert bir sesle.

Kadın gider gitmez işe koyuldum, eski duvarı içeriden çalışarak yarım saatte yıktım. Marty inşaat malzemeleri satılan yerden döndüğünde duvar yıkma işi bitmişti.

Tanrım, dedi. Bunu neden ben düşünemedim?

Şey, dedim, benim de aklıma gelmedi. Evin hanımı geldi uyardı.

Yaa!

Seni numaracı seni, dedim.

papaz

Marty baharatlı Hint yemekleri ve lazanyalar pişiriyordu, ben de güveç ve balık çorbaları yapıyordum. Tam bir baharat şeytanıydı. Cumartesi öğleden sonraları arabayla onun

la birlikte dağıtıma gidiyordum. Sonra bahisçilere gidiyor ya da bazen doğa tarihi ve savaş müzelerini geziyorduk. Pazarları keyfimize bakıyorduk. Marty kamyonunu tamir eder ya da öylece otururdu.

Marty'yle birlikte saatlerce tek kelime etmeden oturabilirdiniz. Ya çizim yapardı ya da kitap okurdu. Bir seferinde koroyu dinlemek için kiliseye bile gittik. Orada sadece birkaç kişi vardı. Cemaatte ona en yakın duranların yolun karşısında bir kulübede yaşayan iki adam olduğunu duymak Peder Dawson'un çok ilgisini çekti.

O inşaatı tamamladıklarında, dedi, kilisemiz gözden uzak kalacak. Sık sık müziğinizi duyuyorum.

Doğrudur, dedi Marty.

Bizi ziyaret edip edemeyeceğini sordu.

Başımızın üstünde yeriniz var, dedim.

Böylece bazı pazar günleri kendimizi kiliseye giderken bulduk, pul satışlarına ve çiçek sergilerine de gidiyorduk. Peder Dawson İrlandalı

arkadaşlarını sıralar arasında dolaştırıyor ve hanımlarla tanıştırıyordu. Onunla birlikte plastik bardaklarda çorba içip bambudan yapılma bir sandalye, bir lamba ayaklığı, birkaç tane Ruth Rendeli romanı ve üzerlerinde dünyadaki çeşitli balıkların illüstrasyonları olan birkaç seri pul satın aldık. Papaz aldığımız eşyaları yolun karşı tarafına taşımamıza yardım etti.

Çevreye bir göz atmamın sakıncası var mı?

Elbette yok.

Bir çay içmek için içeri geldi.

Burası çok hoş, dedi.

Daha sonraki pazar günleri gemicilik ve taş mezarlar üzerine sohbet ettik. Bizi veba kurbanlarının gömülü olduğu mezarlıklara götürerek rehberlik etti.

Hiç hapse girmiş miydin? diye sordu bana.

Hayır, dedim.

Affedersin, dedi. Bir keresinde Wandsworth Hapisanesi'nde tıpkı sana benzeyen bir adam görmüştüm.

Suçu neydi? diye sordu Marty.

Bilmiyorum. Ama hafızam beni yanıltmıyorsa uzun süre yatacaktı.

O ben değildim, dedim.

Demek ki bir *doppîegangerm*[2] var, dedi.

İrlandalı mıydı?

Bilemiyorum. Kucağına dökülen sigara küllerini silkeledi. Tüm bildiğim sana çok benzediği, dedi neşe içinde. Müthiş, dedim. Bunu duyduğuma çok sevindim, Peder.

pislik herifler

Bir gece Marty bana iş için kuzeye, Manchester’a çağrıldığını söyledi.

Sence gitmeli miyim?

Neden olmasın?

Başım belaya girebilir. İçimde kötü bir his var. Şu puşt herifler beni bezdirdi.

Kim onlar, Marty?

Sadece pislik herifler.

Kim o pislik herifler?

Söyleyemem. En iyisi hiç karışmaman.

Çay demleyip beton blokların üzerine oturduk. Boşversene be, dedi.

Sakin ol oğlum, dedim.

Biliyor musun beni ellerine geçirecekler, dedi. Şu ya da bu şekilde.

Bak Marty, sen git. Ben idare ederim.

Gitmek istemiyorum. Başım belada. Keşke bana inansaydın.

İnanıyorum.

Hayır, Ollie, inanmıyorsun. Eğer bana inansaydın gitmeme izin vermezdin.

O zaman gitme.

Bana inanmadığın için seni suçlamıyorum. Kahretsin! Sabah yola çıkarım. Birkaç günlüğüne gideceğim. Ollie?

Ne?

Kim olursa olsun sakın içeri sokma. Tamam mı? Tamam.

Hiç kimseyi.

Hiç kimseyi.

Sırtıma dostça vurdu. Birkaç saat orada öylece oturduk. Ertesi sabah kulübenin altını üstüne getirdiğini duydum. Dış kapıyı açmak ve onu yolcu etmek için kalktım.

Görüşürüz Ollie, dedi.

kuzeye gitti

Marty anahtarı bana vermişti, bütün şantiye bana kalmıştı. Kulübeyi temizledim, dışarıda daha rahat oturabilmek için beton blokları üst üste koyarak iki tane arkalıklı koltuk yaptım. Ocağı tamir ettim. Şantiyenin yönetimi bana bırakıldığı için gururluydum. Marty'nin feneri elimde şantiyeyi dolaştım, tahta perdeyi kontrol ettim, dışardaki hayvanları besledim ve atlası karıştırdım. Bir gece giriş kapısından bir gürültü geldi. Oraya gittiğimde orta yaşlı, bıyıklı bir herifin kapıda durduğunu gördüm.

Selam, dedim.

Güvenlik sen misin?

Evet. Bay Kilgallon birkaç günlüğüne kuzeye gitti, o yüzden buraya ben göz kulak oluyorum.

Gerçekten mi? dedi. O zaman beni içeri alırsan minnettar kalırım.

Bunu yapamam.

Ama ben bu şantiyenin ustabaşısıyım.

Yaa?

Haydi aç kapıyı oğlum.

Ama, bana kimseyi içeri almamamı söyledi.

Vay canına.

Bana söylenen bu.

Tamam dostum. Bak, güvenlik önlemlerini anlıyorum ama işi biraz ileri götürüyorsun. Güldü. Şu lanet olasıca kapıyı aç, dostum.

Olmaz.

Lanet olsun be. Başını ellerinin arasına aldı ve kafa derisini ovuşturdu, sonra yüzünü tellere dayayıp çelik parmaklıkları elleriyle yakaladı, kapıyı sarstı, gözlerini açarak haykırdı: Aç şu kahrolası kapıyı!

Olmaz.

Lanet olsun!

Ne istiyorsun?

İçeri girmek istiyorum.

Neden?

Seni becermek için!

Yanında kimlik falan var mı?

Delirtme insanı tamam mı?

Tamam. Ustabaşı olduğunu kanıtlayacak bir belgen var mı?

İnanamıyorum yahu!

Bak, dedim, herhangi biri olabilirsin.

Aç şu kapıları! diye kükredi.

Eğer benimle böyle konuşmaya devam edeceksen gidiyorum.

Ne yapıyorsun?

Uzaklaşmaya başladım.

Dostum! Gel buraya!

Bina temellerinin arkasındaki köşeyi döndüm.

Sen öldün! diye haykırdı arkamdan, seni kalın kafalı kancık İrlandan!

Kirişlerin arasından gizlice baktım. Kapıya bir tekme salladı. Sonra bir tane daha.

Patlasın.

eski dostum

O günden sonra acaba herif geri gelir mi diye düşünerek birkaç tedirgin gece geçirdim. Onu Liverpool Sokağı'ndaki otobüsten inerken gördüğüme yemin edebilirdim ama meğer başka biriymiş. Sonra bir de baktım ki Hammersmith metrosunun oradaki bir balıkçı dükkânının önünde duruyor. Korkudan ödüm patladı.

Ama bu da başkasıydı.

Sağduyulu davranmaya çabaladım. Kendimde değildim. *Dikkatli ol, Ollie.* Sakin ol. Çizgi filmleri hatırla. En kötüsü, adamın gerçekten de ustabaşı olduğunu, bir gece eve döndüğümde kapı kilidini değiştirilmiş bulacağımı düşünüyordum. O yüzden eşyalarımı her gün yanıma alıp Liverpool Sokağı'na götürüyordum. Sonra işten eve gelince, şantiyenin çevresini bir uçtan diğer uca kontrol ediyor, bana küfreden adi herif belki oralardadır diye bütün yan sokaklara göz atıyordum. Sonra sıra kilidi denemeye geliyordu. Anahtarı kilide sokuyordum, döndüğünü hissettiğim anda müthiş bir rahatlık duyuyordum.

Gölgelerin arasında yürürken duyduğum her sesle yerimden sıçramayı görev edinmiştim.

Sesler duyuyordum.

Bir şeyler görüyordum.

Gerçekten de.

Kafam pek yerinde değildi.

Hiç değildi.

Şantiyede ya da kapıda biri vardır da sesini duyamam diye müzik dinlemeye korkuyordum. Ama sessizlik daha tehditkârdı. Bu yüzden çoğu gece kapıları açıyor, yüksek sesle müzik çalıyor, Brezilya seyahatleriyle ilgili yazılar okuyor ya da gezegenler arasında yolculuk yapıyordum. Vahşi Venüs. Ay dünyamızdan uzaklaştıkça günler uzar. Afrika ve Amerika kıtaları Güney Atlantik Okyanusu'nun ortasında birbirlerinden ayrılır. O ses neydi? Hindistan elli milyon yıl önce Asya kıtasıyla birleşti. Yağmur çatıda tıkırdıyordu.

Eve gel Marty, dedim. *Eski dostum benim.*

hiç kimse

işten gelince şantiyeden uzaklaşamıyordum çünkü anahtar bendeydi ve Marty döndüğünde orada olmak istiyordum. Her gece kornasının sesini duymayı bekliyordum ama hiç duyamadım.

Bir hafta geçti.

Sonra bir buçuk hafta daha. Bütün atlasları baştan sona okuyup bitirdim. Gezegenleri ezbere biliyordum. Şiir kitaplarını devirmiştim. Hiç kimse gelmedi.

20

vay canına

Hammersmith’te en iyi arkadaşımı arıyordum. Günlerdir arıyordum. Bir yerde bir haber duyunca yoluma devam ediyordum. İşte bana kim olduğumu söyleyen şeyleri o zaman yitirmeye başladım. Peder Davvson’a Marty’nin günler önce dönmüş olması gerektiğini söyledim. Onu nasıl bulacağım hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Bana yardım edebilirler diye gidip Londra İtfaiye Takımı’ndaki arkadaşlarımı görmeye karar verdim. İşten sonra yola koyuldum, rıhtımın oradaki istasyonu buldum ve Al’i sordum.

Vay canına, Oliver gelmiş, dedi Al.

Evet benim.

Burada ne yapıyorsun?

Arkadaşım Marty Kilgallon’u arıyorum, dedim.

Alkol mü almıştı?

Hayır, dedim, nerede olduğunu bilmiyorum.

Hey Ollie, iyi misin?

Değilim.

Beni kantine götürdü ve ona hikâyeyi anlattım.

Hiç merak etme arkadaşın göz açıp kapayana kadar döner, dedi.

Bilemiyorum.

Bak dostum, sen yalnız kalmış ve kaygılanmışsın. Bunu kafandan at gitsin tamam mı?

Tamam.

Beni tekneleriyle Thames nehrinde dolaştırdı ve Hammersmith yakınlarındaki bir rıhtıma bıraktı.

Bağlantıyı koparma, dedi. Eğer başının belada olduğunu düşünürsen beni ara.

Ararım, dedim.

Kendini üzme.

Tamam.

Aptal gibi hissettim. Boşuna kaygılanmıştım. Aptalın tekiydim. Bunu durdurmam gerek, diye düşündüm. Her şeyi yanlış anlıyordum.

cip

Sonra, evet, hergelenin biri dev tekerlekli bir dizel Datsun ile işimi bitirmeye çalıştı.

Şantiyenin oralarda yeni bir kavşak yapılıyordu, ben de orayı kestirme olarak kullanıyordum. Marty'nin şantiyesine, eve gidiyordum ve kavşağın tam ortasındaydım. Uyku tulumum ve alet çantam yanımdaydı. Şoförün aksi yöne gittiğini sandım ama bir de baktım tam üzerime geliyor. İşaret levhalarının arasından uçarak geldi ve arkadaşça sohbet etmek için yolumu kesti.

En azından kendisi öyle dedi.

Beni ezmesin diye geriye sıçramak zorunda kaldım. Bir elimi göğsüme götürdüm. Cipten dışarı fırladı.

Tamam İrlandalı, haydi bıçakla beni! diye haykırdı.

camlar buğulanmaya başlıyor

Bu, Marty gittikten kısa bir süre sonra oldu. Görme sorunları yaşıyordum. Ayrıca pislikten kokuyordum. Elimde bir pantolon bir de dans etmeye giderken giyilebilecek türden bir süveterle çamaşırhanedeydim. Bir süre orada kaldım. Her şey yolundaydı. Giysilerimi çamaşır makinesinden çıkardım

ama oradaki kadın elimdeki çamaşırları kurutmam için bana yardımcı olmuyordu. Bir de baktım camlar buğulanmaya başlıyor. Dışarısı görünmez oldu. Pantolonumu kapıp çıktım. Olayın sırrını çözemedim.

mavili adamlar

Çalıştığım şantiyedeki pislik heriflerin çoğu mavi giyiyordu. Ustabaşı onlara karşı ihtiyatlı davranıyordu.

Marty beni uyarmıştı. *Kendine dikkat et Ollie!* Başımdan aşağı bir kova su boşaltıldığında yan tarafta çalışıyorlardı. Mavi tulum giymiş iki adam. Beni halletmek için gönderilmişlerdi.

İşiyle gücüyle uğraşan bir adamın başından aşağı bir kova su dökmenin sebebi ne olabilir bilmiyorum.

Bir şekilde canlarını sıkmış olmalıyım.

babam

Coventry'de oturan babamı görmeye gitmeyi düşündüm, ama gitmedim. Gidebilirdim. Ama burada sorumluluklarım vardı.

speed-uyuşturucu

Çamaşırhanenin camlarının buğulandığı gün gittiğim şu lüks lokantada sandviçime *speed* konuldu. Gerçekten çok gösterişli bir yerdi. İçeri kızarmış peynir yemek için girdim ama sonra olaylar kontrolden çıktı. Hastaneye

götürüldüm ve idrarımda *speed* bulundu. Lanet bir perşembeydi. Hep perşembe günleri gelir böyle işler başıma. Belki de lokantadaki kadına bahşiş bırakmayı unutmuşumdur.

iyi hissetmiyordum

Şantiyede çok korkuyordum. Ama Marty eve dönene kadar orada kalmak zorunda olduğumu biliyordum. Uykusuz geceler geçirmeye başladım. Kendimi iyi hissetmiyordum.

Hiç iyi değildim.

Pazar sabahı Peder'in kiliseden çıkıp bu tarafa geldiğini gördüm, sonra kapıları sarstığını duydum. Başımı kaldırmadım. Tekrar sarstı. Ona yanıt vermediğim için kendimi kötü hissettim. Ortalık sessizleşti. Perdelerin arasından baktım. Kilisenin kapısında durmuş kulübeyi gözetliyordu. Biraz sonra dışarı baktığımda hâlâ oradaydı ama bu sefer parmaklıklara yaklaşmış, elleriyle telleri ayırmış, öylece duruyordu. Kendimi yere atıp gizlendim. Sonra bana seslendiğini duydum.

Oliver! Diye haykırdı.

Oliver!

Ama ben olduğum yerde kaldım. Ona neden yanıt vermedim, bilemiyorum. Yatakta öylece yatmaya devam ettim. Gün boyunca hiç yerimden kımıldamadım. Birkaç kere kamyonun yaklaştığını duyduğumu sandım ama ses geçip gitti ya da belki de sadece duyduğumu sandım.

yüksek binanın tepesindeki tüfekli adam

Açıklaması oldukça zor. Kendi halimde sokakta yürüyordum. O akşam işten tanıdığım heriflerden birinin dairesine gitmiştik. Sonra tartışma çıkmıştı.

Korunmak için mafyaya haraç vermekten açıldı laf. Marty'nin kaybolduğunu anlattım. Sebebinin mafya meselesi olabileceğini söyledim. Marty'nin kafayı üşüttüğünü söylediler. Böyle konuşmalarına izin

veremezdim. Günlerden perşembeydi, lanet olası bir perşembe. Kendimi sokağa atmak zorundaydım. Gece on birde yürüyüşe çıktım. Kapıyı arkamdan çekince kendimi yabancı bir bölgede buldum. O

sırada iyiden iyiye keçileri kaçırmış gibiydim. Alet çantam ve uyku tulumum elimde, şehir merkezine doğru yola koyuldum.

Her yere gidebilirdim - yeter ki oradan kurtulayım.

Çok canım sıkılmıştı. Yanınızdaki adama dönüp aklınızdan gerçekten neler geçtiğini söyleyemiyordunuz. O yüzden çocuklara çok kızmıştım -hadi ordan be, demiştim- ve basıp gitmiştim. Onları silmiştim. Ama ne tarafa gidecektim? Hoş bir kadın tavlamayı, yatacak bir yer bulmayı veya gizlice bir eve falan girmeyi düşünerek yirmi dakika boyunca yürüdüm. Ne yaptığımı bilmiyordum, kendimde değildim.

Belki de doğruca eve gitmeliydim. Bu, Londra'nın yarısını yürümek demekti. Öylesine gezinmeye başladım. Sık sık bir gece otobüsü geliyor mu diye durup yola baktım. Yüksek binalardan birinin tepesindeki tüfekli adamı görene kadar son derece sakindim. Bağırarak, haykırarak yolun karşısına koştum.

Sıçrayarak koşuyordum. Biraz yolun yukarısına doğru koştum, sonra bir duvarın ya da hendeğin üzerinden atladım. Sonumun geldiğini düşünerek orada dayanabildiğim kadar yattım. Ama hiç ses çıkmıyordu. Sadece kulaklarım zonkluyordu. Bir tarafta nehir, öbür tarafta arabalar. Dinliyordum, ama silah sesi gelmedi, en azından fark edilecek kadar yüksek sesli değildi. Duvarın üstünden baktım. Gerçekten de yüksek bir binaydı ve başımı kaldırıp bu küçük bahçeden -metronun yüzeye çıktığı yerlere yapılan türden bir bahçe- dışarı baktığımda hâlâ orada olduğunu görebiliyordum. Sağa sola dönüyor, nereye gittiğimi görmeye çalışıyordu. Böylece yapılacak en iyi şeyin arkamdaki evin penceresinden içeri girmek olduğuna karar verdim. Ama ilk önce kapıyı çaldım. Sonra pencereden içeri, merdivenlerin dibindeki halının üzerine indim. Orada da başka bir herif kafama tabanca dayadı.

Dışarıda eli tüfekli bir herif var, dedim!

Sakin ol, dedi.

İyi biriydi. Kibar bir adamdı.

Bekçileri çağırdı.

Onlar gelene kadar yerimden kımıldamadım. Sokağa çıktığımızda korkudan ödüm kopuyordu. Geceyi haneye tecavüz suçundan hücrede geçirdim. Ertesi gün saat üçte hastaneye gitmem gerektiğine karar verdiler. Beni bir hastaneye götürdüler. Orada idrarımda *speed* olduğu tespit edildi.

Onlara asla uyuşturucu kullanmadığımı söyledim. Zaten Sinirden patlayacak gibiyim. Bunu kim yaptı? Restorandaki biri, işteki biri, o lanet olasıca apartman dairesindeki biri, bilmiyorum. Marty'nin kaybolduğunu bildirdim. Bana adamın şikâyetçi olmadığını söylediler. Bir hafta hastanede kaldım. Sadece geceleri. Gündüz bir bardak bira filan içmem için bırakıyorlardı. Her gün Marty dönmüş mü diye kontrol etmek için şantiyeye gittim. Hastaneden çıkınca Liverpool Sokağı'ndaki patron işime dönebileceğimi söyledi, adi pezevenkler, böylece bir yandan köpek gibi çalışıp bir yandan da onu, dostumu aramaya başladım.

cam öğütücüler

Kısa bir itiraf. Cam öğütücüler. Hayatımda sadece bir kere, onu da biraz önce gördüm. Bir tanka benziyordu. Çevrelerine cam kırıkları tükürebilirler. Bir gece yürüyüş yaparken bir tanesini gördüm, bana hiç dokunmadı. Otoyoldaki üstgeçitlerden birinin üstündeydi. Şangır şungur cam kırığı sesini duyabiliyordunuz, kesinlikle cam sesiydi. Cam parçalamak gibi özel bir işlevleri var araçların. Ciddi bir olaydı. Oradan uzaklaştım, bastım gittim.

frekans ayarlayıcıları

Marty dedi ki, kafanın içine bir cihaz yerleştirip beynine elektrik dalgaları gönderebilirler. Bir şekilde seni kontrol

edebilirler. Derler ki ondan sonra hep gerçekleri söylermişsin. Ama ben artık neye inanacağımı bilemiyorum.

Hayır.

Ollie'nin başına su döktüklerinden beri -nasıl oldu bilmiyorum- ne düşüneceğimi bilmiyorum.

saatim

Mafya işi. Bunu açıklayamıyorum. Kafam karışık. Mavi giysili mayfa adamları, çalışmasın diye saatimin bir parçasını kırdı. Ama sonra camını çıkardım, tamir ettim ve saat çalışmaya başladı. Kendi başımın çaresine bakabiliyorum, yoksa hâlâ hayatta olmazdım.

Üzerime lanet olasıca suyu döktüklerinde sırılsıklam oldum. Ama yine de saatimi kurtardım, içine su kaçmasın diye üzerine bant yapıştırdım. Bana saldırdıklarında kırıldı ama tamir etmeyi başardım. Hâlâ çalışıyor, bakın!

Ulusal Cephe

Onlarla ilgili pek bir şey bilmiyorum. Sadece mavi tulumlar giymiş onun bunun çocukları olduklarını söyleyebilirim.

bahisçiler

Bahis oynamak doğamda var. Bugüne kadar çok para kaybettim. Hüzünlü bir cumartesi, bahisçiden çıktım ve Marty'yi aramaya koyuldum.

Hammersmith'i yan sokaklardan, üstgeçidin altından, gökdelenlerin yanından, manzara ressamlarının yöresinden, içki satıcılarının oradan, yol yapımının çevresinden baştan sona tekrar tekrar dolaşmış olmalıyım. *Geri dön allabın belası Marty!* Thames Nehrinin üzerinde bir şahin gördüm.

Yükseklerdeki vinçleri saydım ve tek tek her birine gittim ama onu bulamadım. Bütün gün bahis oynamak beynimi yerinden oynatmıştı. Yine de aramaya devam ettim.

Bir keresinde Marty'yle birer kahve içtiğimiz Yunan kafesine oturdum. Gece yarısından sonra şantiyeye gittim. Karanlık ve sessizdi. Asma kilitli kapıları sarstım. Marty! diye haykırdım. Parmaklıkların çevresini dolaştım ve uzakta geceleri üzerine oturup sigara içerek gökyüzünü seyrettiğimiz beton blokları gördüm. Ama hiç kimseden iz yoktu. Kapıyı tekrar sarstım. Marty! Sesimin yankısı geri döndü.

Sonra içeri girdim. Bir gece otobüsü gürültüyle geçti. Pazar sabahı tekrar yola koyuldum.

en iyi arkadaşım

Kayıp. En iyi arkadaşım. İki üç haftadır kayıp. Peşinde pislik herifler mi vardı? Bilmiyordum. Bütün Londra'yı dolaşarak onu aradım. Çünkü ona söylemek istediğim çok şey vardı. *Sana inanıyorum Marty* gibi. *Sana inanıyorum.* Ama böyle şeyleri kendimizi daha iyi hissetmeye başladığımızda söyleyecektim. Gerçi hiçbir zaman daha iyi olamadık. Hiçbir şey düşündüğümüz gibi olmadı. Böylece bir dükkândan diğerine, bir şantiyeden diğerine dolaşarak onu aramayı sürdürdüm.

Ve sonunda kamyonu gördüm.

H122 ZFY.

Ön tekerlekleri kaldırımda, önü biraz göçmüş, yan sokaklardan birinin girişinde duruyordu. Sürücü bölümüne baktım. Kimse yoktu. Kamyon kilitli değildi. Yoldan aşağı yürüyüp oradaki kafeye baktım, barları tek tek dolaştım ama hiçbirinde yoktu. Sonra olan biteni anlamak için kamyonun arkasına baktım. Kamyonun arkasındaki kesinlikle bir insandı, ama birinin kemiklerine bakarak kim olduğunu söyleyemezsiniz.

21

kendi kendini yok etmek

Bunu nasıl açıklayacağımı bilmiyorum. Dostlarımdan biri bu yüzden öldü. Dostlarımdan biri bu yüzden bir kamyonun arkasında ölü bulundu. Geriye sadece kemikleri kalmıştı. Haftalarca onu aramıştım. Dükkânlarda ve barlarda onu sormuştum.

Marty Kilgallon, demiştim.

Eskiden çok sık gittiği kafedeki kadına sordum. Ama Marty’den hiçbir iz yoktu. Geceleri sokaklarda dolaştım. Sonra kamyonu gördüm. Eve dönerken alışveriş yapmak için kenara çekmiş olmalıydı. Şoför koltuğunda, iki küçük torba içinde iki yüz elli gram jambon ve dört tane domates vardı. Yerde birkaç konserve kutusu. Onu arka tarafta, kamyonun arkasında, boya olduğunu sandığım beş ya da altı litre sıvıyla kaplanmış halde buldum. Kamyonun arkasında yürürken bu sıvı ayaklarımı yaktı. Ayaklarım Londra’da harap oldu. Ayak tırnaklarınızın birer birer morarıp düşmesine sebep olacak kadar yakıcıydı.

Gerçekten.

Ama ben saatimi kurtardım.

Yakınlardaki bir kafede tanıdığım bir bayan vardı - iyi arkadaşımdı. Polisleri o aradı. O anda Marty’yle ilgili başka bir şey yapmak istemiyordum. Benden çok uzaklardaydı. Arkadaşımdı, onu aramış ve bulmuştum. Ollie’nin ayakları yanıyordu. Polisler çok klas bir biçimde geldi.

Sonra da ambulanslar. Yeni ayakkabılar ve çoraplar almak zorunda kaldım.

Beni kaldırıp taşımak zorunda kaldılar. Sonra iki kadın polis beni sorguladı. Olay yerinde oturmuş kutularca bira içip, derdime yanıyordum. Polis hiçbir şeyi aydınlatamadı. Tüm bildikleri onu benim bulduğumdu. Onlara Marty'nin haraç isteyen birtakım heriflerden korktuğunu söyledim. Sonra kuzeye gitmiş ve kaybolmuştu. Derken ben onu aramaya başlamış ve sonunda bu manzarayla karşılaşmıştım. Marty çok kazanıyordu, diğer çocuklar hiçbir şey kazanamıyordu. İngiliz mi İrlandalı mı olduklarını bilmiyorum. Sanırım İngilizdiler.

ne isterseniz

Polise bütün bildiklerimi anlattım. Gerçekten de ne isterseniz anlatabilirsiniz. İrlanda adresini verdim, polis de Sligo kışlalarım aradı. Beni morga götürdüler. Onu teşhis edemedim ama ayakkabıların onun olduğunu söyledim. Yüzüğün de onun olabileceğini söyledim. Onunkine benziyor, dedim. Beni şantiyeye götürdüler.

Onlara kulübeyi ve garajı gösterdim.

Burası kimin şantiyesi Oliver? diye sordu polis. Bilmiyorum.

Burada gizlice mi kalıyorsun?

Hayır, güvenlikten sorumluyum.

Eğer burada yaşıyorsan, nasıl oluyor da kimin şantiyesi olduğunu bilmiyorsun?

Marty buranın güvenlik görevlisiydi. Sanırım Japonların şantiyesi. Ama inşaatı yapanlar McKenna'Iar diye biliniyor. Anlıyorum, dedi.

Etrafa baktı ama hiçbir şeye dokunmadı. Sonra ifade vermem için beni merkeze götürdüler.

Onlara günlerdir Marty'yi aradığımı söyledim.

Niçin? dedi.

Arkadaşımdı, dedim. Kuzeye gitti ve bir daha dönmedi.

Bana onun politikayla ilgilenip ilgilenmediğini sordular.

Müslüman olmayı düşündüğünü söyledim. Manevi değerleri sağlam bir kişilik. Hep böyle şeylerle ilgilenirdi.

Ya sen, Oliver?

Ben mi memur bey? Benim politikayla alakam yok. Hiç ilgilenmiyorum.

Hiçbiriniz ilgilenmezsiniz değil mi?

Bazıları ilgilenir. Ben ilgilenmem.

Tabii. Nerede çalışıyorsun?

Liverpool Sokağı. Vergi kartım işte burada, cebimde.

Tamam. Kartıma baktı, fotokopisi çekilsin diye gönderdi, sonra da dedi ki: Oliver, bana Marty'nin kim olduğunu anlat.

Komşumdu. Çocukken birlikte koroda şarkı söylemiştik. Her zaman arkadaşımdı. Buraya geldiğim zaman bana göz kulak oldu.

Londra'ya neden geldin?

Ben, dedim, ufkumu genişletmek için geldim.

Öğrenim durumun nedir?

Dört sene iftihar listesine girdim.

Ne demek bu?

Dört sene boyunca A ortalama yaptım.

Dört sene A ortalama mı yaptın?

Evet.

Dört sene boyunca en iyi ortalamayı yapmış, dedi arkadaşına. Başını salladı. İrlanda'ya, evine sık gidiyor musun Oliver?

Tabii ki, daha yeni geldim.

Peki. Neden Marty'nin kaybolduğunu polise haber vermedin?

Verdim.

Verdin mi?

Evet, dedim. Hastanedeydim ve polise onun kaybolduğunu söyledim.

Polisler bana çay yaptı ve başsağlığı dilediler. Önce parmak izlerimi, sonra şantiyenin anahtarını aldılar ve beni uzun süre merkezde tuttular.

Sonra dedektif geldi ve dedi ki, raporda hastaneye yatmış olduğunu gördüm.

Evet memur bey, dedim.

Hasta miydin?

Evet, dedim. Birisi sandviçimin içine *speed* koymuş. Sonra ne oldu?

Herifin biri bana tüfekle saldırdı.

Yaa, dedi.

bay Kilgallon

Bay Kilgallon içeri geldi.

Ollie, dedi.

El sıkıştık.

Sizi bir yere bırakmamızı ister misiniz? diye sordu dedektif.

Hayır, dedi Marty'nin babası. Kendimiz gideriz.

İkimiz şantiyeye yürüdük.

Kapıyı açtım.

Burada mı yaşıyordu, diye sordu.

Evet, dedim.

Hep merak ederdim.

Kitaplara, balıkçı biblolarına bakarak kulübenin içinde dolaştı, fırını açtı ve içine baktı.

Bütün bunlar onun eşyaları mı?

Evet.

Tanrım.

Birlikte kanepeye oturduk. Atlaslardan birini aldı, sayfalarını karıştırdı, okuyor gibiydi ama aslında aklı bambaşka bir yerdeydi, sonra kitabı küt diye kapatıp dikkatle yerine koydu.

Onun eşyalarına göz kulak olur musun?

Olurum.

Beklenmedik anlar bunlar, dedi.

Ayağa kalkıp dışarı çıktı. Onu takip ettim. Temellere, tepemizdeki vinçte dalgalanan bayrağa, tuğla yığınlarına bakmak için duraklayarak şantiyenin çevresinde dolaştık.

Düşünemiyorum, dedi.

Kamyonu görmek ister misiniz?

Olabilir.

Şantiyenin giriş kapısını kapattım ve üzerimde büyük bir baskı hissettim. Yan sokaklardan yürüdük. Hiçbir şey söylemedi. Biraz öğürdü ve tükürdü. Marty’nin öldürüldüğü yere geldiğimizde kamyonun gitmiş olduğunu gördük. Orada durup çevresine bakındı.

Onun eve dönmeyi düşündüğünü söyledin değil mi?

Evet.

Şimdi olana bak.

Beraber dönecektik, dedim.

Anladım. Arkasını döndü. Ne düşüneceğimi bilmiyorum.

O sokaktan çıktık, başka bir sokağa girdik ve yine durdu.

Kimseyi suçlamıyorum, dedi. Ne seni ne de onu.

Başımla onayladım.

Burada yapabileceğim hiçbir şey yok, dedi. Cesedi uzunca bir süre burada tutmaları gerekecek. Yarın eve döneceğim.

Peki, Bay Kilgallon.

Ya sen ne yapacaksın, Ollie?

Ben idare ederim.

Bilemiyorum, dedi. Bilemiyorum.

Yemin ederim, kendi başımın çaresine bakabilirim.

Elini uzattı.

Yapmam gereken şeyler var, dedi. Kendine iyi bak.

Bakarım.

Metronun merdivenlerinden inmeye başladı.

şantiye

Biraz marmelat, soya sosu, tavuk, şarap ve sebze aldım. Yemek pişirmek için kulübeye döndüm.

Ama yemek pişirmedim.

Birkaç bardak şarap içtim.

Meraklı tipler şantiyeye doluştu. Bir oraya bir buraya koşuşturan bir sürü insan vardı. Sonra aklıma bir fikir geldi. Tepedeki bütün lambaları yaktım ve gece yarısına kadar şantiyeyi aydınlattım. Işıkları kapattıktan kısa bir

süre sonra çatıya bir avuç çakıltaşı yağdı. Kalbim yerinden fırladı. Sonra başım dönmeye başladı. Çekicimi sağa sola sallayarak ve çığlıklar atarak şantiyede koşmaya başladım ama görünürde hiç kimse yoktu.

Ortaya çıkın piç kuruları! diye haykırdım.

Haykırarak çekicimi tel örgülere sürterek ilerledim ve kapıya indirdim. Bıkana kadar kapıyı dövdüm. Kulübeye döndüm, Marty'nin kitaplarını ve porselen biblolarını toparlamaya başladım. Basıp gidiyorum buradan! Hemen şimdi! Karanlıkta sürünerek şantiyede ilerledim ve durup çevremi dinledim. Çıt çıkmıyordu. Çekyatı açmadan, başımda yün berem, üzerime bir battaniye çekip yattım, hayaller gelip gelip gidiyordu. Bazen aklım başıma geliyordu ve acı çekmediğimi, lanet olası bir delilik nöbetine tutulduğumu anlıyordum. Kamyonun arkasında Marty'yi görüp duruyordum. Kömürleşmiş giysileri üzerine yapışmış, parlak mavi renkli bir cesetti. Bir dizini yukarı çekmişti. Kafatası yan dönmüştü. Yanık eli bükülmüştü.

Durumum kötüydü.

Gözlerimi kapayınca karanlıklardan çıktığını görüyordum. Gözlerimi açınca görüntüsü beynimin içinde yanıyordu. Bu hayal gidip gidip geliyordu. Kemikleri balon gibi şişiyordu. Nefesi köpük gibi yükseliyordu. Işığı yaktım, camlar yine buğulanmıştı. Kapıyı açtım, gece havası odanın içine süzüldü. Önce uçakların sesini duydum. Sonra şehrin çizgi film seslerine benzeyen gürültüsünü. Variller. Egzozların uğultusu. Otobüsler. Daha sonra da, feryat figan çöp ezen kamyona şehrin pisliğini doldurmaya devam eden erkenci çöpçülerin neşeli bağrışları.

İşe gitmek için giyindim.

Günlerden ne olduğunu bilemiyordum, ama gidecek bir yerim olduğu için memnundum.

Ollah

O akşam işten çıkınca yine kafeye gittim. Zar zor. Polis beni o kadar uzun süre sorguya çekmişti ki kafayı bulmuş gibiydim. Dostum ölmüştü. Bu durumu açıklayacak birisini arıyordum. O zamanlar hiçbir şeyi takmıyordum. Şimdi olsa daha dikkatli olurdum. Böylece Hammersmith'e döndüm ve kamyonun bulunduğu sokağın karşısındaki kafeye gittim.

Yunanh'ya sordum.

Kamyonda başka kim vardı?

Ollah, Ollah, dedi, polis bana bunların hepsini sordu. Şimdi de sen. Ne diyebilirim ki?

Biliyorsun, dedim.

Hayır, hayır, dedi, bilmiyorum. Arkadaşların, dedi, onlar biliyor. Bu işe karışmak istemiyorum.

Ben korkak değilim, dedim. Bir korkak gibi davranıyor olabilirim ama değilim.

Anlıyorum.

Kimdi onlar?

Adamlar, adamlar, adamlar! dedi.

Servis yapmak için tezgâhın öbür ucuna gitti. Onu takip ettim. Hayır, lütfen, Ollah, olmaz! dedi. Sonra telefon etti. Böylece polis geldi. Beni şantiyeye geri götürdüler. İşte o zaman bana kibarca İrlanda'ya dönmeyi düşünüp düşünmediğimi sordular. O gece pilimi pırtımı toplayıp oradan tüymeyi düşündüm ama gidemedim. Marty öldüğüne göre şantiye artık benim sorumluluğum altındaydı.

Bay McKenna

O gece ekip arabası birkaç kere şantiyenin yanından geçti ama umursamayacak kadar yorgundum.

Sonra, şafak sökerken birisi kulübenin kapısını çaldı ve kapıyı açmayı denedi.

Kimse yok mu? diye seslendi.

Paniğe kapılarak ayağa fırladım.

Merhaba! Kapıyı açın lütfen!

Pencereden dışarı baktım ve takım elbise giymiş küstah bir herif gördüm.

Bir dakika beklerseniz, dedim, giyiniyorum.

Bay Ewing sen misin?

Evet.

Tamam. Dışarıda bekliyorum.

Beyaz bir kamyonetin yanında durmuş şoförle konuşuyordu. Duruşu sansara benziyordu, tehlikenin ne yandan geleceğini anlamaya çalışırken elleri, yüzgeç gibi, böğründe duruyordu. Kamyonetin arkasında beyaz bir Jaguar vardı, içinde üç adam oturuyordu. Gülümsedi.

Günaydın, dedi.

Günaydın, dedim.

Ben McKenna.

El sıkıştık.

Sanırım, ah, Bay Kilgallon bir kazaya kurban gitmiş.

Öldürüldü.

Korkunç bir şey, dedi.

Öyle.

Gerçekten çok üzgünüm. Doğrusunu isterseniz perişan oldum. Buradaki işlerimize göz kulak olduğu için ona çok şey borçluyuz. Ah. Çok, çok güvenilir adamdı.

Ellerini arkasında kavuşturup beni de peşine takarak dolaşmaya başladı.

Korkarım, dedi, sizin için başka kötü haberlerim de var.

Ne gibi?

Durdu, olduğu yerde döndü ve yüz yüze geldik.

Görüyorsunuz ya, buradaki inşaatın başlamasına çok az kaldı.

Ya, dedim.

O yüzden sizden şantiyeyi boşaltmanızı istemek zorundayım.

Yani hemen bugün mü?

Evet.

Şimdi mi?

Maalesef evet.

Sabahın altısında?

Şoföre başıyla işaret etti.

Dick sizi gitmek istediğiniz yere bırakacak. Anahtarı da ona teslim edebilirsiniz. Artık ona ihtiyacınız olmayacak.

Elini uzattı. Ben de sıktım.

nereye!

Nereye? diye sordu Dick.

Güzel Luton’a çek, dedim.

Şaka yapıyor olmalısın.

Elbette. Sadece şaka yapıyorum.

Nereye gidiyoruz ahbap?

Bilmiyorum. Liverpool Sokağı uyar mı?

Tamamdır.

Sligo’ya çek deyip adamı çileden çıkartabilirdim aslında. Kontağı çalıştırdı. Uçarak şantiyenin kapısından çıktık. Ara sokaklardan birinde bir ekip arabası gördüm. Sanırım gitmek istemeyeceğimi düşünerek gelmişlerdi. Ama Ollie gitti. Bazen olasılıklardan bir adım önde ilerlersiniz, bir şeyler yanlış gider, beklenmedik güzel olaylar asla olmaz. Hayır olmaz.

O şantiyeyi bir daha hiç görmedim.

22

ara yollardan birinde, bahçesi çiçekli bir ev

Saat sabahın sekiziydi. Islington’daydım. Ara yollardan birinde, bahçesi çiçekli bir ev.

Kapıyı çaldım.

Ustabaşı, ayağında botlar, üzerinde gömleği, kapıyı açtı. Bana baktı.

İçeri gel, dedi.

Dışarıda bir kamyonet beni bekliyor, dedim.

Bırak beklesin. Şoförler nasıl bekleneceğini bilir.

Tek başına kahvaltı ediyordu.

Neler olduğunu biliyorum, dedi.

Bir parça kızarmış ekmeğe tereyağı sürdü ve bana bir bardak çay koydu. Sıcak yüzünden üzerime bir ağırlık çöktüğünü hissediyordum.

Berbat görünüyorsun, dedi.

Öyle, dedim. Ama kendimi güçlü hissediyorum.

Söyle bakalım senin için ne yapabilirim?

Eşyalarımla birlikte bir süre şantiyede kalabilir miyim? Kısa bir süre için kalabilirsin, dedi. Karşı çıkan olabilir, anlıyorsun ya. Hiç arkadaşın yok mu?

Şimdilik yok.

Başını salladı. Üst katta birisi radyoyu açtı. Çocuklar döşeme tahtalarının üzerinde patır patır koşuşturuyordu. Çalışmaya hazır mısın? dedi kaskına uzanarak.

çatı katındaki çadır

Sonraki birkaç hafta boyunca, Liverpool Sokağı'nda, ileride belki hazine binası, belki de dünya bankası olacak olan bir binanın inşaatında yatıp kalkarak saklandım. Kendime onuncu katta bir yatak yaptım ve gece karanlıkta çişim gelir de uyanırsam diye bütün gece yanık tuttuğum bir fener aldım. İşimi karanlıkta görmek tehlikeli olurdu. Belirli bir noktayı geçtikten sonra derin bir boşlukla aranızda sadece birkaç kalas kalıyordu ve ben kendime güvenmiyordum, uyanıp nerede olduğumu unutabilirdim. Yukarıda uyurken daha önce kaldığım yerlerle ilgili rüyalar görüyordum.

Uyanıp da kendimi kulübede sanabilirdim.

Hiç hoş olmazdı.

Liverpool Sokağı'ndaki şantiyede işler farklı yürüyordu. Şantiyenin kapısı kapanınca bütün gece içeride kalmak zorundaydım. Anahtarım yoktu. Ollie istese bile dışarı çıkamazdı. Bu yüzden geceleri Marty'nin eşyaları ile birlikte, günü gelince bir müdür bürosu olacak odada oturuyordum. Gece kenti dinleyerek orada olmak tuhaftı ama güvendeydim ve yalnız değildim.

Londra'ya yukarıdan bakıyordum.

Rüzgâr plastik örtüyü gürültüyle sallıyordu. Bir kova uçup gitti. Bütün bu kalabalık. Taksi komaları. Gece boyunca gelen kamyon gürültüleri. Sabahları demir işçileri. Akşamları alışveriş merkezlerine yollanan insanlar. Arabaların, yolun karşısındaki çok katlı otoparkta bir oraya bir buraya gidip gelişlerini izledim. Güvercinler yere iniyor. Daha aşağıda, polis sirenlerinin çığlıkları duyuluyor ve motorcular, kaskları kollarının altında yürüyor. Karanlık çökerken, ofis binalarının içi ışıkla doldu. Camın arkasında yılanlar gibi kıvrılan merdivenleri görebiliyordum. Gece vardiyasında çalışan sıvacı, mala ile pencerenin çerçevesindeki sıva fazlalıklarını sıyırdı.

Binada tek başına gecelik turunu atan adam elinde dev kâğıt havlu rulolarıyla koridorda ilerledi. Çoğu gece geç saatlere kadar çalışan başka bir adam ceketini omzuna attı, bilgisayarının ekranına son kez baktı, durakladı, ceketini sallayarak giydi ve çıkıp gitti.

Sokak lambasının sarı ışığı yavaşça yanıma tırmandı. Neonlar vızıldıyor, titreşiyordu. Saatlerce orada durup çevremdeki dünyanın uykuya hazırlanmasını izledim.

Uzaktaki kulenin üzerindeki saatin mavi ibreleri bir parça ilerledi. Bir ambulans dönüp yan sokaklardan birine girdi. Bir apartman dairesindeki karanlık odanın karanlık bir köşesinde televizyon açıldı. Gotham Şehri'nden bir gölge geçti. Kat otoparkının çatısında, siyahi güvenlik görevlisi ve kız arkadaşı ahşap kulübede sohbet ediyor. Temizlikçiler büroları kat kat dolaşıyor. Bir bayan, yanındaki küçük kızla, hâlâ masasında çalışmakta olan bir adamın odasına girdi. Toz almaya başladı. Kız, bir sandalyeye oturdu. Adam, onlara aldırış etmeden çalışmaya devam etti. Adamın altındaki katta, gömlekli adamlar bazı metinleri inceleyerek ter döküyor. Raflı dolaplar tekerlekleri üzerinde bir o yana bir bu yana götürülüyor. Sırtını pencereye dönmüş olan büyük bir vantilatör öyle hızlı dönüyor ki sanki hareket etmiyormuş gibi görünüyor.

Diğer odalarda, bilgisayarlar, kapalı oldukları halde her şeyi izliyorlar.

Liverpool Sokağı'ndaki bir başka gececi arkadaşım iki kat aşağıda bir odada dosyalan karıştırıyor, sayfaları birbirine zımbalıyor, zımbaladıklarını kaldırıyor ve yeni kâğıtlara el atıyordu, işin yoğunluğundan bedeni giderek küçülüyordu. Gri dolaplar kapının iki yanında nöbetçiler gibi duruyordu. Yuvarlak bir kalemliğin içini, bir kutu ataşı hatta duvara asılmış büyük bir panonun üzerindeki sayıları bile görebiliyordum. Büro çalışanı kamburlaştı, işine yoğunlaştı ve sonra gevşedi. Arkasına yaslandı.

Bir sorun çözülmüştü.

Onun adına sevindim. Kısa bir süre sonra çıktı gitti, başkaları da onu takip etti, metinleri inceleyen adam, temizlikçi bayan ve kızı, aşağıdaki sokağa

şöyle bir göz atan sıvacı; hepsi gittiler. Bütün gece çalışan bir içecek makinası vardı, ışıkları Kola'dan **Fanta'ya** sonra yeniden Kola'ya atlayıp duruyordu. Sonra uzun koridorları, kapıları ve büroları gösteren güvenlik kameraları vardı, uçuşan hayaletler gördüğümü hayal ediyordum.

Aborijin nağmeleri

Sonra, pembemsi karanlıkta yağmur çubuğu ve *didgeridoo*[3] çalmaya başladı. Ofis binalarının ve gökdelenlerin dibinde karşılaşılan cinsten bir rüzgâr, tamamlanmış katların arasından süzüldü. Polietilen çatırdadı. Bir toz tabakası zeminde dans etti. Borular ıslık çalmaya başladı. Yapı iskelesi malzemeleri aborijin nağmeleri çalmaya başladı. Bu bir *ceilidbû*[4]. Sonra aklıma cig'lerin ve oyun havalarının uzun süredir unuttuğum adları gelmeye başladı. Şu anki durumuma çok uygun düşen "Tavan Arasındaki Çadır" gibi. Sonra "Günlerden Pazar Olduğunu Bilmiyorlar mı?" geldi aklıma. Arkasından "Yüksek Binanın Tepesindeki Tüfekli Adam", "Cam Öğütücüler", "Koruma Mafyaları", "Bay McKenna", "Geri Dön Benim Eski Dostum", "Acaba Burası İzleniyor mu?"

Hepsi durumuma çok uygundu. Kendi şarkılarımı yazıyordum.

Sürtmeye devam.

Amo, amare, amen.

Ne güzel, kendime ait güvercinlerim vardı, bana özel müzik çalmıyordu ve hayattaydım; hiç de fena bir durum değildi ama hâlâ dertliydim. *Olay neydi ki?* Sanki bilmiyormuşum gibi kendi kendime sormamın alemi ne? Bir kız arkadaşım olsa fena olmazdı. Gece hayatı devam eden şehrin üzerinde, birkaç kat yukarıda bir müzik grubu Yunan havaları çalarken mantıklı düşünmek zor geliyordu. Rüyamda, sinemada en ön sırada olduğumu gördüm, üzerinde oturduğum koltuk suda yüzüyormuş gibi sallanıyordu. Düzgün oturmaya çalıştım ama daha da hareketlendi. Öne arkaya sallanıp arkamda oturanların görüşüne engel oldum. Ayaklarımı yere sağlam basamıyordum.

Evet, sorabilirsiniz.

Kendimi aşağıya atıvermek istediğimi söyleyemem, ama sanırım bedenimde çok fazla kimyasal -uyuşturucudan bahsetmiyorum- vardı.

Belki biraz şakacı bir adamım ama bu ciddi bir durumdu. Ayrıca ölüleri hatırlamak zorundasınız.

La Loo

O sıralar sahip olduğum tek dosttu. Cuma günü Luton Havaalanını arayıp La Loo'yla konuştum, o da bana Sligo'dan gelen ve Clapham'da takılmakta olan bazı çocukların adresini verdi. Cumartesi günü iş çıkışında ustabaşı paramı ödedi. Zamanım dolmuştu.

Kendine iyi bak, dedi.

Tamam.

Birkaç hafta sonra yine uğra, belki iş olur.

Ona teşekkür edip bir taksiyle Sligo'lu çocukların evine gittim ve eşyalarımı merdivene yığdım. Evde kimse yoktu, ama bodrum katında kalan iki İrlandalı eşcinsel memnuniyetle eşyalarıma göz kulak olacaklarını söyledi. İçim rahatladı. Barlarda ve bahisçilerde dolaşmaya başladım, uğradığım üçüncü barda Streedagh'Iı McGlouglin'e rastladım. Kovboy gibi geniş kenarlı bir şapka takmış, beyaz yağmurluk giymişti.

Selamlar, dedim.

Beni kuşkuyla süzdü.

Şapkanı beğendim, dedim.

Sakın söyleme, dedi. Parmağını yüzüme doğru sallayarak kuş cıvıltıları çıkardı. Ollie, değil mi?

Ta kendisi.

Ollie Ewing?

Evet.

Vay anasını!

Aynen öyle.

Tanrım.

Başımdan birkaç olay geçti, dedim, o yüzden bir süre kafamı dinleyecek bir yere ihtiyacım var.

Sorun değil, dedi. Ne içersin?

Şarap.

Çok iyi.

Sen neler yapıyorsun? diye sordum.

Sigorta işindeyim, dedi.

Bana bir kadeh şarap uzattı.

Güney Sligo'ya hoşgeldin, dedi. Londra'nın köylerden oluştuğunu biliyor muydun?

Biliyordum, dedim.

altından trenler geçen

Altından trenler geçen arka odaya yerleştim.

Yeni evim demiryolu hattının yanındaydı. Marty'nin eşyalarını odaya yerleştirdim. Balıkçı biblolarını duvara astım, transistörlü radyoyu kurdum, atlaslar, gezegenlerle ilgili kitaplar ve şiir kitapları için bir raf yaptım. Hesap defterini komodinin üzerine koydum. Kendime ait bir odaya sahip olmayalı çok uzun zaman olmuştu. Üç gün boyunca yatakta yatarak gümbürtüyle bir kuzeye bir güneye giden trenleri dinledim. Harekete geçmiş bir deliler ordusunun sesi gibiydi. Sosis ve yumurta yapıp yine yattım. Bir yatakta ve bir evde uyumanın nasıl bir şey olduğunu tamamen

unutmuşum. Tuvalete gitmek için mecburen kalkıp yine yattım. Gündüz düşleri ve gece kâbusları gördüm.

Bir hava dalgası yükseldi. Titan, Jüpiter'in Büyük Kırmızı Lekesi, Cassini Bölüğü. Geçen her trenle raylardaki sürtünme sesi daha da artıyordu. Sabahın telaşlı saatlerinde de

miryolu hatları ağır bir hüzün perdesiyle kaplanıyordu. Bir kibrit çaksanız her şey havaya uçacak gibiydi. Herkes harekete geçmişti. Hızla hareket ediyorlardı. Çevrede dolaşıyorlardı. Çiftleşmek. Nüfus. İşte trenlerin sesi bunlardı.

Çiftleşmek. Nüfus.

Çiftleşmek. Nüfus.

Japonya - 124 milyon. Çin - 1,17 milyar. Burma - 267.000. Türkiye - 59,5 milyon. Almanya - 80 milyon. Monako - 30.000.

Hayır yapmayacaksın. Evet yapacağım.

Hayır yapmayacaksın. Evet yapacağım.

Gece yarısından sonra trenler daha seyrek geçiyordu biri geçip öbürü gelene kadar geçen zaman giderek uzuyordu, son yolcular yabancı yerlere gidiyordu. Bazen oturur onları izlerdim, ışıklandırılmış vagonlarında oturup dışarıdaki boşluğu izler, gecenin kalbine doğru son sürat ilerlerken bir yandan da kitap okurlardı. Her gün gidip gelen bu insanlar, dışarıdan mutsuzluğun resmi gibi görünürlerdi gözüme.

İçim özlemle doldu. Özlem duygusunu hayalimde yaşatırım.

Bir süre sonra şantiyenin hatırasından çok zevk almaya başladım; uzun geceler, sessizlik, her şeyin uzakta oluşu, temel çukurlarına biriken sulardaki kurbağalar, banyo yapan kızılgerdan kuşu, patilerini bir hanımefendi gibi derli toplu uzatan kedi. En sonunda yataktan çıkıp penceredeki camı söktüm ve yerine çift cam taktım ama oda ve duvarlar hâlâ iki dakikada bir zangırdıyordu. Geceleri pencerenin önüne büyük bir İran halısı asıyordum, sesi biraz olsun boğuyordu. O odada takılıyordum,

yeterince mutluydum. Çocuklar neler olup bittiğini bilmiyordu. Onlara anlatınca bir daha üzerime gelmediler. Onları suçlamıyorum. Tavanı seyrederek yatıyordum, pişmanlık doluydum ama bu neyin pişmanlığıydı bilemiyordum. Üzüldüğümü bilmek bana yetiyordu. Ama üzülmek uyumama yardımcı oluyordu. Üzüntü de neşe gibi olabilir.

Üçüncü günün sabahında bir gece önce dağıttığım odayı

topladım ve alet çantamı da yanıma alarak başka bir ustabaşıdan günlük iş istemek için metroya bindim.

yeraltı

Crovvn'a gittim ve işe alınmayı beklemeye başladım. En sonunda Kilburn'lu bir taşeron tarafından iş. alındım. İşte o gün yeraltına indik, kamyonla geri dönerken adamlardan biri *Arkadaşına olanları duydum* dedi. *Berbat bir iş.*

Bir sigara sardı.

Kim için çalışıyordu? diye sordu.

Hiç Gümüş John diye birinden söz edildiğini duydun mu? dedim. Gümüş John diye birinden bahsetmişti. Kim olduğunu biliyor musun?

Biliyorum, dedi. Wood Green Mahallesindeki Göl isimli bara takılır.

Teşekkürler, dedim. Seni unutmayacağım.

Senin Marty onun için mi çalışıyormuş?

Sanırım.

Marty, dedi, akıllı bir adam değilmiş.

Ustabaşı ücretimi ödedi. Ona bir günlük iş daha olup olmadığını sordum, olmadığını söyledi. *Ama*, dedi, *mevsimlik işçilere ve yabancılara iş veren birkaç taşeron var.* Adresi yazdı. Göl'e gitmek üzere yola çıktım.

Gümüş John

Bir otobüse bindim. Yine başım dönmeye başladı, bu iyiye işaret değildi. Göl’ün kapısında, düğme deliğine kırmızı gül takmış, takım elbiseli devasa bir herif duruyordu.

İyi akşamlar, dedi.

İyi akşamlar, dedim. İçeri girebilir miyim?

Güldü.

Elbette oğlum, burası özgür bir ülke.

İçeride işçi kıyafetli bir grup yabancı adam, Romenler, Sırplar, Hırvatlar, bir masada takılıyordu. Bunlar, savaş yüzünden işçi olarak çalışmak zorunda kalan marangozlar, tesisatçılar, doktorlar, avukatlar, şoförler, memurlardı. Barda, sivri siperlikli kasketler takmış Londra metrosu çalışanları oturuyordu. Mekân çam ağacıyla kaplanmıştı, duvarlarda pastel renklerde çeşitli cokeylerin ve komedyenlerin resimleri asılıydı. Cüssesiyle tamamen orantısız bir midillinin üzerinde oturduğu için biraz aptal görünen Lester Pigot da oradaydı. Takım elbise giymiş bir başka goril, barın arkasındaki kapıdan çıkıp bardaki adamın yerini aldı, adam da uzun, mavi hesap defterini alıp bir masaya oturdu. Tezgâhın üzerinden bir tomar para uzatıldı. Paraları şöyle bir sayıp barmene geri verdi. Kahrolası bir cuma günü olmalıydı, yani ücret ödeme günü. Bir bardak Heineken alıp kapıya yakın bir yere oturarak olan biteni izlemeye koyuldum. Para gelip gidiyordu. Yanımda oturan adamlar Wexford’luydular. Tuvalete gittim ama çişim olmasına rağmen işeyemedim, ben orada dikilmiş dururken gri keten kumaştan takım elbise giyen bir adam içeri girip lavabonun başına dikildi. Baş ve işaret parmaklarıyla bıyığına hafifçe dokundu, sonra lavaboya yaslanıp eğilerek aynada gözlerinin içine baktı, yüzüne biraz su çarptı, avuçlarını bitiştirerek ellerini ovuşturdu ve usulca başına dokundurup saçlarını düzeltti, sonra başını salladı ve bana baktı.

Bir derdin mi var? dedi.

Yok, dedim.

Daha işimi bitirmemiş olmama rağmen dışarı çıktım. Alet çantamı emanet ettiğim adam bana bir bira ısmarladı ve muhabbet etmeye başladık. Briyantinli kabarık saçları vardı. Bir süre sonra Gümüş John hakkında sorular sormaya başladım.

Tanımak istemezsin, dedi.

İş için, dedim.

Başını salladı.

Biraz önce onunla birlikte tuvaletteydin, dedi.

Parmakları yüzükle dolu olan adam mı? Ta kendisi.

yardım

Bir süre sonra kendimi Arklow'lu adamlarla birlikte teknelerden söz ederken buldum. Bar tıklım tıklımdı. Doğu Avrupalılar, İrlandalılar ve İngilizler ücretlerini almak için sıraya girdiler ve goril rakamları hesap defterine işlerken Gümüş John da çekleri vermeye başladı. Çekler bara götürülüp paraya çevriliyordu, bana paranın yüzde üçünün bar sahibine ödendiği söylendi. *Sağlam bir düzen kurmuşlar*, dedim. Hesap defteri barın arkasındaki yerine döndü ve Gümüş John herkese birer içki ısmarlayıp birtakım adamlar ve kadınlarla birlikte uzun bir masaya oturdu. Yanına yaklaştım.

Sen Gümüş John musun?

Sen kimsin?

Ollie Ewing.

Bir şey mi istiyorsun? diye sordu.

Arkadaşım bir süre önce öldürüldü, dedim.

Eee?

Bana yardımcı olabileceğini duydum.

Duydun mu Bob?

Duydum, dedi arkadaşı.

Sana nasıl yardımcı olacakmışım?

Bilmiyorum.

Belki de, dedi Bob kahkahalar atarak, arkadaşını diriltebileceğini sanıyordun

Böyle konuşman biraz ayıp oluyor, dedim.

Duydunuz mu yahu? dedi Bob masadakilere, ama onlar gülümsemiyordu.

Gümüş John bana döndü. Nasıl öldürüldü?

Kamyonunun arkasında asitle yakılarak öldürüldü.

Bir saniye için durakladı.

Bunun benimle ne ilgisi var?

Birisi bana senin için çalıştığını söyledi.

Birisi birisine yanlış bir şey söylemiş, dedi Gümüş John. Sadece soruyordum.

Bak, dedi, genç bir adamın öldürülmesiyle ilgili bir şeyler duymuş olabilirim, ama bütün bildiğim bu. Tamam mı? Pekâlâ, dedim.

Öyleyse defol git, dedi Bob.

Eğer istediğiniz buysa tamam, dedim.

İstediğim bu, dedi. Ayağa kalktı. Gazeteci falan mısın sen? Hayır değilim.

Üstüne vazife olmayan işlere burnunu sokan itlerle konuşmak istemiyorum, dedi. Burada başına bela arayan bir it istemiyorum. Tamam mı?

Tamam.

Bara geri döndüm, omzumda bir el hissettiğimde, diğer arkadaşlarla birlikte ayakta duruyordum.

Sen hâlâ burada mısın? dedi Gümüş John’un arkadaşı. Bir içki içiyorum, dedim.

Benim hakkımda mı konuşuyorsun? Benim hakkımda mı konuşuyor?

Hayır, dedi adamlardan biri.

Öfkeyle omzuma vurdu.

Gazeteci falan mısın sen?

Hayır, dedim, marangozum.

Gazeteci falan olmasan iyi olur, dedi. Anladın mı? Anladım, dedim.

Çekti gitti.

Bu kim? diye sordum İskoç Bob, dedi biri.

İskoç şivesi yok ama, dedim.

İskoç değil de ondan. Alâkası yok. Bir süre orada çalışmış, sorsan Keltçe konuşmaya başlar, deli eder adamı. Hiçbir şey göründüğü gibi değil.

İşte şimdi anladın. Ona dikkat et!

yumruklanmak

Arklovv’lular kafayı bulmuştu. Onlara bütün olup bitenleri anlattım, çok ilgilendiler ve üzüldüler. Gümüş John ve İskoç Bob yanımıza geldiği sırada sokakta durmuş gülüp eğleniyorduk. Gümüş John yanıma geldi.

Sen biraz gel bakayım, dedi.

Arkasından gittim, sokağın ortasında bir trafik levhasının dibinde durduk.

Bana bak, dedi omuzumu itekleyerek, öldürülen biri ile ilgili hiçbir şey bilmiyorum.

İçeride öyle demedin.

Yanımızdan bir kamyon geçti.

Sen ne diyorsun be?

Biraz önce öyle demiyordun, dedim. Genç bir adamın öldürüldüğünü duymuştum, dedin.

Ortadan kaybolsan iyi olacak ahbap, diye haykırdı. Bak, sana sadece bir kere söyleyeceğim, kamyonun arkasında öldürülmüş biriyle ilgili hiçbir şey bilmiyorum.

Biraz önce öyle demiyordun.

Sağır mısın be adam?

Yanımdan ayrılıp kendisini bekleyen gruba doğru yürüdü, arkasından gittim.

Bak, dedi Arklovv'lulardan birine, şu herifi evine götürsenize.

Adam iyi biri John, dedi bir tanesi.

Değil. Böyle giderse olmayacak da.

Arkadaşını kaybetmiş.

Tanrım! dedi Gümüş John. Bak, ben bir kamyonda öldürülen adamla ilgili hiçbir şey bilmiyorum.

Ona yaklaştım.

Diğerleri sessizleşti. Abarttığımın farkındaydım ama kendime engel olamıyordum.

Biraz önce öyle demiyordun, dedim.

Papağan mısın nesin? dedi İskoç Bob.

Eğer onu götürmezseniz, dedi Gümüş John, olacaklardan ben sorumlu değilim.

Arkadaşları bir araya toplandı. Her an bana saldırabileceğini biliyordum.

Neden anlatmıyorsun? dedim.

Defol git! diye haykırdı İskoç Bob.

Hayır, dedim.

Haddini bildireyim mi John?

Sen artık haddini aştın, dedi arkadaşlarından birisi.

Boşversene, dedim.

Gümüş John yürüyerek uzaklaştı, elimi omzuna koydum. Olduğu yerde donakaldı, yavaşça arkasını döndü. Sokak lambasının ışığında başında bir peruk varmış gibi görünüyor. Saçlarının siyah yelesi kaşlarını daha da kalın gösteriyor. Elimi yakalıyor ve sıkmaya başlıyor. Dev yüzükleri etime batıyor. Gözlerime bakarak ilk acı belirtisini arıyor. Oradaki kadınlardan biri bağırıyor, artık dur John!

Çekil başımdan Meg, diyor.

Dur artık, diyor kadın, o sadece -

Arkadaşıma ne olduğunu öğrenmek istiyorum, diyorum.

John bana gülümsüyor.

Birisi bu lanet herifi alsın götürsün, yoksa geberteceğim.

Ellerini paltosunun cebine sokmuş, gülümseyerek öylece orada duruyor ama ben daha da yaklaşıyorum. Bir o yanına, bir bu yanına bakıyor. İskoç Bob hızla karnıma diz atıyor. Yere yıkılıyorum.

Sana söylemiştim, diyor Gümüş John. Öbür adam tepeme biniyor. Böylece yumruklanmanın nasıl bir şey olduğunu öğreniyorum.

23

kapı lütfen

Wood Green’de küçük bir apartman dairesinde, bir tesisatçının mutfağındaki kanepede uyandım. Tesisatçı aynanın karşısında tıraş oluyor, karısı da kurutma makinesiyle saçını kurutuyordu. Adamın gözlerinden biri şişip kapanmıştı.

Doğrulup oturdum.

Kalkma, dedi, yat uyu.

Bana baktığın için teşekkür ederim, dedim.

Önemli değil.

Fena dayak yemişsin, dedi karısı.

Tanrım, dedim.

Bu herif cidden sakat, dedi tesisatçı. Herif sakat gerçekten.

Kadın bir havagası sobasının önündeki ahşap askıya ıslak giyecekler asıyordu. Etekler, külotlar, çoraplar.

Bir bardak çay ister misin? diye sordu.

İsterim, dedim.

Çayı içip uzandım.

Bize bir iyilik yap, dedi kadın, gitmeden Önce ocağı kapat.

Bir kapının kapandığını duydum, üst katta başka insanlar hareket etmeye başladı, bir kadın sesi duydum, sonra kendimden geçtim. Uyandığımda akşamüzeri olmuştu. Giysilerin bir kısmı yandı diye ödüm koptu. Sobayı kapattım. Masada bir somun ekmek, poşet çaylar ve bir yumurta vardı. Bir saat, belki de daha uzun bir süre orada, hem kalmak isteyip hem de gitmek zorunda olduğumu bilerek, bu yabancı apartman dairesinde oturdum. Geri dönüp de beni orada bulmalarını istemiyordum. Bu yüzden dışarı çıktım ama kapıyı kapatmak istemedim. Eğer kapıyı kapatırsam bir daha asla içeri giremezdim. Mutfağa geri döndüm, belki bir saat daha mutfakta oturdum, onlara bir not yazdım ve çıkıp gittim. Bu kez fikrimi değiştirmemek için kapıyı hemen çektim.

Metroya nasıl gidildiğini öğrendim, kendimi Göl'ün karşısındaki metro girişinde buldum. İçeri baktım.

Sen hâlâ yaşıyor musun? diye sordu barmen.

"Bayan McCloud'un Şarkısı"

Sonraki pazartesi, sabah erkenden daha önce bahsini duyduğum şantiyeye gittim. Sıradan işler için her türlü adam arıyorlardı. Bindiğim otobüs bozulduğu için geç kalmıştım. Saat yedi buçukta, yani evden çıktıktan bir saat sonra oradaydım, ben geldiğimde bütün kamyon ve kamyonetlerin arkası farklı dillerde çene çalan adamlarla dolmuştu.

Durumumu açıklamak için bir kamyonun ön tarafında oturan bir ustabaşının yanına yürüdüm.

Ne oldu sana? diye sordu.

Geç kaldım, dedim.

Yani yüzüne ne oldu demek istedim.

Hiçbir şey, dedim.

Laleye benzemişsin, dedi.

Acaba bana göre bir iş var mı?

Kusura bakma ahbap, dedi.

Lütfen, dedim.

Olmaz. Başını salladı. Bunu yapan her kimse, senden pek hoşlanmamış olmalı.

Başka bir kamyona gidip el işareti yaparak durdurdum, basamağa sıçradım.

Bir günlük bir iş var mı acaba?

Yeterince adam aldık.

Taa Clapham'dan geliyorum.

Ben de taa kahrolasıca Slough'tan geldim! diye bağırdı kamyonun arkasından biri.

Anlat bakalım, dedi şoför. Bunu sana kim yaptı?

Gümüş John adında bir herif.

Ne dedin?

Şoför yanında oturan ustaya baktı, o da sanki ben orada değilmişim gibi, dümdüz karşıya bakarak, parmağını kaldırıp ilerlemesini işaret etti. Şoför kontağı çevirdi ve usta da pencereyi kapattı. Hareket etmeden önce camın arkasından bana bakarak dudaklarını oynattı, ne olduğunu çıkaramadığım bir şey söyledi. Kamyon hareket etmeye başladı. Kapı kolunu bırakıp yere atladım. Kamyonun arkasındaki adamlar gözlerini kaçırıyordu. Kamyonun arkasında yola koyuldular, bir felaketten kılpayı kurtulmuş gibi bir halleri vardı. İşte o zaman zihnimde "Bayan McCloud'un Şarkısı"nı duydum.

iş ararken

Beni fişlemişlerdi. Ertesi sabah ve daha sonraki sabah iş bulmak için şantiyeye gittim ama hiçbir ustabaşı beni seçmedi. *Sen! Sen!* ve *Sen!* ama asla ben değil. Hiçbir bakış benim üzerimde durmuyordu. Kara haber

gibiydim. Boyum yaklaşık bir seksen, kalabalığın arasında hemen görülebilecek kadar uzunum ama kamyonlar havaalanlarına ve kazı alanlarına doğru yola koyulurken ben hep şarapçılar ve kavgacılarla birlikte geride kalıyordum.

Her sabah aynı hikâye. İş arayan biriydim. Her sabah alet çantamla birlikte şantiyeye geliyordum. Evden sabah altı buçukta çıkıyor, metroyla Kilbum'e giderken yolda *Mirror* ve *Sun* gazetelerini okuyor, lambalarla aydınlanan şehirde ilerliyor, sonra metrodan iniyor, biraz yürüyor, bir otobüse biniyor, iki durak sonra iniyor, Meadow Sokağı'nı boydan boya yürüyor ve Romanya'dan, Rusya'dan, Sırbistan'dan ve İrlanda'dan gelmiş adamların bir duman bulutu içinde sohbet ettikleri şantiyeye geliyordum.

Kamyonlar geliyordu, ustabaşılar kamyonların arkasında ayakta duruyor, bir futbol maçına oyuncu seçer gibi *Sen! Sen!* ve *Sen!* diyordu.

Sonra çekip gidiyorlardı, geride kalan bizler gidip küçük bir parkta oturuyor, sandviçlerimizi yiyip bekliyorduk.

Demek seni de işe almıyorlar? dedi Manchester'lı bir alkolik olan Jack Mannion.

Almıyorlar.

Onlara ne yaptın?

Hiçbir şey.

Keş misin nesin?

Öyle bir şey değil, dedim.

Hep öyle derler, dedi.

satranç oyuncuları

Her sabah şantiyeye gidiyordum ama boşunaydı. En azından yüzüm iyileşti. Sonra bir Sırp, Jack Mannion ve bana şehirdeki otellerde sıradan mutfak ve temizlik işleri yapmamızı önerdi.

Bir otelin şef aşçısını tanıyordu. Böylece kendimi birkaç gün boyunca Regent's Park mahallesinde, beyaz badanalı, meşe ağacından kapıları olan bir zindanda patates soyma makinesine patates doldururken buldum. Yukarıdaki kaldırımda insanlar yürüyordu. Şef bize Regent's Park'ta, birçoğu Doğu Avrupalı olan satranç oyuncularının verandada oturup gün boyunca, bazen akşamüstüne kadar satranç oynadıkları bir kafede mevsimlik, doğru dürüst bir iş buldu. Geniş camların arkasında oturup saatlerini kuruyor, rakiplerini inceliyor, başka masalardaki oyunları incelemek için dolaşıyor ya da mavili kırmızılı yünlü bir bere giyen, çevik parmaklı bir Estonyalı olan şampiyonla tanışmak için süslü sandalyelerde ve beyaz, demirden yapılmış koltuklarda oturuyorlardı. Yağmur yağarsa içeri giriyor, ama genelde dışarıda, ağaçların altında oturuyor, oyun bitene kadar hiç ko

nuşmuyor, sonra her hamleyi tartışıyorlardı, sonra da yenenin karşısına yeni bir adam geçiyor ve sessizlik tekrar başlıyordu.

Onlara bazen soğuk bazen ılık limonata ve her tür kahve ikram ediyordum.

Aydınlık, hafif rüzgârlı bir yerdi, havada uçurtmalar vardı, uzakta at binen insanlar vardı. Erkek çocuklar futbol oynuyordu. Genç kızlar pembe şekerlemeler yiyip beyaz şarap içiyordu. Sakallı Yahudiler limonlu çay yudumluyordu. Hayvanat bahçesindeki kurtlar uluyordu. Oldukça mutluydum. İçinde bulunduğum koşulları unutmuş bile olabilirim. Bana şık bir garson üniforması verdiler, Mannion ise süpürgesi elinde arkamdan geliyordu. Tatildeki garsonlar dönünce iş de sona erdi. Mannion ve ben sabah saat yedide kendimizi yine şantiyede bulduk.

Geri geri şantiyeye giren ilk kamyonun içinde Gümüş John ve İskoç Bob vardı.

İşte bu pislikler yüzünden, dedim Jack'e.

Gümüş John ekibini seçmek için ayağa kalktı. Sırplar parmaklarının ucunda yükseldiler. Tek başıma kalana kadar sağımdaki ve solumdaki bütün

adamları seçti. Hatta Jack Mannion’u bile. Sonra kamyondan aşağı atladı ve yanıma gelerek omzuma hafifçe vurdu.

Sen! dedi.

Ne?

Sen.

sohbet

Ötekilerle birlikte kamyona tırmanırken doğru şeyi yapıp yapmadığımdan emin değildim. Gümüş John şoförle birlikte ön tarafa geçti, bana uzun uzun baktı ve gülümsedi. Saat sekizde kahvaltı etmek için bir kafede durduk. Bazı adamlar biftek yedi, bazıları fasulye. Gümüş John patates kızartması ve sosis aldı, sandalyesini karşıma çekip oturdu.

Bu adamla sohbet etmek istiyorum, dedi Mannion’a. Mannion başka bir masaya geçti.

Nasıl gidiyor? diye sordu Gümüş John.

İyidir.

Seni işe almadıklarını duydum.

Doğru.

Görüyorsun ya, bu şehirde birini haksız yere suçlarsan başına bunlar gelir. Çatalına bir sosis taktı. Arkadaşına ne olduğunu öğrenebildin mi?

Hayır.

Her neyse, benim o olayla hiç ilgim yok, dedi.

İlgin var demedim. Sadece neler bildiğini öğrenmek istemiştim.

Bir şey bildiğimi de nerden çıkardın?

Birisi söyledi.

Birisi mi? dedi. Çatalını indirerek yüzüklerini inceledi. Kim?

Bir arkadaşım.

Çenesini kapatsa daha iyi olurmuş. Tabağının kenarına biraz daha acı sos döktü ve ekmek parçasıyla sosu sıyırdı. Bir elini dümdüz masanın üzerine koydu. Şimdi beni dinle.

Dinliyorum.

Beni bir kere sinirlendirdin, bir daha sinirlendirme. Bir sigara yaktı. Benimle ilgili bir hikâye yayıyormuşsun.

Hayır.

Duydum, diye fısıldadı. Adamlar bana anlattı. Neyle karşı karşıya olduğunun farkında değilsin. Çayını karıştırdı ve parmaklarıyla masanın üstünde bir melodi çaldı. Bu işi istiyor musun?

Fena olmaz.

O zaman geçen geceyi unutalım. Tamam mı? Kimsenin benimle ilgili yanlış şeyler düşünmesini istemem. Tamam mı?

Tamam, dedim.

Arkadaşın benim için hiç çalışmadı. Benim Hammersmith'te hiç işim olmadı. Tamam mı?

Tamam, dedim.

Ayağa kalktı.

Herkes ayağa kalkıp onun arkasından kasaya gitti.

asılın!

Kamyon, Ealing Broadway'in paralelindeki bir lağım borusunun yanında doldurdu. Önde, bir silindir bizim için yol açıyordu. Vinç gıcırdıyordu, İskoç Bob da *Asılın! Asılın!* diye bağırarak kaldırımda bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Onu hâlâ duyabiliyorum. Arkamda bir adam kustu ve *Sevgili Tanrım!* dedi. *Asılın! Sevgili Tanrım. Asılın! Birisi şunun çenesini kapasın.*

Asılın! Sevgili Tanrım! Arkamızdan öfkeli bir araç konvoyu geliyordu. *Astlın!* İnsanlar otobüslerin tepesinden bizi izliyordu.

Pantolonu yırtıldığı sırada Mannion önümde duruyor ve bütün gücüyle kabloyu çekiyordu. Doğruldu ve dikkatle arka tarafındaki deliği yokladı. Tanrım, dedi. *Asılın!* Kabloya asılmak için eğildi ve hayaları delikte belirdi. *Asılın!* Hep birlikte doğrulduk ve hayaları gözden kayoldu. Bütün gün, tıpkı bir yoyo gibi bir içeri bir dışarı, bir yukarı bir aşağı sallandılar. O akşam işimizi bitirdiğimizde, artık Jack Mannion'un taşaklarını yakından tanıyordum.

Kamyondan inerken Gümüş John bana bir ellilik verdi.

Bunun geldiği yerde daha çok var, dedi. Hafifçe burnuna vurdu ve göz kırptı. Bay Ewing, değil mi?

Doğru, dedim. Ollie.

Pekâlâ Ollie, dedi ve elimi sıktı, sabah görüşürüz.

Mannion ve ben Finsbury Parkı'nda dolaştık.

Bundan sonra kendine dikkat etsen iyi olur ortak, dedi. Başın serin, kıçın kuru olsun. Sakat bir herif bu.

Biliyorum.

24

bırak ortalık sakinleşsin

Ertesi cuma ödeme günüydü. Kamyon GöPün kapısının önünde durdu. Çok endişeliydim - yani beni benzeten adamın yanında görülmekten. Küçültücü bir durumdu. Gümüş John kamyonun ön tarafından çıkıp geldi. Bob görevliydi. Ustabaşmı takip edip kapıdan içeri girdik.

İyi akşamlar, dedi Bob bana. Barıştık değil mi?

Elini uzattı.

Onunla tokalaştım.

Bunu gerçekten de yaptım.

Onunla tokalaştım.

– Barın içi işçiler ve metro çalışanlarıyla doluydu. Lester Piggot her zamankinden daha kötü görünüyordu, müzik kutusundan İrlanda şarkılarının kötü yorumları yükseliyordu.

Mannion’a bara oturması için yol verip geride kaldım. Gümüş John onu ilk gördüğümde oturduğu masada oturuyordu. Para destesi barın üstünden geçti, sayıldı ve geri döndü. Gümüş John cebinden bir çek defteri çıkardı, karşısındaki ilk adama baktı ve çeke bir rakam yazdı. Adam çeki İskoç Bob’a uzattı. İskoç Bob rakamı bir hesap defterine geçirdi. Sonra barın sahibi parayı tezgâhın üzerinden adama uzattı. Gümüş John’un önüne geçtim çünkü buradan bir an önce çıkmak istiyordum.

Hey sen, diye haykırdı barmen.

Evet? dedim.

Sorun istemiyorum, dedi.

Onu rahat bırak, dedi Gümüş John. O benim arkadaşım. Şaka mı yapıyorsun?

O artık bizden biri.

Barmen bana kuşkuyla baktı.

Sen öyle diyorsan öyledir John, dedi.

O artık benim de arkadaşım, dedi İskoç Bob.

Ya?

Ne içersin Ollie? diye sordu Gümüş John bir yandan ismimi yazarken.

Bir şey içmeyeyim. Gidiyorum.

Acelen ne? dedi sırıtarak. Haydi, bir şeyler iç.

Bir bira. Bir bira içerim.

Çocuğa bir bira, bir tane de Bay Mannion’a. Çeki bana uzattı.

Arkamı dönerken kavgada bana destek çıkan tesisatçıyı gördüm. Kapıdan içeri girmiş ve bütün söylenenleri duymuş olmalıydı. Dehşetle bana bakıyordu.

Sen nasıl bir herifsin? dedi alçak sesle.

Gümüş John’a bir göz attı.

Neler oluyor?

Açıklarım, diye mırıldandım.

Sonra Gümüş John ayağa kalktı.

Arkadaşıma da bir bira ver, dedi.

Ben kendi içkimi alırım, teşekkürler, dedi tesisatçı.

Bana göre hava hoş, dedi usta ve çeklerinin başına döndü. Bana göre hava hoş, evlat.

Mannion elini dizime koydu.

Bırak ortalık sakinleşsin, dedi.

sakın yaklaşma

Tesisatçının tuvalete gittiğini görene kadar bekledim ve merdivenlerden inip bodruma kadar onu takip ettim.

Durdu ve kadınlar tuvaletinin kapısının önünde bana doğru döndü.

Benden uzak dur, dedi.

Bana sadece bir dakika ver.

Ne istiyorsun be?

Seninle konuşmak istiyorum.

Bence, dedi ağır ağır konuşarak, sen bela arıyorsun. Erkekler tuvaletine girdi, ben de peşinden daldım.

Bak, dedim, ne düşündüğünü biliyorum.

Doğruca tuvaletlerden birine girip kapıyı çekti.

Ben ne yaptığımı biliyorum, dedim.

Sen hâlâ burada mısın? dedi.

İşi aldım çünkü almak zorundaydım.

Sana ne yapabileceğini söyleyeyim mi?

Neymiş?

İstersen o işin turşusunu kur.

Ben ciddiyim.

Dikkatli olsan iyi olur ahbap.

Olacağım.

Bak, dedi, insan huzur içinde tuvaletini yapamaz mı? Pekâlâ.

Beni duydun mu? j 'Duydum.

O zaman sakın yaklaşma, sakın bana yaklaşma.

İçeri İskoç Bob girdi.

Burada her şey yolunda mı?

Evet.

İyi, dedi.

İçeri başka adamlar da geldi, ben de bara döndüm. Tesisatçı bütün gece bana sırtını döndü ve hiç konuşmadık. İyi bir insanı kaybetmiştim.

bir yumruk

Pazartesi başka bir adamla birlikte havaalanı yakınlarına bırakıldım. Uçaklar başımızın üstünden geçiyor, yanımızdan

trafik akıyordu. Bütün sabah birlikte kaldırım taşları döşedik.

Uzun süredir mi John’un yanındasın? diye sordum.

Bir süredir.

Onu iyi tanır mısın?

Ne öğrenmeye çalışıyorsun?

Hiçbir şey.

Yapabileceğin en iyi şey, dedi, kendi işine bakmaktır. John sadece John’dur.

Peki.

Peki’ymiş. John bir sürü iş yürütüyor. Onu sinirlendirmeni tavsiye etmem.

Tamam.

Doğruldu.

Biliyor musun, seni benzettiği gece oradaydım, dedi. Hatırlamıyorum.

Eğer sana bir tane çaksaydım kesin hatırlardın, dedi ve güldü.

burası Free Bar mı?

Bir akşamüstü bütün ekip şantiyeye geldik, kamyondan aşağı indik. Gümüş John, her akşam olduğu gibi iki korumasıyla birlikte bir Ford Sierra'nın içinde oturuyordu. Beni yanına çağırdı.

Ollie, dedi, güney Londra'da oturuyorsun değil mi? Evet.

Biz de o tarafa gidiyoruz.

Tamam, dedim.

Arkaya binip yanına oturdum. Eliyle dizime bir şaplak attı.

Nereye gidiyoruz?

Kuzey Clapham'a.

Tamamdır.

Araba yola koyulurken Mannion'un bana baktığını gördüm.

Bu Ollie, dedi Gümüş John. Bu da Phil.

Nasılsınız?

İyi, dedi şoför.

Buradaki dostumuz da Bert.

Nasıl gidiyor? dedi Bert arkasını dönmeden.

Finsbury, Islingson ve Victoria'yı geçtik. Arabanın içi ter, kolonya ve Bert'in pürüzsüz, neredeyse ipeksi tenli çenesinden gelen traş losyonu kokuyordu. Phil sık sık omuz silkip iç geçiriyordu. Uzun bir yolculuk oldu.

Arkada, Gümüş John'un yanında rahatım yerindeydi. Sanki koca dünyada sadece ikimiz kalmıştık, bir koku daha aldım - korkunun kokusu. Willie Nelson çalmalarını söyledi. Kaset çalarken araba sanki yerçekimi yokmuş gibi savruluyordu. Zamanda sıçrama yapmış, gideceğimiz yere önceden varmış gibiydim. Trafik ışıklarında durunca adamın biri ön camı yıkamaya koyuldu. Şehir birkaç saniye için yok oldu, biz de ön camı köpükle kaplı arabanın içinde kalakaldık. Sabun köpüğü halkalarının arasından adamın gülümseyen yüzünü görebiliyordum. Sonra Phil silecekleri çalıştırdı, adam da geri çekildi.

Gümüş John pencereyi açıp ona bir pound verdi.

Teşekkürler, dedi dazlak kibarca.

Sesi başka bir dünyadan, başka bir boyuttan geliyordu sanki. Yeşil ışık yandı. Demiryolu raylarının üzerinden geçtik, lokantaların, kliniklerin, araba galerilerinin, yardım derneklerinin, Hint kıyafeti satan mağazaların, ağaçların, işçilerin, otobüslerin, metro istasyonlarının yanından, köprülerin altından geçtik. Sokaklar uğulduyordu.

Az kaldı, dedim.

Evet, dedi Gümüş John.

Başka kimse bir şey söylemedi. Sokağa yaklaşırken oturduğum sokağın köşesindeki bir evin adresini verdim.

Akşam yemeğinde ne var? dedi Gümüş John.

Belki balık ve patates kızartması.

Ne güzel.

Buradan sola dönüver, dedim. Manor Sokağı'na.

Phil, Manor Sokağı.

34 numara.

Tamam, dedi şoför.

Arabayı durdurdu.

Teşekkürler dedim, eşyalarıma uzandım.

Bir şey değil.

Görüşürüz.

Böyle gidecek misin?

Nasıl yani?

Beni içeri davet etmeyecek misin? dedi Gümüş John.

Ben burada geçici olarak kalıyorum, anlarsın ya, dedim.

Aaa, tamam o zaman.

Teşekkürler.

Evin sokak kapısında durup gitmelerini bekledim ama gitmediler. Şoför bir sigara yakıp kasedi değiştirdi. Onun yanında oturan Bert bir yol haritası açıp incelemeye başladı. Gümüş John önüne bakarak oturmaya devam etti. Böylece merdivenlerden çıkıp tanımadığım bir evin kapısını çalmak zorunda kaldım. Zile basarmış gibi yaptım ve arkama göz attım, hâlâ oradaydılar. Lanet olsun. Bir kere daha çaldım. Geriye çekilip evi inceledim. Arabanın arka camını tıklattım, Gümüş John kapıyı açtı.

Sorun mu var?

Daha eve dönmemişler, dedim. Birer bira içelim mi?

Neden olmasın. Bir bira içmeyi çok isterim.

O arabadan çıkınca Bert de çıktı. En yakındaki bara gittik. Gümüş John önden gireyim diye bana yol verdi, son derece çekingen görünüyordu. Her zamanki Kildare'li grup içerde bovvling muhabbeti yapıyorlardı. Yaşlı Jamaikalı kapının arkasındaki masada oturmuş kendi kendine şarkılar mırıldanıyordu. *Mirror* gazetesinde çalışan ve bebek arabasındaki oğluyla birlikte barda oturan matbaacı bize selam verdi. En güzel giysilerini giymiş

oturan Dorset'li çift gülümsedi. İrlandaca konuşmakta olan Connemara'lar bilmiş bilmiş başlarını sallayarak selam verdiler.

Dia dbuit, dedim.

Gümüş John'un yüzüklerine değer biçmekle meşgul olduklarını fark ettim. Kot pantolonunun paçaları uzun botlarının üzerine kıvrılmıştı. Kuzgun karası saçı peruğa benziyordu. Connemara'lar fısıldaşmaya başladı. Gümüş John adeta yükseldi, kanatlanıp havalandı ve birkaç saniye sonra yine insan formuna büründü. Telaşla bara bir yirmilik bıraktı.

Nerede olduğunu bildiğini göstermek için yüksek sesle, o zaman bir bira alayım koçum, dedi. Yol yordam bildiğini göstermek istiyordu. Bert'e baktı.

Bir skoç, dedi Bert. Buzsuz.

Ollie?

Bir bardak viski.

Demek burası senin mekânın? diye sordu.

Evet işte burası.

Kendi kendine başıyla onayladı, düşüncelere daldı, sonra başını eğip yere tükürdü ve ayakkabısının ucuyla tükürüğünü karıştırmaya başladı.

Sinirlerin mi bozuldu? diye sordu.

Hayır.

Bilemiyorum, dedi alçak sesle.

Neyi bilemiyorsun?

Ah Ollie, diyerek gülümsedi. Birasından bir yudum aldı. Burada bir telefon var mı?

Köşedeki telefondan birisini aradı. Uzun süre konuştu. Sonra kapatıp geri geldi. Gitmem gerek, dedi. Birasından bir yudum daha aldı. Görüşürüz, Ollie. Sabah görüşürüz.

İyi şanslar, John, dedim.

Görüşürüz ahbap, dedi Bert.

sandalye bacağı

O gece evin kapısı gürültüyle çalınmaya başladı. Sokakta birinin haykırdığını duyabiliyordum. Neler olup bittiğini bil

miyordum. O yüzden mutfak sandalyelerinden birinin bacağını yanıma alıp üç kat aşağı indim ama ön kapıyı hızla açtığımda bir de baktım ki merdivenlerde erkek kardeşim duruyor.

Redmond, dedim.

Ollie, aslanım!

Sessiz ol!

Sandalye bacağı ile ne yapıyorsun?

Boşver.

Sert adamsın ha!

Hadi, hadi içeri gel.

Bavulunu mutfağa bırakıp başından geçenleri anlattı. Sligo'dan yola çıkmış, Coventry'ye, babamın yanına uğramıştı, ama orada yapacak bir şey bulamamış, benim yanıma gelmişti.

Uçuştaydı.

Onu yatağıma yatırdım.

Benim canım ağabeyim, dedi.

Sessiz ol.

Tamam.

Gülmeye başladı, ben de gülmeye başladım.

Başardım, dedi. Başardım.

Bir sigara yakıp dumanı üflemesini seyrettim. Kendi kendine gülüp uykuya daldı. Gece yarısı uyanınca onu bir bayan sandım. Sonra yine uyumuşum, uyandığımda dolabı açmış içini karıştırıyordu.

Elektrik düğmesi nerede? diye sordu. Elektrik düğmesini bulamıyorum.

Onu tuvalete götürdüm.

Neredeyim ben? dedi.

Londra'da.

Hadi ya? dedi gülerek. Ry Cooder olsa ne yapardı şimdi?

Marty

Ertesi sabah saat altıda ben mutfakta oturmuş yumurta soyarken kardeşim içeri girdi.

Marty'ye olanları duydum, dedi, kasabada herkes bundan söz ediyor.

Ne diyorlar?

Öldürüldüğünü söylüyorlar.

Öldürüldü.

Cinayet mi yani?

Evet.

Tanrım. Çok kötü. Kırık sandalyenin köşesine oturdu. Senin de orada olduğunu söylüyorlar.

Gerçekten öyle mi diyorlar?

Evet.

Değildim.

Ama öyle söylüyorlar.

Kim söyledi bunu?

Hatırlamıyorum.

Onları tekrar görürsen bunun doğru olmadığını söyle. Ben oraya sonradan gittim. Onu buldum. Sonra da tutuklandım.

Cinayet suçundan mı?

Hayır be daha neler? Delirdiğim için tutuklandım.

Onu da duydum.

Sonra serbest bıraktılar.

Şanslıymışsın.

Ayağa kalkıp ona ve kendime birer bardak çay doldurdum.

Bir süre hastanede kaldım, dedim.

Çayına iki kaşık şeker atıp karıştırdı.

Şimdi daha iyice misin Ollie?

Bilmiyorum, dedim.

Kendime tavuktu bir sandviç yaptım, Redmond da bir tavuk budu yedi.

Birkaç gün seninle takılabilir miyim? diye sordu.

Acele etme, biraz dinlen. Sonra bakarız.

Seninle gelemez miyim?

Hayır, dedim.

Neden.

Bir sorunum var.

Kiminle?

Bir ustabaşıyla.

Sorunun nedir?

Daha sonra ayrıntılarıyla anlatırım. Beni göz hapsine aldı. Nazik bir mesele. Ne kadar az şey bilirsen senin için o kadar iyi olur.

Başka birinin yanında işe başlayamaz mıyım?

Belki.

Hadi Ollie n'olur. Beni de götür.

Bir de baktım ki birlikte otobüse binmiş gidiyoruz, Wandsworth Caddesi'nden geçerken birinin bana ismimle seslendiğini duydum. Aldırış etmediğim bir uyarıydı bu. Şantiyeye vardığımızda hüzünlü bir yağmur Rusların ve Sırpların üzerine yağıyordu. Mannion kardeşimin elini sıktı. Kamyonları beklerken sırılsıklam olduk. Benim kamyon geldiğinde içinde Gümüş John yoktu. Sen! diye haykırdı İskoç Bob. Kamyona bindim. Sen! diye haykırdı. Mannion kamyona bindi.

O da seninle birlikte mi? diye sordu İskoç Bob.

Duraksadım.

Evet, dedim.

Sen, diye haykırdı.

Redmond kamyona bindi.

25

hikâye

Bütün hafta boyunca havaalanının yanındaki yolda kendi başımıza çalıştık. Çay demledik, haşlanmış jambon yedik. Her şey yolunda gidiyordu saat gibi, tıkır tıkır. Sakin günlerdi. Gümüş John korumalarıyla birlikte birkaç kez yanımıza gelip bir sigara içti, kardeşimle sanki çok eski dostlarmış gibi sohbet etti, onun haricinde akşam olana kadar trafik konilerini külübeye kaldırıp kamyonla kente dönene kadar tek gördüğümüz hiç durmadan akıp giden trafikti. Geceleri Leicester Meydanı'nda ve Soho'da dolaşıyorduk, China Tovvn'da yemek yiyorduk, sinemaya ve barlara gidiyorduk. Redmond barlardan birinde bizim oralı bir bayanla tanıştı. Ben mutfaktaki kanepede uyuyordum, o da yatakta uyuyordu.

Eski günlere dönmüş gibiydik.

Redmond benden bütün hikâyeyi anlatmamı istediğinde, ona olanları doğru dürüst anlatamadım. Parça parça anlattığım için uydurma bir hikâyeye benzedi. Olayların sırasını hatırlayamıyordum.

Demek mafya, dedi, ne tür bir mafya bu?

Bilmiyorum, dedim. Ama Marty'nin işini bitirdiler.

Londra'da gezdiğimiz gecelerde olayları hatırlıyordum. Hastane. Bahçesinde çiçeklerle, ustabaşının evi. Yunan kafesi. Hikâye neydi tam olarak bilmiyorum. Kardeşim beni kollamaya başladı. Bir parti vermeye karar verdi. Ben de başımdan geçen bütün kötü olayları unuttum. Nasıl olup da arkadaşımı öldürdüğünü düşündüğüm adamın yanında çalışmaya

başladığımı bilmiyordum. Hâlâ da bilmiyorum. Daha da kötüsü, kardeşimi de onun yanında işe sokmuştum.

Sonra cuma sabahı Gümüş John arabasıyla yanımıza geldi.

Aslanlarım benim, dedi.

Nasılsın? dedi Redmond.

Seninle biraz konuşmak istiyorum, dedi bana.

Konuşalım.

Yalnız konuşmak istiyorum, dedi Gümüş John.

Ağabeyime söyleyeceğin her şeyi, dedi Redmond, bana da söyleyebilirsin.

Bu özel bir konu tamam mı evlat?

Sorun değil Redmond, dedim.

Emin misin?

Bu ikimizin arasında, dedi Gümüş John.

Başımla onayladım ve arkasından gittim. Aynı GöPde arkasından gittiğim gece gibiydi. Trafik kükreyerek yanımızdan akıp gidiyordu. Duvara yaslandı ve beni süzdü.

Manor Sokağı 34 numara

Geçen gece sizin mahalledeydim, dedi Gümüş John.

Öyle mi?

O taraflarda birkaç işim vardı, sonra da bir bira içeyim dedim. *Dostum Ollie'yi de çağırayım,* diye düşündüm.

Ya.

Böylece 34 numaraya, Manor Sokağı 34 numaraya gitim. Doğru mu hatırlamışım?

Evet doğru.

Doğru adres mi?

Evet.

Ben de öyle düşünmüştüm. Başıyla onayladı. Sonra kapıyı çaldım ve ne oldu biliyor musun?

Ne oldu?

Adını hiç duymamışlar.

Başım ağrımaya başladı.

Oradan taşındım, dedim.

Tuhaf.

Kardeşimle birlikte yeni bir yere taşındık.

Öyle mi? Ama senelerdir orada yaşıyorlarmış ve seni hiç tanımıyorlar.

Orada birkaç gece kalmıştım.

Ollie Ewing, dedim. *Ollie Eıving*. Hayır, dediler, burada o isimde birisi hiç kalmadı.

Ama beni fark etmemiş olabilirler.

Ama Ollie, dedi, o evde yalnızca bir aile yaşıyor. Şimdi anladın mı? Sadece bir aile.

Anladım.

Yanlış kapıyı göstermişsin ahbap.

Hiçbir şey söylemedim.

Kendi kendime, *Neden Ollie bana yanlış adres versin ki?* dedim. Kaygılı görünmeye çalışıyordu. Kendi kendime *Neden?* diye sordum. Uzaklaştı, döndü ve yanıma geldi. *Tuhaf bir durum*, dedim. *Çok tuhaf bir durum.* Değil mi Ollie? Omzuma dokundu. Sonra ne yaptım biliyor musun? Kim

olsa aynı şeyi yapardı. Arkadaşımın her zaman gittiği mekânda olup olmadığına bakmak için bara gittim. Belki de ben bir hata yapmıştım. Orada değildi. *Ollie'den hiçbir iz yoktu.* Sonra arkadaşıyla sohbet etmeye başladım. Ona bir bira ısmarladım. Nasıldır bilirsin. Sohbet uzadı, sonra ona *Arkadaşım Ollie'yi arıyorum - Ollie Ewing,* dedim. Ö da beni dışarı çıkartıp *İşte orada, dostum, şu köşede oturuyor,* dedi. *Ollie çok iyi bir insandır,* dedi. Bir de baktım ki gösterdiği yer Olive Sokağı 9 numara. Doğru mu? Söylediklerimi takip edebiliyor musun?

Evet.

Ne diyorsun ha? Buna ne diyorsun?

Anladığımı söylüyorum.

Seninle biraz sohbet etmemiz gerekecek, Ollie.

yol çalışması

Açıklayayım John, dedim.

Dinliyorum.

Beraber oturduğum elemanlar ot çekmeyi seven çocuklardır, senin bundan hoşlanmayabileceğini düşündüm. Bilirsin. Orada uçuşta olabilirler, seninle birlikte birden eve girsem nasıl olurdu dersin?

Gülmeye başladı.

Hikâyen bu muydu?

Bu, dedim. Anlarsın ya, biraz paranoyaktırlar.

Ben de öyleyim, dedi. Kimi kandırdığını sanıyorsun?

Ben kimseyi kandırmaya çalışmıyorum.

Çok ileri gittin Ollie, fazlasıyla ileri gittin.

Doğru söylüyorum John.

Bu yalanlara inanacağımı mı sanıyorsun?

İnanıp inanmaman umurumda değil.

Vay be! dedi. Bizimki aksileşti. Seni severim, Ollie. Ollie Ewing. Minik marangoz. Bunu sevdim. Minik marangoz ve alet çantası.

Defol başımdan.

Yanımdan uzaklaştı, sonra geri döndü.

Yani bana karşı kinin yok mu?

Yok.

Bana güveniyor musun?

Güveniyorum, dedim.

Ha-ha, dedi. Ben bilemiyorum. Bilemiyorum.

Ben de.

Siz çocuklar arada bir kafayı bulmayı seviyorsunuz yani?

Evet, dedim. Cumartesi, yani yarın gece bir parti veriyoruz, istersen gel.

Vay, bu çok çabuk oldu. Bir parti mi var?

Kardeşim için.

Bir sigara yaktı.

Beni partiye mi davet ediyorsun?

Evet.

Mucizeler hiç bitmeyecek.

Nasıl yani?

Arada bir kafayı çekmeyi ben de severim, dedi. Kokoyu da severim. Sen sever misin?

Evet, diye yalan söyledim.

Haydi gel, dedi. Kardeşini de getir.

Arabaya döndü.

Haydi, dedim Redmond'a.

Nereye gidiyoruz? diye sordu.

Arabaya biniyoruz, dedim.

O manyak herifin arabasına mı?

Evet, dedim.

Arabaya bindik. Redmond ön koltukta dimdik oturuyordu. Ben de bir yığın şantiye planı ve bir çift lastik çizmeyi kenara itip arkaya bindim. Gümüş John cebinden gümüş renkli kâğıda sarılı bir paket çıkardı. Çok güzel, dedi paketi açarak. Redmond dikiz aynasından gözlerimin içine baktı. John, bir çakıyla tıraş aynasının üzerine birer santim genişliğinde üç tane kokain çizgisi çekti.

Koko sever misin?

Kesinlikle, dedi Redmond.

Kardeşime boş bir tükenmez kalem tüpü verdi.

Buyur evlat, dedi, çek bakalım.

Kardeşim tüpün ucuyla nişan alıp çizgilerden birini burnuna çekti. Arkasını dönüp bana gülümsedi. Kokaine bakınca piçin birinin çayıma attığı *speed* aklıma geldi. Aynada yüzümü gördüm. Boşversene. Bir çizgiyi de ben hüplettim ve aynayı geri verdim.

Demek partiye gidiyoruz? dedi Gümüş John.

Evet, dedim. Bu arada kıyafet balosu gibi bir şey olacak.

Evet öyle, dedi Redmond ve kahkahalarla gülmeye başladı.

Birkaç arkadaşımı getirsem sorun olmaz değil mi?

Sorun değil.

İyi mal ha?

Gerçekten de öyle, dedi kardeşim.

Gümüş John son çizgiyi çekti. Vay be! diye haykırdı. Direksiyona bir yumruk patlatıp gözlerini kapadı.

Minik marangoz, dedi.

Ta kendisi, dedim.

Hoşuma gitti, dedi.

Benim de, dedim.

Ollie Ewing, dedi, ismimi duydum, insan kendi ismini duyunca nasıl olursa işte öyle oldum, isimlerimizi başkalarının dudaklarından duyarız, bir gazetede görürüz, bir sınavın sonunda ismimiz okunur, televizyonda duyarız, sevgilimizin dudaklarında, gizlice fısıldanırken, yüksek sesle söylenirken, alçak sesle söylenirken, zihnimizde yankılanırken; hayatımız boyunca, birinin doğduğumuzda kulağımıza fısıldadığı ismi duyar, her duyuşumuzda bir tuhaf oluruz. Kurbağa yavruları gibi. Ne demekse artık. Arabanın içinde oturup dünyanın çevremizde hızla dönmesini seyrettik. Birdenbire, birkaç dakika önce çalıştığımız yol şeridinde beyaz bir Jaguar belirdi. Trafik konilerini havaya saçtı ve şeridin ortasından hızla dönüverdi.

Ne oluyor be?! dedi Gümüş John.

Sonra Jaguar'ı kovalayan bir polis arabası sirenlerini öttürerek geldi, trafik işaretlerini yolun daha da ötesine savurdu.

Haydi gidelim, dedi Gümüş John.

Üçümüz dışarı çıkıp külahları toplayarak arabaların arasında koşuşmaya başladık. Ben yola çıktım ve üzerinde ORTA ŞERITTEN GIDINIZ - YOL ÇALIŞMASI yazılı levhayı aldım. Havaya uçmuş ve sonra tepetaklak yere düşmüştü. Kardeşim ve ben gevşek kaldırım taşlarını yerlerinden çıkardık, Gümüş John da arkamızdan gelip onları üst üste dizdi. Kumun üzerini plastikle örtüp taşlarla sıkıştırdık. Beton karıştırıcıyı yıkadık ve kürekleri

temizledik. Çimento torbalarını kulübeye kaldırdık. Kulübeyi kilitledik. Alet çantamı aldım.

Bence bugünlük bu kadar çalışma yeter, dedi Gümüş John.

Londra’ya döndük.

muhteşem

O cumartesi uzun bir gün oldu. Çocuklar parti için çok çalışmışlardı. Aramızda para topladık, ruhsatsız içki satan bir dükkândan belki de yüz tane bira ve elma şarabı, birkaç şişe votka ve torbalarca fındık fıstık aldık. Redmond Notting Hill’e gitti ve boynunda gümüş rengi püsküller olan siyah bir pelerinle döndü. Carney’li Joe fırına dört tavuk atmıştı. Easkey’li Brendan McGlouglin patates salatası yapmıştı.

Bol acılı ve sarımsaklı bir sürü hamburger yapıp masaya yığdım. Sonra Joe’nun sevgilisi Sally birkaç çeşit salatayla çıkageldi. Asker giysileri içindeydi. Mumlar ve tütsüler satın aldık. Ben bir sari giydim. Melek gibi giyinmiş Sligo’lu iki kız bir kap dolusu körili mercimekle geldi. Bizim oralı, Slough’lu bir grup geldi, hatta Boy George gibi giyinen La Loo bile ta Luton’dan kalkıp geldi. Oxford’lu iki çiftçi damladı. Redmond bir süpürgeye binmiş, *Galileo! Galileo! Galileo!* diye şarkı söyleyerek koşuşturuyordu.

Alt katımızda oturan eşcinsel gençlere partiden bahsettik, onlar da fazladan sandalye ve tatlı niyetine acıbadem kurabiyeleri getirerek yukarı çıktı. Üst katımızda oturan yaşlı adam şükranlarını gönderdi ve bir ara uğrayabileceğini söyledi. Jamaikalı Jim bir rahip kıyafeti içinde geldi, müzik setini ve reggae müziği koleksiyonunu getirmişti, sandviçleri bölmemize yardım etti. Mavi renkli bir takım giymiş olan Mannion, elinde Noel kâğıdına sarılı bir şişe Fransız şarabı ile çıkageldi.

Her şey tıkır tıkır gidiyordu.

Sonra hep birlikte bara gittik.

Parti lafı yayılmıştı.

Partiyi ne için veriyorsunuz? diye sordu Dorset’li kadın.

Bir sebebi yok, dedim.

Biz ne olarak gelelim? diye sordu.

Kendiniz olarak gelin, dedim.

kalbim küt küt atıyordu

Eski Roma giysileri içindeki Gümüş John ve İskoç Bob evin kapısına geldiklerinde, biz oldukça yükseklerde uçuyorduk. Meg İskoç Bob’un koluna girip gelmişti.

Demek eviniz burası? dedi İskoç Bob.

Çok hoş, dedi Gümüş John.

Memnun oldum, dedi Meg.

Sonra Tubber’h Flo bir hemşire kıyafeti içinde çıkageldi. Onu bizim oralarda görmüştüm, tanıyordum. Harika görünüyordu.

Gümüş John beni mutfağa çağırdı.

Küçük bir şişe içinde asit getirmişti. Ağzıma üzerine asit damlatılmış küçük bir pul tıktı, kendisi de bir tane aldı, Bob ve Meg de birer tane çaktı.

Al bakalım, dedi geriye kalanı elime tutuşturarak.

Artık nerede yaşadığını biliyorum, dedi Gümüş John.

Yani?

Yok bir şey.

Her neyse, asiti millete dağıttım. Çok güçlü bir şey değildi, tam kararındaydı. Redmond tuzlu pasta sandığı acıbadem kurabiyelerini getirdi.

Kardeşin çok sevimli, dedi Meg.

Kısa süre sonra mum ışığında oturuyorduk, pançolar ve pullu ceketler giymiş homolar dans ediyordu. Üst kattaki adam, başında geniş kenarlı, siyah janti bir şapka, boynunda kravatıyla çıkageldi. Reggae müziği ortama uyuyordu. Rahip müziği aralıksız çalıyordu. Orada bir yerde, gölgelerin arasında Gümüş John'un varlığını hissedebiliyordum ama aldırış etmedim.

Ustabaşı olduğunu duydum, dedi La Loo.

Doğru duymuşsun, dedi Gümüş John.

Benim de Luton'da iyi bir işim var.

Öyle mi?

Ama ben aslında bir hastabakıcı olmak istiyorum, diye açıkladı La Loo. Hiç öyle bir tanıdığın var mı?

Yok.

Benim de yok.

La Loo başka biriyle konuşmak için yer değiştirdi. Biraz sorun yaşadım ama alt etmeyi başardım. Sadece küçük bir krizdi. Odadan çıkıp tuvalete gittim, İskoç Bob peşimden içeri daldı.

Senin şu arkadaşın yakılmış ha?

Evet öyle.

Bunu hak etmek için ne yapmış?

Bilmiyorum. Unut gitsin.

Sen de unuttun mu?

Hayır.

Ben de unutmadım. Ellerini yıkadı ve yüzünü inceledi. Şu lanet olası İrlandahlar, haddinden fazla İrlandalı, sence de öyle değil mi? Bana baktı. Solgun görünüyorsun, evlat. İyi misin?

İyiyim.

Geri dönüp oturdum. Kalbim küt küt atıyordu.

gerçek mi bunlar Flo?

Bob ve Redmond arasındaki sorun gece yarısına doğru ortaya çıktı.

Orada ters giden bir şeyler var, dedi La Loo.

Boşver, dedim. Kendi haline bırak.

Olanlar benden çok uzakta gerçekleşiyordu, ama bir şeyler olduğunu biliyordum. Bir ses duydum, ama dinlemedim. Meg'le ilgili bir şeydi. Redmond'la yan yana oturmuş muhabbet ediyorlardı. Meg ondan hoşlanmıştı. Güldüklerini duydum. Sonra Bob, Meg'e, Redmond'un hoşuna gitmeyen bir şey söyledi. Rahatsızlık veren şey söylenenlerde değil, söyleme biçimindeydi. Bir an bitiyor, sonra aniden yeniden başlıyordu. O berbat ses kesilsin istiyordunuz.

Yemek servisi başlayınca tartışma da bitti. Işıklar açıldı. Bir tavuk kanadı buldum. Onu yemem uzun sürdü. Sonra mercimeğe geçtim. Saatlerce mercimeği didikledim. Flo hamburgerleri getirdi. Bir şişe beyaz şarap buldum, Brendan'ın yaptığı patates salatasıyla birlikte biraz beyaz şarap içtim.

Mutlu musun? diye sordu Flo.

Mutluyum, dedim.

Joe, kız arkadaşı Sally'nin bulduğu bir *Playboy* dergisini dikkatle inceliyordu. Afallamış görünüyordu. Sally onu seyrederken yavaş yavaş derginin sayfalarını çeviriyordu. Dorset'li çift kapının yanındaki alçak masaya oturmuş, kibar kibar tavuk yiyordu. Hamburgerlerim, marul serilmiş bir tabağın içinde oradan oraya dolaşıyordu. Joe dergiyi Brendan McGlouglin'e verdi. O da La Loo'ya geçirdi. Bob bir pafküf yakıp Meg'in burun deliklerine üfledi. Sonra o da Redmond'un burun deliklerine üfledi dumanı. Yaşlı adam parıldayan gömleğinin yakasına bir mendil takmış,

hamburger yiyordu. Gümüş John, Flo'nun önlüğünü takmış mutfakta servis yapıyordu. Önlüğün üzerinde elma ve portakal resimleri vardı.

Keyfi yerindeydi.

Jim, Queen çalmaya başladı, Redmond ve Meg dans ettiler. Işıklar söndü. Queen'in vokalisti, *Galileo! Galileo! Galileo!* diye şarkı söylüyordu. Redmond yeniden Queen çalınmasını istedi.

Başka bir bok bilmez misiniz? diye dudak büktü Bob.

Sakin ol, dedi Gümüş John.

Mannion boylu boyunca halıya uzandı ve bana Fransız şarabı koydu. Mumlar titreşiyordu. Sarma sigaradan bir nefes çektim, bir de baktım ki tavanda yüzüyorum. Bir süre sonra yavaş yavaş aşağı indim ve Flo'nun hafifçe inip kalkan göğüslerini gördüm. Sonra yine uçtum gittim. Uzun süre tavanda kaldım. Yukarıda bir kürenin içindeydim. Flo'yu aşağıda bir yerlerde görüyordum. Gözleri uçarak tavana, yanıma geldi. Aniden koltuğa düştüm ve ona dokunmak için öne eğildim.

Gerçek mi bunlar? diye sordum Flo'ya.

Sen ne dersin?

Göğsüne yatıverdim.

Özür dilerim, dedim ona.

Sonra yine yatıverdim.

Tanrım, dedi Redmond, yavaş ol biraz Ollie.

Murphy Agus A Chairde

Kendime geldiğimde Peder Jim yanımdaydı, boş ve soğuk bir odadaydık.

Hey dostum, iyi misin?

Neler oldu? Flo nerede? dedim.

Buradayım, dedi, gölgelerin arasından geldi sesi. Neredesin?

İşte buradayım.

Seni göremiyorum.

Ben buradayım, dedi.

Yine yanıma gelir misin?

Zaten yanındayım.

Ah.

Yine aynı şeyleri mi yapacaksın?

Hayır, dedim.

Yüzü benimkine çok yaklaştı.

Aslında gerçekten de çok komikti, dedi.

Aranızda *Daithi Locha'y* hatırlayan var mı? diye sordu La Loo.

Ben hatırlıyorum, dedim.

Ben de, dedi Redmond. *Murphy Agus A Chairde* isimli programda çıkardı.

Kimdi bu sözünü ettiğiniz? diye sordu yaşlı adam. İrlandaca konuşan bir ördekti, diye yanıtladı La Loo ciddiyetle.

Pavarotti

Bir süre sonra Peder Jim Pavarotti çalmaya başladı, Pavarotti *Questa* O *Quella*'yı söylüyordu. Kasedi nereden buldu bilmiyorum. Belki de Marty'nin kulübesinden aldığım bir yığın kasetin arasında bulmuştur. Birdenbire kendimi şantiyede, beton blokların üzerinde, tilkinin koşarak gözden kaybolmasını izlerken buldum.

Müzik kapıların dışına taşıyordu.

Karanlık üzerime çullandı.

senin için döneceğim

Beyaz bir ekranda hareket eden insanları görebiliyordum. Kötü bir şey olmak üzereydi. Sonra duvarlardan mantar gibi şeyler fırlamaya başladı. Yüzüme yumuşak bir şey çarptı. Yapışkan bir şey Flo'ya isabet etti. Asit yüzünden olduğunu sandım. Sonra, bir şey müzik setine çarpınca Peder Jim ışıkları yaktı. Ev sessizleşmişti. O zaman Meg'in çığlıklarını duyduk. Ağladığını gördüm. Üzeri yemek artıklarıyla kaplanmıştı. Yanında İskoç Bob ayakta duruyor, yemek artıklarıyla dolu tepsiden aldıklarını ona fırlatıyordu.

Seni kancık, dedi Redmond Bob'a, ne halt ettiğini sanıyorsun?

Kendi kendine gülmekte olan Bob ona bir tavuk cesedi fırlattı.

Ne yapıyorsun ulan? diye bağırdı Redmond.

Sonra her şey ağır çekimde ilerlemeye başladı - Dorset'li çift partiyi terk etti, Gümüş John hiç kımıldamadan oturuyor, bizim çocuklar koşuşturuyordu. Sonra Redmond, İskoç Bob'un üzerine çullandı. Mutfağın zeminine kapaklandılar.

Seni geberteceğim! diye haykırdı Redmond'a.

Kimseyi gebertmeyeceksin, dedim.

Çocuklar onu Redmond'un üzerinden almama yardım etti.

Redmond doğruldu, titreyerek olduğu yerde kaldı.

Ne halt ettiğini sanıyorsun?

Birazcık eğleniyordum.

Senin eğlence anlayışın bu mu? diye haykırdı Redmond.

Bak, dedim, Bob'un gitmesi gerek.

Demek gitmesi gerek? dedi Gümüş John.

Kesinlikle gitmesi gerek.

Hepinizi sıradan geçiririm! diye haykırdı İskoç Bob.

Pekâlâ, dedi Gümüş John. Gitmeni istiyorlar. Biz de gideriz.

Evet! dedi Joe, çıkarın onu buradan.

İskoç Bob'u koridor boyunca itekleyerek kapıya götürdüler.

Bob, Meg'e, haydi yürü! diye seslendi.

Meg hiçbir şey söylemedi.

Yürüsene! diye haykırdı Bob.

Ben kalıyorum, dedi Meg.

Ne dedin?

Ben burada kalıyorum.

Bob kızın üzerine atıldı, araya girip onu tuttuk.

Sizi pislikler, diye haykırdı İskoç Bob.

Gidin buradan, dedim.

Bize katil diyorsun. Seni gerçekten öldüreyim de gör katili, diyerek üzerime atıldı.

Gidiyoruz, dedi Gümüş John onu yakalayarak.

Ama geri döneceğiz - beni duydunuz mu? diye bağırdı İskoç Bob.

Onu merdiven sahanlığına atmaya çalışıyorlardı.

Beni duydun mu Meg? diye haykırdı. Tekmeler atıp sağa sola saldırıyordu. Onu saçlarından yakaladım. Seni halledeceğim! diye haykırdı bana. Kulağına hafif bir yumruk attım. Duydun mu ulan? diye kükredi. Senin için döneceğim! Havada taşınırken kapı pervazlarını yakaladı. Gümüş John, Roma giysileri içinde merdivenlerin başında durmuş dikkatle bana bakıyordu. Birisi Bob'un parmaklarını tekmeledi. O da pervazı bıraktı. Onu dışarı çıkartıp kapıyı yüzüne çarptılar. Kapıyı tekmelemeye başladı.

Meg! diye kükredi.

Kapıyı tırnaklarıyla kazıyordu. MEG!

Bir süre sonra gittiler.

Oturma odasında oturuyorduk. Önce pencere camlarından biri kırıldı, sonra da diğeri.

Bir araba uzaklaştı.

Bütün bu olanlar neydi? diye sordu yaşlı adam.

Belki de onlarla birlikte gitmeliydim, dedi Meg.

Sorun çıkmayacak, dedi Redmond.

Bilemiyorum, dedi. Korkuyorum.

Korkmana hiç gerek yok.

Hayır, dedi Meg, var.

tak tak

Kapı çalındığında saat kaçtı bilmiyorum. Evi temizlemiştik, Mannion da pencerelere kalın kartonlar çivilemiş, uzanıp yatmış, memleketinden söz ediyordu. Peder Jim kendi kendine şarkılar mırıldanıyordu. Kendinden geçip bağıra bağıra şarkı söylemeye başladı. Aniden sustu.

Bir şey duydun mu?

Hayır, dedim.

Vay be!

Ustabaşı bana iş vermeye devam edecek, dedi La Loo, çünkü çalışmayı seviyorum. Havaalam'na göz kulak olmayı seviyorum.

Orada öylece oturmuş birkaç kutu bira içiyorduk. Saat belki sabahın beşiydi. Flo kahve yapmıştı. Dans uzun bir süre önce durmuştu. Redmond, Meg'le birlikte ortadan kaybolmaktan söz ediyordu.

Birlikte Coventry’ye gitmeyi düşünüyorlardı, buradan ayrılmak zorunda olduklarını biliyorlardı.

Şimdi, dedi Meg. Hadi hemen çekip gidelim.

Sonra gideriz.

Şimdi, dedi kız. Şimdi!

Sakin ol, dedi Redmond.

Kapı çalındığında tuvalete gitmek üzere ayağa kalkmıştı. Kapının çalındığını ilk duyan La Loo oldu. Kibar bir tak tak. Unuttukları eşyaları almaya gelen çocuklar olabileceğini düşündü. Her neyse, kapıyı Redmond açtı.

Biz oturma odasında yayılmış oturuyorduk. Sonra bir çığlık ve bir hışırtı duydum. Odaya benzin kokusu doldu. Koridora koştum. Redmond ve İskoç Bob alevler içinde ayakta duruyorlardı.

VI

Ollie’nin Davası

26

kafam

Babam Coventry’den, annem Sligo’dan geldi. Ben odaya girdiğimde yatağın yanında oturuyorlardı, Redmond hariç kimse benimle konuşmadı.

Sen misin, Ollie?

Evet.

Çok zorlanıyorum, dedi.

Babamın arkamda bir şeyler fısıldadığını duyabiliyordum. Karşıma çıkabilecek şeylerin korkusundan arkamı dönemiyordum. Babam beni dışarı çağırdı. Onunla birlikte dışarı çıktım.

Şimdi defol buradan! diye haykırdı.

Redmond’u görmeye geldim.

Git burdan.

Senin neyin var?

Defol git! dedi.

Gitmiyorum.

Üzerime geldi.

Sinirden tikleri başladı. Bak, dedi beni sarsarak, senin sorumluluğundaydı. Anlıyor musun? O senin kardeşin! Beni duyuyor musun? Önce Marty Kilgallon, şimdi de Redmond. Ne haltlar karıştırdığını öğrenmek istiyorum.

Koridorun başında bir hemşire belirdi.

Ne haltlar karıştırıyorsun dedim!

Beni rahat bırak baba, dedim.

Rahat bırakmak mı? diye tısladı.

Evet rahat bırak. Keçileri kaçırdım.

Keçileri kaçırdım da ne demek? Ne demek bu? Kardeşin içeride ölüyor, sen kahrolası kafanı düşünüyorsun.

Özür dilerim.

Annem kapıyı aralayıp fısıldadı: Seni istiyor, Ollie.

partiden sonra

Hastaneden dönünce ev ve bahçenin mavi beyaz polis şeritleriyle çevrili olduğunu gördüm. Bir süre dışarıda bekleyip içeri girip giremeyeceğimi düşündüm. Polisler neredeydi? Merdivenlerden yukarı çıktım. Kapımızda siyah bir şerit daha vardı ama anahtarı kilide sokup çevirince kapı açıldı. Polislerin üzerime doğru koşmasını bekliyordum ama içeride kimse yoktu.

Ev savaş alanına dönmüştü. Benzin kokuyordu. Oturma odasının penceresindeki kartonlar düşmüştü, rüzgâr içeri doluyordu. Nalbura gittim, ölçüye göre iki tane cam aldım ve pencerelere taktım.

Sokakta insanlar birikmeye başlamıştı.

Perdeleri çekip kapattım.

Sakin ol.

Koridordaki hah yanmış, simsiyah olmuştu, sırılsıklamdı. Redmond’un bedeni duvarda isli bir iz bırakmıştı. Lekeyi sildim, halıyı da yolun başındaki çöp kutusuna taşıdım.

Eski döşeme tahtalarını süpürdüm, toz kalkmasın diye üzerlerine su serptim, sonra yeniden süpürdüm. Yanık kokusu nereye gitsem peşimden geliyordu. Bir kutu temizlik tozu aldım ve süpürgelikleri sildim. Duvara bir kat daha yeşil boya çektim. Sonra bir kutu cila alıp yerleri cilaladım. Dışarıda hava kararmaya başlamıştı. Ev hâlâ yanık kokuyordu. Gece geç saatlere kadar açık olan süpermarkete gidip tütsü ve oda spreyleri aldım. Boş içki şişelerini ve bira kutularını toplayıp şişe kumbarasına götürdüm. Sokakta insanlar bana bakıyordu. Mutfağı temizlemeye başladım, parti gecesi Gümüş John'un getirdiği asitleri buldum. Asit pullarını toz olana kadar parçaladım ve klozete atıp sifonu çektim. Dört, beş, altı, yedi kere çektim sifonu. Kırık kap kaçağı bir çöp torbasına koyup bulaşıkları yıkadım.

Alet çantamı yerleştirdim ve acele bir yere gitmem gerekirse diye kapının yanına koydum.

Bir sigara yakıp biraz soluklandım, sonra oturma odasına saldırdım. İskoç Bob'un fırlattığı yiyecekler hâlâ yerlerdeydi. Koltuklar acı sosa, halılar da acıbadem kurabiyesi kırıntılarına bulanmıştı. Halıları arka balkondan sarkıtıp iyice silkeledim. Pencerenin altında kırık cam parçaları vardı. Kapı çalındığında, eğilmiş yerleri temizliyordum.

Kim o? dedim gelenin polisler olduğunu düşünerek.

Tim, dedi bir ses.

Ben de Mark, dedi bir başkası.

Alt katımızda oturan eşcinsel çocuklardı. Sandalyelerini mutfağa yığınıştım. Gürültü patırtı sırasında ceketlerini de burada bırakmışlardı ama ben onları alıp yatak odama asmıştım. Bana teşekkür ettiler. Olan bitenlere ne kadar üzüldüklerini söylediler. Temizlik yaptığımı söyledim. Odalarından bir elektrik süpürgesi getirip, oturma odasındaki halıyı süpürdüler.

Camlara dikkat edin, dedim.

Tamam Oliver, dedi Tim.

Hayır, dedim. Kırık camlara dikkat edin. Elektrik süpürgesinin torbasını keser.

Doğru, dedi.

Boşaltırken de dikkatli ol.

Olurum.

Koltukları da süpürdüler. Bir ara verdik ve yemek yemek için onların odasına gittik. Peynir yiyip şarap içtik.

Odama dönüp temizliği bitirdim. Tütsüyü ve mumları yaktım, oturup beklemeye koyuldum. Eve gelebileceklerini söylemek için çocukları aradım. İşten sonra geldiler, eşyalarını toplayıp gittiler. Herkes ortadan kayboldu. Hayaleflerle bir başıma evde kaldım. Sokaktan gelen sesleri dinlemeye başladım, birinin *Teşekkürler güzelim*, dediğini duydum. *Teşekkürler.*

polis

Şafakta uyandım, yatağımın ayakucunda bir polis duruyordu. Moruğun biri burada uyuyor, diye bağırdı.

Başka bir polis içeri geldi.

Sen de kimsin ulan?

Ollie Ewing.

Burada ne arıyorsun?

Burada oturuyorum, dedim.

Burada mı oturuyorsun?

Evet.

Birbirlerine baktılar.

Bu dairede olmamalıydın.

Neden?

Burada işimiz bitmedi.

Ben bunu nereden bileyim?

Her yeri baştan aşağı temizlemiş, dedi öbür polis.

Lanet olsun.

Birisi büyük bir hata yapmış. Birisi gerçekten çok büyük bir hata yapmış.

Giyinmemi söylediler ve beni karakola götürdüler. Saatlerce orada kaldım. En sonunda Redmond'u görmeye gitmeme izin verdiler.

gelişmiş ülke

Babam, kucağında gazeteyle uyuyakalmıştı. Annem yoğurt yiyordu. Son birkaç gecedir ikisi de koridorda uyumuştu.

Redmond arada bir kendine geliyor, sonra şuurunu yitiriyordu.

Kollarını havada, beyaz plastik bir örtüye sarılı olarak kımıltısız yatıyordu. Ona biraz su içirdim.

Ollie?

Redmond.

Gözlerim kapalıyken bile görebiliyorum, dedi.

Gerçekten mi?

Boşver, dedi.

Sandalyenin üzerine çıkar mısın? dedi bir süre sonra.

Yatağının yanındaki sandalyenin üzerine çıktım, başını yavaşça çevirdi ve uzunca bir süre ayakkabılarıma baktı.

Eğer bunu atlatırsam, dedi, kendime bunlar gibi bir çift ayakkabı alacağım.

Siyah terlikler giymiş olan Taylandlı hemşire, pansuman arabasını iterek içeri girdi. Şapkasının kenarı onu hem haşin hem de şaşkın gösteriyordu.

Ne yapıyorsunuz? diye sordu.

Ağabeyinin ayakkabılarını görmek istedi, dedi babam.

Ya.

Sandalyeden aşağı indim.

Lütfen, bir süre odadan çıkar mısınız?

Olur, dedi annem.

Koridorda yürüdük.

Bugün gazeteleri okudun mu? diye sordu babam.

Hayır.

Okusan iyi olur. Gazetelere çıkmışsın. Neler yazdıklarını duymak ister misin? Durdu, gazeteyi açtı ve okudu: İRLANDALI UYUŞTURUCU KAÇAKÇILARININ ÇARPIŞMASI CINAYETLE SONA ERDI. Hoşuna gitti mi?

Bu doğru değil.

Başın büyük belada evlat.

Biliyorum.

Polis sana zarar verdi mi?

Hayır. İyi davrandılar.

Burası, dedi babam, gelişmiş bir ülke.

asansör

Sonra bir gün yine hastaneye gittim ve asansörle yanlış kata çıktım. Bütün katlar birbirine benziyordu, o yüzden Redmond'un odasına gittiğini

sandığım yöne doğru yürümeye başladım. Sonra koridorun sonundaki bir kapının önünde tek başına dikilen bir polis gördüm.

Hemşirelerin odasını geçtim, sağa döndüm ve kaybolduğumu fark ettim. Yolu öğrenmek için hemşirelerin odasına döndüm, zili çaldım ve beklemeye koyuldum. Tam o sırada polis yana çekildi ve kapı açıldı. İskoç Bob pijamaları içinde dışarı çıktı, iki kolu da sıkı sıkı sarılmıştı. O ve polis bana doğru yürümeye başladılar. Yerimden kımıldayamadım. Sol tarafa, tuvaletlere doğru ilerliyorlardı, polis beni gördü ve iyi misin arkadaş? dedi.

Evet, iyiyim sağol, dedim.

İskoç Bob birdenbire beni gördü ve donakaldı, pijamalarıyla tuhaf bir biçimde komik görünüyordu.

Birbirinizi tanıyor musunuz?

Evet, dedim.

O zaman uzaklaş bakalım, dedi polis.

Geri döndüm ve koridorun sonuna doğru yürümeye başladım. Arkama her baktığımda İskoç Bob da dönüp bana bakıyordu. Hâlâ bana bakıyor.

boş yatak

Redmond'un aslında sargıya benzemeyen sargılarını değiştirirlerken biz de genellikle kantinde oturuyorduk. Bir gün odaya döndüğümde kapıda bir polisin durduğunu gördüm, o zaman kendi kendime, *İşte yine becerdim, yanlış kata çıktım,* dedim. Tam gitmek üzereyken polis arkamdan seslendi.

Hey baksana!

Evet?

Akrabası mısın?

Evet, dedim.

Kapıyı açtı. İçeri girdim. Yatak boştu. Üzgünüm, dedi.

27

mahkeme

İskoç Bob cinayetle suçlandı. Mahkemede hepimizin çok fazla uyuşturucu almış olduğunu iddia etti. Yemeklere uyuşturucu koymuş olduğumu söyledi. Tahrik edildiğini ve dayak yediğini söyledi.

Sadece bizi korkutmak istediğini söyledi. Sadece şaka yapmak istemişti.

Redmond'u sadece korkutacaktı, öldürmek istememişti. Eğer Redmond karşı koymasaydı ikisi de yanınayacaktı.

Kadını bizim evdeydi, onu geri almak istemişti.

Onu cinayetle suçladığımı söyledi. Onu bir başka cinayete daha karıştırmak istediğimi söyledi. Biı kamyonun arkasında yakılan adamın cinayetine. Benim deli olduğumu herkes biliyordu. Bana iyi davranmaya çalışmışlardı. İşe yaramazın teki olduğum halde bana iş vermişlerdi. İşçilerin hepsi bunu doğrulayabilirdi. Dedikodular yayarak onu tahrik etmiştim. Bir marangoz olduğumu sanıyordum. Daha önce bir akıl hastanesine tıkılmış olduğumu herkes biliyordu.

Kafadan çatlak o, dedi parmağıyla beni işaret ederek.

Parti gecesinde bir kadının üzerine atlamış ve ona tecavüz etmeye kalkmıştım.

yapmadığım bir şey

Gümüş John yüzünü hakime dönmüş sandalyede dimdik oturuyordu, dönüp de bir kere hile avukata bakmadı.

Maktul sizin için mi çalışıyordu?

Birkaç haftadır, evet.

Ya kardeşi?

Sanırım iki aya yakın bir süredir.

Oliver Ewing yetenekli bir işçi miydi?

Hayır.

O zaman ona iş vermeye devam etmenizin sebebi nedir?

Ona acıyordum.

Maktulün kardeşi, Oliver Ewing, Wood Green'de size saldırdı mı?

Evet.

Size neden saldırdı?

Beni yapmadığım bir şeyle suçluyordu, bir arkadaşının öldürülmesine karıştığımı iddia ediyordu.

Bay Martin Kilgallon'dan mı söz ediyorsunuz?

Olabilir. Yargıca hitap ederek, adını hiç duymadım efendim, dedi. Adamla hiç tanışmadım. Ona olanları ilk olarak bu Ollie Ewing isimli adam bana sövüp saymaya başlayınca duydum.

Nasıl öldüğünü biliyor muydunuz?

Hayır. O zaman bilmiyordum.

Bay Kilgallon'la hiç iş ilişkisinde bulundunuz mu?

Asla.

Maktulün kardeşi size hiçbir neden yokken mi saldırdı yani?

Evet, öyle.

Ama yine de ona iş verdiniz.

Çünkü onu her sabah şantiyede iş ararken gördükçe kalbim sızlıyordu, sayın yargıç.

Kendinizi ona yardım etmeye mecbur mu hissettiniz?

Evet.

Yardıma muhtaç olduğu için mi?

Ona bir iş vermem için yalvardı. Her sabah şantiyeye geliyordu. Perişan, ümitsizdi, bir garibandı.

Anlıyorum. Sanırım kardeşini de aynı sebeplerle işe aldınız?

Doğru.

Bir işe yaramıyorlardı, öyle mi?

Evet, öyle.

Siz de kendinizi onlara yardım etmek zorunda mı hissettiniz?

Maalesef, dedi Gümüş John. Olan bana oldu.

Anlıyorum. Avukat arkasına, birinin mahkeme salonuna girdiği kapıya göz attı. Maktulün kardeşi sizi partiye davet etti mi?

Evet.

Niçin gittiniz?

Bana saldırdığı için ona kin duymadığımı göstermek istedim sanırım.

Yargıç lafa karışarak, ama bunu zaten iki kardeşe de iş vererek göstermemiş miydiniz Bay Reynolds? dedi.

Benden hâlâ şüphelendiğini seziyordum.

Yine suçlamalarda mı bulunmuştu?

Sözlü olarak değil. Suçladığı gözlerinden belliydi. Bana bakışından belliydi.

Devam edin, dedi yargıç avukata.

Teşekkürler sayın yargıç. Avukat yine kapıya doğru baktı. Yani böylece partiye gitmeye karar verdiniz?

Evet.

Yanınızda Robert MacVeigh ve kız arkadaşı Bayan Farell'i de götürdünüz.

Onlar de gelmeyi memnuniyetle kabul ettiler.

Eve gelince neyle karşılaştınız?

Orada bir sürü İrlandalı vardı, çoğu erkekti. Odaya adım attığım anda düşmanlıklarını sezdim.

Tam olarak neyi kastediyorsunuz?

Tuzağa düşürüldüğümüzü fark ettim. Bizi bir kere eve

sokmuşlardı, artık her şey olabilirdi. Politik görüşlerini tartışıyorlardı, sayın yargıç.

İrlanda hakkında mı konuşuyorlardı?

Evet.

Kuzey İrlanda hakkında mı konuşuyorlardı?

Öyle şeylerden bahsediyorlardı. İrlandaca konuşmaya başladılar. Ama ben söylenenlerin bir kısmını anlayabiliyordum.

Anlıyorum.

Uçuyorlardı, dedi Gümüş John, ilk defa avukata doğru dönerek. Bizi korkutmaya çalışıyorlardı. Sonra Ewing -

Oliver Ewing mi?

Oliver Ewing ölen arkadaşından söz etmeye başladı. Nasıl yandığını anlatmaya başladı. Üzerimize gelmeye başladılar. Gideceğimizi söyledim

ama gitmemize fırsat vermeden saldırdılar. Bize İngiliz piçleri dediler ve üç ya da dört tanesi Bob’a vurmaya başladı. Durmalarını söyledim ama durmadılar. Kapıdan dışarı fırlatıldım, sonra da Bob evden atıldı. Çok kötü yaralanmıştı. Meg için haykırmaya başladı ama onun gelmesine izin vermediler.

Şahit sizin.

kötü şeyler

Böylece benim avukat ayağa kalkıp Gümüş John’u sorgulamaya başladı ama onu duymuyordum bile.

Sadece kötü şeyleri duyuyordum.

Meg

Meg şahit kürsüsüne çıktı.

Siz Margaret Farrell misiniz?

Evet.

Sanık Robert MacVeigh sizin arkadaşınız mı?

Evet, dedi Meg.

Partiye onunla birlikte mi gittiniz?

Evet, dedi, Gümüş John da yanımızdaydı.

John Reynolds’dan mı söz ediyorsunuz?

Evet.

Sanık ve maktul arasında bir tür anlaşmazlık mı oldu? Tartıştılar.

Sonra Bay Reynolds ve Bay MacVeigh gittiler değil mi? Bob ve John gitmeye karar verdi.

Aslında evden dışarı atıldılar değil mi?

Evet.

Fiziksel şiddet kullanılarak daireden dışarı mı atıldılar? Evet.

Şimdi mahkemeye, partiye onlarla, yani Bay Reynolds ve Bay MacVeigh ile geldiğiniz halde niçin onlarla birlikte gitmediğinizi açıklar mısınız?

Gidemedim.

Yüksek sesle konuşun, dedi yargıç.

Lütfen, Bayan Farrell, dedi avukat, lütfen sayın yargıcın duyabileceği kadar yüksek sesle konuşun. Gitmeye karar verdikleri zaman niçin arkadaşlarınıza eşlik etmediniz? Gidemedim işte.

Bayan Farrell, size bir kere daha soruyorum, niçin kalkıp gitmediniz? Arkadaşlarınız gidiyordu. Yabancıların arasındaydınız. Orada kimseyi tanımıyordunuz.

Ollie'yi tanıyordum, dedi.

Maktulün kardeşi Bay Ewing'i mi?

Evet. Onu tanıyordum. Bob'la birlikte çalışıyordu.

Ama başka kimseyi tanımıyordunuz değil mi?

Hayır. O geceye kadar tanımıyordum.

O zaman niçin gitmediniz?

Ben...

Evet?

Ben... dedi alçak sesle.

Bayan Farrell, lütfen sayın yargıcın duyabileceği gibi konuşun. Size şöyle sorayım, gitmek istediniz mi?

Evet istedim ama bu şeyden sonraydı...

Lütfen soruya cevap verin. Gitmek istediniz mi?

Evet.

Niçin gitmediniz?

Gitmemem söylendi.

Kim söyledi?

Redmond söyledi.

Maktul, yani Redmond Ewing sizi tehdit mi etti?

Tehdit etti sayılmaz.

Bayan Farrell, ya sizi tehdit etmiştir ya da etmemiştir. Evet?

Bana bir şeyler söyledi.

Neler söylediğini lütfen bize açıklar mısınız?

Gitmemem gerektiğini söyledi.

Ve...?

Gidersem başımın belaya gireceğini söyledi.

Demek ki, arkadaşlarınız şiddet kullanılarak apartman dairesinden atıldılar, sonra siz de isteğiniz dışında orada tutuldunuz. Böyle oldu değil mi? Haydi Bayan Farrell, böyle oldu değil mi?

Evet, dedi üzüntüyle.

O zaman arkadaşınız, yani Bay MacVeigh'nin, yani Robert'in sizi kurtarmak için geri dönmesine şaşmamak gerekir değil mi?

Evet.

Aslında onun geri dönmesini istediniz değil mi? Ona sizi kurtarması için yalvardınız değil mi? Doğru mu?

Evet.

Başınıza neler gelebileceğini düşünüp dehşete kapılmış olmalı değil mi? Doğru değil mi Bayan Farrell? Bayan Farrell?

Evet.

eve doğru yürümeye başladım

İskoç Bob yere bakıyordu.

Evden atıldıktan sonra ne yaptınız?

Gümüş John’la birlikte arabaya binip uzaklaştık, sonra ona durmasını söyledim.

Arabayı nerede durdurdu?

Sokağın birinde, neresi olduğunu hatırlamıyorum. Apartmandan epey uzaktınız değil mi?

Oldukça uzaktık.

Bir benzin istasyonunun yakınlarında mıydınız?

Hayır.

Yakınlarda hiç benzin istasyonu yok muydu?

Yoktu.

Sonra ne oldu?

Gümüş John’a gitmesini söyledim. Ona biraz temiz hava almak istediğimi söyledim.

Üzülmüştünüz değil mi?

Evet.

Bu şartlar altında neden üzgün olduğunuz anlaşılıyor. Evet.

Sonra Bay Reynolds size ne dedi?

Bana arabaya binmemi söyledi.

Ama binmediniz değil mi?

Hayır. Üzülmüştüm. Ona bir taksi tutar gelirim dedim, o da sonunda gitti.

Ama isteksiz bir biçimde uzaklaştı değil mi?

Evet.

Ya sonra ne oldu?

Eve doğru yürümeye başladım.

Tek başınıza mıydınız?

Evet.

Daireye doğru yürümeye başladınız. Niçin?

Meg'i düşünüp endişeleniyordum.

Bayan FarrelPi düşünüyordunuz. Anlıyorum. Ne yapmak niyetindeydiniz?

Hiçbir şey. Bilmiyorum. Sadece geri dönmem gerektiğini düşündüm.

Kim bilir aklınıza neler geldi?

Evet.

O zaman neden, dedi yargıç, polisi aramadınız?

Sağlıklı düşünemiyordum. Başım dönüyordu. Kafama birkaç darbe almıştım. Tekmelenmiştim, her yanım ağrıyordu, polis aklıma gelmedi.

Devam edin.

Sonra geceleri açık olan şu benzin istasyonunu gördüm.

Aniden karşınıza mı çıktı?

Evet.

Bu konuda ayrıntılı bilgi istiyorum. Bu benzin istasyonunu görene kadar aklınızda misilleme yapmak gibi bir fikir yoktu değil mi?

Yoktu.

Teşekkürler. Lütfen devam edin.

Bir bidon aldım, benzinle doldurttum.

Bunu niçin yaptınız Bay MacVeigh?

O, diyerek beni işaret etti, bunu aklıma sokan oydu. Adam yakmaktan bahsedip duruyordu. Beni o cinayetle suçlamamış olsaydı, bunların hiçbiri olmazdı. Sanki beynimin içine girmişti. Ne yaptığımı bilmiyordum. Sanki kafamın içinde bir ses bana ne yapmam gerektiğini söylüyordu.

Böylece benzin mi aldınız Bay MacVeigh?

Evet.

Sonra eve doğru yürümeye devam mı ettiniz?

Evet.

İçeri nasıl girdiniz?

Apartman kapısı açıktı. Merdivenlerden yukarı çıktım.

O benzinle ne yapmayı planlıyordunuz?

Kapıyı yakacaktım.

Birilerine zarar vermek gibi bir niyetiniz var mıydı?

Yoktu.

İlk hedefiniz Bayan Farrell’i sağ salim daireden çıkartmaktı değil mi?

Evet.

Sonra ne oldu?

Benzine bulanmış bir kumaş parçasını yakıyordum ki kapı açıldı ve karşıma Redmond Ewing çıktı. Boğuşmaya başladık ve bidon alev aldı.

Onun üzerine benzin döktünüz mü?

Hayır.

Buradaki arkadaş yaptığınızı söyleyecek.

Öyle bir şey yapmadım. Bir kazaydı. Eğer benimle boğuşmaya başlamasaydı hiçbir şey olmazdı.

Emin misiniz Bay MacVeigh?

Eminim.

Sonra ne oldu?

Bidon patladı. İkimiz de yandık.

Aslında siz de oldukça kötü bir biçimde yaralandınız değil mi?

Evet.

Eğer maktulün, yani Bay Redmond Ewing'in üzerine benzin dökmüş olsaydınız kendiniz yanınazdınız, bunu söylemeye çalışıyorsunuz, değil mi?

Evet, doğru.

Teşekkürler, Bay MacVeigh. Şimdilik bu kadar.

sizi duyamıyorum

Bay Ewing, ne kadar zamandır Londra'da yaşıyorsunuz? Bir senedir.

Lütfen daha yüksek sesle konuşun.

Bir senedir.

Buraya ilk geldiğinizde nerede kalıyordunuz? Hammersmith'te bir şantiyede.

Bay Martin Kilgallon'la birlikte mi?

Evet, doğru.

Orada kaçak olarak yaşıyordunuz.

Hayır kaçak olarak yaşamıyordum.

Bay Ewing, elimde, o şantiyede müteahhit Bay McKenna'nın bilgisi olmadan, yani kaçak olarak kaldığınıza dair belgeler var.

Bu doğru değil.

Korkarım doğru.

Hayır değil. Marty yokken orada güvenlik görevlisi olarak kalıyordum.

Gerçekten mi? Bunun doğruluğunu nasıl kanıtlayacaksınız?

Doğrusu bu.

Elimde, Bay McKenna'nın imzaladığı, sizin orada kalmanıza olanak veren yazılı ya da sözlü bir izin olmadığına dair yeminli bir belge var.

Yalan söylüyor.

Öyle mi? O şantiyeden atılmadınız mı?

O Marty öldükten sonra oldu. McKenna inşaatın yakında başlayacağını söyledi. Artık bana ihtiyacı kalmamıştı.

Bay Ewing, size şantiyede kaçak olarak yaşamakla kalmayıp, bir de Bay McKenna'nın görevlendirdiği bir ustabaşını içeri almayı reddettiğinizi söylüyorum.

Ne?

Bir ustabaşının şantiyeye girmesine engel olmuşsunuz.

Onun kim olduğunu bilmiyordum.

Demek sizin güvenlik anlayışınız bu. Onu tehdit etmişsiniz.

Etmedim.

Ettiğinize dair yemin edecek.

Asıl o beni tehdit etti.

Sanırım siz, Bay Ewing, bütün dünyanın size karşı olduğu kuruntusu içinde yaşıyorsunuz. Durdu. Bay Ewing, bence siz sadece ustabaşını değil, Bay McKenna'yı da, Bay Reynolds'u da, Margaret Farrell'i de, suçlu sandalyesindeki May Mac- Veigh'yi de tehdit ettiniz. Öyle değil mi? Yüksek sesle konuşun Bay Ewing, sizi duyamıyorum.

Ben kimseyi tehdit etmedim.

Size, bütün bu trajik olayların sizin yüzünüzden gerçekleştiğini söylüyorum Bay Ewing. Öyle değil mi?

Hayır.

yüksek binanın tepesindeki tüfekli adam

Bir kâğıdı havaya kaldırdı. Bunun ne olduğunu biliyor musunuz?

Hayır.

Bu sizin polise verdiğiniz yazılı bir ifade. 18 Haziran tarihinde imzalanmış. Kâğıdı bana verdi. Tanıdık geliyor mu?

Evet.

Bize lütfen onuncu paragrafı okur musunuz? Onuncu paragrafı okur musunuz dedim?

Başımdan aşağı bir kova su boşaltıldığında yan odada çalışanlar vardı. Mavi tulum giymiş iki adam, beni halletmek için gönderilmişlerdi. İşiyle gücüyle uğraşmakta olan bir adamın başından aşağı bir kova su dökmenin sebebi ne olabilir bilmiyorum.

Demek işte bile tehdit ediliyordunuz?

Doğru.

İrlandalı olduğunuz için mi?

Belki de.

Anlıyorum. Şimdi lütfen on beşinci paragrafı okur musunuz?

Çamaşırhanenin camlarının buğulandtğt gün gittiğim şu lüks lokantada sandviçime speed konuldu. Gerçekten çok gösterişli bir yerdi. İçeri kızarmış peynir yemek için girdim ama sonra olaylar kontrolden çıktı. Hastaneye götürüldüm ve idrarımda speed bulundu.

İdrarınızda bulunan bu muydu, yani *speed*?

Evet.

Birisi sandviçinizin içine amfetamin mi koydu?

Bilmiyorum.

Bir yabancı neden bunu yapsın ki?

Bilmiyorum.

Gerçekten de bilmiyorsunuz. Hayat size çok zalim davranmış, sizce de öyle değil mi?

Burada sanık ben değilim.

Bir süre önce tutuklanmıştınız değil mi? Bay Ewing, size bir soru sordum.

O başka bir olaydı.

Anlıyorum. Lütfen üçüncü sayfayı açın, altıncı paragrafı okuyun. Buldunuz mu?

Evet.

İyi. Sanırım bu olay olduğu sırada Clapham yakınlarında yürüyüş yapıyordunuz. Öyle mi?

Evet.

Lütfen paragrafı sayın yargıca okuyun.

Öylesine gezinmeye başladım. Sık sık bir gece otobüsü geliyor mu diye durup yola baktım. Yüksek binalardan birinin tepesindeki tüfekli adamı görene kadar son derece sakindim. Sonra, bağırarak, haykırarak yolun karşısına koştum.

Yüksek binalardan birinin tepesindeki tüfekli adamt görene kadar son derece sakindim, diye tekrarladı. Evet, Bay Ewing. Bunlar sizin sözleriniz mi?

Evet.

İnanılmaz. Peki bu, şey, suikastçı ile karşılaştıktan sonra ne yaptınız?

Saklanmak için bir eve girdim.

Ne kadar hoş bir karar. *Saklanmak için bir eve girdiniz.*

Evet.

Bir süre önce de gizlice Hammersmith'te bir şantiyeye girmiştiniz değil mi? Öyle değil mi?

Hayır.

Yüksek sesle konuşun Bay Ewing.

Ben hiçbir yere gizlice girmedim.

Ama bunlar kendi sözleriniz, *saklanmak için bir eve girdim.*

O farklı bir olaydı. Önce kapıyı çaldım.

Ne kadar ince bir davranış.

Saklanmaya çalışıyordum.

Sonra da tutuklandınız.

Evet ama sonra serbest bırakıldım. Şikâyetçi olunmadı.

Bu mahkemenin gerçekten de tüfekli bir suikastçı gördüğünüze inanmasını mı bekliyorsunuz?

Onu gördüm.

Olayın polisteki raporunda böyle bir şey yok.

Ben rapor falan görmedim.

Kimse gerçekten bir suikastçı var mı diye merak bile etmemiş.

Ben ettim.

Ama başka kimse merak etmemiş. Sizce bu olayı, bir eve gizlice girmiş olmanızı haklı çıkarmak için uydurmuş olabilir misiniz?

Yemin ederim onu gördüm!

Polis bu adamla ilgili bir kanıt buldu mu?

Bildiğim kadarıyla hayır.

Yani?

Kanıt bulamamış olabilirler, ama arkadaşım Marty kaybolduğu zaman onu da bulamadılar değil mi? Sonra da ölüsünü buldular değil mi?

O konuya da geleceğiz Bay Ewing, dedi. O konuya da geleceğiz. Ama bence önce, dedi, önündeki kâğıtları karıştırdı, bence önce, durun bakayım, diyerek kıkırdadı, şu *cam öğütücülerden* söz etmeliyiz.

28

beşinci paragraf

Lütfen üçüncü sayfayı açıp beşinci paragrafı okur musunuz? Niçin okumamı istiyorsunuz?

Mahkeme sizin bu olağanüstü olayla ilgili görüşlerinizi duymak istiyor.

Neden?

Soru sormayı bana bırakın Bay Ewing. Lütfen okuyun. Okumak istemiyorum.

Bay Ewing, eğer belgeyi siz okumazsanız bir başkası okur. Anlıyor musunuz?

Anlıyorum.

Belgeyi havaya kaldırın ve okuyun. Üçüncü sayfa, beşinci paragraf. Tamam mı?

Cam öğütücüler. Hayatımda sadece bir kez, onu da biraz önce gördüm.

Lütfen devam edin.

Bir tanka benziyordu.

Gerçekten mi? Neşeyle gülümsedi. Devam edin, Bay Ewing.

Çevrelerine cam kırıkları tükürebilirler. Bir gece yürüyüş yaparken bir tanesini gördüm, bana hiç dokunmadı. Otoyoldaki üstgeçitlerden birinin üstündeydi.

Sonra?

Şangur şungur cam kırığı sesini duyabiliyordunuz, kesinlikle cam sesiydi.

Sonraki satır şöyle, sayın yargıç: *Cam parçalamak gibi özel bir işlevi var araçların.* Doğru mu, Bay Ewing?

Evet.

Belgeyi bırakabilirsiniz. Bana gülümsedi. Şimdi, gözlemlerinizin biraz tuhaf olduğu konusunda bana katılıyor musunuz?

Belki de öyledir.

Cam öğütücüler ha?

Evet.

Bay Ewing, cam öğütücülerden mi söz ediyoruz?

Başka ne isim verebilirdim?

Haklısınız. Güldü. Başka ne isim verebilirdiniz ki? Yeniden güldü ve topukları üzerinde döndü. Bay Ewing, bize otoyoldaki üstgeçidin üzerinde cam kırmak için yapılmış bir makineyle karşılaştığınızı mı söylüyorsunuz?

O gece karşılaştım.

Ya sonra?

Hayır.

O geceden önce?

Hayır.

Sizce neden?

Belki de üretimden kalkmıştır.

Yerinizde olsam komik olmaya çalışmazdım. Size ilişkiniz olan iki kişinin öldüğünü hatırlatmak isterim. Bence bu gülünecek bir şey değil, ne dersiniz?

Hayır değil.

Mahkemeye *cam öğütücülerin* ne olduğunu açıklar mısınız?

Bilmiyorum.

Tüfekli suikastçılarla aynı yerden mi geliyorlar Bay Ewing? Öyle mi Bay Ewing?

Açıklayamam.

Bunu anlayışla karşılıyorum.

Açıklaması çok zor.

Mahkeme, diyerek benden uzaklaştı, sizin, biz az gelişmiş yaratıkların asla göremeyeceği birtakım olağanüstü olayla

rı görme yeteneğine sahip olmanızı anlayışla karşılayacaktır. Ama burada yapmaya çalıştığımız, gerçekle hayal ürününü ayırt etmek. Anlıyor musunuz?

Evet.

O zaman size anlattıklarınızın inanılmaz şeyler olduğunu söyleyeceğim.

Ama bunlar gerçek.

Haydi Bay Ewing, haydi. *Tüfekli adamlar, cam öğütücüler?* Sırada ne var? Gerçekten de, sırada ne var?

haraç mafyası

Haydi 18 Haziran gününe geri dönelim.

Peki.

Arkadaşınız Bay Kilgallon'u arıyordunuz.

Evet.

Polise verdiğiniz ifadede haraç mafyasından şüphelendiğinizi söylemişsiniz.

Doğru.

Ne tür bir mafyadan söz ediyoruz?

Bilmiyorum. İnşaat işiyle ilgili bir tür haraç mafyası. Nakliye işiyle ilgili. Bilmiyorum.

Bu haraç mafyasını kim yönetiyordu?

Bilmiyorum.

Arkadaşınızı öldürmek için özel bir sebebi olan birini tanıyor musunuz?

Hayır.

İfadenizde: *Marty fazla kazanıyordu, diğer çocuklar hiçbir şey kazanamtyordu. İngiliz mi İrlandalı mı olduklarım bilmiyorum. Sanırım İngilizdiler*, demişsiniz. Doğru mu? Polise bunları mı söylediniz?

Eğer siz öyle diyorsanız öyledir, dedim.

Bunları söylediğinizi hatırlamıyor musunuz? Lütfen önünüzdeki belgenin dördüncü sayfasını açın.

Gerek yok, tamam. Bunları söylediğimi kabul ediyorum.

Bunları söylediğinizi kabul ediyorsunuz. Teşekkürler Bay Ewing, dedi, sonra önümde eğildi ve'arkasını döndü. *Sanırım İngilizdiler.* Bunu söyleyerek ne demek istemiştiniz?

Ne demek istediğim açık.

Yani arkadaşınız bir İngiliz çetesi tarafından mı öldürüldü, bunu mu demek istemiştiniz?

Belki de bazı İngilizler tarafından öldürülmüştür, demek istemiştim.

Bu iddianızı kanıtlayacak deliliniz var mı?

Yok.

O zaman neden bir İrlanda çetesi olmasın?

Bilmiyorum.

İngilizlere karşı bu kininizin nedeni nedir Bay Ewing?

politika

Politik bir insan olduğunuzu söyleyebilir misiniz, Bay Ewing? Hayır. Kesinlikle değilim.

Ya Bay Kilgallon, o politikayla ilgilenen bir insan mıydı? Hayır.

Aslında, onun bir Müslüman olduğunu söylediniz, değil mi?

Hayır, Müslüman olmayı düşündüğünü söyledim.

Sizce bu, politik bir tavır değil mi?

Hayır.

Bence bu son derece politik bir tavır.

Ona çekici gelen olayın manevi boyutuydu.

Öyle mi? Ya siz? Politikayla ilgilenen biri olmadığınızı iddia ediyorsunuz, oysa arkadaşınızı, alıntı yapıyorum, *bazı İngilizlerin* öldürdüğünü söylüyorsunuz.

Bu politik bir görüş değil.

Değil mi? Madem bu iddianızı kanıtlayacak deliliniz yok, o zaman neden bu iddiayı ortaya attınız?

Ben *belki*, demiştim.

Niçin *bazı İngilizler*, Bay Ewing?

Marty’nin bana söylediği şeyler yüzünden olmalı.

Ah, ama maalesef Bay Kilgallon öldü.

Evet. Onu öldürdüler.

Onu kim öldürdü, Bay Ewing? Şimdi bize onu *öldürdüklerini* söylediniz. Kim? Tekrar ediyorum, arkadaşınız Bay Kilgallon’u kim öldürdü?

Bilmiyorum. Ben bu mahkemenin kardeşimi kimin öldürdüğüyle ilgili olduğunu sanıyordum.

Evet, öyle. Ama görüyorsunuz ya, Bay Ewing, siz bizzat Bay Reynolds'u ve sanık Bay MacVeigh'i, Martin Kilgallon'u öldürmekle suçlamışsınız. Öyle değil mi?

saklanıyordunuz

Arkadaşınız Bay Kilgallon'un, öldürülmeden önce kuzeye gittiğini söylüyorsunuz.

Bir iş gezisi için.

Ne tür bir iş gezisi için?

Bilmiyorum.

Bilmiyorsunuz. Bir bakalım, bu son birkaç gündür o kelimeyi, yani "bilmiyorum"u ağzınızdan kaç kere duyduk?

Saymadım.

Elbette. Ben de saymadım. Ama sürekli hatırlamadığınızı, bilmediğinizi hatta kendinizi korumak için bazen ikisini birden söyleyerek bu mahkemeyi yanıltmaya çalıştığınızı düşünüyorum.

Ben doğruyu söylemeye çalışıyorum.

Ne güzel, mahkeme bunu duyduğuna çok memnun oldu Bay Ewing. Gülümsedi. Şimdi, Bay Kilgallon ne tür bir iş gezisi için kuzeye gitti?

Bilmiyorum, demiştim.

Kuzeye gittiğine dair bir deliliniz var mı?

O tarafa gideceğini söyledi.

Ama işte sorun da orada Bay Ewing. Onun kuzeye gitme

yi düşündüğüne dair elimizde sadece sizin sözleriniz var, değil mi?

Nereye gittiği neyi değiştirir?

Eğer siz kuzeye gittiğini söylerken o Londra’da kaldıysa, bu çok şeyi değiştirir.

Niçin değiştiriyor anlamıyorum.

Çünkü bu sizin yalan söylediğiniz anlamına gelir.

Yalan söylemiyorum. Kuzeye gittiğine inanıyorum, çünkü oraya gideceğini söylemişti.

Cesedi nerede bulundu?

Hammersmith’te.

Aslında bakarsanız, cesedi kaçak olarak yaşadığınız şantiyeden birkaç sokak ötede buldunuz, değil mi?

Ben orada kaçak yaşamıyordum.

Neden Bay Reynolds ve Bay MacVeigh’in arkadaşınızın ölümünde parmağı olduğunu iddia ettiniz?

Çünkü Marty bana Gümüş John için çalışmayı düşündüğünü söylemişti.

Tekrarlıyorum, böyle bir şey söylediğine dair sadece sizin sözünüz var, başka delilimiz yok.

Bu benim sorunum değil. Bana Gümüş John için çalışmayı düşündüğünü söyledi. Sonra ortadan kayboldu. Sonra da onu ölü buldum. İşte hikâye bu.

Bana şunu söyleyin, Bay Ewing. Hammersmith’teki şantiyeyi terk ettikten sonraki birkaç hafta boyunca nerede kaldınız?

Olaydan sonraki haftalarda mı?

Evet.

Liverpool Sokağı’nda.

Tam olarak nerede?

Çalıştığım şantiyede.

Yani bir şantiyeden diğerine mi taşındınız?

Evet.

Neden bir apartman dairesi tutmadınız? Çalışıyordunuz. Niçin sizin durumunuzdaki diğer insanlar gibi bir apartman dairesi tutmadınız, ya da bir pansiyon bulmadınız?

Öyle oluverdi. Zamanım olmadı.

Anlıyorum. Ben size doğru dürüst bir yer bulmaktan bilerek kaçtığınızı söylüyorum.

Hayır kaçmıyordum. Sadece öyle oluverdi.

Londra'ya geliyorsunuz, kaçak olarak bir şantiyede kalıyorsunuz. Arkadaşınız öldürülüyor ve siz ne yapıyorsunuz? Aranırsanız bulunamayacağınız başka bir şantiyeye gidiyorsunuz. Bunun sebebini öğrenebilir miyiz?

Sadece öyle oluverdi.

Niçin normal bir yerde kalmaktan kaçınıyordunuz?

Öyle bir şey yapmıyordum.

Bence siz saklanıyordunuz.

Hayır.

Yeni adresinizi polise bildirdiniz mi?

Hayır.

Arkadaşınız Martin Kilgallon öldürülüyor, ya siz ne yapıyorsunuz? Ortadan kayboluveriyorsunuz.

Polise bina inşaatı işinde çalıştığımı söylemiştim.

Ama nerede çalıştığınızı gösterdiniz mi?

Onlara vergi kâğıtlarımı gösterdim.

Öyle mi?

Evet.

Bay Ewing, bu konuda sizin söylediklerinizden başka kanıt yok. İşte şantiyedeki adresiniz burada kayıt edilmiş: *İş: İşçi. Eğitim: Yüksek eğitim. Uyruk: İrlandalt.* Polisin o şaibeli durum sırasında tek bildiği sizin bir şantiyede yaşadığınızmış. Siz Hammersmith'i terk ettikten sonra nerede olduğunuzu bilmiyorlarmış. Liverpool Sokağı'nda çalıştığınızı öğrenmeyi başarmışlar ama siz yeniden ortadan kaybolmuşsunuz. Nerede yaşadığınızı gizlemek gibi bir alışkanlığınız var mıdır?

Hayır.

O zaman işvereninize niçin yanlış bir adres verdiniz?

Ne?

Olive Sokağı

Bay Ewing, Haziran sonlarına doğru bir gün, Bay Reynolds ve iki iş arkadaşının sizi arabayla eve bıraktıklarını hatırlıyor musunuz?

Evet.

O zaman lütfen mahkemeye neler olduğunu anlatın.

Beni Clapham'da bıraktılar.

Evet. Daha başka?

Başka bir şey yok.

Ama aslında var, Bay Ewing. Aslında onlara sahte bir adres verdiniz. Bay Reynolds da, iki çalışanı da, yanılmıyorsam Bay Raynard ve Bay Magus, onlara Manor Sokağı'nda, yanlış bir adres verdiğinize dair şahitlik etmeye hazır. Bunu niçin yaptınız Bay Ewing?

Adresimi bilmelerini istemiyordum.

Neden?

Öylesine.

Anlıyorum. Sonra, birkaç gün sonra Bay Reynolds o adrese uğramış ve ona yalan söylediğinizi anlamış. Doğru mu?

Evet.

Orada hiç oturmadınız mı?

Hayır.

Aslında Olive Sokağı’nda kalıyordunuz değil mi?

Evet.

İşte yalanlar yeniden karşımıza çıktı.

Hayır.

Aslında siz sürekli yalan söyleyen birisiniz değil mi?

Değilim! Onları partiye çağırmadım mı?

Ama bakın Bay Ewing, bakın o partide beyefendilerin başına neler geldi. Bakın kardeşiniz Redmond’un başına neler geldi. Bu partiyi bilerek tertiplediniz, böylece sizin çeteniz Bay Reynolds ve Bay McVeigh’e saldırabilecekti. Değil mi Bay Ewing? Değil mi?

29

kalın kafalı kancık İrlandalı!

Arkadaşınız Martin Kilgallon’u ölü bulduğunuz gece, onu günlerce aradığınızı iddia etmişsiniz.

Gece de aradım.

Kaç gün ve kaç gece aradınız?

Ya iki hafta, ya da daha fazla.

O yokken her gece kulübede mi kaldınız?

Evet. İşte olduğum zamanlar hariç orada uyudum. Orada kalırken hiç ziyaretçiniz oldu mu?

Şantiyenin ustabaşısı olduğunu iddia eden deli hariç gelen olmadı.

Kendisi gerçekten de ustabaşıydı.

Ben bunu bilmiyordum.

Neden içeri girmesine izin vermediniz?

Onu daha önce hiç görmemiştim. Üzerinde kimlik yoktu. Marty bana içeri kimsecikleri almamamı söylemişti. Gerçekten mi? Başka ziyaretçiniz oldu mu?

Hayır.

Emin misiniz?

Eminim.

Aziz James Kilisesi’nin rahibi Peder Davvson’u tanıyor musunuz?

Evet, onu tanıyorum. Marty de tanıyordu.

Kendisi ziyaretinize geldi mi?

Belki gelmiş olabilir.

Size bir daha soruyorum, Peder Dawson ziyaretinize geldi mi gelmedi mi?

Bir gece dış kapıyı sarsmıştı.

Aslında, sizin içeride olduğunuzu gördü ve adınızla seslendi. Doğru mu?

Evet.

Peki siz ne yaptınız?

Hiçbir şey. Ona yanıt vermedim.

Hatta sizi görmesin diye gizlendiniz değil mi?

Belki.

Neden?

Bilmiyorum.

İkinizle de arkadaşlık kuran Peder Davvson sizi ziyaret ediyor, siz onu içeri almamakla kalmıyorsunuz, size seslendiğinde yanıt vermiyorsunuz ve hatta ondan saklanıyorsunuz. Neden, Bay Ewing?

Kimseyi görmek istemiyordum.

Yaa. Ne gizliyordunuz?

Hiçbir şey gizlemiyordum.

O zaman mahkemeye ustabaşının şantiyeye girmesine niçin izin vermediğinizi, sonra da Peder Davvson’u niçin içeri almadığınızı açıklayın.

Paniğe kapılmıştım.

Paniğe mi kapılmıştınız?

Evet. Çünkü Marty gitmişti, onun peşindekilerin şimdi de benim peşimde olmalarından korktum.

Eğer ortadan kaybolduysa, yapılması gereken biriyle konuşmaktı. Ustabaşına anlatabilirdiniz. Durumu Peder Dawson'a anlatabilirdiniz. Polise haber verebilirdiniz. Niçin bunlardan hiçbirini yapmadınız, Bay Ewing?

Düşünemiyordum.

Ama şantiyenin sahibinin içeri girmesine engel olmayı düşünebiliyordunuz.

Size onun kim olduğunu bilmediğimi söylüyorum. Bana küfür etmeye başladı.

Öyle mi?

Bana *kalın kafalı kancık İrlandalı* dedi.

Herhalde o da İngiliz'di?

Evet.

Emin misiniz?

Hayır.

Arkasına yaslanıp yan dönerek biriyle konuştu, sonra tekrar bana doğru döndü. Görülüyor ki, Bay Gaynor, yani Bay McKenna için çalışan ustabaşı, İrlandalıymış.

Öyle mi?

Şimdi, eğer İrlandalıysa, size niçin *kalın kafalı kancık İrlandalı* desin Bay E2ing?

Belki de burada çok uzun süre yaşamıştır.

Anlıyorum, herkes size karşı, değil mi Bay Ewing?

Siz dahil.

Öyle, öyle. Mahkemeye doğru ve halinden memnun bir biçimde kafasını salladı.

kendini yok etmek

Bay Kilgallon asitle yanarak ölmüş, değil mi?

Evet.

İyi misiniz, Bay Ewing?

Evet.

Devam edeyim mi?

Edin.

Aslına bakarsanız, size asitten ve öldürücü etkisinden söz etmişti değil mi?

Öyle de denebilir.

Bundan size ne zaman söz etti?

Ben Londra'ya geldikten kısa bir süre sonra.

Peki ne dedi?

Dikkatli olmamı söyledi. Mafya, bir kova asidi üzerine atıverir, dedi.

Niçin böyle bir şey yapsınlar?

Herhalde onları kızdıracak bir şey yaparsanız.

Ne gibi?

Mesela haraç vermezseniz.

Başka?

Bilmiyorum. Bin türlü sebebi olabilir.

Daha önce böyle bir şey olduğunu duydunuz mu?

Evet.

Öyle mi? Lütfen mahkememize de anlatın.

Marty de böyle ölmedi mi?

Bay Ewing, mahkeme Bay Kilgallon'un nasıl öldüğünden haberdar. Sizin bu inşaat işindeki insanların üzerine kovayla asit döken çetelerle ilgili başka bir şey bilip bilmediğinizi soruyoruz.

Bilmiyorum. Ama eminim daha önce de olmuştur.

Ama bildiğiniz bir olay yok?

Marty'nin böyle ölmesi yetmez mi?

Bay Ewing, inşaat işinde, Bay Kilgallon hariç, üzerine asit dökülerek yakılan tanıdığınız başka kimse var mı?

Asit kullanmasanız da olur.

Öyle mi?

Öyle. Benzin de kullanabilirsiniz değil mi?

bara dönüş

Arkadaşınız Martin Kilgallon'un ölümünden sonra, Wood Green'deki bara gittiniz değil mi?

Hemen gitmedim.

Ama kısa bir süre sonra gittiniz.

Evet, doğru.

Neden?

Martin, bana Gümüş John isimli bir adam için çalışmayı düşündüğünü söylemişti.

Anlıyorum. Bunu söylerken size Bay Reynolds'la ilgili kötü bir şey söyledi mi?

Hayır.

Bay Reynolds’un şu mafya çeteleri ile ilgisi olduğuna dair sözler sarf etti mi?

Hayır.

Demek ki. Bay Kilgallon’a göre, Bay Reynolds dürüst, saygıdeğer bir patronmuş. Eğer ona güvenmeseydi onun için çalışmayı düşünür müydü?

Sanmıyorum.

Peki, teşekkürler Bay Ewing. Demek ki Bay Reynolds’u görmeye bara gittiniz.

Evet.

Neden?

Gümüş John’a Marty’nin başına gelenlerle ilgili bir şeyler bilip bilmediğini sormak istemiştim.

Anlıyorum. Arkadaşınız Bay Kilgallon’un başına gelenlerle ilgili bir şeyler bildiğini nereden çıkardınız?

Çünkü Marty onun için çalışmaya gitmiş olabilirdi.

Ama gitmemişti değil mi?

Bildiğim kadarıyla hayır.

Bunun böyle olduğu size söylendi, değil mi?

Evet.

Bir ya da iki kere değil, pek çok kere söylendi değil mi?

Bana Gümüş John için çalışmadığı söylendi.

Ama siz Bay Reynolds’a hakaret etmekte ısrar ettiniz.

Hakaret etmedim.

Sonra da ona saldırdınız değil mi?

Saldırmadım.

Ona sokakta saldırdığınıza ve Bay MacVeigh'in de arkadaşını kurtarmaya çalıştığına dair ifade verebilecek şahitlerimiz var.

Bu doğru değil. Benim de bunun tersini söyleyecek bir şahidim var.

Kimmiş bu şahit, acaba?

Bana yardım eden bir tesisatçı.

Bay McDonagh mı?

İsmini bilmiyorum. Wexford'luydu.

Evet, İrlanda Wexford'lu Bay McDonaglı ile zaten konuştuk. O, sizin Bay Reynolds'a saldırdığınızı söyledi.

O böyle bir şey söylemez. Sanırım siz yanlış adamla konuşmuşsunuz.

Bu adamın, bu tesisatçının evinde kaldınız mı?

Evet.

Tamam işte, Bay McDonagh o.

O, benim Gümüş John'a saldırdığımı söylemez.

Korkarım söylüyor.

İnanmıyorum.

Bay Reynolds'u omuzlarından yakalayıp ona küfretmeye başladığınızı söylüyor. Bunu hatırlıyor musunuz?

Hayır. Belki de omzuna dokunmuşumdur.

Anlıyorum. Demek omzuna dokundunuz.

Evet.

O gece ne kadar içtiniz?

Birkaç bardak bira içtim.

Barın sahibi Bay Robert Vaynes sekiz ya da dokuz şişe Heineken içtiğinizi söylüyor. Doğru mu?

Hatırlamıyorum.

Sonra bütün gece boyunca Bay Reynolds'u, Bay MacVeigh'i ve arkadaşlarını rahatsız etmeye devam etmişsiniz. Doğru mu?

Hayır değil.

Sonra, bardan çıkmış, dışarıda pusu kurmuş ve Bay Reynolds'a saldırmışsınız.

Hayır.

Bay MacDonagh öyle diyor.

Onun öyle diyebileceğine inanmıyorum.

Bay MacVeigh de öyle diyor, Miss Farrell de öyle diyor. Dışarıda beklemiş ve ona saldırmışsınız.

Doğru değil.

Bay Ewing, niçin Bay Reynolds'a saldırdınız?

Ben ona saldırmadım.

Bay Ewing, arkadaşınızın ölümünden sonra çok üzüntülüydünüz değil mi? Doğru mu?

Evet altüst olmuştum.

O yüzden Bay Reynolds'a saldırdınız.

Ona saldırmadım. Ben ona saldırmadım! Kulağın sağır mı?

Sizi duyuyorum, ama size inanmıyorum. Bir bara geliyorsunuz, hiç tanımadığınız bir yabancıya suçlamalarda bulunuyorsunuz. Sonra bardan çıkıp dışarıda bekliyor, uyarılmanıza rağmen arkadaşlarıyla birlikte dışarı çıkınca Bay Reynolds'a bağırmaya devam ediyorsunuz. Bu adamı o geceden önce hiç görmediniz! Bu adam arkadaşınız Martin Kilgallon'la hiç

tanışmadı, onun başına gelenleri hiç bilmiyordu! Size ya da arkadaşınıza karşı hiçbir suç işlemedi ama siz onu omuzlarından yakalayıp sarsarak kendisine küfrettiniz. Size üst üste pek çok kez arkadaşınızla ilgili hiçbir şey bilmediğini söyledi. Sonra birden vahşice ona saldırdınız. Değil mi?

Hayır.

Elinizde, Bay Reynolds'un arkadaşınız Martin Kilgallon'un ölümü olayına karıştığına dair bir delil var mıydı?

Hayır.

Şimdi var mı?

Hayır.

Elinize hiç böyle bir delil geçti mi?

Hayır.

Teşekkürler Bay Ewing. Teşekkürler.

30

işi kabul ettiğime pişmanım

İddialarınızı kanıtlayacak deliliniz olmadığı halde, 10 Temmuz gecesi bar çıkışında kavga ettikten sonra, yine de Bay Reynolds'un Bay Marty Kilgallon'un öldürülmesinde parmağı olduğuna inanmaya devam ettiniz mi?

Emin değildim.

Ama yine de, Bay Reynolds size inşaat firmasında bir iş önerdiği zaman işi kabul etmekte sakınca görmediniz?

İşe ihtiyacım vardı.

Teklifi memnuniyetle kabul ettiniz değil mi?

Kabul ettim.

Marty Kilgallon'un öldürülmesinde parmağı olduğuna inandığınız halde nasıl oldu da iş teklifini kabul edebildiniz?

Bilmiyorum. Bilmiyorum.

Sanırım burada karşımıza iki seçenek çıkıyor, Bay Ewing. Bence işi ya Bay Reynolds'un cinayetle hiçbir ilişkisi olmadığını düşünerek, ya da -yerinizde olsam burayı dikkatle dinlerdim- ondan intikam alma fırsatını ele geçirmek için kabul ettiniz. Hangisi?

Bana iş teklif etti. Ben de kabul ettim.

Olayın bu kadar basit olduğuna inanmamı mı bekliyorsunuz? Biraz daha geriye gidelim. O şantiyeye iş bakmaya gelirken, Bay Reynolds'un da orada olacağını biliyor muydunuz?

Sanırım orada olabileceğini biliyordum.

Londra'da günlük iş bulabileceğiniz başka yerler yok muydu?

Vardı.

Niçin oralara gitmediniz?

Bilmiyorum, öyle oluverdi.

Bay Ewing, mahkemeye bütün bu olanların bir rastlantıdan ibaret olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?

Hayatta pek çok şey tesadüfen olur.

Nasıl yani?

Birdenbire oluverir.

Gerçekten mi?

Ben öyle düşünüyorum.

Demek ki o gece o bara da tesadüfen gittiniz.

Hayır. Oraya gitmeyi tasarlamıştım.

Anlıyorum. Ama Rose Bulvarı'ndaki şantiyeye gitmeyi tasarlamamıştınız değil mi?

Evet, oraya da isteyerek gittim.

Ben *öyle oluverdiğini* sanmıştım.

Biraz da öyle oldu.

Oraya giderken Bay Reynolds'un işçilerini oradan topladığını da bilmiyordunuz değil mi?

Öyle olduğunu sonradan anladım.

Teşekkürler. Demek Bay Reynolds'un size iş vermesini sağlamaya çalışıyordunuz?

Hayır. Sadece onun değil. Herhangi birinin bana iş vermesini sağlamaya çalışıyordum.

Ama size iş vermediler değil mi?

Hayır.

Size sadece Bay Reynolds iş verdi, değil mi?

Evet.

Niçin Bay Reynolds'un iş teklifini kabul ettiniz?

Niçin bana iş önerdi?

Bay Reynolds'un ne dediğini duydunuz Bay Ewing. İşsiz kalmıştınız. Arkadaşınız yeni ölmüştü. Bay Reynolds size acımıştı. İşi niçin kabul ettiniz? O işi kabul ederek 2 Ekim'deki talihsiz parti gecesiyle sonuçlanan bir dizi olayın başlamasına neden oldunuz. Size yeniden soruyorum; işi niçin kabul ettiniz?

Kabul etmemeliydim.

Evet. Kabul etmemeliydiniz. Planınız yürümedi, değil mi Bay Ewing? Geri tepti değil mi?

Bir plan yapmamıştım.

O zaman işi neden kabul ettiniz?

İşi hiç kabul etmemem gerekirdi. Ayrıca...

Ayrıca ne?

... o da işi hiç önermemeliydi.

Bütün suç onda, değil mi?

Hayır.

Demek ki işi kabul etmemeniz gerektiğini kabul ediyorsunuz, değil mi?

Evet, o işi hiç kabul etmemem gerekirdi.

Aynen Bay Reynolds’u suçlamak için o bara gitmemeniz gerektiği gibi! Tıpkı Bay Reynolds ve Bay McVeigh’i tuzağa düşürmek için bir parti düzenlememeniz gerektiği gibi! Şimdi geriye dönüp bakınca pişman olduğunuz çok şey var, değil mi Bay Ewing?

Evet.

O işi kabul ettiğiniz zaman kardeşinizin ölümüyle sonuçlanan bir dizi olayı başlatmış oldunuz, değil mi? Ara vermek ister misiniz Bay Ewing?

Hayır.

plan

Demek ki bir planınız olduğunu kabul ediyorsunuz?

Hayır kabul etmiyorum.

Biraz önce bir plan dahilinde hareket ettiğinizi kabul etmiştiniz?

Hayır. Bir planım yoktu.

Başka bir deyişle, Bay Reynolds’a olan güveniniz tamdı değil mi?

Sanırım.

O zaman mahkemeye, neden Bay Reynolds için çalışan

işçileri patronlarının geçmişi hakkında sorguya çektiğinizi söyler misiniz?

Sadece birkaç soru sordum.

Herhangi birine - *Bu işte haraç mafyası falan var mı?* diye sordunuz mu?

Belki de sormuşumdur.

Sordunuz mu, sormadınız mı, Bay Ewing?

Sordum.

Ne yanıt aldınız?

Hayır denildi.

Sizce bu sorular Bay Reynolds’a güvendiğinizi gösteriyor mu?

Hayır.

Birçok insana Bay Reynolds’un Martin Kilgallon’un ölümüyle ilişkisi olduğunu söylediniz mi, Bay Ewing?

Öyle söylediğimi hatırlamıyorum.

O zaman ne dediniz?

Hatırlamıyorum.

Bay Reynolds bu hikâyeleri duyunca sizinle yüz yüze konuşmadı mı?

Konuştu.

Ama siz ısrar ettiniz değil mi?

Hayır.

Bence siz, Bay Reynolds’un size cömertçe sunduğu bu işi kabul ettiğiniz zaman, onun hayatını mahvetmek için çoktan bir plan yapmıştınız.

Hayır.

En kötüsü de, başarılı oldunuz.

Ne demek istediğinizi anlamıyorum.

Bay Reynolds’un iflas ettiğini biliyor muydunuz?

Hayır. Bilmiyordum.

Bu davanın, gazetelerde çıkan yazıların ve suçlamalarınızın onun hayatına neler yaptığının farkında mısınız?

Hayır.

Hepsi sizin yüzünüzden, Bay Ewing. Onunla tanıştığınız günden itibaren, hayatını mahvetmeye çalıştınız. Ona saldırdiniz, hakkında dedikodular yaydınız, onu bir partiye davet ettiniz ve bazı arkadaşlarınızla birlikte ona saldırdınız. Bir arkadaşını isteği dışında, zorla evinizde tuttunuz. Bu mahkemede bile üstü kapalı olarak, Bay Reynolds'un arkadaşınızın ölümünde suçlu olduğunu söylemeye çalıştınız. Tanıklara göre, Bay Reynolds'un Bay McVeigh'i kışkırttığını ima etmişsiniz. Doğru mu Bay Ewing? Ha?

Redmond

Kardeşiniz de sizin gibi Bay Reynolds sayesinde iş buldu, değil mi?

Evet.

Eğer Bay Reynolds'un söylediğiniz gibi haraç mafyasıyla ilgisi olduğunu düşünüyorsanız, niçin onu da bu işe soktunuz?

Bir hata yaptım.

Kesinlikle öyle. Pişmanlıklarınızdan biri de bu mu?

Evet bu konuda pişmanım.

O zaman niçin kardeşinizi de Bay Reynolds'dan iş istemesi konusunda teşvik ettiniz?

Onu ben teşvik etmedim.

Ama onu Rose Bulvarı'ndaki şantiyeye götürdünüz değil mi?

Evet. Bunu yapmamam gerekirdi.

Onu Bay McVeigh ile tanıştırdınız değil mi?

Öyle de denebilir.

Maktulü kardeşiniz olduğu için mi işe aldı?

Evet.

Kardeşiniz işinden memnun muydu?

Evet.

Siz de memnun muydunuz?

Evet.

Ama bir yandan da kardeşinizle birlikte John Reynolds'un hayatını mahvetmek için plan yapıyordunuz değil mi?

Hayır. Böyle bir şey asla konuşulmadı.

Asla mı Bay Ewing? *Asla* mı dediniz?

Evet.

O zaman bana şunu anlatın. Kardeşiniz Martin Kilgallon'u tanıyor muydu?

Tabii ki tanıyordu.

Çünkü Bay Kilgallon Eire'deki komşularınızdan biriydi, değil mi?

Evet.

Aslına bakarsanız, ikisi yakın arkadaştılar.

Evet öyle.

Kardeşiniz onun ölümünü duymuş muydu?

Evet.

Tahminimce çok üzülmüştü, değil mi?

Evet.

Sonra siz, kardeşiniz Redmond Ewing'i, arkadaşınız Bay Kilgallon'un ölümünde parmağı olduğunu düşündüğünüz bir adamın yanında işe soktunuz ve ona kuşkularınızdan hiç söz etmediniz, öyle mi?

Herhalde bir şekilde söz etmişimdir.

Teşekkürler. Sizce kardeşiniz Redmond Ewing bu kuşkularınızı duyunca ne düşündü?

Bilmiyorum.

Bence biliyorsunuz, Bay Ewing. Çok üzücü ama bence gayet iyi biliyorsunuz.

yalanlar

Bay Reynolds'u neden evinize davet ettiniz?

Bir parti verdiğimiz için.

Onu biliyorum. Ama neden onu da davet ettiniz?

Öyle oluverdi.

Siz ve Bay Reynolds, alıntı yapıyorum, *kendisine kin duyup duymadığınızı* sorduğu bir konuşma yaptınız mı? Yapmış olabiliriz.

Siz de ona, yine alıntı yapıyorum, *kendisine karşı kin duymadığınızı* söylediniz mi?

Sanırım.

Ona güvendiğinizi söylediniz mi?

Bilmiyorum.

Söylediniz mi, söylemediniz mi?

Söyledim.

Ama bu arada güvenmiyordunuz değil mi?

Evet.

O zaman yalan mı söylediniz?

Evet.

Onu partiye davet ettiniz mi?

Evet.

O da kabul etti mi?

Evet.

Ona güvendiğinizi söylemeseydiniz, sizce yine de partiye gelir miydi?

Gelmezdi herhalde.

O zaman gelmesi için ona yalan mı söylediniz?

Hayır. Davet ettim çünkü ondan korkuyordum. Mahkemeye, korktuğunuz bir adamı evinize, bir partiye davet ettiğinizi mi söylüyorsunuz?

Evet.

Ama onu niçin davet ettiniz?

Bilmiyorum.

Onu davet etmeniz için bir neden var mıydı?

Hayır.

Bay Reynolds sizi bir şekilde tehdit etti mi? Örneğin, *ben bu partiye mutlaka gelmek istiyorum,* dedi mi?

Hayır.

Aslında, konuyu siz açtınız değil mi?

Evet. Bir anda oluverdi. Ona yanlış adres verdiğim için kendimi affettirmeye çalışıyordum.

Yani onu, daha önce kendisine yalan söylediğiniz için mi davet ettiniz?

Sanırım öyle.

Sonra, size kendisine güvenip güvenmediğinizi sorduğunda, ona tekrar yalan mı söylediniz?

Evet.

Yanılmıyorum değil mi?

Hayır.

Çok iyi, Bay Ewing. Nihayet ilerleme kaydediyoruz.

31

İrlandalılar

Partiye kaç kişi geldi, Bay Ewing?

On altı kişi geldi.

Çoğu İrlandalı arkadaşlarınız mıydı?

Yedi ya da sekiz kişi İrlandalı değildi.

Ama çoğunluk İrlandalıydı değil mi?

Hayır. Eşit sayıdaydık.

Ama kendinizi ve kardeşiniz Redmond Ewing'i de sayınca? Gümüş John ve İskoç Bob gelene kadar İrlandalılar çoğunluktaydı.

Anlıyorum. Partiyi niçin verdiniz?

Bir nedenimiz yoktu. Belki de Redmond'un İngiltere'ye gelişini kutlamak içindi.

Anlıyorum. Bolca alkol tüketildi mi?

Evet. Bol bol da yemek vardı.

Gerçekten mi? Arkadaşlarınıza, işvereniniz Bay Reynolds ve Bay McVeigh'nin de geleceğini söylediniz mi?

Belki de Gümüş John'un...

Bay Reynolds'un mu?

Belki de Bay Reynolds’un geleceğini söylemişimdir. Yanında kimi getireceğini bilmiyordum.

Partiye davet ettiğiniz arkadaşlarınız Martin Kilgallon’u tanırlar mıydı?

Evet.

Onu yakından mı tanırlardı?

Evet.

Onlara, Bay Reynolds’un arkadaşınızın ölümünde parmağı olduğundan şüphelendiğinizi söylediniz mi? Size tekrar soruyorum, Bay Ewing, arkadaşlarınıza, Bay Reynolds’un, arkadaşınız Marty Kilgallon’un ölümünde parmağı olduğundan şüphelendiğinizi söylediniz mi?

Hayır.

La Loo

İsminiz Larry Loonan mı?

Evet, dedi La Loo.

Söz konusu gecede verilen partiye katıldınız mı?

Evet.

Luton’da mı oturuyorsunuz?

Orada okuyorum.

Size partiyi kim haber verdi?

Ollie Ewing.

Partinin ne için verildiğini söyledi mi?

Hayır. Sadece bir parti verdiklerini söyledi.

Herhangi bir konuda yardımınıza ihtiyacı olduğunu söyledi mi?

Hayır, söylemedi.

Bütün o yolu küçük bir parti için mi geldiniz?

Şamata için geldim.

Şamata derken neyi kastediyorsunuz?

Eğlenceyi.

Anlıyorum. Oldukça iyi eğlendiniz, değil mi Bay Loonan? Hiç eğlenceli değildi efendim.

Olive Sokağı'na saat kaçta vardınız?

Akşam olmuştu. İstasyonda bir bira içip bahisçilere uğramıştım.

Olive Sokağı'na vardığınız zaman neler oluyordu?

Şey, çocuklar hanımların da yardımıyla yiyecek bir-iki lokma bir şeyler hazırlıyordu.

Sonra ne oldu?

Bara gittik.

Oturup içtiniz mi?

Evet, sohbet de ettik.

Ne hakkında konuşuyordunuz?

İşlerimizden, çalışmaktan, okuldan, Sligo'dan, her şeyden söz ettik.

Başka bir şeyden söz etmediniz mi?

Hayır.

Bay Ewing size daha geç saatlerde sorunlar yaşanabileceğinden ve tetikte olmanızı istediğinden söz etti mi?

Hayır.

İşvereni Bay Reynolds'u partiye davet ettiğinden söz etti mi?

Evet.

Onun hakkında başka neler söyledi?

Gelmeyeceğini düşündüğünü söyledi.

Şaşırdınız mı?

Hayır. Patronuyla çok da samimi değil herhalde, diye düşündüm.

Konuşmanın herhangi bir yerinde, Bay Reynolds'un arkadaşınız Bay Kilgallon'un ölümünden sorumlu olduğunu ima etti mi?

Hayır.

Başka türlü sorayım. Sizce Oliver Ewing neden Bay Reynolds'un partiye geleceğini sanmadığını söyledi?

Bilmiyorum.

Size Bay Reynolds'a karşı dikkatli olmanızı söyledi mi?

Hayır.

Mahkemeye, Bay Ewing'in size şüphelerinden hiç bahsetmediğini mi söylemeye çalışıyorsunuz?

Hayır. Hiç bahsetmedi.

Partiden önce, Bay Ewing'in, Bay Reynolds'un arkadaşınızın ölümünde parmağı olduğu şüphesine dair bilginiz var mıydı?

Hayır.

Emin misiniz?

Evet.

Teşekkürler. Son bir sorum daha var. Bay Reynolds'u ve Bay McVeigh'i zor kullanarak dışarı atarken onlara arkadaşınızın ölümüne dair suçlamalarda bulundunuz mu?

Bir şeyler söylendi.

Bir şeyler mi?

Evet.

Tarafınızdan mı?

Evet.

Demek ki o zaman artık Bay Ewing’in şüphelerinden haberiniz vardı değil mi? Yani Bay Reynolds’un arkadaşınızın ölümünden sorumlu olduğuna inandığını -

İnanmıyordu, sadece şüpheleniyordu. İnanmış değildi.

Şüpheleniyor muydu?

Evet.

Ama inanmıyordu, öyle mi?

Hayır, inanmıyordu.

Anlıyorum. Avukat yeniden duruşma salonunun kapısına doğru baktı. Sonra yavaşça La Loo’ya döndü. Bunu nereden biliyordunuz?

Neyi?

Bay Reynolds’un suçluluğuna inanmadığını, sadece şüphelendiğini? Nereden biliyordunuz?

Duydum.

Ama bize biraz önce size barda hiçbir şey anlatılmadığını söylemiştiniz.

Daha sonra öğrendim.

Demek Bay Ewing’in, Bay Reynolds’un bu cinayette parmağı olduğundan şüphelendiğini daha sonra öğrendiniz?

Evet.

Ne zaman?

Partide öğrendim.

O zaman, Bay Ewing, yani maktulün ağabeyi size şüphelerinden partide mi söz etti?

Hayır. Ollie bunlardan hiç söz etmedi.

Tekrar ediyorum, size bunları Bay Oliver Ewing anlattı, değil mi?

Hayır.

Yemin etmiş olduğunuzu hatırlatırım, Bay Loonan. Bay Ewing size şüphelerini anlatt', değil mi?

Hayır.

Siz ve diğerlerini Bay Reynolds'a saldırmaya hazır olmanız için uyardı değil mi?

Hayır, asla öyle bir şey olmadı.

İşverenine karşı duyduğu şüpheyi bildiğinizi kabul ettiniz. Evet, doğru.

Böylece, Bay Loonan, size bu şüpheleri bizzat Bay Ewing'in anlattığı mahkeme tarafından açıkça görülmekte. Hayır, o anlatmadı.

Bay Loonan. Bay Ewing'den başka kim size bu şüphelerden söz edebilirdi?

Bana o anlatmadı.

Sayın yargıç, bana kalırsa Bay Oliver Ewing'in şahide şüphelerini anlattığı ortada.

Bay Loonan?

Evet, sayın yargıç?

Bay Oliver Ewing'in size şüphelerini anlatmadığını söylüyorsunuz, değil mi?

Hayır, sayın yargıç anlatmadı.

Ama parti sırasında onun şüphelerini bildiğinizi söylediniz, değil mi?

Evet, doğru.

Ama size o anlatmadı.

Hayır.

O zaman bu bilgiye nasıl sahip oldunuz?

Bana başkası anlattı.

Kim anlattı?

Redmond. Bana Redmond söyledi.

Redmond Ewing mi söyledi?

Evet.

Size bunları maktul mü anlattı?

Evet.

Teşekkürler, Bay Loonan.

Teşekkürler, sayın yargıç.

Bay Loonan?

Evet.

İki şahit bize bu partide politikadan konuşulduğunu anlattı.

Hayır. Asla.

İki şahit de, siz ve Bay Ewing’in İrlandaca konuşmaya başladığınızı söyledi. Doğru mu?

Hatırlayamıyorum, efendim.

Mahkeme sabırla bekliyor. Şimdi, İrlandaca konuştuğunuzu hatırlıyor musunuz?

Sanırım konuşmadık.

Lütfen, Bay Loonan. Eğer İrlandaca konuştuysanız, bu sizin, Bay Reynolds ve Bay McVeigh’in ne söylediğinizi anlayamayacağı bir şekilde kendi

aranızda iletişim kurmaya çalıştığınızı gösterir.

Evet, herhalde öyledir.

Neler konuştunuz?

La Loo birden kahkahalar atarak gülmeye başladı.

Komik mi buldunuz, Bay Loonan? Gerçekten öyle mi? Nelerden söz ettiniz?

Bir tek İrlandaca cümle ettik, o da *Murphy Agus A Chairde'* ydi.

Anlamı nedir?

Murphy ve Arkadaşları demek. Küçüklüğümüzde İrlanda televizyonunda gösterilen bir çocuk programıydı.

Çocuk programı mı?

Evet.

uyuşturucular

Bu partide bolca alkol var mıydı? Evet.

Ya uyuşturucu? Tekrarlıyorum, Bay Ewing, uyuşturucu var mıydı?

Şaklaban.

Efendim?

Bir şey yok.

Kardeşinizin cesedi üzerinde yaptırdığımız otopsi sonucunda partide uyuşturucu kullanıldığını biliyoruz. Bu konudaki delilleri duydunuz, değil mi?

Evet.

O zaman partide uyuşturucu olduğunu kabul ediyor musunuz?

Evet.

Teşekkürler.

Siz de LSD aldınız mı?

Hayır.

Emin misiniz?

Evet.

Ama kardeşiniz aldı değil mi?

Evet.

Ya arkadaşlarınız?

Bilmiyorum.

Ama siz almadınız.

Hayır.

Anlıyorum. Önümde bir polis raporu var, Bay Ewing. Raporda polis olay yerine geldiğinde gözlerinizin irileşmiş olduğu ve halüsinasyonlar görmekte olduğunuz yazıyor. Doğru mu? Olanlardan sonra kendimi kaybetmiştim.

Öyle mi? *Kendinizi kaybetmiştiniz*, demek.

Evet, doğru.

Neden yalan söylüyorsunuz?

Yalan söylemiyorum.

Uyuşturucudan dolayı kendinizden geçmiş olduğunuzu iddia ediyorum!

Hayır.

Sizin durumunuzdaki bir adam partide olan olayları doğru dürüst hatırlayabilir mi?

Hatırlıyorum.

Öyle mi?

Unutacağımı hiç sanmıyorum. Göreceğiz, değil mi Bay Ewing?

havada bir şeyler uçuşmaya başladı

Havada bir şeyler uçuşmaya başladığında olaylar da başladı. Havada neler uçuşuyordu?

Yemekler.

Yemekleri kim atıyordu?

İskoç Bob.

Bay MacVeigh mi?

Evet, o.

Bay MacVeigh'i bu küçük eğlenceden dolayı mı dışarı atmaya karar verdiniz?

Küçük bir eğlence değildi.

Yemek savaşı mı? Hadi Bay Ewing, hadi. Fırsat kolladığınızı söylemek doğru olmaz mı?

Kontrolden çıkmıştı.

Sonra ne oldu?

Ondan gitmesini istedim.

Reddedince ne yaptınız?

Tekrar gitmesini istedim.

Sonra da ona vurdunuz, değil mi?

Hayır.

Arkadaşı Bayan Farrell'i de zorla alıkoydunuz, değil mi? Hayır, hiç de değil.

Onun ifadesini dinlediniz.

Yalan söylüyor.

Bay McVeigh ile birlikte partiye gelen genç bir kadın neden onunla birlikte gitmek istemesin?

Böyle şeyler olur.

Neden mahkemeye yalan söylesin?

Böyle şeyler de olur.

Demek, mahkemeye yalan söylemek gibi şeyler *olur*, Bay Ewing?

Eğer tehdit altında hissediyorsanız olabilir.

Siz de uyuşturucular hakkında bu yüzden mi yalan söylüyorsunuz, Bay Ewing? Kendinizi tehdit altında mı hissediyorsunuz?

Hayır.

Ne? Sizin *zihniniz* böyle çalışmıyor mu? Bugün mahkemede olmamızın sebebi siz değil misiniz? Ya son birkaç gün boyunca duyduğumuz o hayali tehditler? Aslına bakarsanız siz kendinizi tehdit altında hissettiniz diye bir, belki de iki adam öldü.

Sen ne diyosun ulan?

Lütfen konuşmanıza dikkat edin, Bay Ewing.

Özür dilerim sayın yargıç.

Demek *havada bir şeyler uçuşmaya başladı,* öyle mi, Bay Ewing?

Evet.

Sonra da Bay McVeigh'i evden atmaya karar verdiniz.

Evet.

Ya Bay Reynolds'u?

O da gideceğini söyledi.

Size itiraz etmeye kalktı mı?

Hayır.

Aslına bakarsanız, bir beyefendi gibi davrandı, değil mi?

Evet.

Ama Bay McVeigh, o itiraz etti mi?

Evet.

Aynı koşullar altında siz de öyle yapmaz mıydınız? Demek bana katılmıyorsunuz. Eğer bir bayan arkadaşınızın alıkonduğu bir evden, zorla çıkarılıyor olsaydınız eminim siz de itiraz ederdiniz. Etmez miydiniz?

Meg gitmek istemediğini söyledi.

Sahi mi? Ama mahkeme Bayan FarrelPden bambaşka bir hikâye dinledi. Hadi bir kere daha özetleyelim. Bay McVeigh'ye saldırdınız ve onu evin kapısından dışarı attınız, değil mi?

Ona saldırmadım. Kimse ona saldırmadı.

Yani onu nazikçe mi dışarı attınız?

Efendice gitmedi.

Efendice mi? *Kolayca* gitmedi demek istiyorsunuz herhalde.

Evet.

Peki. Ya sonra ne oldu?

Pencere camlarımız kırıldı.

Durup dururken mi?

Hayır efendim, birdenbire.

en önemli an

Şimdi bütün gecenin en önemli anına geliyoruz. Kardeşinizin tuvalete gittiğini söylüyorsunuz, değil mi?

Evet. Tuvalete gitmek üzere yerinden kalktı.

Demek oluyor ki oturma odasından çıkıp apartman kapısının da bulunduğu kısa bir koridordan geçecekti, değil mi?

Evet. Kapı sol tarafında kalıyordu.

Dışarı çıkarken mi?

İçeri gelirken de sağ tarafında kalıyordu.

Teşekkürler, Bay Ewing. Onunla birlikte tuvalete giden oldu mu?

Hayır.

Demek ki o koridorda neler olduğunu gören bir tanık yok öyle mi?

Evet var.

Kimmiş bu?

İskoç Bob.

Teşekkürler, Bay Ewing. Mahkeme, Bay McVeigh'in o sırada nerede olduğundan haberdar. Arkadaşlarınız arasında ön kapıda neler olduğuna tanıklık edebilecek kimse yok, demek istemiştim.

Hayır yok.

Ama olay yerine ilk giden sizdiniz, değil mi?

Kapının çalındığını duydum. Sonra da bir harlama.

Ya sonra?

Kardeşimin alevler içinde olduğunu gördüm. İskoç Bob'un da kolları alevler içindeydi. Alevler halının üzerinde hızla ilerliyordu.

Ne yaptınız?

Haykırmaya başladım.

Evet.

Sonra alevleri söndürmeye çalıştım.

Evet.

Redmond’un üzerine bir battaniye attım.

Anlaşılır bir hareket. Bunu hemen mi yaptınız? Bilmiyorum.

Bir kargaşa kopmuştu değil mi?

Evet.

Bay MacVeigh’in üzerine de bir şey atmayı denediniz mi? Hayır.

Aslında bakarsanız ona vurdunuz, değil mi?

Ne?

Ona defalarca vurdunuz. Doğru değil mi?

Hayır.

Daha doğrusu, kardeşinize yardım etmeye koşmadan önce Bay MacVeigh’ye vurmaya başladınız, değil mi?

Hayır, hayır, öyle bir şey yapmadım.

itiş kakış

Bay Robinson?

Evet, benim.

Bu trajik olayın gerçekleştiği dairenin üst katında oturuyorsunuz, değil mi?

Evet, on senedir orada oturuyorum. İnsanlar gelir gider. Ben hep oradayım.

Sözü edilen geceki partiye de katıldınız, değil mi?

Evet. Maskeli balo gibiydi, herkes başka biri kılığında geldi. Ama ben giyinmedim.

Sonra bir kavga koptu, değil mi?

Evet.

Sonra, Bay McVeigh ve Bay Reynolds - İsimlerini bilmiyorum.

- Zor kullanılarak evden atıldılar, değil mi?

Biraz itiş kakış oldu.

Onlar gittikten sonra, siz oturma odasının koridora açılan kapısının arkasında oturmaya devam ettiniz, değil mi? Evet, girişe oturmuştum.

Ve sonra, bir süre sonra, koridorda yeni bir kargaşa başlayınca Bay Oliver Ewing koşarak yanınızdan geçti. Çığlıklar atılıyordu.

Siz ne yaptınız?

Koridora baktım.

Ne gördünüz?

Başta hiçbir şey. Çok fazla duman vardı. Korkunç kokuyordu. Çok korkutucuydu.

Ya sonra ne gördünüz?

Oliver'ı gördüm.

Ne yapıyordu?

Ayağını hızla halının üzerine vuruyordu.

Ya sonra?

Diğer adama, davetsiz misafire bağırıp çağırmaya başladı. Sanık Bay McVeigh'den mi söz ediyorsunuz?

Evet.

Devam edin.

Sonra kardeşinin üzerine bir örtü, bir battaniye attı.

Bay Robinson, kardeşinin üzerine battaniyeyi atmadan önce, Bay McVeigh'e vurdu mu?

Kardeşinin üzerini örttükten sonra da olabilir.

Sizce kardeşinin üzerini örttükten önce mi, sonra mı vurmaya başladı?

Şimdi düşünüyorum da, kardeşinin üzerini örttükten sonra vurmaya başladı.

Anlıyorum. Kardeşinin üzerini örtmeden önce ya da örttükten sonra, onun Bay McVeigh'e vurmaya başladığını kabul ediyor musunuz?

Hatırlaması çok zor.

Lütfen, Bay Robinson, ifadeniz burada, önümde duruyor. Bay McVeigh'ye vurduğunu söylemiştiniz, değil mi?

Evet. Ama...

Teşekkürler, Bay Robinson.

Ama görüyorsunuz ya, şimdi düşünüyorum da, alevleri söndürmeye çalışıyordu.

Adama vurarak mı?

Evet.

Sanmıyorum, Bay Robinson. Bence sizin gördüğünüz, Bay Ewing'in kendini savunamayacak durumdaki, feci halde yanmış bir adama saldırmasıydı. Öyle değil mi?

Evet. Sanırım öyle.

Teşekkürler.

Affınızı rica ediyorum efendim, ama o zaman niçin kardeşine de aynı şekilde vurdu?

Bize Bay Ewing'in kardeşine de vurduğunu mu söylüyorsunuz?

Evet efendim, vurdu.

Kardeşine mi vurdu?

Evet.

deliller

Sadece birkaç soru daha soracağım, tamam mı Bay Ewing? Tamam.

Yangından sonra tedavi görmekte olan Bay McVeigh'in St. Thomas hastanesindeki odasına gizlice girdiğiniz doğru mu?

Ne?

Polis tarafından hastanenin o katında dolaşırken bulunmadınız mı?

Ama kardeşim Redmond da aynı hastanede tedavi görüyordu. İskoç Bob'un o hastanede kaldığını bilmiyordum bile.

Bilmiyor muydunuz?

Hayır bilmiyordum.

Tam onun kaldığı odanın kapısı önünde bulundunuz.

Tamamen rastlantıydı.

Yine mi aynı şey? *Tamamen rastlantı* ha? Hastanedeki bütün odalar arasından onun kapısını tamamen şans eseri mi buldunuz?

Asansörle yanlış kata çıkmıştım.

Sahi mi?

Evet.

İnsan, eğer orada görevli bir polis olmasaydı neler olurdu merak ediyor.

Onun hastanede olduğunu bile bilmiyordum!

Ama yine de bu davadaki baştanığın odasının kapısının önünde bulundunuz, bize o trajik gece neler olduğunu anlatabilecek tek insanın odasının kapısının önünde!

Asansörle yanlış kata çıkmıştım.

Gerçekten mi? Haydi Olive Sokağı'ndaki dairenize geri dönelim. Polis evinizi aramadan önce ne yaptınız?

Nasıl ne yaptım?

Hakikaten bütün daireyi baştan aşağı temizlediniz mi?

Evet.

Neden?

Çünkü ortalık çok karışıktı.

Delilleri saklamaya çalışmıyor muydunuz?

Polis daireyi çoktan incelemişti. Ben hiçbir şeyi saklamaya çalışmıyordum.

Kardeşiniz çok hasta, hastanede yatıyor, siz onunla kalmak yerine kendinizi Bay MacVeigh'in odasının kapısının önünde buluyorsunuz, sonra da dairenize dönüp güzelce temizlik yapıyorsunuz. Sizce de davranışlarınız şüphe uyandırıcı değil mi?

Ben çok düzenli bir insanım.

Anlıyorum.

Her zaman öyleydim. Bu yapımda var.

Öyle mi? Bencillik de mi yapınızda var? Niçin kardeşinizle birlikte hastanede kalmadınız?

Bilemiyorum.

Aldatma da mı yapınızda var? Yalancılık da karakterinizin bir parçası mı?

Hayır.

O zaman neleri attınız?

Sadece çöpleri.

Hepsi bu mu?

Evet.

Her neyse, artık istesek de hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz, değil mi?

Ollie Ewing

Mahkeme salonundan çıkıp savcıyla birlikte dışarıda beklemeye başladım. Beni başarılı yanıtlarımdan dolayı kutluyordu. La Loo bir sigara yakıyordu. Omzunun üzerinden baktım ve avukatlarıyla birlikte koridorda dikilen Gümüş John'u gördüm. Hararetle tartışıyorlardı. Tiksintiyle onlara arkasını döndü ve gözleri benimkilere kenetlendi.

Bana gülümsedi. Sonra ağzının bir O biçiminde kıvrıldığını gördüm, sanki *yapmamalıydın!* demek istermiş gibi parmağını bana doğru sallıyordu, bir yandan da başını iki yana sallıyordu. Birisi onunla konuştu, hiç bakmadan yanıt verdi. Sonra elini kaldırdı ve sanki sinek kovmak istermiş gibi iki parmağıyla hızla boynuna bir fiske attı. Bir şeyler homurdandı.

Bana doğru yürümeye başladı. Geri çekildim ama üzerime gelmeye devam ediyordu.

İçlerinden birisi neler olduğunu anlamış olacak ki arkadaşları hemen çevresini sardı ama o, parmağını sallayarak

üzerime doğru gelmeye devam etti ve bana tekrar fısıldadı. Ondan epey uzakta olmama rağmen, ismimi dudaklarından okuyabildim. *Ollie Etving*$_y$ diyordu, *Ollie Ewing*.

VII

Ölümden Sonra Yaşam

32

davullar

Mahkeme bittikten sonraki gün Clapham'daki dairenin kapılarını kapatıp La Loo'yla birlikte Luton'a gitmek üzere yola koyuldum.

Oradan uzaklaştığım için memnundum. Annem ve La Loo birkaç gün benimle birlikte kaldı ama parti gecesinden sonra çoğunlukla tek başımaydım. Evin içinde volta atıyordum. Bazen tren yolunun kemerlerinin altında evi gözetleyen birileri olduğunu hayal ediyordum. Gece olunca yerimden kımıldamıyordum. Pencerelerin kırılıp paramparça olmasını bekliyordum. Kapı zili sürekli çalınıyordu, ama dışarıda kimse olmuyordu. Bir süre sonra, kiracıların hiçbiri kapıya bakmamaya başladı. Kapıyı açmak yerine pencerelerinden *kim* of diye sesleniyorlardı.

Eşcinsel çocukların; merhaba, kim var orada? diye seslendiklerini duyuyordum.

Cevap yok.

Her taraf sessizliğe gömülmüştü. Hiç konuşmuyordum. Kapıya asla bakmıyordum. Hiç, kim o, diye seslenmiyordum. Bir gece kahrolası bir araba panceremin altına park etti ve arabadakiler davul gümbürtüsünden başka bir şey duyulmayan bir müzik dinlemeye başladı. Arabanın kapısını araladılar. Müzik belki de bir dakika kadar sürdü ama bana sonsuza kadar sürecekmiş gibi geldi. Devamlı aynı vuruş, aynı ritim. O müziği hiç duymasam daha iyi olurdu.

anlam

Öyleyse, diyor La Loo, benimle birlikte Luton’a gel.

Aynı odada yatıyorduk. Sabahları kalkıp toksikoloji derslerine gidiyordu, ben de iş arayarak şehirde turluyordum. Vauxhall Motorları’na uğradım ama şansım yoktu. Sonra pencerenin birinde bir yazı gördüm. Toplayıcılar arıyorlardı. *Elinize 4.25 pound sayılacak, ayrıca prim de var. Eğitim ve üniforma bizden. Sağlam ayakkabı giyilmelidir.* Aa, tamam işte, dedim. Patates nasıl toplanır biliyorum, üniformayı ne yapayım? İçeri girdim. Kusura bakmayın efendim, dedi sekreter, ama bu gerçek bir fabrika işi. Ne demek istediğini anlamadım ama teşekkürler, dedim. Sonuçta Arndale Merkezi’ne gittim.

Bugün nasılsınız efendim? diye sordu Morella kemerlerin altında, bir yandan da bana kapuçino servisi yapıyordu.

Daha iyi olabilirdim, dedim.

Ah, dedi üzüntüyle. İş bulamadınız mı?

Ne anlamı var ki? diye sordum ona.

Ha?

Diyorum ki, ne anlamı var?

Anlamı mı? Ha-ha, dedi kaçarken.

Sürahiden fincanıma süt doldurdu ve hızla diğer müşteriye servis yapmaya koyuldu.

Bugün nasılsınız bayan? İyi misiniz?

Kendime uzun bir bankta yer buldum. Zemin, sanki havada asılı duruyormuş gibi ayağımın altında sallanıyordu. Sonra, bankın öbür ucunda birisi osurdu. Koku, bankta oturan diğer insanların popolarından geçerek bana ulaştı.

Ne harika değil mi? dedi yanımda oturan herif.

Sonra, elinde bir fincan kahve taşıyan kadın yanımızdan geçerken dengesini kaybedip adamın üzerine düştü. Adam kahvenin pantolonununa yayılışını izledi.

Merhaba bayan, dedi, neler oluyor allah aşkına?

Özür dilerim, dedi kadın.

Kahvene biraz daha su ekle tatlım, dedi adam.

Adam bana baktı ve ellerini havaya kaldırdı.

Ne diyeceksin ki?

Ne desen boş.

Haklısın. Haklısın. Eee, neler yapıyorsun bakalım?

Bir duruşmam vardı.

Umarım siyasi değildir.

Hayır.

Kazandın mı?

Kazanamazdım.

Anladım, peki diğer taraf kaybetti mi?

Evet. Yedi seneye mahkûm oldu.

İyi o zaman. Cehennemin dibine kadar yolu var, değil mi?

cehennemin dibine kadar yolu var

Cehennemin dibine kadar yolu var.

Luton'lu bayanlar

Belki bir haftadır Luton'da kalıyordum, bir gün kendimi savaşta ölen Luton'lu kadınlar ve erkekler için yapılmış bir anıtın yazılarını okurken

buldum. Uçuşan beyaz sariler giymiş üç Hintli kadın belediye binasından çıktı. İçlerinden biri hamileydi. Beni çeken, giysinin kumaşının, kadının karnındaki şişliğin üzerinde oluşturduğu harikulade çadırdı.

O deli değil, dedi biri.

Hayır, dedi öbürü, ama delirmek üzere.

Sonra, bilirsin dans falan da var.

Sonra görüşürüz, dedi hamile kadın ötekilere.

Sonra görüşürüz, dediler.

Hamile bayanı pazarda takip ettim.

Hamile kadınlara karşı öyle bir zaafım var ki, bu yüzden şehirde az dolaşmadım. Kendi kendime dolaşırken, kısa bir yürüyüşe çıkmış olan bir kadın yanımdan geçiveriyordu.

Belki de yalnızca hava almak istemişti. Bazen saatlerce yürürdük. Bazen durur ve uzaklardan gelen bir emre itaat edercesine sırtını dikleştirirdi. Göğüslerini öne çıkartır, hafifçe beline dokunurdu. Sonra yürümeye devam. Bazen de sanki soluk soluğa kalmış gibi bir elini kalçasına koyar dinlenirdi.

Yeniden yola koyulur, seyahat acentelerine, kuaförlere ve özellikle sebze satan tezgâhlara gider, bazen marul, turp, bazen mantar alırdık. Queen’s Parkı’nda bir sıraya oturur, oyun oynayan çocukları seyrederdik. Bazen cips, baget ekmek ya da şekerli çörek yerdi. İnsanları izlerdik.

Bir keresinde saatler boyunca, Arndale Merkezi’nde, NijeryalI bir kadının yanında oturmuştum. Kabarık, gümüş renkli bir ceket giyiyordu, saçları tokalarla tutturulmuştu, kocaman halka küpeler takmıştı, bir sırt çantası vardı. Karnı kocamandı. Yaşlı adamlar karşımızda ağaçların altında oturuyordu. Onların arkasında çiçekçiler, Superdrug, WooI- vvorth’s, W.H. Smith ve yüzükler satan H. Samuel mağazaları vardı. Kadın H. Samuel mağazasına bakıyordu. Sık sık karşıya geçip vitrindeki yüzüklere bakıyor, sonra geri gelip yerine oturuyordu.

Karnını tutuyordu. Burger King’e kadar gidip geri döndük. Hava kararırken, benim gitmemem gereken sokaklara doğru yürüdük. Kafelerin yanından geçtik, bir Hint restoranına girdik, sonra R. J o ha Ps şirketine ve ruhsatsız alkol satan bir dükkâna. Lodge’s lüks iç çamaşırları mağazasına baktı, Moore Parkı yakınlarında bir binanın önünde durdu ve içeri girdi.

Gençlerden oluşan bir çete bana doğru geliyordu.

Yüzüme asit atacaklar diye korktum, o yüzden karşıya geçtim, ama onlar da aynısını yaptı. Evinin merdivenlerinde oturan bir adamın yanından geçtim. Badminton raketiyle oyuncak bir uzay gemisini sektiriyordu. İçeriden rap müziği duyuluyordu.

Ona şehir merkezine nasıl çıkacağımı sordum.

İşaret etti.

Yanına oturdum ve biraz sohbet ettik. Başıma gelenlerin bir kısmını ona anlattım. Başıyla onaylayarak dinledi ve gitmemi istedi.

intikam

O gece rüyamda intikam aldığımı gördüm. Onunla yüzleşmek için Lag’e gidiyordum. Eşikte durdum. Gümüş John sandalyesinden kalktı ve bana döndü. Futbolcuların giydiği tozluklardan giymişti.

Sen yaşıyor musun? dedi.

Yaşıyorum.

Redmond barın arkasında bardakları parlatıyordu. Bana öyle geldi ki bir cumartesi günüydü, akşam ayininden gelmişti ve Gerties’de gece vardiyasında çalışıyordu. Lag’den gerisigeri Sligo’ya gittik, Gümüş John da bizimle geldi ama artık sadece bir karaltıdan ibaretti, solumda bir yerlerde, rüya gören insanların oturduğu yerde oturuyordu.

Ama çizgili gömleği ve geriye doğru yapıştırılmış saçları ile Redmond son derece gerçekti.

Ölü falan değildi, hiç de ölü değildi, delice yaşıyordu. Bir bardağı ışığa doğru tuttu. Bardağı çok yükseğe kaldırmıştı. Sonra bana doğru yürüdü. Onu gördüğüm için çok sevinmiştim, aceleyle olanı biteni açıklamaya başladım.

Boşver bunları, dedi.

Sadece seni görmek için bir iki dakikalığına uğradım, dedim.

İyi yaptın, dedi.

Kusuruma bakma, dedim. Daha önce gelemedim.

Boş ver.

Gelmeye çalıştım ama sorunlar çıktı, dedim.

Olur böyle şeyler.

Sonra annemiz başı önünde yanımızdan geçti. Kafamın içinde bir şeyler çatırdadı ve ter içinde uyandım. Redmond'un hayatta olduğuna kendimi inandırarak orada öylece yattım.

Ya da ben ölmüştüm. Sonra son zamanlarda olanları hatırladım. Rüyada kalmak isterdim. Ama imkânsız olduğunu biliyordum. O yüzden kendimi onun öldüğüne ikna etmeye çalıştım ama yapamadım, çünkü işte orada, yataktan birkaç metre ötede duruyor, yaşayan insanların saçtığı türden bir ışık saçıyordu. Sonra soğuk gün ışığının odanın içine dolduğunu gördüm. Redmond ölmüştü.

Yaralı bedeninin yattığı hastaneyi hatırladım. Hışırdayan plastiğin sesini tekrar duydum. Bir beden kımıldadı.

İşte! dedi yan yatakta yatan adam.

Boynunda ateşli bir öpücüğün izi, bir morluk olan, kısa beyaz ceket giymiş hastabakıcı yatağa yaklaştı.

Her şey yolunda mı? dedi.

Korkulacak bir şey değildi, müthiş bir şekilde rahatlatıcıydı.

yürümek

Belki de son yürüyüşüm olacağını düşünerek dolaşmaya çıktım. Son tur. İnsanlar sessizce gelip geçiyordu. Ben ilerledikçe kenar mahalleler giderek kararıyordu. Milton Keynes’te, bir go-kart pistinin yanında kırmızı beyaz bir çadır vardı.

Orta İngiltere’nin koyu kırmızı renkli kiremitleri.

Kitaplarla dolu odaları, yanan şömineleri ve gidilecek yerleri kıskanarak sokaklarda yürüdüm. İngiliz kızlarının şeytanlığını ve hainliğini sezdim; komik üsluplarını ve topuklarının öfkeyle fıkırdayışını. Bir Coca-Cola tabelasının ışığı titreşiyordu. Şerbetçiotu kokusu aldım. Metrolarda dinozorlar vardı. Bir poster Neil Young’ın bir yerlerde konser vereceğinden bahsediyordu. Kuğu. George. Yapı iskelesi üzerinde yükselen ve merdivenlerle ulaşılan tahta kulübe.

Mayo bayrağı.

Bu kadarı yeter.

Geri döndüm.

efendim canım?

Sonra bir başka gün kendimi Luton’da, Gümüş Sokağı ile John Sokağı’nın kesiştiği yerde buldum.

Ödüm patladı.

Geçmişten bir ziyaretti bu.

Bir adım daha atamıyordum. Zangır zangır titreyerek Debenham’daki tahta bir masaya oturdum. Kalkıp gitmeliyim. Yanıma yaşlı, keçi sakallı narin bir Hintli yaklaştı. Tüvit ceket giymiş ve şapka takmıştı, kucağında bir çocuk taşıyordu. Çocuğun ağırlığı yüzünden ağzı iki yana sarkmıştı.

Bayım? dedim.

Efendim, canım?

Buradan gitmem gerek. Ama kımıldayamıyorum.

Anlıyorum.

Beni götürebilir misiniz?

Şimdi mi?

Evet.

Tamam.

Ayağa kalktık. Debenham’ın kapılarından geçtik. Evet, Debenham’ın kapılarından geçtik. Yaşlı insanlar gibi yürüyorduk. Şehir merkezine doğru yürümeye devam ettik.

33

çocuk gözü

O gece rüyamda alnımda üçüncü bir göz çıktığını gördüm. Bir çocuk gözüydü. Rüyamda, insanların neden bana tuhaf tuhaf baktıklarını anlayamıyordum. Evin arkasındaki bir barakada turistleri taşımak için yapılmış kırmızı bir at arabası için tekerlek parmağı yapıyordum. Kadınlar ve erkekler de kendi işleriyle ilgileniyordu.

Konuşmak için mola verdik. Sonra bakışlarının gözlerimin üstünde, alnımda bir noktada odaklandığını gördüm. Şaşırıp korkmuş ve utanarak başlarını çevirmişlerdi ama kimse bana sorunun ne olduğunu söylemek istemiyordu.

Yine de öğleye kadar çalıştım. Sonra terlemeye başladım ve elimi yüzümde dolaştırınca, alnımda bir şey olduğunu fark ettim. *Alnımda çıkan da ne*r* diye düşündüm. Bu bir çiçek ya da çıban değildi, alçıdan yapılma bir çıkıntı gibiydi. Ne olduğunu bilmiyordum.

Eve girdim ama evin hiçbir yerinde ayna yoktu. Eskiden aynaların olduğu yerlerde şimdi boş duvarlar vardı. Yolumu bulabiliyordum, ev tanıdıktı ama artık benim evim değildi. Mutfaktan içeri girdim ve işçileri eğlendirmekte olan annemi çağırdım.

Anne! diye seslendim.

Hemen dönerim, dedi işçilere.

Peşimden sundurmaya çıktı.

Efendim? dedi. Ne var?

Hiçbir şey söylemeden durup alnımdaki şeyi görmesini

bekledim. Önce fark etmedi ama birkaç saniye sonra birdenbire geri çekildi ve elini ağzına götürdü.

Oliver! dedi.

Almmda ne var? dedim. Göremiyorum.

Beni odasına götürdü, el çantasını açtı ve bana küçük bir el aynası verdi. O zaman çocuk gözünü gördüm. Gözbebeğinin arkasındaki vantuzla alnıma yapışmıştı. Parmağımı göz çukurunun arkasına soktum, göz rahatça kımıldıyordu. Hemen koparıp atmak istedim, ama aynada kendimi o gözle gördüğümü fark ettim.

Diğer gözlerim normal şeyler görüyordu ama bu göz farklı bir şeyi, benim bile görmek istemediğim bir şeyi görüyordu.

kelimeler benden kaçıyordu

Uyanıp Luton'da yürüyüşe çıktığım zaman, artık almmda olmamasına rağmen, rüyamdaki göz de benimle birlikte geldi. At gözlüğü takmış gibiydim. Sadece bazı özel işaretlere göre hareket edebiliyordum. Bedenim başka bir yerden yönetiliyordu.

El arabasını iten bir çöpçüyü izlemeye karar verdim. Onun yolculuk planından sıkılınca Firkin Brewery'den çıkan başka bir adamı takip etmeye koyuldum, ama çok kısa bir süre için, çünkü sonra The Dog çörekçisine girdi. İzlediğim başka insanlar da ortadan kayboluveriyor, asla aynı rotayı takip etmiyorlardı. Sonunda olan oldu. Doğru kelimeleri bulamamaya başladım. Kelimeler benden kaçıyordu sanki.

Benden kaçıyordu.

Yetkililere gidip durumu anlatsam mı diye düşündüm ama içimden bir ses boşvermemi söyledi.

Orada öylece dururken bir şeyleri kaybettiğime emindim, bundan kesinlikle emindim. Bir şekilde benim yaranmaydı bu. Ama yine de bir şeyleri kaybettiğimi bilmek acıydı. İşte gölge bu sırada karıştı olaylara.

gölge

Yan sokakların birinden çıkıp yanıma sokuldu.

Sen misin Ollie?

Chester'da şoförlük yapan Point'li bir adamdı.

Çok keyiflenmiştim. Her şeyi yapabilirdim. Heyecanla elini sıktım.

Burada ne yapıyorsun? diye sordu.

Yeni çevre kirliliği dalgasını izliyorum, dedim. Görüyorsun ya, son endüstri devriminden beri dersimizi almamışız.

Anlıyorum, dedi irkilerek.

Hadi, dedim, gidip sohbet edelim biraz.

Olmaz, dedi, işim var.

Ah, hadi ama.

Olmaz Oliver, yola çıkmak zorundayım.

O zaman sonra görüşürüz.

İyi şanslar.

Ben de gökyüzünde vinç görebileceğim bir yere gittim. Demek oluyor ki karmaşasından hoşlandığım Arndale Merkezi'nden ayrılıp, gidilecek yerlerin isimlerini haykırdıkları istasyona gidecektim. Flitvvick'den Bedford'a. Sheffield'den Kettering'e. Sonra kasklarınızı takın yazılı levhanın yanındaki otomatik kapıdan girdim. Yukarıda, küçük kabininde her şeyi yöneten bir vinç sürücüsü vardı. Vincin kolu ve zinciri bir balık

oltası gibi öne arkaya sallandı, ip gergindi, neredeyse balığı yakalamak üzereydi.

Yanıma bir başka gölge yaklaştı.

Ne istiyorsun ahbap?

Sadece bakıyordum.

Bu şantiyeyi bir an önce terk etsen iyi olur.

Ama ben bir marangozum. İş arıyorum.

İş yok.

Arkadaşlarım var, dedim.

Sakin ol dostum, en iyisi şimdi gitmen.

Cevap olarak sadece gülümsedim.

Gerçekten mi, dedim ama artık çileden çıkmıştı.

Kocaman adamsın.

Konuşuyordu, durumu kontrol altına almaktan söz ediyordu.

Beni şantiyenin öbür yanına doğru götürdü.

Fark ettin mi, dedim, bunlar...

Bunu dışarıda konuşuruz.

Sonra şirketler vardır ve oralarda karışıklıklar olur, bilirsin ya, dedim.

Eminim öyledir.

Ben bu konuda çok endişeliyim. Ya sen?

Ben aslında hiç endişeli değilim.

Ama ben kesinlikle çok endişeliyim.

İyi.

Sokağa vardık.

Eğer bir sorunun varsa, git başka yerde hallet, diyor ve elini kaldırıp *yaklaşma* gibilerinden sallıyor. Elini yüzüme doğru sallıyor.

Hadi uza bakalım, diyor.

Olur. Teşekkür ederim.

Böylece yemek molasında çocuk parkında top peşinde koşturan işçileri izlemeye gittim.

yeter artık

Evet, yeter.

böylece

Böylece yola koyuldum. Erteleyip durduğum şeyi yapmaya gittim. Bu cuma, akşam treniyle Londra'ya gittim. Alet çantamı da yanıma almıştım, içinde çekicim, şeritmetrem, ahşap keskim ve testerem vardı.

Şehir benim içinde yaşamış olduğum şehre benzemiyordu.

Bütün Piccadilly yolu boyunca insanlar her zaman olduğu gibi sohbet ediyordu. Benim kendi dertlerim vardı, onların kendi dertleri. Kendimi hasta hissediyordum. Her neyse. Wood Green'de indim, derin bir nefes alıp metronun merdi yenlerini tırmandım. Bara yöneldim. Oradaydı. Kafamdan bir sürü şey geçiyordu. Küçük bir parka gittim, bir banka oturdum ve barın kapısının açılıp kapanmasını izlemeye başladım.

Kısa bir süre sonra hava kararmaya başladı.

Orada oturup kamyonun görünmesini bekledim. Gümüş John da gorilleriyle birlikte BMW'sinde gelecekti, ama gelmedi.

Ne yapacağımı tam olarak bilemiyordum.

Orada aşağı yukarı iki saat boyunca oturmuş olmalıyım, onlardan hâlâ bir iz yoktu. Sonra bana yardım eden tesisatçının yan sokakların birinden sallana sallana geldiğini gördüm. Kapının parmaklıklarına koştum.

Selam! diye haykırdım.

Ne? dedi olduğu yerde kalarak, kollarını iki yana açmıştı.

Bağırmak istememiştim, dedim.

Sen de kimsin ulan? dedi.

Ollie Ewing, dedim.

Kim?

Bir kere beni evinde misafir etmiştin.

Ollie Ewing, dedi. İnanmıyorum.

İşte buradayım.

Kahretsin ya. Güldü. Seni gazetelerde gördüm. Tanrım, sen hâlâ burada mısın? Şimdiye kadar çoktan ülkeyi terk etmişsindir diye düşünmüştüm.

Henüz gitmedim.

Senin yerinde olsam buradan kilometrelerce uzakta olurdum.

Aleyhime şahitlik yaptın, dedim.

Benden uzaklaştı.

Hâlâ başına bela mı arıyorsun? dedi.

Senin başım derde sokmaya niyetim yok.

Benden uzak dur, tamam mı?

Gitmek için döndü.

Gümüş John'u arıyorum, dedim.

Parmaklıkları tekmeledi.

Tanrım, dedi. Sen çatlak mısın?

Ne yaptığımı biliyorum.

Sol şakağına hafifçe vurdu.

Görüşürüz evlat, dedi ve yürüyüp uzaklaştı.

Ben de bara girmek için cesaretimi topladım. Goril kapıda değildi. Kapıyı itip içeri girdim. John’un masasına baktım ama boştu. Barmen beni hemen tanıdı. Hayretler içinde bana bakıyordu. İçeride birkaç işçi ve metro görevlisi vardı ama Gümüş John ve adamlarından iz yoktu. Alet çantamı bırakıp bara gittim.

Bir bardak Carlsberg, dedim.

İçerisi sessizleşti.

Sana servis yapmıyorum, dedi.

Tamam, dedim.

Dışarı çıktım, bir an kaldırımda durdum, tarağımı saçlarımın arasından geçirdim ve bara geri döndüm.

Bir bardak Carlsberg, dedim.

Hay içine edeyim böyle işin, dedi barmen.

Bir bardak Carlsberg.

Şaka mı yapıyorsun nedir?

Ciddiyim.

Bana bak, çık git buradan.

Sarhoş değilim.

Benim için hiç fark etmez, evlat.

Bir bira, dedim.

Olmaz, dedi. Kusura bakma.

Ne demek *kusura bakma*?

Artık gider misin dostum?

Arkadaşlarımı kaybettim, dedim.

Hepimiz kaybediyoruz. Barın arkasından çıktı. Tamam mı ahbap? Sen de, biz de kaybettik tamam mı?

Pekâlâ, dedim.

Pekâlâ, dedi. Beni sokağa kadar geçirdi. John artık buraya gelmiyor, tamam mı?

Tamam.

Sen de gelmeyeceksin, tamam mı?

sıcak taraf

Son trenle eve döndüm, La Loo, gece vardiyasında çalışmak için kalkıyordu, ben de giysilerimi çıkarıp yatağın sıcak tarafına girdim.

Neredeydin? diye sordu bana.

Londra'daydım, dedim.

Artık bitti Ollie, dedi.

Öyle mi?

Evet, dedi. Artık bitti.

Işığı kapattı. Sesler duymaya başladım.

şu üzüntü

Bundan kısa bir süre sonra Redmond'un cesedi tabut içinde Luton'a getirildi. Birkaç hafta sonra da Marty'ninki gelecekti. La Loo Dublin'e uçuşu, biletleri, Sligo'ya gidecek olan cenaze arabasını, her şeyi ayarlamıştı.

Eve gitmek için eşyalarımı topladım. İngiltere’yi terk ediyordum. Babam bir gece önce Coventry’den gelmişti. Onu dışarıda yanlış kapıyı çalarken bulmuştuk. Yanında sadece bir plastik torba, torbanın içinde de temiz bir gömlek ve iç çamaşırı vardı. La Loo kanepede bir yatak hazırladı ama babam bütün gece çay demleyip oturdu. Ertesi sabah hâlâ yüzünde o solgun ve dalgın ifadeyle, ellerini dizlerinin üzerinden sarkıtmış, pencerenin kenarında oturuyordu.

La Loo işe gitti. Ben de giyindim ve babamın karşısına oturdum.

Nasılsın? diye sordum.

Sen ve ben önümüzdeki birkaç gün iyi geçinelim, tamam mı? dedi.

Tamam, dedim.

Annenin hatırı için. Onun için.

Tamam.

Ama seni affetmiyorum.

Biliyorum.

Redmond senin sorumluluğundaydı.

Lütfen tartışmayalım.

Ben tartışmıyorum.

Pekâlâ.

Söylesene, dedi, senin ciddiye aldığın herhangi bir şey var mı?

Evet, dedim.

Sanmıyorum, dedi.

Marty’nin ve Redmond’un birkaç parça eşyasını topladım. Olayı anlatan bütün gazeteleri yanıma aldım. Bavullarımızı taşıyarak saat iki sularında Foresters Barfna gittik. Barda oturan adamların hepsi renkli ve ucuz kumaştan gömlekler giyiyordu. Etraf ıslak yün ve viski kokuyordu.

İki bardak Guinness ısmarladık.

Carrolls marka bir sigara yaktım.

Şimdi şu soruya cevap ver bakalım dedi solumda oturan çingene. İçi geçmiş, bir bardak biranın önünde oturuyordu, yanında küçük oğlu vardı. Birkaç işçi ona hoşgörüyle gülümsedi. İçkilerini bitirip gittiler. Babam uçak biletini havaya kaldırdı ve inceledi. Bir kadın yalnız başına dart oynuyordu. Hüzünlü bir hava vardı. Çingene bavullarımızı dikkatle inceledi ve seslendi, Hey Jimmy, taşınıyor musunuz? Duymamış gibi yaptım. Sonra oğlu yanımıza geldi.

Babam bir sigara verir misiniz diye soruyor, dedi.

Elbette.

Babam biletini cebine koydu.

Çocuk geri döndü: Televizyon satın almak ister misiniz?

Hayır, dedim.

Kocaman bir televizyon. Hayır.

Saat kaç? dedi babam. İki buçuk.

Birkaç saat daha var. Evet.

34

bir süre sonra

Bir süre sonra Dublin’e indik, gri örtüye sarılı tabutun, karaya vuran bir sandık gibi, meydanın karşı tarafından getirildiğini gördüm. Herkes orada bizi bekliyordu. Başımı bir an olsun kaldırmadım.

Elimi sıkan ilk adam Marty’nin babası Bay Kiigallon oldu, ama ben ağzımı açıp doğru dürüst bir şeyler söyleyemedim.

Sana söylediğimde benimle birlikte eve dönmeliydin, dedi.

Orada değildim. Acı çekmediğim için üzgündüm. Acı değil utanç duyuyordum. Üzüntü daha sonra gelecek, dedim kendi kendime. İlerde bir gün o yolculuğu da yapacağım, dedim.

Bir gün oturup bütün olup biteni baştan sona düşüneceğim.

işte böyle

Marty’nin cenazesinden sonra birkaç kişi taksi tutup alem yapmaya Sligo’ya gittik. Bilemiyorum. Bambaşka bir dünyaydı. Çok tuhaftı. Ben eskiden burada yaşıyordum. Ben... McCrystal’da içmeye başladık, sonra yakındaki Rap’e gittik. Biranın tadı hoşuma gitmiyordu. Yeats’in Mahzeni’ne gittik, Doyle’un Yeri’ne, Penny’nin Yeri’ne, Harmony Tepesi’ne, High Sokağı’na uğradık, hepsi geçmişten kalma yerler gibi görünüyordu. Ama işe yaramıyordu, yaramıyordu.

Ben burada yaşayamam, dedim kendi kendime. Yapamam. Kendimi kaybetmiştim. Hasta olana kadar içtik, kendimi bir odada, sedir gibi bir

şeyin üzerinde yatarken buldum. Epey güzel bir kadın vardı, herifin biri de başıma gelenleri anlatıyordu. Şimdi şöyle olmuş. Sonra kuzeye gitmiş. Şimdi, bilirsin ya. Sabah eve gittim ve yatağa girdim. İşte böyle.

Burama kadar gelmişti.

Önceleri annem beni kendi halime bıraktı. Tahmin edersiniz ki, hâlâ öfkeliydim. Gecenin bir yarısı mutfağa iniyor, buzdolabından yiyecek bir şeyler çıkarıyor, bir şişe gazoz alıp odama çıkıyor ve yaşamaya devam ediyordum. Bir süre sonra annem gelip kapıyı çalmaya başladı ama yerimden kımıldamadım. Kendi kendimi yiyor, ter içinde hayallerle boğuşuyordum.

Çık artık o odadan, diye seslendi annem.

Hayır.

Kalk yataktan.

Hayır.

Patla!

Bir süre ortadan kaybolur, sonra merdivenlerin dibinden seslenirdi, Oliver!

Git başımdan.

Misafirlerin var!

Kim?

İnsanlar.

Mumyalar mı gelmiş?

Ne dedin?

Onları görmek istemiyorum.

Koşarak merdivenlerden yukarı çıktı. Kapıyı hızla açtı.

Kalk o yataktan Oliver!

Hayır.

Bir süre sonra yumuşadı. Bir sabah bana tepsiyle kahvaltı getirdi, iştahla yedim. Sinirlerim bozulmuştu. Ondan sonra beni hiç yalnız bırakmadı. Bazen yanımda oturur benimle havadan sudan konuşurdu, aklına gelen her şeyden; komşulardan, tavuklardan, politikacılardan söz ederdi. Günlerin

nasıl da uzadığını anlatırdı. Mavi şimşekler. Vizonlar. Tırtıklı Gök Yırtığı.

Düşüncelere «dalar suskunluğu paylaşırdık.

En sonunda bir akşamüstü merdivenlerden aşağı indim. Ateşin yanında tek başına oturuyordu.

Aramıza döndün mü?

Evet.

Hoş geldin.

üzücü bir durum

Birkaç hafta sonra Gerties'de Marty ve Redmond anısına bir parti düzenlediler. Not-So-Bad adlı grup çaldı. Babam partiye katılmak için Holyhead gemisiyle geldi. Annemle birlikte sahnenin yanında bir masaya oturdu. Herkesin elini sıkıyor, ayakta durup haftalar önce cenazede olduğu gibi yine teselli sözcükleri dinliyor, sonra konuştuğu kişiyi yüzünde tuhaf bir tebessümle anneme devrediyordu.

Marty'nin ailesi masadan masaya dolaştı, en sonunda annemle babamın yanına oturdular.

Grup üyeleri deliler gibi çalıyor, şarkıdan şarkıya geçiyordu. Sonra Bay Gilmartin karısıyla geldi, sahnedeki gruba katılarak caz ve Yahudi rapsodileri çaldı. Gilmartin o gün trombonda çok iyiydi. Karısının dolaşırken sık sık durup, sanki eskiden tanıdığı birinin yüzünü çıkarmak istermiş gibi, ona baktığını gördüm.

Oradaki kim?

Biz kimleriz?

Biz, Not-So-Bad grubunu dinleyen Neredeyiz Ulan Biz kabilesinin üyeleriyiz.

Gilmartin eski moda cazı seviyordu. “Çünkü Burası Benim Evim”, “Georgia’da Yağmur Yağıyor” gibi şarkıları söylemeyi seviyordu, bazen “Sular, Serin Temiz Sular” gibi şarkılar söyleyerek repertuvarı country müziğine kaydırıyordu. Arkasında, henüz yirmisindeyken teknik ama ruhsuz bir da

vulcu haline gelmiş olan Freddy oturuyordu. *Bebek!* Kendi kendine harika, hatasız vuruşlarla çalıyor, bir ritmi bitiriyor, bir diğerine başlıyor, başlar gibi yapıp hiç belli etmeden tamamen yanlış bir melodiye geçiyor, sonra mikrofona doğru eğilip *Bebek!* diye bağırıyordu. Banço çalan adam a kor basarken alt çenesini öne doğru çıkarıyordu. Vokalist gülümsüyordu. Bay Gilmartin şarkının ortasında ona doğru dönüp bakıyordu, sahnenin sol tarafında, kasap Gerry basgitar çalıyordu, yüzü biraz solgun görünüyordu, başını öne eğmişti, kalın parmakları gitarın perdeleri üzerinde gidip geliyordu.

Nerede olduğumu unuttum ve kendimi müziğe kaptırdım.

Babam bana bir baş işareti yaptı. Masasına gittim.

Ne istiyorsun? diye sordum.

Bir şeyler mırıldandı ama ne dediğini duyamadım.

Ne dedin? diye sordum.

Ayağa kalktı.

Başıyla işaret etti.

İşte, müzisyenlere içki ısmarla, dedi ve elime biraz para tutuşturdu.

bu geniş boş alan

Böyle bir parti yapmak bizim çocukların fikriymiş. La Loo oradaydı, Clapham'daki partiye katılanların bir kısmı da gelmişti. Konuşma yapılmadı, sadece müzik, içki ve iki ailenin hazırladığı yiyecekler vardı.

Tokalaşma faslından sonra oranın müdavimleri barda dikilip her şeyi izlemeye başladı. Duvar kenarına dizilen dullar yerlerinden kımıldamadı. Bir kutlama töreni olması gerekiyordu ama kimse kimseyi dansa kaldırmadı. Bir ara, müzik durduğu sırada Johnny salonun karşı tarafından gelip bardağındaki viskiden bir damlayı ahşap zemine döktü. Ölenler için birkaç yudum, dedi. Bana baktı, sonra geri dönüp bara gitti.

Müzik devam ediyordu. Orkestra çalarken kimsenin dans

etmemesi çok tuhaftı. Önümüzde bu geniş boş alan, bu uzun ve boş tahta zemin uzanıyordu, pencerelerden Atlantik Okyanusu görünüyordu. General birkaç dakikalığına ortada belirip kendi kendine dans etti, parmaklarını şıklattı ve ayak uçlarında dans etti, ama sonra tek başına dans etmekte olduğunu fark etti. Yanlış yapıyordu. Utanarak tuvalete doğru seğirtti.

Birkaç kişi konuşuyordu. Bir süre sonra kimse konuşmamaya başladı. Müzisyenler başka bir boyutta çalmaya devam ederken herkes olduğu yerde hiç kımıldamadan bekliyordu. En sonunda "Askerin Şarkısı" çalındı. Hepimiz bu marş sırasında saygı duruşunda bulunduk. Davul gümbürtüsü geldi. Sonra bar boşaldı. Bazılarımız bir süre daha loş dükkânda oyalandı, sonra mavi denizin kıyısından geçerek evlerimize dağıldık. La Loo ve ben herkese veda edip yolda dolaşmaya koyulduk. Uçsuz bucaksız karanlıkta durup denizin uzaktan gelen sesini dinledim. Bir deniz feneri Donegal'e göz kırpıyordu. Güzel bir geceydi.

Eve vardığımda babam kanepenin üzerinde uyuyordu, bavulunu hazırlamış ve sabah kapıp fırlamak üzere yanına koymuştu. Yerde içinde sigara söndürülmüş küçük bir fincan vardı. Varlığını bir süreliğine unutmuştum. İşte şimdi karşımdaydı. Bir süre onu seyrettim, sonra, aslında onun uyuması gereken odaya çıktım.

Seni affetmiyorum, dediğini duydum yeniden.

Seni affetmiyorum.

Kapşonumu başıma çektim ve sesler dinene kadar yatakta oturup bekledim.

{1} Keçi derisinden yapılma bir tür İrlanda davulu.

{2} Almanca, yaşayan insanın, hayalet kopyası.

{3} Aborijinlere ait müzik aletleri.

{4} Müzikli, danslı, hikâyeler anlatılan İrlanda eğlencesi.